

Leiden
I.D. 3340. A.

Betreft: Verspreiding pamflet Werklozen-Comité.

Vertrouwelijk.

OP KAART
ACD/
DA: 01.12.5
PAR:

6.35	6.35
01.5-08	01.12.7
6.35	05.26
28 MRT 1952	6.151
ACD/ 138059	01.14

Schutblad is vernietigd

Op Woensdag, 26 Maart 1952, zijn er in de omgeving van het Arbeidsbureau alhier, pamfletten uitgereikt aan de personen die dit gebouw betraden. De 3 personen, die de pamfletten uitdeelden zijn genaamd:

- Amsterdam
G. le
aad. d. l.
aad. in P.D.*
- X 1. ✓ Willem Frederik van RIET, geb. te Leiden, 5-11-08, wonende te Leiden, Mare 68. (communist en secretaris van de plaatselijke E.V.C.)
 - 2. ✓ Nicolaas BOOT, geb. te Leiden, 7-12-11, wonende te Leiden, Herengracht 74. (communist).
 - X 3. ✓ Jan van SCHOONDERWOERD den BEZEMER, geb. te Leiden, 3-10-22, wonende te Leiden, 5e Binnenvestgracht 21. (communist).

Een exemplaar van deze pamfletten wordt hierbij gevoegd.

Leiden, 27 Maart 1952.

135059

A A N D E L E I D S E W E R K L O Z E N .

Eind vorig jaar richtte ons Comité zich met een Adres tot de Gemeenteraad.

In dit Adres werd de Gemeenteraad verzocht, bij de Minister van Sociale Zaken op het verlenen van een toeslag op de Werklozen-uitkering aan te dringen.

12 maart j.l. (DAT IS DUS RUIJM 2½ MAAND LATER) ontvingen wij van B en W. de mededeling, dat ons schrijven ter kennis van de Minister van Sociale Zaken was gebracht.

Wanneer dus alles gunstig verloopt, maken we een kansje, dat we OVER EEN MAAND OF DRIE WEER IETS VERNEMEN.

Het zal nu elke werkloze zonder meer wel duidelijk zijn, dat zonder drang van de massa's der werklozen, het de Regering en het Gemeentebestuur gemakkelijk zal vallen, DE VERWEZELIJING VAN ONZE RECHTVAARDIGE EISEN. OP DE LANGE BAAN TE SCHUIVEN !!!

Dit klemt nog temeer, omdat de Regering ondertussen EEN NIEUWE AANSLAG OP HET LEVENSPEIL DER WERKLOZEN VOORBEREIDT.

Uitgerekend op dit moment, NU REEDS MEER DAN 200.000 ARBEIDERS NIJTEN HUN SCHULD WERKLOOS ZIJN, 200.000 mensen met hun gezinnen, die DE ACHTERSTAND, ONTSTAAN DOOR DE VOORoorlogse CRISIS EN DE OORLOG, nog lang niet te boven zijn, nu we door werkeloosheid in tegendeel steeds dieper in zorgen en ellende dreigen weg te zakken,

JUIST NU BEREIDT DE REGERING EEN NIEUWE AANSLAG OP ONS VOOR !!!!

Zij is n.l. van plan, de 2e Kamer een wetsontwerp ter goedkeuring voor te leggen, dat beoogt alle werklozen, die voor 1 Juli werkloos zijn, VAN DE UITKERING KRACHTENS DE WERKLOOSHEIDSWET UIT TE SLUITEN.

Dat wil dus zeggen, dat ons een belangrijke verhoging van de uitkering wordt ontzegd.

MAKKERS, DIT MAG NIET GEBEUREN !!!!

NOG IS HET NIET TELLAAT OM HIERTEGEN STELLING TE NEMEN.

HET PARLEMENT MOET HIEROVER NOG BESLISSSEN.

P R O T E S T E E R T E N T E K E N T daarom allen de Oproep aan de leden der tweede Kamer, om dit Regeringsvoorstel te verwerpen en ALLE WERKLOZEN IN DE WERKLOOSHEIDSWET OP TE NEMEN.

~ Het Leids Werklozen-Comité

OP KAART
ACD/46
DAT: 31-7-52
PAR: 5

Verbinding no. 69.
No. P. 20-2/1952. VERTROUWELIJK.
Betr.: Werklozen-comité.

6.151	6.151	6.151	6.151	6.439.
01.122.7	05.5-00	05.23	01.321	
				6.563.4
				01.4-6.15
27 MRT 1952				
ACD/1350/3				
26-3-1952.				1.21
				01.4-6.15

Schubbe is vernield

Bij deze heb ik de eer U te doen toekomen een nader rapport betreffende het alhier bestaande werklozencomité.

ID. 's-Bosch.

2..

—————
—————

Gemeentepolitie 's-Hertogenbosch.

Inlichtingendienst.

No.R.16/1952.

VERTROUWELIJK.

R A P P O R T .

Onderwerp:
Werklozencomité.

Ten aanzien van het te 's-Hertogenbosch bestaande Werklozencomité kan het volgende bericht worden:

Tengevolge van de economische omstandigheden geraakten eind 1951 en begin 1952 verschillende arbeiders in deze gemeente zonder werk. Daarbij kwam nog, dat door de hoge waterstanden in het begin van Februari 1952 in enkele streken van Noord-Brabant, waar objecten van de DUW gelegen zijn, de werkzaamheden moesten worden stilgelegd. Tengevolge ook hiervan kwamen vele arbeiders zonder inkomsten uit arbeid, zodat zij een ondersteuning van de Sociale Dienst der gemeente ontvingen. De inkomsten van deze lieden werden nu minder. Mede aangewakkerd door communisten onder hen, ontstond er ontevredenheid onder de werkloze mensen. In de gemeenten Tilburg en Eindhoven werden zgn. Werklozen-actie-comité's opgericht. De oprichters waren goedwillende mensen, die wilden trachten door legale actie enige verbetering te brengen in de moeilijke positie, waarin de gezinnen verkeerden. Al spoedig werden de comité's in Eindhoven en Tilburg gepenetreerd door leden van de CPN. Op 8 Februari 1952 had te 's-Hertogenbosch een oprichtingsvergadering plaats van een werklozen-actiecomité. De Inlichtingendienst, die door de goedwillende leden van het voorbereidende comité volledig op de hoogte was gebracht van datgene wat te gebeuren stond, meende te bemerken, dat van de zijde van de CPN te 's-Hertogenbosch belangstelling voor dit op te richten comité bestond.

Op de oprichtingsvergadering van het comité bleken enige bekende Bossche communisten aanwezig te zijn, zoals

1. Wilhelmus Johannes van Ooijen, geboren te 's-Hertogenbosch, 3-4-1892, wonende te 's-Hertogenbosch, Vughtersstraat no. 204;

2. Waltherus Fredericus van Wijngaarden, geboren te 's-Hertogenbosch, 27-5-1907, wonende te 's-Hertogenbosch, Kemelsharenhoek no. 8;

3. Vincent Johannes Pennings, geboren te 's-Hertogenbosch, 3-2-1925, wonende te 's-Hertogenbosch, De Bossche Pad NW. 312.

Tijdens deze vergadering zagen van Wijngaarden en Pennings kans het comité te penetreren.

Het comité bestond uit:

1. WOUTER BROUWERS, geboren te Zaltbommel, 1-12-1913, wonende te 's-Hertogenbosch, Lange Putstraat no. 5. Deze is invalide metaalarbeider. Was destijds bij Grasso's Machiniefabrieken N.V. te 's-Hertogenbosch, doch sedert lo jaren wegens invaliditeit niet meer;

2. ALBERTUS KAREL ANTONIUS VAN DELFT, geboren te Rotterdam, 14-2-1897, wonende te 's-Hertogenbosch, Achter 't Stadhuis no. 20. Hij was chauffeur-besteller bij de PTT. In 1941 geverbaliseerd terzake wederspanningheid;

3. FRANCISCUS VAN DEN HEUVEL, geboren te 's-Hertogenbosch, 20-7-1897, wonende te 's-Hertogenbosch, Vogelplein no. 33. Is lange tijd lid geweest van het NVV. Thans is hij niet meer georganiseerd. In 1946 ondertekende hij candid

Wille PD 11755

12708

D. de
C. G. aan? de
C. G. aan in P. D.

V X I
V X I
V X I
V - I
V - I
V X I

O. l.
P. B. aant. O. l.
P. B. aant. in P. B.

datenlijsten voor de CPN ter gelegenheid van de verkiezingen voor de Tweede Kamer, Provinciale Staten en de Gemeenteraad. In 1948 ondertekende hij de kandidatenlijst van de CPN voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer.

4. BERNARDUS GERARDUS VAN HOORN, geboren te 's-Hertogenbosch, 27-7-1903, werkloos sigarenmaker, wonende te 's-Hertogenbosch, Verwerstraat no. 17 boven.

5. LEONARDUS REGINA LEFEL, geboren te 's-Hertogenbosch, 20-11-1915, wonende te 's-Hertogenbosch, Ernst Camillestraat no. 11. Deze staat op crimineel gebied ongunstig bekend. Sedert 1935 werd 15 maal tegen hem opgetreden terzake diefstallen (ook onder verzwarende omstandigheden).

6. DIRK SATTER, geboren te 's-Hertogenbosch, 17-2-1917, werkloos sigarenmaker, wonende te 's-Hertogenbosch, Korte Tolbrugstraat no. 30. Deze is lid van de CPN sedert 1947. In 1946 ondertekende hij de kandidatenlijst van de CPN voor de gemeenteraadsverkiezingen en in 1950 ondertekende hij de kandidatenlijst van de CPN voor de verkiezingen van de Provinciale Staten. Hij staat crimineel niet onverdeeld gunstig bekend.

7. CORNELIS PETRUS MARIA SCHIPPERS, geboren te 's-Hertogenbosch, 15-8-1930, werkloos timmerman, wonende te 's-Hertogenbosch, van Paessenstraat no. 2.

8. JOHANNES JOSEPHUS TIMMERMANS, geboren te 's-Hertogenbosch, 21-3-1904, wonende te 's-Hertogenbosch, Munteval wal no. 27.

9. HENDRIKUS ADRIANUS VAN DEINSEN, geboren te 's-Hertogenbosch, 16-8-1914, werkloos wagenmaker, wonende te 's-Hertogenbosch, Brede Haven no. 100. Deze heeft zich uit het comité teruggetrokken

De bedoeling van dit comité is van de gemeentelijke autoriteiten toestemming te krijgen om met steunlijsten bij de middenstand te mogen rondgaan teneinde gelden en goederen te verkrijgen voor het organiseren van cabaretavonden en dergelijke voor de werklozen en DUW-arbeiders en hun gezinnen.

Door de gezamenlijke comité's van Tilburg, Eindhoven en 's-Hertogenbosch, wordt wekelijks een blaadje uitgegeven, genaamd "S.O.S." waarin de problemen van de werklozen en DUW-arbeiders worden uiteengezet. In dit blaadje wordt ook geschreven door "Vader Andreas". Deze is een te Eindhoven wonende Anglicaanse geestelijke. Hij is genaamd De Bakker. Hij is werkzaam op het Kadaster te Eindhoven. Is thans geen lid van de CPN, doch wordt wel verdacht dit te zijn. Hij heeft zitting in de gemeenteraad te Eindhoven, voor de lijst "Vrede en Welvaart". Hij volgde CPN-scholingscursussen o.a. te Laren.

De onder 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 en 9 genoemde personen zijn niet politiek verdacht. Zij zijn niet aangesloten bij een links-extremistisch ingestelde groepering, hoewel het niet onmogelijk geacht moet worden, dat zij daartoe overgehaald kunnen worden.

ds
P.S. 1636

I. D. 's-Hertogenbosch.

Redactie-adres: Rob. v. Spaendonckstraat 11 - Tilburg

Administratie-adres: Molenstraat 54 - Tilburg

VERSCHEIJNT WEKELIJKS

Werkerskrant voor hoofd- en handarbeiders, kleine middenstanders en neringdoenden. Het blad voor allen die nog werken, en voor hen die getroffen zijn, of door de huidige economische situatie worden getroffen.

Waarom

worden er overal in het land
Werklozen en DUW comité's
gevormd

en wat willen deze comité's?

Vele arbeiders verkeren nog in de mening, dat de Werklozen- en DUW-comité's, die reeds in vele plaatsen van ons land in leven zijn geroepen, of in voorbereiding zijn, een vereniging is. Niets is minder waar, al heeft men getracht het als zodanig voor te stellen. Ook heeft men getracht en tracht men nog, de arbeiders, de kleine middenstanders en kleine neringdoenden te suggereren, alsof er van de Werklozen en DUW-comité's een verderfelijke invloed uitgaat, dat erop uit is verdeeldheid te zaaien en de vakbonden in discreditie te brengen. Ook dit is een pertinente leugen.

Werklozen- en DUW-comité's zijn en worden geboren uit de nood en de ellende waarin de arbeiders leven, die buiten hun schuld werkloos zijn geworden en aangewezen zijn op de te lage uitkeringen van de overbrugging of sociale bijstandsuitkeringen, ofwel in de DUW zijn te werk gesteld en wekelijks met te lage lonen huiswaarts keren. Met de dag verslechteren zich de toestanden waarin onze gezinnen gedwongen worden te leven. De prijzen van de levensmiddelen en andere huishoudelijke artikelen, stijgen nog steeds en niets wijst er op dat ze zullen dalen. Integendeel.

De lonen in de DUW zijn aan sterke schommelingen onderhevig. Meestal schommelen zij omlaag en het zijn er slechts enkele van de honderden die eens kunnen zeggen: „Deze week heb ik m'n loon eens kunnen halen”. De uitkeringen van de O.B. en S.B., blijven op het zelfde peil. Maar naarmate men langer zonder werk blijft, omdat er nu eenmaal geen werk is, wordt de inkomsten verlaagd, daar, na uitgetrokken te zijn van de overbrugging men in de sociale bijstandsregeling wordt opgenomen, wat een geduchte vermindering van gezinsinkomsten betekent. Wij werklozen en DUW-arbeiders, zijn niet meer in staat, om kleding of schoeisel aan te schaffen. En toch kunnen wij niet op blote voeten werk gaan zoeken, onze uitkering in ontvangst gaan nemen, of in de DUW

gaan werken, waar vooral schoenen en kleding veel te lijden hebben. En toch moet het er komen. Er moet iets gebeuren, willen wij op een zekere dag niet op onze blote voeten en half of helemaal niet gekleed op straat komen. En er gebeurt iets. Wij worden gedwongen minder te eten en slechter kwaliteit voedsel te kopen.

Voor vierendertig centen kan men een brood kopen. Moeten er echter een paar werkschoenen aangeschaft worden, dan komen deze vierendertig centen ongeveer zestig maal in verdrinking. Hetzij op brood of andere levensmiddelen. Van aanschaffing kleding willen wij nog niet eens spreken. Deze liggen absoluut buiten onze koopkracht. En toch moeten zij er zijn. Ze zijn even noodzakelijk als lucht en water.

Is het wonder dat werklozen en DUW-arbeiders, georganiseerden en ongeorganiseerden, met elkaar over hun kommervol bestaan pratende, ook plannen beramen waaruit de daad geboren wordt, n.l. het vormen van Werklozen- en DUW-comité's, om langs deze weg zonder aanzien van persoon, kleur of geestelijke ingesteldheid, gezamenlijk de middelen te beramen en de nodige stappen te ondernemen, voor verbeteringen in ons armoedig bestaan.

De Werklozen- en DUW-comité's ontwikkelen zich tot een landelijke beweging en die reeds in het middelpunt staan van de werklozen, van de DUW-arbeiders en van de arbeiders die nog in het bedrijf werken en weten dat ook zij eens werkloos kunnen worden. Ook de kleine middenstander en de kleine neringdoenden tonen hun belangstelling. Zij voelen aan de lijve dat hun omzet daalt, naarmate de koopkracht van de arbeiders daalt. En die daalt snel en schrikbarend. De crisis vreet zich steeds dieper in ons economisch leven. De werkloosheid stijgt. Men spreekt van 190.000 geregistreerde werklozen en ruim 200.000 met de niet geregistreerde werklozen

vervolg pagina 2

Dat ons weekblad S.O.S. niet alleen bij de werklozen en DUW-arbeiders in het teken van de belangstelling staat, maar ook onder DUW-leiders en -voorwerkers, blijkt hieruit dat een dezer dagen door een voorwerker f 2.50 aan het Werklozen- en DUW-comité van Tilburg is geschonken. Namens het comité onze hartelijke dank aan die voorwerker.

Dat er nog velen zullen volgen.

P. v. Rijen, Corn. Speelmanstr. 2, Tilburg

zen. Maar daar komen nog de duizenden soldaten bij die momenteel buiten de bedrijven staan. Ons leger verschaft slechts voor een klein deel werk aan de Nederlandse industrie. Amerika levert het leeuwenaandeel aan wapens, uniformen en schoenen. Deze wapenuitrustingen moeten worden betaald en zij worden betaald, maar hoe?... en wie betaalt ze?

In No. 4 van S.O.S. schreef een huismoeder o.a.: „Waarom kan ik geen nieuwe kleren voor mijn kinderen kopen? Steeds opnieuw komt het zelfde antwoord, omdat mijn man werkloos is”. En verderop schrijft zij: „En hoe is het op de meeste plaatsen met de linnenkasten gesteld? Is dan enkel mijn linnenkast leeg?” Het heeft natuurlijk een oorzaak en die huismoeder ontdekt het wanneer zij in het zelfde artikel schrijft: „Maar dan valt mijn oog op de krant en wat lees ik daar; er moeten weer miljoenen guldens meer uitgegeven worden voor wapens. Nu gaat mij een licht op. Dat geld moeten wij betalen.” De eenvoudige huismoeder slaat de spijker op zijn kop. Je hoeft er niet eens geleerd voor te zijn.

De wapens worden door Amerikaanse wapenfabrikanen geleverd, en met de belastingen van het Nederlandse volk betaald. Het is heel gewoon. Wat minder gewoon is en zelfs funest, is dat er niet alleen de woningbouw mee in het gedrang komt, maar ook de textiel, de schoen- en lederindustrie, kortom de gehele vredesindustrie. De belastingen worden opgeschoefd, vooral de indirecte belastingen. Elk artikel is belast, tot het snoepje van het kind toe. Het gevolg van dit alles is, verhoging van prijzen, vermindering van de koopkracht, slaptie in de bedrijven, werkloosheid, verarming van het volk. Wij zeggen niet, dat een sterk leger ter verdediging van het land onnodig is. Wij willen alleen betogen dat een leger dat boven de krachten van een volk wordt opgebouwd, de ondergang van dat zelfde volk betekent en wat zal straks zulk 'n leger dan nog te verdedigen hebben?

Elke arbeider, middenstander en kleine neringdoende, weet dat de werkloosheid, een plaag is die bestreden moet worden. Er hoeft geen werkloosheid te bestaan, zolang er nog een ontstellend tekort is aan woningen, kleding, schoeisel, kortom aan gebruiksartikelen. Vakbekwame arbeiders staan met een schop in de hei, of lopen langs de straat. Grote en kleinere volksleiders weten ook dat de werkloosheid een plaag is die bestreden moet worden. Zij zeggen: „Soberder leven. Harder werken.” Er wordt soberder geleefd en zij die nog werken, werken harder. Intussen verarmt het volk meer en meer en gaan er talloze middenstanders failliet. Deze versobering schept voor het volk geen welvaart en harder werken brengt in deze omstandigheid grotere werkloosheid mee.

We spreken uit ondervinding. Op deze ondervinding bouwen de Werklozen- en DUW-comité's verder. Wij spelen geen verenigingetje, maar wenden ons tot de Vakbonden, tot de Gemeenteraden, tot het Parlement en tot het Volk en in het bijzonder tot de middenstanders en kleine neringdoenden, om ons, in onze strijd voor lotsverbetering te ondersteunen.

Onze eisen zijn billijk en rechtvaardig. Verhoging van de lonen en de uitkeringen van O.B. en S.B. met 10%. Ontslagverbod en werkverruiming, in die vrije bedrijverij!

J. H.

Een speech is de kunst om een idee van twee minuten te verdunnen tot twee uur.

Een baby is een voedselkanaal met een luide stem aan de ene, en een gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel aan het andere einde.

Van het Werklozen en DUW Comité 's Hertogenbosch

Wordt paraat

Des morgens vroeg voor dag en dauw,
Begint voor elke DUW-arbeider het gesjouw.
Moeder de vrouw zweeft bedaard
van vijf uur af reeds om de koude haard.
Zij weet het reeds nu al zo lang,
Voor hem begint de martelgang.
Hij kan zich met dat werk maar niet verzoenen
En gaat dan ook met loden schoenen.
Hij ging steeds op in eigen vak,
Dat bracht hem dan ook duiten in de zak.
Voorheen ging hem alles van de hand,
Nu leeft hij als 'n vreemde in eigen land.
Waarom zo verbittert vraagt ge U zelf af,
Is die DUW dan werkelijk zo'n straf?
Het spreekwoord van Uilenspiegel is hier zeker waar,
„Ze haten me, maar ik maak 't er naar”.
Maar ook na dit lijden komt verblijden,
Maar U moet zich daarop voor bereiden.
Jongens hou toch op met bomen,
Want daarin moet verandering komen.
Maar stel nu eindelijk eens 'n daad,
Ons comité roept, dus wees paraat!
Heus het zijn maar holle frazen
al dat gekanker tegen bazen.
Wij krijgen immers veel meer gedaan
Als wij de handen ineem gaan slaan.
De heren zullen het straks wel merken
Als wij eendrachtig saam gaan werken.
Dus makkers alle U vergaart
En U als één man achter ons geschaard!

B. v. H., 's Bosch.

DUW object Landgoed „De Utrecht” Esbeek

Op dit object wordt door de werkbaas Oprinsen uit Gilze een ware dictatuur uitgeoefend onder de DUW-arbeiders die onder hem moeten werken. Zo werd Dinsdag 3 Maart een arbeider voor een dag geschorst. Maar de arbeider protesteerde ertegen en werd daarom door de rijkspolitie van het terrein gezet. Nu mag deze arbeider voor de baas boodschappenjongen spelen.

De werkbaas zelf staat nu van achter de bomen zijn ondergeschikte arbeiders te bespionneren, of hij hen niet kan straffen.

Dit is de werkwijze van baas Oprinsen uit Gilze. De arbeiders van het DUW object van „De Utrecht” en de bewoners van Gilze weten nu wat zij aan hem hebben. Het is nu voor de arbeiders tijd om eensgezind een eind aan zijn willekeurig optreden te maken.

Een DUW-arbeider.

Swagemakers-Ceasar.

Terwijl de wachtgelders van de andere textiel fabrieken een uitkering ontvangen van 80% van het maximum loon, keert Swagemakers-Ceasar 80% uit van het minimum loon. Dat scheelt nog al wat.

Waarom konden de andere fabrikanten wel een vergunning krijgen, om 80% wachtgelduitkering van het maximumloon uit te betalen en waarom kan Swagemakers-Ceasar hiervoor geen vergunning krijgen?... Ra, ra... hoe zit dat?...

Voor de wachtgelders van Swagemakers-Ceasar een kostbaar raadseltje dat snel opgelost moet worden.

's Hertogenbosch

Zo zijn hun manieren

Toen na de vorstperiode op 18 Februari de DUW-arbeiders van het DUW object Vessem het werk moesten hervatten, liet de DUW leiding deze arbeiders daar enkele uren wachten en stuurden hen daarna weer naar huis met de mededeling, dat zij zich gereed moesten houden tot zij een nieuwe oproep kregen. Deze oproep kwam op Woensdag 20 Februari. Inmiddels was een van deze arbeiders vader geworden van het zesde kind, zodat hij die Woensdag betaald verlof kreeg. Een ander arbeider bracht de werkbaas ervan op de hoogte. De werkbaas zei, dat hij het trouwboekje van de vader mee moest brengen, wat ook gebeurde. Maar op Donderdag 6 Maart had de vader noch zijn verletdag, noch zijn twee vorstverletdagen niet ontvangen, zodat hij Vrijdagmorgens eens op het kantoor te Eindhoven ging informeren, waardoor hij dus een paar uur moest verletten. Op het kantoor kreeg hij te horen dat het trouwboekje aldaar niet aanwezig was. De vader verzekerde de boekhouder dat het trouwboekje wel tergeze aan de werkbaas was overhandigd en dus aannam dat de werkleiding er inzage van had genomen. Op het kantoor zei men tegen de vader, dat zij daar niets mee te maken hadden. En inplaats dat de administratie deze kwestie even in orde maakte, want het ging om de inzage van het trouwboekje bij de werkleiding, stuurde men hem weg zonder een cent uit te betalen. Men zei daar, we zullen het wel opsturen.

Uit bovenstaande blijkt, hoe er met de arbeiders gespeeld wordt. Wij drukken de DUW-arbeiders van Den Bosch op het hart, wanneer jullie iets dergelijks overkomt, geeft het door aan het Werklozen- en DUW-comité, zodat wij het kunnen signaleren.

D. S.

De Feestmiddag

voor de Tilburgse werklozen

De Gemeentelijke Sociale Dienst gaf op Dinsdag 11 Maart een cabaretmiddag voor de Werklozen.

Dit is op zichzelf verheugend, omdat voor de werklozen die het steeds moeilijker krijgen, wel eens goed is zich te ontspannen en de zorgen van zich af te schudden.

Wat ons echter bevreemdt is op de eerste plaats dat het alleen maar voor de werkloze mannen is, en hun vrouwen die toch zeker zulke grote moeilijkheden hebben, hiervan zijn uitgesloten.

Hebben de vrouwen dan soms geen recht op ontspanning?...

Wij menen van wel, zodat, wanneer er nog eens een middag of avond wordt gegeven ook de vrouwen hierbij worden uitgenodigd.

En dan de tweede categorie, die het toch ook verschrikkelijk hebben, n.l. de DUW-arbeiders.

De arbeiders die in de DUW werken doen dat niet voor hun plezier of vrijwillig, maar omdat zij werkloos zijn geworden en door de officiële instantie gedwongen worden dikwijls onder de meest slechte omstandigheden in de DUW te gaan werken.

Hebben deze mensen dan geen recht op ontspanning die zij zich van hun loon niet kunnen permitteren?

Of is het de bedoeling van de Gemeentelijke Sociale Dienst om een splitsing te brengen tussen de werklozen en de DUW arbeiders?

Dan willen wij hun wel vertellen dat we daar geen genoeg mee zullen nemen, omdat zowel de werklozen als de DUW arbeiders uit het productieproces zijn gestoten en gelijke rechten eisen op elk gebied.

En dan is er nog iets, het heeft ons toch wel erg verwonderd dat de Gem. Sociale Dienst in de Vastentijd een cabaretmiddag organiseert.

Versta ons goed, wij hebben niets tegen deze cabaretmiddag, integendeel, wij juichen het toe.

Maar het gaat er hier maar om, dat wij als Werklozen- en DUW-comité van Tilburg ons nu ook ontslagen kunnen achten van de morele plicht, om in de Vastentijd geen feestelijkheden te organiseren.

Verder verheugt het ons, dat Wethouder Hoogers die tegenover ons Comité destijds beweerde dat de Gemeente nooit of te nimmer de ontspanning zou organiseren voor de werklozen, toch tot andere gedachten is gekomen. Dit betekent dat er vooruitgang is, en de gedachten dat er iets gedaan moet worden veld wint ook in de officiële instanties.

Wij verwachten dus ook dat er ten aanzien van de gevraagde kledinggratificatie, 10 gulden voor man en vrouw en 5 gulden voor elk kind en voor alleenstaande en kostwinners, verhoging van de steunnormen met 10% en het ontslagverbod, ook wel een andere mening zal gaan heersen bij B. en W. en het gemeentebestuur.

Want van deze eisen laten wij ons niet afbrengen, door nog geen honderd cabaretmiddagen.

Wij zullen hier voor blijven strijden hopelijk met hulp van de Vakorganisaties en de Raadsfracties waar wij vertrouwen in hebben.

Mochten wij geen hulp ondervinden, dan zullen wij zelf doorzetten en de middelen en wegen weten te vinden om onze eisen tot werkelijkheid te maken.

Nu het eerste schaapje over de brug is, zullen er wel meer volgen en kan de weg vrijgemaakt worden voor hogere ondersteuning, behoorlijk werk door middel van uitvoering van openbare werken tegen normale lonen enz.

Intussen danken wij de Gemeentelijke Sociale Dienst voor haar eerste stap in de goede richting, in de hoop dat er spoedig meerdere en degelijker stappen zullen worden ondernomen.

Het Comité.

Tilburg-Vlissingen-DUW

Van een Tilburgse DUW arbeider die in Vlissingen is tewerk gesteld

Sinds geruime tijd ben ik een van de DUW arbeiders die in een van de kamp rond Vlissingen zijn gelegerd en tewerk zijn gesteld op een van de DUW-objecten.

Des Maandagsmorgens moet ik met ongeveer 30 andere DUW-arbeiders om 6.30 uur uit Tilburg vertrekken. Wie echter denkt dat wij met de gewone diesel-electrische trein naar Vlissingen reizen, is er naast. Voor de DUW-arbeiders die vanuit Utrecht en Eindhoven en andere plaatsen naar Vlissingen afreizen, heeft men een extra terein ingelast, bestaande uit oude afgedankte rijtuigen, die de meeste mensen misschien reeds vergeten zijn. Het zijn rijtuigen bestemd voor slopershanden en voor... vervoer van DUW arbeiders, die blijkbaar door de DUW-leiding en de directie van de Staatsspoorwegen voor ons goed genoeg zijn bevonden. Maar zij zijn nog minder dan vee- en goederenwagens. Want vee- en goederenwagens worden nog gerepareerd als er een plank of iets dergelijks losraakt, maar aan de rijtuigen waarmee de DUW-arbeiders vervoerd worden, gebeurt niets. Elk afgedankt spoorwegrijtuig is goed genoeg.

Wanneer wij in Roosendaal aankomen, schiet de trein vol met DUW arbeiders uit de richting Den Haag en Rotterdam. Het gebeurt meer dan eens, dat wij als haringen in een ton open zitten gepakt, en het gebeurt ook wel eens dat er geen zitplaatsen zijn en men er een rijtuig moet aankoppelen. Spreek niet van verwarming. De stoom is blijkbaar voor de DUW-arbeider ook te duur. De treinen zijn steeds onvoldoende verwarmd, terwijl bovendien door de spleten, waarbij men dikwijls een hand door kan steken, de koude wind als een mes over je gezicht snijdt. Wij zitten dan ook diep in onze kragen weggedoken, en tegen elkaar gedrukt en zijn blij als we in Vlissingen kunnen uitstappen. Is het wonder dat er velen regelmatig verkouden zijn? Spoortje en DUW-leiding kan dit blijkbaar niets schelen. We zijn maar DUW arbeiders, waarvoor blijkbaar geen gezondheidsvoorschriften gelden. Het gaat de DUW-leiding in de eerste plaats om een zo goedkoop mogelijk vervoer en daar zijn de afgedankte spoorrijtuigen goed genoeg voor.

Laten de DUW-arbeiders die met zulke treinen vervoerd worden er tegen protesteren. Wij zijn arbeiders, mensen, die recht hebben op een behoorlijk vervoer als zij die zelf een spoorkaartje kopen. Het geld is er voor aanwezig.

A. D.

DE STEM VAN EEN WERKLOZE

Er wordt door diverse Regerings- en Gemeente Instanties rond gebazuind, dat de werklozen het goed hebben, en dat de sociale voorzieningen prima in orde zijn. De werklozen weten zelf wel beter dat niets minder waar is. Alleen de methode is geraffineerder dan voor de oorlog. Een arbeider die in het bedrijf b.v. f 50.— verdient, maar werkloos wordt, en dus naar Sociale Zorg wordt overgeheveld, en met een aalmoes van f 30.— naar huis zou worden gestuurd, zou opstandig kunnen worden, want het gaat niet over een arbeider, maar in Nederland over honderdduizenden arbeiders. De overheid tracht dit te omzeilen en passen een trapsgewijze methode toe. Wachtgeld, Overbrugging, Sociale Bijstand of DUW. Maar vrienden, wij leven nog in het begin van de crisis, zodat elke wachtgelder straks alle kansen loopt, in de Sociale bijstandsregeling of in de DUW terecht te komen. De oorlogsproductie kost handen vol geld, zodat voor vredesproducten geen geld over is. Maar ook van deze oorlogsproductie mogen wij arbeiders niet profiteren, integendeel, leefde de textiel, de confectie en de schoenindustrie in de jaren van '38 en '39 onder hoogspanning, met het maken van militaire stoffen, uniformen en schoenen, nu slokt Amerika deze buit binnen en sturen zij uniformen kant en klaar met de schoenen erbij naar ons land en wij kunnen betalen en werkloos thuis blijven zitten. Onze zoons moeten de uniformen aantrekken en straks zeker voor kanonnenvlees dienen?...

Waarom mag onze regering geen handel drijven met Tsjecho-Slovakije, waar voorheen 80 pct. van onze Tilburgse textiel naar uitgevoerd werd?... Iedereen weet, dat wanneer het de Tilburgse textiel goed gaat het ieder goed kan gaan. Zeer zeker ook de middenstand. Enkele arbeiders (ongelukkig genoeg) zeggen: „Er moet maar weer vlug oorlog komen.“ Zij zien zeker geen andere uitweg. Maar deze oorlog vrienden zou wel eens in ons land, misschien wel zeker, uitgevochten kunnen worden met atoom, pest en andere bacteriologische wapenen. Welke Nederlanders zal zulk een oorlog overleven? De arbeiders zeker niet. Mogelijk dat van Heek in Eschede de oorlog kan overleven. Hij heeft een atoombomvrije

schuilkelder van twee miljoen gulden laten bouwen. Maar daarvoor is hij ook grootindustrieel.

Daarom vrienden zijn wij voor de vrede. Waarom wordt er altijd na een oorlog, wanneer eerst miljoenen mannen, vrouwen en kinderen vermoord zijn, conferenties gehouden tussen de grote machten?... Waarom kan dat niet om een oorlog te voorkomen?...

Daarom werklozen en werkende arbeiders, moeten wij voor de vrede zijn en dat zijn wij ook.

Wij moeten werk eisen. Opvoering van de textielproductie. Opvoering van de schoen- en lederproductie, van de woningbouw en andere vredesproducten. Doorvoering van ontslagverbod.

Geen textielarbeider mag zonder werk lopen, zolang de linnenkasten in de gezinnen niet gevuld zijn! Geen schoenmaker of lederbewerker mag langs de straat lopen, zolang niet ieder in de behoefte van schoenen is voorzien! Geen bouwvakker thuis, zolang niet elk gezin een woning heeft, er nog sanatoria's, ziekenhuizen en scholen te kort zijn.

Laten niet alleen de werkloze arbeiders, maar ook de werkende arbeiders tegen de werkloosheid vechten.

A. Str.

Een bankier is een man, die je een paraplu wil lenen als de zon schijnt, maar die hem direct terug wil hebben als het gaat regenen.

Kerkelijk nieuws

(Overgenomen uit „Rooms Leven“)

Donderdag, 13 Maart, Mis v. d. dag: Deus, 2 en 3 als 2 Maart. P

Vrijdag, 14 Maart, Mis v. d. dag: Ego autem, 2 en 3 als 2 Maart. P

Zaterdag, 15 Maart, Mis v. d. dag: Lex, 2 en 3 als 2 Maart. P

R.K. bureau voor beroepskeuze

Zitting iedere Zaterdagmiddag om 3 uur, WILHELMINAPARK 21 (hoek Kuiperstraat). — Gratis advies en kosteloos medisch- en psycho-technisch onderzoek.

Diocesaan bureau voor Huwelijks voorlichting
Afdeling Tilburg

Pastoor Verhoeven, pastorie St. Anna.

Pastoor Janssens, pastorie Gasthuisstraat, spreekuur bij voorkeur Vrijdag van 5 tot 7 u.

Dr. A. C. M. Beukers, Ger. v. Swietenstraat: spreekuur bij voorkeur Maandag van half 2 tot half 3.

BEZOEKT

op ZONDAG 23 MAART a.s.

de Brabantse Vredesconferentie

Hoeksestraat 53

Tilburg

Aanvang 11 uur

Spreeker: de Heer L. BOAS, onderwijzer, Amsterdam
(2e Voorzitter van de Nederlandse Vredesbeweging)

Gelegenheid tot discussie

Redactie-adres: Rob. v. Spaendonckstraat 11 - Tilburg

Administratie-adres: Molenstraat 54 - Tilburg

VERSCHEIJNT WEKELIJKS

Werkerskrant voor hoofd- en handarbeiders, kleine middenstanders en neringdoenden. Het blad voor allen die nog werken, en voor hen die getroffen zijn, of door de huidige economische situatie worden getroffen.

Waarom**wij de DUW haten**

In een artikel in „Het Volksweekblad” van 19 Januari j.l. van de Paters Capucijnen werd geschreven: „De normale arbeider haat de DUW”. Dat is inderdaad waar. Wij zeggen: iedere arbeider haat de DUW, want abnormale arbeiders zitten in een krankzinnigengesticht.

Waarom haten wij de DUW? Omdat geen enkele arbeider er enig nut in ziet, wat de DUW-werken betreft. Zij voelen zich paupers in alle opzichten. Zij weten, dat objecten voor honderden DUW-arbeiders hun scharnieren duizend maal per dag uit elkaar rukken, om kipkarren vol te laden, of om de grond 60 cm. diep om te spitten. Dat dit werk in enkel dagen door graafmachines en bulldozers verricht kan worden. Daarom werd er ook in diverse bladen gesproken van: geef deze mensen suikerlepeltjes, dan duurt het langer. Zij weten ook, dat hun loon niet berekend wordt naar gelang zij grond verwerken, maar afhankelijk is van de geestesgesteldheid van de werkleiding. Is de baas een ploeg goed gezind, dan verdienen zij behoorlijk, is hij hun slecht gezind, dan kunnen zij niets verdienen. Zij voelen zich uitgestoten uit de maatschappij en zij worden daarnaar behandeld. Iedere DUW-arbeider weet, dat er geen DUW behoeft te bestaan. Er is werk genoeg voor iedereen. Wanneer de hogere instanties zeggen, dat er geen werk is, weet elke DUW-arbeider, dat de personen bewust liegen, en dat zij door die instanties bedrogen worden, dat zij bewust door die instanties werkloos en DUW-arbeiders zijn gemaakt, om de lonen omlaag te drukken. Elke DUW-arbeider weet, dat hij ongeveer gelijk gesteld wordt met vee. Want wat is er verschil tussen een vee-koek voor de koe als droog brood, misschien met een lik margarine, voor een DUW-arbeider? Want meer is er niet voor hem weggelegd, gezien de lage lonen, die hij verdiend. Een koe doet haar behoefte in de wei, ten aanschouwe van iedereen. Ook een DUW-arbeider moet zijn behoefte in het openbaar doen, ten aanschouwe van iedereen, daar op het merendeel der DUW-objecten geen W.C. of iets dergelijks aanwezig is. Wanneer het

guur of slecht weer is, zal de boer zijn vee in een warme stal plaatsen, waar hij zorgvuldig alle openingen met stro dicht stopt voor de tocht. Dat alles wordt voor een DUW-arbeider niet gedaan, ondanks dat er een DUW-inspectie en een DUW-commissie is, waar ook de vakbonden vertegenwoordigd zijn. Leiden de vakbonden misschien daarom zo'n kwijnend bestaan? Wanneer de DUW-arbeiders, vanwege het slechte weer niet kunnen werken, zitten zij in keten met hun natte kleren, waar men de handen tussen de planken door kan steken, waar wel raamkozijnen zijn, maar het glas ontbreekt. Zij krijgen dan, om zich te verwarmen, zegge en schrijve één Kilogram steenkool per dag en per keet. Daarom richt elke DUW-arbeider zijn aanklacht tegen iedereen, die hem in die gehate DUW geplaatst heeft, en hij zal hem daarvoor ook ter zijner tijd ter verantwoording roepen, onverschillig wie hij is en wat voor functie hij in het staatsbestel bekleedt.

Elke DUW-arbeider stelt zich zelf meerdere malen per dag deze vraag:

„Waarom staat een bouwvakarbeider in de DUW? Woont er dan niemand meer op kamers?

„Waarom staat een textielarbeider in de DUW? Zit iedereen dan zo goed in de kleren, in zijn linnengoed en dekens?

„Waarom staat een schoenmaker in de DUW? Loopt iedereen dan op goede schoenen, zonder kapotte zolen?”

Een DUW-arbeider behoort dat loon te verdienen, dat hem toekomt. Dat is namelijk het loon, waarop hij volgens het Collectief Contract recht heeft. Het loon is immers toch berekend door het College van Rijksbemiddelaars en Economen? Zij weten toch, wat een arbeider moet verdienen? Waarom moeten wij dan in de DUW voor gemiddeld tien gulden minder werken en dan nog bovendien onproductieve en bijzonder zware arbeid? Het is duidelijk, dat zowel onder- als bovenkleding van de DUW-arbeider en zijn schoeisel aan extra slijtage onderhevig zijn, waarvoor geen enkele vergoeding gegeven wordt. Ook heeft de DUW-arbeider wegens de zware arbeid in de open lucht veel meer voedsel nodig. Doch voor al die dingen wordt geen extra vergoeding of toelage verstrekt. De DUW-arbeider is een sta-in-de-weg voor de grote heren en zij hebben er daarom maar een lastdier van gemaakt.

Ziehier, waarom iedere arbeider de DUW haat! !

Weest solidair !!

Vóór de vorstperiode werden in het DUW-object „DE KEMPEN” te Lage-Mierde twee DUW-arbeiders verbaliseerd wegens het kappen van een dode boom, waarmee zij hun keet wilden verwarmen bij gebrek aan kolen om hierdoor hun natte kleren te kunnen drogen voor hen en hun mede-arbeiders. Deze DUW-arbeiders werden voor dit feit drie maal gestraft. Ten eerste werden zij verbaliseerd, waarvoor zij dus een boete te verwachten hebben. Ten tweede werden zij geschorst in de DUW, waardoor zij niet konden werken en dus ook geen inkomsten hadden. Ten derde werden zij uitgesloten van de Sociale Bijstand of Sociale Zorg.

Deze twee arbeiders, n.l. Van Gestel, Hoogvense straat 125, lid van het N.V.V., en van Meel, Gerard Mercatorstraat 49, lid van de K.A.B. en vader van zes kinderen zagen hun menslievende zorgen voor hun mede-arbeiders gestraft met bovenstaande maatregelen, die getuigen van grove willekeur en gevoelloosheid der overheid. Hier treffen zij niet alleen de betrokken arbeiders, doch ook hun gezinnen. In hun zucht, om de belangen van de bos-eigenaren te beschermen, negeren zij totaal die van de arbeiders. Het N.V.V. en de K.A.B. beweerden, dat zij in deze aangelegenheid niets konden bereiken.

Wij, als Werklozen- en DUW-comité voelen ons verplicht het voor deze arbeiders en hun gezinnen op te nemen. Er is reeds door ons een spontane actie gevoerd in de DUW en een bedrag bijeengebracht. De arbeiders op het object hebben zich direct solidair verklaard en in de gezinnen de eerste nood gelenigd. Wij zijn natuurlijk van mening, dat dit niet voldoende is, om deze gezinnen voor meerdere weken te helpen. Daarom vragen wij aan de arbeiders zich solidair te verklaren met deze ten onrechte gestrafte arbeiders en hen te steunen in hun nood, hetgeen kan geschieden, door geld te sturen aan de administratie van S.O.S., Molenstraat 54. Ook giften in natura zijn welkom, terwijl de opbrengst der steunactie in de krant verantwoord zal worden.

Het Comité heeft reeds bij de DUW-leiding geprotesteerd tegen deze handelwijze, welke evenwel dit protest afwees.

Wat wil het K. A. B. bestuur van ons comité

Nu het de tweede maal is dat wij met een eigen krant verschijnen en de plaatselijke kranten weigerden iets van ons comité op te nemen, voelen wij ons verplicht op hetgeen diverse K.A.B.-bestuurders over ons zeggen en schrijven te antwoorden.

In de redevoeringen gehouden door de heer van Gestel en Schellekens op de ontspanningsmiddag voor werklozen begin Januari, spraken zij over gewetenloze individuen die zouden proberen de K.A.B. af te breken. Niets is minder waar. Wij adviseren steeds, sluit U aan bij een vakorganisatie die U zelf wenst, maar houdt je organisatie strijdbaar en maak er geen kaartclub van. Een gewetenloos individu is hij die probeert wanneer ons comité een openbare vergadering of een ontspanningsavond geeft, per telefoontjes ons de zaal afhandig te maken. Maar als de zaalhouder dan vraagt eens aan te komen, niet voor het voetlicht durft te verschijnen. Zie-

hier de practijken van de heer van Gestel. Wij zullen ons met deze minderwaardige practijken nooit inlaten. Maar wij zeggen U hierbij, K.A.B.-bestuurder doe in het vervolg geen moeite meer om te trachten ons een zaal te ontnemen. Spaar de centen van de telefoontjes. Wanneer ons comité een vergadering organiseert **ZAL DEZE VERGADERING DOORGAAN**. Al komt er heel het K.A.B.-bestuur bij te pas.

De heer Schellekens sprak op deze ontspanningsmiddag ook nog over de 2% Kerstgratificatie. Inderdaad, mijnheer Schellekens, de 2% gratificatie die ons comité aan B. en W. heeft gevraagd, heeft niet bestaan. Maar hij had kunnen bestaan als de K.A.B. deze eis ondersteund had. De heer Schellekens zei dat in ons land een Kerstgratificatie aan werklozen was gegeven maar wel aan armlastigen. Deze K.A.B.-bestuurder wist, toen hij deze woorden sprak, dat hij onwaarheden zei. Wat is er n.l. in Amsterdam gebeurd. Daar hebben de armlastigen maar ook de werklozen hun uitkering ontvangen van de Sociale Bijstand. Dit zijn werklozen, die langer als 13 weken werkloos zijn. Deze Amsterdamse werklozen van de Sociale Bijstand kregen Maandag 24 December telegrafisch een oproep dat zij op dien dag hun gratificatie in ontvangst moesten nemen, zijnde van elke 4 gulden steun, 1 gulden gratificatie. Het getal naar beneden afgerond. Dus wanneer een werkloze 30 gulden steun ontving, kreeg hij 7 gulden gratificatie. Ziehier mijnheer Schellekens, dit is de waarheid. De officiële stukken hierover liggen bij onderget. ter inzage. Indien mijnheer Schellekens hetzelfde aantal woorden en hetzelfde aantal regels in de pers, die hij nu gebruikt heeft om ons verdacht te maken en onwaarheden te vertellen gebruikt had om op te komen voor de werkloze gezinnen, dan had er in deze gezinnen met Kerstmis ook iets extras op tafel gestaan. Of waren misschien die 1500 broodjes en die 500 krentebollen die door het K.A.B.-bestuur besteld waren op de dag dat de K.A.B.-voorzitter de Bruijn hier in Tilburg zou komen spreken voor de werkloze K.A.B.-ers met hun gezinnen. Wij hopen het, maar als het waar was geweest hadden wij het in de Tilburgse pers wel gelezen.

Hopende hiermede aan de verlangens van het comité te hebben voldaan.

De Kleine Middenstand

Het ligt in de bedoeling van de Redactie van S.O.S., wekelijks een rubriek te schrijven over de kleine Middenstand. De Middenstand wordt door ons vriendelijk verzocht, wekelijks een artikelje in te zenden aan de Redactie, handelende over de moeilijkheden, waarmee zij in hun zaken te kampen hebben.

Dat het de Middenstand slecht gaat, bewijst onderstaande lijst van faillissementen, n.l. 1481 in 1949, 1721 in 1950 en 1905 in 1951. Bizar is de crisis in de afgelopen maand Januari, n.l. 200 faillissementen tegen 120 in December van het vorig jaar. Belasting-aanslagen eisten enorme bedragen over voorgaande jaren. Elke dag moesten 7 kleine zakenlieden of winkeliers de hopeloze strijd opgeven. Met ruwe hand worden zij, die heel hun leven geploeterd hebben, om zich aan het bestaan van loonarbeider te onttrekken, teruggestoten in de kring van steuntrekkers en werkzoekenden.

Ziehier het resultaat van het averechtse regeringsbeleid.

Hier zijn ze

Hieronder presenteren wij U een lijst van hen, die probeerden, het Werklozen- en DUW-comité in den rug aan te vallen.

- 1e. *Het Nieuwsblad van het Zuiden*. Dit blad van de Fabrikanten van Tilburg die aan de heren broodschrijvertjes hun wil opleggen en dicteren, wat zij moeten schrijven, en jaarlijks een flinke duist winst opstrijken van de abonnementsgelden van de arbeiders.
- 2e. *De Nieuwe Tilburgse Courant*. Hierover behoeft niet veel gezegd te worden. Die heeft altijd aan de kant der arbeidersvijanden gestaan. Denk maar aan hun houding in de bezettingstijd, toen andere bladen verboden werden, en zij mochten verschijnen van de Duitsers.
- 3e. *De K.A.B.-bestuurder Van Gestel*. De man, die door zijn geheimzinnige telefoontjes, probeerde, ons de zaal afhandig te maken, wat hem natuurlijk niet lukte.
- 4e. *De K.A.B.-bestuurder Schellekens*. De man, die de werkloze K.A.B.-ers wijs maakt, dat in Amsterdam geen Kerstgratificatie gegeven was. Hij weet zelf beter.
- 5e. *„De Eendracht”*, het blad van het N.V.V., met als bestuurder de Heer Buijs, Jac. van Oudenhovenstraat 26. Hij werd door zijn eigen N.V.V.-leden van Den Bosch, van het DUW-object verjaagd. Zeker, omdat hij hun belangen zo goed verdedigde(!)

Ziehier de vijanden van de arbeiders. En toch zullen wij deze mensen op de eerstvolgende Openbare Vergadering, die in voorbereiding is, gelegenheid geven, hun standpunt over het Werklozencomité en het werklozenvraagstuk naar voren te brengen.

Nieuws uit Den Bosch

Ons Comité ontving uit Den Bosch het verheugende nieuws, dat ook in deze plaats een werklozen- en DUW-Comité werd opgericht en dat op 8 Februari j.l. de oprichtingsvergadering heeft plaats gehad.

Het Comité omvat zowel georganiseerden als ongeorganiseerden, en stelt zich ten doel, indien mogelijk langs officiële weg, verbetering te brengen in de slechte toestanden van de DUW-objecten, en de te lage ondersteuning van overbrugging en sociale Bijstand.

Zij, die nadere inlichtingen wensen, kunnen zich wenden tot het Bestuur in Den Bosch, D. Satterio, voorzitter, B. van Hoorn, Secretaris, Ververstr. 17 en L. Lefeld, Penningmeester. Abonnementen op dit blad kunnen ook opgegeven worden bij de Secretaris.

Kerkelijk nieuws

Missie 27 Maart-6 April

Deze datums zetten we goed vast en we houden er rekening mee bij besprekingen van allerlei plannen, reizen, sportoefeningen, repetities en uitvoeringen, ook lessen en cursussen.

Die dagen blijven vrij voor de Missie, ieder katholiek

moet des avonds naar de kerk. Hebt ge gelezen dat de Paus klaagt over algemene traagheid en lusteloosheid van de geest, over slapheid van wil en kilheid van het hart en dat die ten grondslag liggen aan de kwalen van deze tijd? 't Is nu de tijd om op te staan, om wakker te worden, roept de H. Vader met St. Paulus.

Dus Missie — Wij doen mee! Grootvaders en grootmoeders, ik vraag u iets bijzonders. Gij hebt misschien kinderen die minder en veel minder godsdienstig zijn dan gij, die niet meer bidden in hun huisgezin, die niet meer naar de kerk gaan en geheel zijn afgedwaald? Vermaant hen in liefde, spoort hen aan om een goede Missie te houden, en bidt voor hen, opdat ze in de Missie tot oprechte bekering komen. Als gij dat doet, dan komt het in orde. Ze zijn zo slecht niet, maar lusteloos en onverschillig, traag van wil en koud van hart, uw gebed schudt hen wakker.

DEKEN NABUURS.

(Overgenomen uit: „Rooms Leven”.)

Nieuws van het Werklozen front

Op de vergadering van de Katholieke Bouwvakarbeiders van Dinsdag 12 Februari j.l., deelde de Heer Schellekens mede, dat hier in Tilburg het aantal werkloze bouwvakarbeiders 200 bedraagt. De Heer Schellekens vond dit aantal niet verontrustend, maar wij vragen, hoe denken deze gezinnen hierover, nu zij met 10 à 15 gulden minder moeten rondkomen?

Over de emigratie zeide hij, dat 12 Bouwvakarbeiders in Tilburg ons land hebben verlaten. Maar wij zeggen, dat deze hier geen bestaan meer konden vinden, ofschoon er in ons land nog zoveel woningen te kort zijn. Wij vragen ons af, wanneer deze 12 bouwvakarbeiders een heel jaar aan de woningbouw zouden werken, hoeveel woningen zij klaar zouden maken voor die gezinnen, die momenteel in een hopeloze woontoeestand verkeren.

Hij wel, . . . Wij niet

De N.V.V.-Hoofdbestuurder Oosterhuis vindt een werklozenleger van 160.000 man heel normaal. Wij vinden het abnormaal.

Mijnheer Oosterhuis, zouden wij niet eens ruilen? Het zou ons beter afgaan, hoofdbestuurder van het N.V.V. te zijn. (Wij krijgen dan ten minste ook de mooie vacantie-trip naar Amerika) als U Duw-arbeider te worden.

Lijst van medewerkers

Vervolg van de Lijst van hen, die door een milde gave, aan het slagen van de Cabaret-Avond van 7 Februari j.l. hebben bijgedragen:

- P. Rijnen-Broers, Nieuwlandstr. 42, huish. artikelen.
- Vorselaars, bakkerij, Elzenstraat 29.
- Bakker v. d. Zande, Elzenstraat 41.
- C. Akkermans, Elzenstraat 26, kruidenierswaren.
- Slagerij v. d. Hout, Lange Schijfstraat 26.
- Kapper v. d. Berg, Lange Schijfstraat 7.
- v. Rijkenwijk-Geerts, Noordstraat 46, groentenboer.
- N. v. Helfteren, Noordstraat 44, Radiohandel.
- Bouwmeester en Co, Noordstr. 52, Radiohandel.
- J. v. d. Wouw, Noordstraat 46, kleermakersfournituren.
- H. v. Rijkenwijk, Schoenhandel, Noordstr. 73.

L. v. Moog, Noordstraat 57, Confectie.
 J. de Wolf, Muziekhandel, Noordstraat 14c.
 A. v. d. Velden, Noordstraat 14, kruidenierswaren.
 v. Olphen, slager, Tuinstraat 18.
 v. Lieshout, Bakkerij, Hoefstraat 143
 C. de Jong, Manufacturen, Hoefstraat 146.
 Mommers, Sigarenwinkel, Hoefstraat.
 Ketelaars, Sigarenwinkel, Besterdstr. 1.
 Peters, Muziekhandel, Molenstr. 142.
 Verhoeven, Kruidenierswaren, Hoefakkerstr. 69.
 Wijnans, Stoffeenderij, Hoefakkerstr. 68.
 De Textielbeurs, Besterdplein 4.
 L. Gaillard, Manufacturen, Besterdplein 38.
 Beerthuizen, Sigarenmagazijn, Besterdplein 15.
 J. Zoontjes, Slagerij, Besterstraat 86.
 De Kleine Winst, Besterdstraat 97.
 Van Erve, Stoffeenderij, Besterdstraat 85.
 Rijwielhandel „DUGLAS”, Corn. Speelmanstr. 2.
 Kneepkens-Santegoeds, Bakkerij, Korvelseweg 26.
 Simons, Huish. en Luxe artikelen, Korvelseweg.
 Wierickx, Drogisterij, Korvelseweg.
 Sparidans, Korvelseweg 42.
 De Beer, Bakkerij, Korvelseweg.
 Van Rijswijk, Schoenhandel, Korvelseweg.
 Horsten, Slagerij, Korvelseweg.
 Magazijn „De Vlinder”, St. Annaplein.
 H. van de Wee & Co., Schoenhandel, St. Annaplein 14.
 H. de Rooy, Naaimachinehandel, Korvelseweg 7.
 Jos. van Asten-Wolfs, Baby-artikelen, Zomerstraat 52.
 M. A. Stoops, Stoffeenderij, Zomerstraat 50A.
 Aarts, Bakkerij, Zomerstraat 35.
 v. d. Wiel, Groentehandel, Lieve Vrouwenplein.
 Van Dijk, Slijterij, St. Annaplein 12.
 Mabo, Drogisterij, Lieve Vrouwenplein 8c.
 Van Bavel, Werkkleding, Korvelseweg 24.
 Caarls, Opticiën, Zomerstraat.
 Van de Bogaard, Slagerij, Sup. de Beerstraat 17.
 Merx, Sigarenmagazijn, Noordstraat 51.
 Van Deurzen, Sigarenmagazijn, Noordstr. 37.
 De Gouden Ring, Antiquair-Boekhandel, Noordstr. 56.
 W. J. Oostendorp, Handwerk- en Wolartikelen,
 Noordstraat 21.
 P. de Kort, Drogist, Noordstraat 7.
 Jansen, Slagerij, Noordstr. 5.
 A. van Kleef, Kousenhandel, Noordstraat 3.
 A. Beunis-Bertens, Schoenhandel, Noordstraat 1.
 De Vink, Manufacturen, Smidspad 91.
 Harry van Erven, Radiohandel, Smidspad 98.
 Oostelbos, Koperslagerij en IJzerwaren, Smidspad 87.
 Termeer, Schoenhandel, Smidspad 69.
 Teurlings, Radiohandel, Noordstraat 79A.
 J. v. d. Brekel, Leesbibliotheek, Hoeksestraat.
 Broers van Erven, Manufacturen, Wagenaarstraat.
 C. Noyens, Kruidenierswaren en Poeliers, Groeseind-
 straat 70.
 Sparidans, Manufacturen, Groeseindstraat 54.
 Van de Sande, Slagerij, Groeseindstraat.
 A. v. Oosterhout, Galanterieën, Groeseindstraat 4.
 Bert Thal, Bakkerij, Hoefstraat.
 F. Sprangers, Bakkerij, Hoefstraat 192D.
 Van de Pas, Slagerij, Hoefstraat 155.
 G. van Bilzen, Slijterij, Hoefstraat 153.
 J. Wouters-Hamers, Manufacturen, Hoefstraat 151.
 A. Mols, Sigarenmagazijn, Hoefstraat 162.
 A. Cuypers, Chocolaterie, Hoefstraat 158.
 A. de Klundert, Bakker, Veldstraat 104.

De Adm.

Jeanne v. d. Berg

GEDIPL. SCHOONHEIDSSPECIALISTE

77

MASSAGE

DEFINITIEVE ONTHARINGEN

77

LANGE SCHIJFSTRAAT 7 - TILBURG - TEL. 4984

Harry v. d. Berg

GEDIPL. DAMESKAPPER

77

SPECIALITEIT IN BRUIDSKAPSELS

BINNEN- EN BUITENLANDSE

PARFUMERIEËN

VOOR TABAK, SIGAREN EN
 SIGARETTEN naar

Sigarenmagazijn „De Schijf”

A. Verhoeven - Oprinsen

Korte Schijfstraat 36 Tilburg

ARBEIDERS !

Gaat voor Uw Loodgieterswerk

en aanverwante artikelen naar

C. OOSTELBOS

Smidspad 87, Tilburg.

Abonneert U

op

S.

O.

S.

INTEKENBIJLET

Ondergetekende

Straat

Plaats

Wenst zich te abonneren op **S.O.S.**

Handtekening:

UITTREKSEL

Uit : OD 883

Naam : E.V.C.-BESLOTEN VERGADERINGEN (na 8 Dec.47)

Voor : OD 2014

Naam : E.V.C.-ACTIES inzake WERKLOSSHEID

Ag. nr: 135077

Afz. : I.D. Arnhem

Datum: Mrt.52

Aard van het stuk : Verslag van een algehele Besturenvergadering der EVC afd.
Arnhem gehouden op 19 Maart 1952

Zie bijlagen (Bladz. 2 en 3)

Uitgetr. door : T.G.

Op aanwijzing van : B V

Datum : 27.6.52

E.V.C. is gevoerd een doorn is in het oog van de bezittende klasse en een springplank voor de werkende klasse. Ik zal mij nu beperken tot het plan van actie. Zoals jullie weten heeft de Landelijke Raad op de conferentie van 9 en 10 December 1951 een resolutie aangenomen. In deze resolutie was een plan van actie opgenomen.

De basis van dit plan van actie, vormen de volgende punten:

I. Het werklozen vraagstuk.

Er komt een nieuwe regeling voor de werklozen die iets beter is als de tegenwoordige regeling. Dit kan ons echter niet weerhouden om de volgende eisen te stellen.

- A. Overbrugging over 21 weken in plaats van 13 weken.
- B. De sociale bijstand-steun moet 10% omhoog.
- C. Opname van jeugdige werklozen en vrouwen onder de 19 jaar, in de sociale bijstanden.

Voor de oorlog was het niet best voor de werklozen, maar naar verhouding was het toen 50% beter dan nu. Als een werkloze voor de oorlog f 18,87 steun had, dan kreeg hij hierbij verschillende toeslagen, o.a. kolen, huur, kleding- en voedselbonnen. Naar verhouding zou een werkloze nu f 52,50 moeten ontvangen, inplaats van f 32,-. De overbruggings-uitkering voor een los arbeider die f 42,- verdient, is + f 32,70. Komt hij in de Sociale Bijstand, dan gaat hier nog f 4,- af.

2014 II. Woningnood en Woningbouw.

Dit is een goed onderwerp voor onze strijd. In het kort komt het hier op neer. De kapitalisten kunnen door hun geld in de kazernebouw te steken, veel meer verdienen dan aan de woningbouw. Dat is de reden waarom men met gedwongen leningen moet gaan werken. Tevens moeten er Woning-comité's opgericht worden. Jullie kennen de kracht van de woning comité's, want jullie hebben hiermede al een succes geboekt. Maar nadien is dat zaakje hier weer op dood spoor gebracht.

III. Koopkracht van de werkende klasse en de Vredesindustrie:

Dit punt kunnen wij combineren met de actie tegen de werkloosheid.

- 1. Actie voor loonsverhoging en tegen ontslag. (Ontslag verbod).
- 2. Kortere werkweek met behoud van loon in die bedrijven waar slapte tot ontslag kan leiden.
- 3. Geen overwerk in welke vorm ook. Meer personeel aannemen.

Wij kennen allen de moeilijkheden die een actie voor loonsverhoging met zich meebrengt. Maar de mogelijkheid om tegen ontslag op te treden ligt 100% beter. Toch moeten wij niet uit het oog verliezen dat loonsverhoging ook belangrijk is.

Voor de genoemde drie punten moeten in de bedrijven en objecten comité's opgericht worden. Hiermede kan echter gewacht worden tot de 1e week in April, omdat dan de brochure met het "Plan van Actie" gereed is. De brochure wordt in een groter oplage gedrukt en moet in een uitgebreide actie onder de massa worden gebracht. Het is vanzelfsprekend dat onze eigen mensen de brochure eerst zelf grondig moeten bestuderen om

In 510
2014

in de discussie met andersdenkenden niet te struikelen over de problemen. De landelijke leiding wil in iedere afdeling een centrale man aanstellen. Dit moet ook in Arnhem geschieden. Deze man heeft tot taak om alle bedrijfsbonden af te gaan en het aantal af te nemen brochures te noteren. Ook moet hij de verkoop in de bedrijfsbonden organiseren. De bestelling, zowel als de afrekening geschiedt bij de centrale man ter plaatse. In Arnhem is hiervoor aangewezen R. Kleinman. (geboren 1-6-1907).

Als aanvulling op het voorgaande moeten wij nog een punt even bekijken en met anderen bediscussiëren, n.l. de handelsbetrekkingen met de Oost-Europese landen. Wij moeten er op aandringen dat Nederland de handelsbetrekkingen met deze landen normaal gaat opnemen en wij moeten de massa hiervan doordringen."

van de Pol:

Kameraad Adema heeft het geheel duidelijk aan ons uiteen gezet en ik hoop dat hier nu een uitgebreide discussie op volgt."

Radix:

"Kameraden, ik ben het niet eens met van de Pol, want kameraad Adema heeft het zo zuiver en scherp gesteld dat hierover geen discussie meer nodig is. Wij kunnen alleen onze beste krachten geven om het plan van actie te doen slagen.

De Plaatselijke Centrale zal hierover een vergadering beleggen en dan de bedrijfsbonden aansporen, om met de brochure colportagetochten te organiseren."

Adema:

"Zegt dat Radix het enige goede antwoord heeft gegeven. Niet gaan praten, maar doen."

No: 78.

RP. Aron

DIENSTGEHEIM.

Onderwerp:
Verslag van een mislukte vergadering te Beilen,
uitgeschreven door leden van de E.V.C.

6.35	6.35
05.6	05.11
1 APR. 1952.	
ACD/135308	

Bijlagen: 1.

Schakel is reeds

Op Zondag 23 Maart 1952 zijn er in het dorp Beilen pamfletten verspreid door een lid van de E.V.C., genaamd Koerts. Deze persoon is woonachtig te Hoogeveen.

Volgens deze pamfletten, waarvan een afschrift hierbij gaat, zou op Maandag 24 Maart 1952 in samenwerking met het C.N.V. en N.V.V. een vergadering worden belegd in het café van Wanders te Beilen. Het doel van deze vergadering was om het werklozenvraagstuk te bespreken. Daarover zouden spreken een lid van het C.N.V., het N.V.V. en de E.V.C.

De afdelingsbesturen van het C.N.V. en N.V.V. wisten van het beleggen van deze vergadering niets af, zodat de namen van deze vakverenigingen vermoedelijk zijn gebruikt voor propaganda ten behoeve van de E.V.C.

De leden van het C.N.V. en N.V.V. zijn vroegtijdig gewaarschuwd door hun afdelingsbesturen, zodat deze leden niet op de vergadering verschenen.

Door 5 leden van de E.V.C. werd de vergadering bezocht. Deze 5 personen hebben samen ongeveer één uur vergaderd, waarna zij weer vertrokken. Er is niets van belang besproken. Door één van bedoelde 5 personen werd een courant uitgereikt.

Kasper Koerts, wonende te Liefing, gem. Beilen, was de enige die uit de omgeving van Beilen de vergadering heeft bezocht.

Einde.

De bevolking van Beilen wordt hierbij uitgenodigd om de Openbare Vergadering bij te wonen op Maandag 24 Maart a.s. in zaal Wanders te Beilen.

Op deze vergadering zal het woord worden gevoerd door een lid van het N.V.V., het C.N.V. en de E.V.C.

Zij zullen spreken over de gevolgen van de werkloosheid in de gezinnen.

En hoe kan het anders?

De werkloosheid treft niet alleen hen, die geen werk hebben, maar zij bedreigt ook de positie van alle arbeiders en berokkenen onnoemelijke schade aan andere bevolkingsgroepen.

De winkeliers b.v. zien hun omzetten van week tot week dalen en de onbetaalbare rekeningen toenemen.

Daarom hebben verschillende arbeiders van alle organisaties besloten om op 28 Maart in Groningen bij elkaar te komen om de werkloosheid, ons aller vijand, en alle ellende die daaruit voortvloeit, te bespreken.

Komt dan ook allen naar de Grote Openbare Vergadering

Maandag 24 Maart a.s. in zaal Wanders.

Het voorlopig Comité.

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 4630

Betr.: WERKLOZEN COMITE TE ALMELO.

Typ. D.

OP KAART
ACD/46
DAT: 29-7-52
PAR: S

6.35	6.35
0:122.7	05.5-08
1 APR. 1952	
ACD/135368	

Rechtsblad is vernietigd

In de middag van Dinsdag 13 Maart 1952, zou door het werklozencomité te Almelo een vergadering worden gehouden in het E.V.C.-gebouw, Doelenstraat 21 te Almelo.

Daar slechts drie personen aanwezig waren, vond deze vergadering geen door-
gang.

De aanwezigen waren genaamd:

Alexander ACHTERBERG, 21-11-08 te Ambt Rheine Dld., wonende Ziekenhuisstraat 10 te Almelo.

Gerrit Jan WOLFS, 27-12-98 te Almelo, wonende Irisstraat 13 te Almelo.

DE VRIES te Almelo, lid van de A.B.W.B., afd. ALMELO.

KB, 1 April 1952

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

o.g.
X e.a. aam. v
o.g.
e.a. aam. in
P.O.

UITTREKSEL

Uit : OD 261

Naam: EENHEIDSVAKCENTRALE (Openb. Vergaderingen)

Voor : OD 2014

Naam: E.V.C. -ACTIES INZAKE WERKLOOSHEID

Ag. nr: 135461

Afz. : I.B. Vlaardingen

Datum: Apr. 52

Aard van het stuk: Verslag openbare bijeenkomst EVC georg. door de afd. Vlaardingen v.d. EVC gehouden op 30 Maart 1952

Vrijdag j.l. werd in Groningen een grote werklozenconferentie belegd. Daar werd het woord gevoerd door NVV-ers, CNV-ers en EVC-ers. Van de 60 discussianten waren er 40 lid van de Uniebonden. Volgens spreker is de angst bij de Unieleiding zeer groot en in verband daarmee vertoefde de Voorzitter van het NVV Suurhof de laatste tijd dikwijls in het Noorden van ons Land

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B V

Datum: 1.7.52

UITTREKSEL

Uit : OD 348

Naam: MAANDRAPPORTEN NOORD-BRABANT

Voor : OD 2014

Naam: E.V.C.-ACTIES INZAKE WERKLOOSHEID

Ag. nr: 135496

Afz. : I.D.TILBURG

Datum: 1-4-52

Aard van het stuk: Betreft Maandoverzicht van 1 Maart tot en met 31 Maart 1952
in de Gem. TILBURG

Zie bijlage bladz.2

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B III

Datum: 1.7.52

Met gehele betoog van Boas was van het bekende oude liedje. Vanwege het bekende Werklozen Comité werd in de maand maart 1952 slechts eenmaal een openbare vergadering uitgeschreven en wel op Dinsdag, 25 maart 1952. (Zie het pamflet dat gevoegd werd bij S.O.S. № 6. I.D.) Deze vergadering is echter niet doorgegaan.

De zaalhouder zou, nadat hij reeds de zaal terbeschikking had gesteld, er lucht van gekregen hebben met welk comité hij te doen had, waarom hij dan ook weigerde de zaal beschikbaar te stellen. Ook het muziekgezelschap weigerde op te treden.

Op de bewuste avond waren echter toch nog ongeveer 60 arbeiders aanwezig, onder wie verschillende communisten en EVC-ers.

De zaalhouder heeft toen aan de aanwezige werklozen gratis een entreekaartje verstrekt voor het bijwonen van een filmvoorstelling in een door hem geexploiteerde bioscoop. De stemming onder de aanwezige werklozen was echter niet bepaald rustig te noemen en men kreeg zo de indruk, dat de CPN hierdoor zieltjes zal gaan winnen.

Door bedoeld Comité was aan het gemeentebestuur alhier een adres gericht, houdende het verzoek, een kledinggratificatie te verstrekken aan de werklozen en hun gezinnen. Dit adres werd door de gemeenteraad, d.d. 21-3-52, ter afwikkeling in handen gesteld van B. en W. alhier. Tegen stemde het communistisch raadslid Verreijt. In de Waarheid van 23-3-52 vindt men een verslag van deze raadsvergadering.

Uit dit verslag, dat nu niet bepaald Waarheid te noemen is, kan men weer opmaken, dat bedoeld comité geheel steunt op de CPN.

Betreffende dit Comité kan nog gemeld worden, dat de voorzitter Boogers van het podium is verdwenen. In diens plaats is nu aangewezen een zekere Piet van Rijen, wonende Cornelis Speelmanstraat 2, alhier. (Deze laatste was tot heden alhier onbekend I.D.)

Op 11 maart 1952 werd vanwege de gemeente een cabaretmiddag georganiseerd voor de werklozen van deze gemeente. Hier waren ongeveer 700 personen aanwezig. Dezerzijds werd verwacht, dat door de CPN en EVC deze gelegenheid zou worden aangegrepen om propaganda te maken voor hun zaak, doch dit bleek niet het geval te zijn.

In de afgelopen maand werden alhier in het bekende gebouw Hoeksestraat 53 geen filmvoorstellingen gegeven.

Wel werd gedurende deze maand vrij regelmatig met de Waarheid gecolporteed, doch zonder succes, gezien het feit, dat bij een gehouden controle is gebleken, dat slechts 107 bladen naar hier worden gezonden, tegenover vorig jaar 117 tot 124 exemplaren.

Ook werd geen activiteit gesignaleerd vanwege de CPN ten opzichte van de a.s. verkiezing. Onze bron deelde hieromtrent mede, dat men waarschijnlijk wacht op een bevel vanuit Amsterdam.

Door de plaatselijke afdeling van het OVB werden ook geen vergaderingen belegd. Wel is het opgevallen, dat de voorzitter van het OVB, de Boer, grote belangstelling heeft voor een drietal supportersverenigingen voor wielrenners, blijkbaar met de bedoeling om onder die leden zieltjes te winnen voor het OVB.

Ook zou deze voorzitter van plan zijn zich in het z.g.n. Werklozen Comité te dringen, met hetzelfde oogmerk.

Toestand in de gemeente.

De toestand in de industrieën alhier was in de afgelopen maand vrijwel gelijk aan die van de vorige maand.

Betreffende de textielnijverheid ziet men de toekomst enigszins pessimistisch tegemoet. Men hoopt echter spoedig orders te krijgen vanwege de defensie. Het aantal geheel werklozen is alhier ± 1500, terwijl het aantal wachtgelders en DUW-arbeiders ongeveer gelijk is gebleven.

De toestand onder de bevolking alhier is rustig te noemen. Einde.

M.O.I.D.
2014.

amst 0.4
u.k.

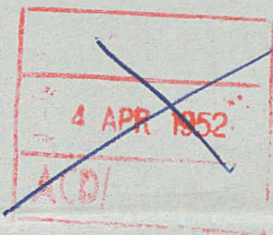
14.52

Harlingen, 2 April 1952.

==

BV

Hierbij worden ingesloten
een tweetal krantjes die op Vrijdag 28
Maart 1952 op de werkloosheidsbijeenkomst
te Groningen onder de daar aanwezige per-
sonen werden verspreid.

afg. van

Bergen in 010.2014

WERK EN BROOD

STRIJDORGAAN VAN ROTTERDAMSE WERKLOZEN

Minimumprijs 3 cent

Redactie adres: C. M. BEEN, Tweebosstraat 88

Nogmaals de Werkloosheidwet

Zoals we in het vorige nummer van Werk en Brood reeds schreven, heeft iedere werkloze, mits hij voor het intreden van zijn werkloosheid 78 dagen heeft gewerkt, volgens de bepalingen van de werkloosheidswet, die in 1949 door de Kamer is aangenomen, recht op 126 dagen à 80 % van zijn verdiende loon voor gehuwde mannen of mannelijke en vrouwelijke kostwinners. Voor ongehuwde niet-kostwinners vanaf 18 jaar, die niet bij hun ouders inwonen, 70 % van het loon en voor de overige werknemers 60 %. Door de uitvoering van deze wet naar een steeds latere datum te verschuiven, heeft de regering het tot nu toe verhinderd dat de tegenwoordige werklozen deze uitkeringen konden ontvangen. Maar dit houdt in, dat elke werkloze, zo deze wet op tijd in werking was getreden, in plaats van f 29,80 voor man en vrouw, die nu uitbetaald wordt krachtens de sociale bijstandsregeling, recht had gehad op een uitkering à 80 % van zijn loon gedurende 21 weken. Dit betekent, dat, we door elkaar genomen, per man of vrouw **ongeveer f 80,— te kort zijn gedaan.**

Om deze f 80,— moet de strijd allereerst aangeboden worden; uit alle delen van het land zullen de protesten, ondertekend door **iedere** werkloze, naar de regering gezonden moeten worden. In uw eigen belang vragen wij u

ZET UW NAAM OP DE PROTESTLIJSTEN!!

De regering wil nl. door een wijziging in deze wet voorkomen, dat de werklozen van heden daar van kunnen profiteren, door deze wet pas te laten ingaan op 1 Juli 1952.

Dat mag niet gebeuren; de nood in onze gezinnen is te hoog gestegen, de steunnormen zijn reeds veel te laag, de wet is aangenomen, nu geen wijzigingen meer, daar gaat het om. f 80,— meer of minder, dat scheelt ons te veel.

HET STRIJDPROGRAMMA.

Maandag 10 Maart kwamen de Rotterdamse werklozen in Odeon bijeen in een goed geslaagde, geestdriftige vergadering, waar één der leden van het comité de toestand der werklozen uiteenzette en waar tevens een program van actie na uitvoerige discussie werd aangenomen. De door het comité voorgestelde vijf punten werden uit de vergadering nog met drie punten vermeerderd, zodat de samenstelling van het actieprogram er nu als volgt uitziet:

1. Opname van alle werklozen in de Werklozenwet.
2. Geen contrôle, zoals in deze wet wordt voorgesteld, om enige uren per dag verplicht thuis te moeten zijn.
3. 10 % steunverhoging.
4. Verstrekking van kledingtoeslag eens per drie maanden, of verstrekking van gratis kleding.
5. Verstrekking van goedkope levensmiddelen, o.a. **boter, vlees, brood en groente.**
6. Uitbetaling van kolentoeslag, ook in de zomermaanden.
7. Steunuitkering ook voor jeugdige werklozen, die geen kostwinner zijn.
8. Uitvoering van woningbouw en reparaties aan krotwoningen.

Dat deze eisen reëel zijn behoeven we nauwelijks te vermelden. Iedere werkloze weet zelf wat hij te komt komt en ook zij, die niet in Odeon aanwezig waren, zullen dit programma zeer zeker

onderschrijven. Maar dat is natuurlijk niet voldoende; om deze eisen ook ingewilligd te krijgen is het noodzakelijk, dat we met **alle middelen**, waarover we beschikken, de strijd daarvoor gaan voeren. Het zal nu van ons allen afhangen om daaraan mede te werken. Het comité heeft dan ook dit actieprogram naar de vakbonden gezonden, met het verzoek dit program te ondersteunen. Onze taal zal het zijn om in onze vakbond dit aan de orde te stellen, ieder dus in zijn eigen vakorganisatie, om op deze manier de steun van deze organisaties te krijgen, die we nodig hebben. Verder werd er in Odeon een motie aangenomen van de volgende inhoud:

Rotterdamse werklozen op Maandag 10 Maart in gebouw „Odeon” te Rotterdam bijeen,

gehoord de toelichting van het comité **Werk en Brood**, dringen er op aan,

alle werklozen op te nemen in de voorgestelde werklozenwet en de -verzekering;

protesteren tegen de voorgestelde contrôlemaatregelen, die een aanval op de persoonlijke vrijheid van de werklozen inhouden;

dringen er tevens op aan, met de meeste spoed de huidige steunnormen voor **alle werklozen** met 10 % te verhogen, gezien de grote tekorten in de gezinnen der werklozen.

Deze motie is verzonden aan de regering en de gemeenteraad, alsmede aan de pers. Verder heeft het comité een schrijven gericht aan de gemeenteraad met het verzoek, in afwachting van de te nemen maatregelen van de regering ter verbetering van de algemene toestand der werklozen, op korte termijn over te gaan tot een uitkering **ineens**, in verband met de stijgende prijzen van levensmiddelen en voor het aanschaffen van de nodige kleding. Intussen is er nu een werkcomité gevormd, bestaande uit 44 personen. Dit werkcomité kan natuurlijk tot een onbeperkt aantal worden uitgebreid. Tevens werd een redactiecommissie gekozen en een financiële commissie, bestaande uit de volgende personen:

Redactiecommissie: C. M. Been, P. J. Ulenberg, D. Bontekoe.

Financiële commissie: B. v. Tongeren, A. G. Smits, A. Verkaik.

Het ligt in de bedoeling van het werkcomité om elke 14 dagen de krant te laten verschijnen. Door technische moeilijkheden zijn we deze keer een week te laat, maar dat behoeft niet weer voor te komen als ieder zijn steentje bijdraagt, door in de eerste plaats naar draagkracht **onze eigen krant** te steunen. **Geef wat u kunt missen** voor onze gezamenlijke strijd.

De financiële commissie stelt er prijs op de eerste verantwoording aan alle werklozen voor te leggen in de vorm van onderstaande tabel. Voortaan verschijnt dit overzicht maandelijks in uitgebreider vorm.

UITGAVEN.		INKOMSTEN.	
Eerste krant, 1500 st.		Eerste krant	f 53,46
stencilkosten	f 45,—	Tweede krant	„ 84,09
Tweede krant, 3000 st.		Collectie Odeon	„ 6,79
stencilkosten	„ 65,—		
Zaalhuur Odeon	„ 35,—		
Totaal	f 145,—	Totaal	f 144,34

Nadellig saldo f 0,66.

Het comité nam verder het besluit om de krant voortaan in **gedrukte vorm** te laten verschijnen en de oplaag te vergroten tot **5000** exemplaren. Hierdoor zal het mogelijk zijn, dat nog meer werklozen in het bezit van onze krant kunnen komen en er in gaan schrijven, want dit laatste is belangrijk, in verband met de inhoud van de krant. Alles wat we doen, moet de critiek van u kunnen doorstaan, maar u helpt ons tevens aan nieuwe inzichten. Door te schrijven alleen met deze inzichten kan onze krant werkelijk tot haar recht komen. Daarom, **grijpt de pen!**

Heeft u er al aan gedacht een handje te helpen bij het verspreiden van de krant aan één der uitbetalingslokalen? Want een gedrukte krant is wel mooier, maar ook duurder; hoe meer mensen de krant afnemen, hoe meer kans dat ze ook betaald wordt. Aan de financiële opdracht ziet u, dat er eigenlijk nog geld bij moet, want portokosten zijn tot nu toe uit eigen zak betaald en dat kan zeer moeilijk gemist worden.

VERLOREN

Maandag heeft één der aanwezigen in Odeon een tabaksdoos laten liggen. Hij kan haar terughalen aan het redactie-adres.

De Steun Vroeger en Nu

Dat de werklozen van vóór de oorlog het niet breed hadden weet iedereen, die deze periode heeft meegemaakt en toch, als we een vergelijking maken met de koopkracht van de werklozen in die dagen en in deze tijd, dan blijkt, dat we er nu nog veel slechter aan toe zijn. Eén der voormalige werklozen zond ons een afschrift van zijn uitgaven, zoals hij die in 1938 aan zijn bond moest opgeven. We nemen deze lijst in haar geheel over met als vergelijking de uitgaven, berekend naar de tegenwoordige prijzen. Het zijn de wekelijkse uitgaven voor een gezin van drie personen. Deze uitgaven bewijzen, dat onze eis van 10 % steunverhoging en de andere eisen zeer zeker gerechtvaardigd zijn. Het is nodig, om een zo juist mogelijk beeld te krijgen, dus ook de kosten, die wij nu hebben aan kleding enz., er bij te rekenen en tevens de Kersttoeslag à 25 % van het steunbedrag, die in 1938 aan alle werklozen werd uitbetaald, in tegenstelling met nu. Verder ontbreken er nog tal van onkosten, zoals krant, contributie vakbond, stopwol en zoveel andere artikelen, die ook niet op het aan ons gezonden lijstje voorkwamen.

	1938	1952		1938	1952
	f	f		f	f
Huur	4,25	5,—	Soda	0,02	0,12
Aardappelen 11 kg	0,55	1,76	Vim	0,05	0,25
8 broden	1,12	3,36	Gas/electra	0,55	2,50
7 liter melk	0,77	1,47	Schoenreparaties	0,22	1,40
1 pond suiker	0,22	0,46	wasbenodigdheden:		
Half pond koffie	0,20	2,04	warm water, zeep-		
1 ons thee	0,22	0,84	poeder, bleekp.	0,45	1,20
1 pond zout	0,03	0,08	2 pakjes tabak	0,20	1,70
2 p. margarine	0,54	0,92	2 pakjes vloeitjes	0,05	0,18
1 p. à f 0,11	0,11	0,46		12,10	34,53
2 p. vet	0,85	1,56	1 mud eierkolen	1,05	5,95
1 p. à 11 ct	0,11	0,78		13,15	40,48
Kaas	0,21	0,73	kleding, goedkope		
10 p. groenten	0,70	3,—	levensmiddelen,		
1 kg vlees (bus)	0,36	3,50	Kersttoesl. totaal		
4 liter petroleum	0,25	0,80	gemiddeld p. week		2,50
1 stuk zeep	0,07	0,42			42,98

Uit deze cijfers blijkt, dat deze allernodigste uitgaven, waar geen krant, contributie, een plakje worst, een ei, stroop, jam enz. in voorkomen, een inkomen vereist van f 42,98 in de winter. Er

wordt uitgekeerd voor drie personen f 36,55, een tekort dus van f 6,43, bij de allersoberste levenswijze.

En nu betreft dit een gezin van drie personen, doch hoeveel gezinnen zijn er niet met jongens van 16 en 17 jaar, die geen werk meer hebben en toch moeten eten, hun kleren moeten hebben en een sigaretje. Eén straaljager minder en iedere werkloze, ook de jeugdige mensen, die nog thuis zijn, kunnen naar behoren gesteund worden. Vooral voor deze jeugdige mensen is het zeer noodzakelijk, dat er verbetering in hun toestand komt, want

Er dreigt gevaar voor hen!

Dat gevaar begint al aan de arbeidsbeurs. Reclamebiljetten om dienst te nemen in een of andere militaire organisatie, alles wat belang heeft bij bewapening en zich bezig houdt met werving onder de jeugd voor militaire doeleinden werpt zich juist op hen, die in nood verkeren door werkloosheid. Het leger, de luchtmacht, de vloot, steun wettig gezag, de Engelse oorlogsindustrie, de emigratiebureaux, zelfs het vreemdelingenlegioen loeren op hun prooi in de rijen der jonge werklozen met aanbiedingen die lokken, die een uitkomst lijken. Handen worden hun toegereikt, maar het zijn handen waarachter de loopgraven schuil gaan, die hen meetrokken, omdat de regering geen ondersteuning geeft en zij toch zo graag leven willen. Gaat naar Engeland, zegt men aan de beurs, gaat werken in de oorlogsindustrie, een goed loon van £ 7.10 per week. In Drente liet men de jonge werklozen tekenen voor steun wettig gezag met als eerste beloning f 2,50 en gratis bier. Twee Limburgse jongemannen werden in Parijs geronseld voor het vreemdelingenlegioen, ze hadden geen uitkomst meer gezien en getracht in Frankrijk aan het werk te komen. Zo zijn er talrijke voorbeelden te noemen; jonge, sterke mensen zwerven rond, hier en daar slapend, zoekend naar voedsel omdat ze geen steun ontvangen en zij het thuis niet meer kunnen uithouden. Vader of moeder zullen niets zeggen, maar 's avonds als je thuis komt en weer niets hebt gevonden, dan zie je de teleurstelling, je hebt lopen snakken naar een sigaret en ze kunnen het niet geven en het lijkt of het brood, dat je eet, genadebrood is. Zo gaat het door tot zo'n jongen zich in wanhoop verkoopt aan de eerste de beste ronselaar voor een paar harde guldens. Vandaar onze eis, opname van jeugdige werklozen in de steunregeling, maar vooral ook **het uitvoeren van werken**. Laat men Rotterdam opbouwen, huizen, ziekenhuizen, scholen, betere wegen, in plaats van het geld uit te geven aan bewapening, want dit laatste is de schuld van de ellende, waarin de jonge werklozen verkeren. En met hen en allen, ook zij die nog werken

Koe is het daarmee gesteld??

Er zijn duizenden werkers, die een loon ontvangen van f 45,— tot f 55,— per week. Daar gaan alle lasten nog af, straks nog verzwaaard door de premie voor de werkloosheidsverzekering. Hoeveel blijft er dan **schoon** over. Niet veel meer dan de tegenwoordige steun, maar aan **koopkracht** heeft deze werker niet meer dan de steuntrekker van vóór de oorlog. Waarom werk ik eigenlijk?, hoort men zo vaak en we zouden kunnen antwoorden, om te leven. Maar wat is leven? Kan men het **leven** noemen als je de hele week ploetert en dan voor je zelf maar net een pakje tabak hebt, of hoort het zo dat de vrouw uit werken moet gaan omdat er anders geen kleren gekocht kunnen worden? Is het normaal, dat je zo goed als nooit een of andere vermakelijkheid kunt bezoeken? Neen, dat kan geen leven zijn, dat is tobben, voor de man zowel als voor de vrouw, en zo stapelen de zorgen zich op voor iedereen, werkers, werklozen en winkeliers. Er is verschil in levenswijze, maar hun belangen zijn eender en omdat hun belangen eender zijn, tracht men hen te verdelen, het zo voor te stellen alsof de werklozen zelf schuld hebben aan hun werkloosheid en daardoor de oorzaak zijn van de hoge belastingen van werker en winkelier. Maar straks kan het gebeuren, dat de werker

bedankt wordt en de winkelier het niet langer kan volhouden en ook aan de paal komt, zoals men dat noemt. Als we die lijn zouden doortrekken, dan leven we straks allemaal op kosten van de ministers. Ja, men zou wel graag willen dat de werkers hun makkers, die niet meer in de bedrijven zijn, als de oorzaak van hun misère zouden houden. Ze weten gelukkig wel beter, vooral hier in Rotterdam waar werk is voor jaren en voor duizenden handen. Daarom zal het goed zijn, dat we ook naar de bedrijven gaan met onze werklozenkrant om hen op de hoogte te houden van onze acties, om hun te laten weten dat we niet berusten als gewillige slaven en dat we zeker zullen slagen als we rekenen kunnen op hun steun.

Terwijl we dit schrijven komt door de radio het bericht, dat de subsidie op melk wordt verminderd, dus melkpreisverhoging. De enige tegemoetkoming, die minister Mansholt kan geven is, dat deze verhoging in étappes zal plaats hebben en zo droogweg komt er achteraan, dat huurverhoging niet uitgesloten wordt geacht. Maar ook de margarinefabrikanten vragen hun deel en dringen aan op stabilisatie van de margarineprijzen, d.w.z. de goedkopere soorten gaan verdwijnen. Weest echter gerust, in hetzelfde radiobericht kwam de verheugende mededeling, dat er weer 200 straaljagers aan Nederland zijn toegewezen en er komen er nog meer. Vreet ze maar op en zie of je maag het kan verdragen: minder melk, minder brood en margarine, minder huizen, meer huur, meer belasting, maar we hebben, goddank, straaljagers. En aan de rand van deze afgrond leven de werkers, de werklozen, de landarbeiders en de winkeliers. Om niet in de afgrond de nek te breken is het noodzakelijk, dat we elkaar vasthouden en steunen, de werklozen zijn in heel het land in actie gekomen, schaaft u zich achter hen en achter hun eisen.

Gratis advies voor alle Werklozen

Het is gebleken, dat eigenlijk geen enkele werkloze precies weet op hoeveel uitkering hij volgens rijksregeling recht heeft. De steunbedragen variëren nog al en er worden af en toe maatregelen getroffen, die een nader onderzoek vereisen. Aan ons de taak om daar in de eerste plaats tegen te vechten. Het werkcomité heeft dan ook besloten om vanaf Woensdag 2 April voorlopig twee adviesadressen in te stellen. Iedereen, die moeilijkheden heeft, kan zich daar vervoegen des middags van 2 tot 4 uur.

Voor de Rechter Maas bij Marshal, v. Mekerenstraat 84a.

Het ligt in de bedoeling binnenkort dagelijks van advies te kunnen dienen.

Werklozenconferentie in Groningen

Op Vrijdag 28 Maart heeft er in de stad Groningen een conferentie plaats van werklozen uit de vier noordelijke provincies. Op deze conferentie zullen delegaties uit heel het land aanwezig zijn, ook uit Rotterdam zal een aantal werklozen deze conferentie bijwonen. In de volgende krant kunt u het verslag van hun bevindingen lezen.

Delegatie werkloze bouwvakarbeiders ging naar Wethouder

Enige werkloze bouwvakarbeiders hebben op Maandag 10 Maart een brief overhandigd (ondertekend door vele collega's) aan de wethouder. Deze brief omvatte de volgende eisen:

Voor de Linker Maas zaaltje Abcoudestraat 20

1. bouw van 3500 woningen in Rotterdam;

2. aanvang maken met winkelcentrum Coolsingel;

3. aanvang maken met winkelcentrum Overschie;

4. snelle bouw van Dijkzigtziekenhuis;

5. afbouw van het schandalige betonsklet Coolsingel.

We zijn van mening, dat iedere werkloze, maar ook de woningzoekenden deze eisen volkomen kunnen ondersteunen, doch daarmee zijn ze nog niet ingewilligd.

Daarom is het niet voldoende dat alleen de bouwvakarbeiders zich naar het stadhuis wenden met hun eisen, doch dat bij een volgende gelegenheid wij allen daar bij moeten zijn, ook diegenen, die op een woning wachten. Want, zoals de inzender van dit artikelje schrijft, als er **werk en brood** moet komen, dan moet er gebouwd worden en nog eens gebouwd. Dat zal echter pas gebeuren als duizenden Rotterdammers in beweging komen en de werklozen overal in de buurten actie gaan voeren voor verbetering van de woningen en wegen. Laat de hele bevolking van Rotterdam gerust weten hoeveel mensen er zonder werk lopen en dat dit niet nodig is.

Kort en goed, zeggen we, geeft ons werk. Zo niet, dan meer steun, maar zo kunnen we en wensen we niet te leven.

Twee oude mensen

Ze wonen op de Brielselaan, twee oude mensen, de man, over de tachtig, heeft een klein pensioentje van de spoorwegen, de vrouw, ruim zeventig, trekt van Drees ongeveer f 52,— per maand. Het huis is van de man, de vrouw heeft een eigen kamer, een slaapkamer en gebruik van keuken en ontving bij haar Dreesuitkering nog iets van Sociale Zaken. Vier jaar ging dat zo al, geen gewoon mens ziet daar kwaad in en nu heeft Sociale Zaken toegeslagen. Waar niemand aan zou denken daar dachten de rechercheurs van S.Z. wel aan. Nu, ze hebben eer van hun werk. Men heeft enige maanden geleden de steunkaart van de vrouw ingehouden. Flink hè, en zo echt menselijk, vindt u niet? Midden in de winter, geen kolengeld, geen steun, leven van f 10,— à f 11,— per week, want men had geconstateerd dat ze aan één tafel zaten te eten, dus was hun conclusie: ze leven met elkaar. En als ze met elkaar leven, dan komen ze in conflict met de steun, dus werd alles op alles gezet om dit te bewijzen. Zodoende kregen deze oudjes meermalen bezoek van dames en heren van Sociale Zaken, die honderd uit vroegen en eindelijk het voorstel deden, dat ze maar moesten gaan trouwen. Maar deze opzet lukte niet. Logisch, iemand, die de tachtig gepasseerd is, loopt daar niet warm voor en ook de zeventigjarige vrouw voelde er totaal niets voor. Er moest dus iets anders gevonden worden en dat lukte wel. Op een kwade dag kwam men met een papier, dat door de man getekend moest worden en waarin stond, dat hij bereid was de vrouw te onderhouden. Dit heeft de man later nog eens in een brief aan Sociale Zaken bevestigd. Hij deed dit uit hulpvaardigheid zonder te beseffen dat dit nu juist het bewijs was dat men nodig had om van de vrouw de steun in te houden. En nu zitten ze er mee, ze begrijpen niet wat ze gedaan hebben, in welke val ze hebben getrapt, te eerlijk om de gedachten te hebben dat er mensen zijn, die terwille van hun baantje zich uitsloven ten koste van twee oude mensen. We zijn boven geweest en hebben de zaak opgenomen, alles is ingericht op het leven van twee mensen apart, ieder een kamer met kachel, ieder een slaapkamer, samen de keuken, zelfs geen tussendeuren en bovendien nog aparte sleutels. Door toedoen van Sociale Zaken is de vrouw nu afhankelijk geworden, omdat ze anders in de kou had moeten zitten en geen eten had kunnen kopen. Haar vrijheid is ze kwijt, de enige levensvreugde, die ze nog had, zelf te kunnen doen wat ze wilde, niet afhankelijk te zijn van anderen. Dit geval is één van vele. We zullen deze misstanden blijven publiceren en er tegen vechten tot er een eind komt aan dergelijke onmenselijke praktijken.

Zoekt U de
GOEDKOOPESTE LEGERGOEDEREN?
 dan naar de „**ARMY HALL**”

Steeds voorradig 1e kwaliteit tegen uiterst concurrerende prijzen voor iedere beurs.

Wij importeren zelf.

Bij aankoop van 10 gulden, bus tabak van 250 gram gratis.

Zaagmolendrift 53

of

Spanjaardstraat 133

Vlees te duur?? Eet dan Vis!!

Maar dan Vis van de Vishal!

Steeds vis van de dag, dus prima kwaliteit.

VISHAL ZAAGMOLENDRIFT

LEZERS OPGELET

Na Uw dagelijkse strijd is ontspanning noodzakelijk. Huur een

Leesmap vanaf 36 ct., 7 bladen, bij

A. BOSSERS

MARENTAKSTRAAT 38b

Geen geld voor nieuwe boeken?

Dan boeken huren bij

Verschoors Leesbibliotheek!

ZAAGMOLENDRIFT

Grote keuze boeken

Voor aardappelen, groenten en fruit naar

Fr. A. F. GENNISSEN

Schietbaanlaan 73, tel. 37155

Het is Uw voordeel

Koopt bij onze adverteerders!!

vacant

vacant

vacant

vacant

ID 3777.

Betr: Maandrapport.

Verbinding No. 36.

6.35	6.25	06.12	6.151
05.12.48	07.12.47	6.151	06.12
6.439	3	APR 1952	2.311
			01.153.4

ACD 13549
Aard-de-Heer

Nijmegen

GEHEIM.

Hoofd van de B.V.D.,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

*Shuttlow is
reunigt u met*

*Dit stuk mag niet worden vernenigvuldigd dan met
toestemming van het verantwoordelijk directie*

*Amptelijk
Rapport
2014*

Onder aanbieding van bijgaand verslag van een alhier op 27-3-1952 gehouden vergadering van het Comité voor Werklozen en D.U.W.-arbeiders te Nijmegen, moge ik U berichten, dat zich in de maand Maart 1952 in deze gemeente geen andere bijzonderheden op politiek gebied hebben voorgedaan, dan wat vermeld staat in bovenbedoeld verslag en dat wat vermeld staat in het rapport van de E.V. C.-feestvergadering, waarover dd. 22-3-1952 dezerzijds werd bericht.

2-4-1952.

end DD 343
A.C.D. 11/9-54
Werkgr. Vern

f

ID 3777.

bylage van 135497

Onderwerp: Verslag vergadering
werklozen- en D.U.W.-
arbeiders Comité.

Verbinding No. 36.

G E H E I M.

Op Donderdag, 27 Maart 1952 werd in de achterzaal van het café "Het Vergulde Paard", caféhouder P.A. Cornelissen, wonende en zaakdoende aan de Molenstraat 51 te Nijmegen, van wie alhier in politiek opzicht geen nadeligs bekend is, een openbare vergadering belegd door het Comité van Werklozen en D.U.W.-arbeiders te Nijmegen.

Door het Bestuur van dit Comité was van te voren vergunning aangevraagd om deze vergadering te mogen houden.

Het voornemen tot het houden van deze vergadering werd door verspreiding van een circulaire openbaar bekend gemaakt.

Deze circulaire was als volgt ondertekend:

9015315 NK

9049137 NK

9017444 NK

J. Notrot (N.V.V.) voorzitter.

A. Treffers (K.A.B.) secretaris.

C.J. Ressler (E.V.C.) penningmeester.

Op 24 Maart 1952 werd door de voorzitter van de R.K. Raadsfractie te Nijmegen, de Heer E.G. Kalweij middels een ingezonden stuk in het dagblad "De Gelderlander" tegen de misleidende ondertekening van deze circulaire gewaarschuwd en er op geattendeerd, dat de daarop vermeld staande A. Treffers als lid van de K.A.B. was geroijeerd. Op 25 Maart 1952 werd door de samenwerkende organisaties K.A.B., N.V.V. en C.N.V. in hetzelfde dagblad er op gewezen, dat zij met het Comité voor Werklozen en D.U.W.-arbeiders niets te maken hebben.

De zaalcapaciteit was 350, aanwezig waren 85 personen, merendeels bestaande uit leden van de C.P.N. en E.V.C. Personen in militaire kleding waren niet aanwezig, wel één vrouw. De stemming was meelevend, af en toe zelfs enthousiast.

De vergadering, die tegen 20.00 uur was aangekondigd, werd te omstreeks 20.20 uur geopend door de voorzitter J. Notrot. Hij maakte bekend, dat tot bijwoning van deze vergadering waren uitgenodigd: het college van B. en W., de voorzitters van de diverse Raadsfracties, afgevaardigden van de diverse vakorganisaties, de directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau en in het bijzonder de Heer E.G. Kalweij.

Vervolgens maakte hij de agenda voor deze vergadering bekend en gaf hij even later het woord aan de "inleider" van deze bijeenkomst Chr. Herbers.

Deze spreker begon met een felle critiek op het in het dagblad "De Gelderlander" staande ingezonden stuk van de Heer E.G. Kalweij. Hij ontkende, dat van de zijde van het Comité gesuggereerd zou zijn, dat het bestuur samengesteld zou zijn uit de voorzitter van het N.V.V., de secretaris van de K.A.B. en de penningmeester van de E.V.C., en noemde het een schandaal, dat de K.A.B. de in het comité zitting hebbende Treffers als lid had geroijeerd, zonder hem daarvan op enigerlei wijze in kennis te stellen. Vervolgens sprak hij over de oorzaak van de werkeloosheid n.a.v. het gezegde: "In het verleden ligt het heden, in het heden de toekomst". Hij haalde aan, dat in het verleden de crisis de oorzaak was van de werkeloosheid, maar dat thans de oorzaak niet aan een crisistoestand was te wijten, doch aan ~~in~~ het beleid van de Nederlandse Regering. Deze was volgens hem er schuld aan, dat 200.000 arbeiders al bij voorbaat, ook in de toekomst, buiten het arbeidsproces werden gezet en in de hoek der "martelaren" werden gedrukt, terwijl het voor deze arbeiders practisch onmogelijk was, in het rijk der "apostelen", d.i. van de werkende massa te worden opgenomen. Dit kwam, zo zeide hij, door de Westerse democratie, die beweerde zich gereed te moeten maken om iets te verdedigen tegen een mogelijke aanval vanuit het Oosten. ~~Wat~~ de Westerse democratie dan wel wilde verdedigen, was spreker, zo hij zeide, niet erg duidelijk, want als er eventueel een aanval uit het Oosten zou plaats vinden, dan zou achter de verdedigingslinie, die thans wordt aangelegd, niets anders meer zijn dan een stelletje uitgehongerde geraamten. Voorts trok deze spreker van leer tegen de fabrikanten, die volgens hem, hun opslagplaatsen tot aan de nok toe vol stopten met voorraden goederen, die niet verkocht konden worden daar de arbeiders geen geld hebben om die goederen te kunnen kopen. De fabrikanten vonden dit echter ^{niet} erg, doch hoopen op een oorlog, zodat ze dan dikke winsten uit hun voorraden zouden kunnen slaan. Daarna wees Herbers er op, dat de E.V.C. zich met hand en tand tegen de oorlogspolitiek van de Regering verzette en de enigste organisatie was, die voor haar leden streed, zulks in tegenstelling met de andere bestaande organisatie

Laatstbedoelden kondigden enkel maar "tot hun leedwezen" maatregelen aan, die tot verslechtering, in plaats van verbetering van de arbeiders leidden. Uiteindelijk kwam Herbers tot de slotsom, dat het Comité van Werklozen en D.U.W.-arbeiders de eis moest ~~en~~ stellen, dat de arbeiders dagelijks niet meer twee maal 15 of 20 km moeten fietsen, naar en van hun werk, maar dat zij net als vroeger, weer met autobussen naar en van het werk gebracht en gehaald zullen worden. Als tweede eis wilde hij gesteld zien, dat het rouleersysteem voor de D.U.W.-arbeiders ongedaan zal worden gemaakt.

Herbers sprak gedurende anderhalf uur en werd af en toe door luid applaus onderbroken.

Hierna werd een kwartier pauze gehouden, tijdens welke gelegenheid werd gegeven, eventuele klachten in te dienen bij het Comité en zich voor discussie op te geven.

Na de pauze deelde voorzitter Notrot mede, dat van de zijde van B. en W., de gemeenteraad, de directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau, de K.A.B., C.N.V. en N.V.V. en de Heer E.G. Kalweij blijkbaar geen begrip voor de doelstelling van het Comité bestond, omdat niemand van hen ter vergadering aanwezig was. Hierop deelde penningmeester Ressler mede, dat sinds de oprichtingsvergadering van 19 Februari 1952 op diverse werkobjecten F 20,- bijeen gebracht was ter ondersteuning van het Comité, van middenstanders was F 19,60 ontvangen en bij huisbezoeken ruim F 12,-.

7D 11608 NK x Th. W. Spansier, die eveneens zitting heeft in het Comité, ondanks het feit, dat hij op 19 Februari j.l. daarvoor wegens drukke werkzaamheden had bedankt, kwam hierna even aan het woord en becritiseerde nogmaals in het kort het in het dagblad "De Gelderlander" geplaatste stuk van E.G. Kalweij.

D Na hem kreeg een onbekend gebleven jongeman het woord die zich magazijnmeester noemde op een werk bij de Defens werken tussen Arnhem en Nijmegen en die de woorden van Herbers bevestigde, dat overal de magazijnen uitpuilen van de opgeslagen goederen, wat ook bij zijn werk het geval zou zijn.

7D 2929 NK Vervolgens werd het woord gegeven aan C.L. Alders, die zich afgevaardigde noemde van de E.V.C. Hij hield een ko

voor de E.V.C. propagandistische toespraak tot de vergadering. Ook hij noemde de Westerse bewapeningspolitiek de oorzaak van de werkeloosheid en de slechte toestand van de D.U.W.-arbeiders. Hij vergeleek de economische toestand in ons land met die ⁱⁿ een landstreek, waar naar hij zeide, een prachtig Middeleeuws kasteel stond, dat als historisch monument stond aangemerkt. Het kasteel was een en al pracht en praal. De boeren, die rondom dat kasteel woonden, waren arm, hadden slechte behuizingen en geen goede varkenshokken. Daarom braken zij in het geheim hier en daar wat van dat kasteel weg en bouwden zij zich van dat materiaal varkenshokken enz. Het bestuur van die landstreek wilde daar paal en perk aan stellen en liet ter beveiliging een hoge muur rondom het kasteel bouwen. Toen de muur klaar was, bleek het kasteel verdwenen te zijn. In die landstreek was niet voldoende materiaal geweest om de muur te kunnen bouwen en daarom hadden de arbeiders het kasteel afgebroken. Zo zag deze spreker ons land. Hij zeide, dat men hier verdedigingslinies bouwt, wapens koopt enz., wat zoveel geld kost, dat ons land wordt uitgemergeld en hij voorzag, dat er in de toekomst in feite niets meer te verdedigen viel. Tot slot verzekerde hij het Comité, dat de E.V.C. te volle achter het streven daarvan staat en drong er op aan, dat de arbeiders de in de toekomst te voeren acties met kracht zouden steunen.

Hij sprak gedurende ongeveer een kwartier.

Als laatste spreker kwam aan het woord het bekende C.P.N.-Raadslid G. Peters. Deze bracht een ere-saluuw aan de enig vrouw, die in de zaal aanwezig was en sprak er zijn teleurstelling over uit, dat er niet meer huismoeders en niet meer gemeenteraadsleden aanwezig waren. Deze laatsten zouden dan eens goed de klachten en de moeilijkheden van de huismoeders hebben kunnen horen, aldus Peters. Hij zeide, dat ieder gemeenteraadslid bij zijn intrede onder ede had verklaard, dat hij de belangen van de gemeente en alle burgers, dus ook van de werklozen, naar beste kunnen zou behartigen. Hij zeide, dat hij meermalen er bij zijn collega's op had aangedrongen, dat er iets ter verbetering van de toestand van de werklozen en D.U.W.-arbeiders zou worden gedaan, maar steeds had hij voor dovemansoren gesproken. De gemeenteraad hield er naar zijn overtuiging

geen eigen mening meer op na en durfde niet veel te zeggen en liet zich de wet voorschrijven door de magnaten in Den Haag. Hij ging voort met te beweren, dat de woningnood er schuld aan was, dat in talrijke jonge huisgezinnen de zo zeer begeerde gezinsvermeerdering niet toelaatbaar was en dat deze mensen door de gevolgde regeringspolitiek gedwongen waren, op alle mogelijke manieren te knoeien, om de gezinsvermeerdering tegen te gaan. Hij beweerde hierover ook meermalen in de vergaderingen van de gemeenteraad te hebben gesproken, doch steeds zwegen de leden, alleen de voorzitter, de Burgemeester, zou hem hebben geantwoord: "Peters, U spreekt nu eenmaal woorden, die ik toch niet versta."

In deze zin sprak Peters ongeveer een kwartier.

Hierna deelde voorzitter Notrot mede, dat er een schrijven was ontvangen van een soortgelijk comité te Tilburg en las de inhoud daarvan voor. Dit Tilburgs Comité betuigde zijn sympathie met het Nijmeegs Comité en verzocht wederkerige uitwisseling van gegevens over de gang van zaken.

Daarop maakte Notrot bekend, dat er twee moties waren opgesteld. Hij las ze voor. Eén was gericht aan de Gemeenteraad van Nijmegen en daarin werd aangedrongen op verruiming van werkobjecten voor de D.U.W. en werden enige daarvoor in aanmerking komende objecten in deze gemeente opgesomd. De andere motie was gericht aan de Regering. Hierin werd aangedrongen op voortzetting van de woningbouw en opname van de huidige werklozen in de Wet Werkloosheidsverzekering.

De vergadering keurde de moties goed, waarna tot verzenden daarvan werd besloten.

Tegen 23.30 uur werd de vergadering beëindigd.

X
~
OPMERKINGEN.

Het Comité voor Werklozen en D.U.W.-arbeiders te Nijmegen blijkt thans als volgt te zijn samengesteld:
J. Notrot, voorzitter; A. Treffers, secretaris; C.J. Resse-
ler, penningmeester; W.Th. Spansier, Chr. Herbers, H.W.
Seegers en een onbekend gebleven man als leden.

PERSONALIA.

NK } Jan Notrot, geboren te Kampen, 24-4-1918, glasblazer, wo-
nende te Nijmegen, Marsstraat 29. Hij werd op 29-9-1951 op

een kadervergadering van de C.P.N. aangewezen als organisatie-secretaris van de onderafdeling West in het District Centraal Gelderland der C.P.N.

Antonius Bertus Treffers, geboren te Eindhoven, 27 November 1922, stucadoor, wonende te Nijmegen, Jan Pietersz. Coenstraat 6, werkte vrijwillig als S.S.-frontarbeider voor de Nederlandse Oostbouw in Rusland. Hij was tot 22 Maart 1952 lid van de R.K. Bouwvakarbeidersbond. Op die datum werd hij door de K.A.B. als lid geroijeerd. Hij wordt thans gezien als iemand, die vatbaar is voor communistische propaganda en als een man, die zich voor het karretje van de E.V.C. laat spannen.

NK X Cornelis Johannes Ressler, geboren te Weltevreden, 18 September 1913, bouwvakarbeider, wonende te Nijmegen, Koninginnelaan 227, is geabonneerd op "De Waarheid" en is volgens eigen verklaring lid E.V.C. Hij bezocht als z.g.n. partijloze de districtsconferentie der C.P.N. te Arnhem op 9 en 10 Febr. j.l.

Christian Herbers, geboren te Orsoij (Dld), 12 November 1906, wonende te Nijmegen, Dominicanenstraat 123, is lid C.P.N., abonné van en schrijver in "De Waarheid" en van de D.U.W.-leiding uit verdenkt men hem er van, dat hij van de C.P.N. speciale opdracht heeft, om onder de D.U.W.-arbeiders te ageren.

NK X Willem Thomas Spansier, geboren te Nijmegen, 26 Augustus 1925, timmerman, wonende te Nijmegen, Moerbijstraat 24, was lid A.N.J.V., bestuurslid C.P.N. en heeft ook zitting in het bestuur C.P.N. District Centraal Gelderland. Hij is geabonneerd op Werkend Nederland en Wij Bouwen.

Cornelis Ludovicus Alders, geboren te Nijmegen, 10 Mei 1915 metselaar, wonende te Nijmegen, d'Almarasweg 167, was in 1946 kandidaat voor de C.P.N. voor de Gemeenteraadsverkiezingen te Nijmegen, volgde een kaderopleiding van de C.P.N. of E.V.C. in 1947, is bestuurslid C.P.N., afd. Nijmegen en is voorzitter van de E.V.C., afd. Nijmegen. Door het plaatselijk C.P.N. bestuur werd hij 10-10-1951 belast met de verantwoordelijkheid voor de jeugd. Hij is colportageleider van het A.N.J.V. en geabonneerd op "De Waarheid", Uilenspiegel, en "Wij Bouwen".

Gerardus Franciscus Peeters, geboren te Elst, 25 December 1888, agent levensverzekerings Mij., wonende te Nijmegen,

Blad 7.

Wagenaarstraat 16, is bestuurslid C.P.N. en E.V.C. en gemeenteraadslid voor de C.P.N. Hij is een zeer fel redenaar. In 1950 had hij zitting in het Districts bestuur der C.P.N. in het District Centraal Gelderland. Hij is geabonneerd op "De Waarheid" en "Sovjet Weekly".

Info kaart

Hendrikus Wilhelmus Seegers, geboren te Ubbergen, 3 Januari 1923, bankwerker, wonende te Nijmegen, Piersonstraat 41 is vermoedelijk niet bij een organisatie aangesloten. In politiek opzicht is alhier geen nadeligs van hem bekend. Hij wordt thans gezien als een man, die zich voor het karretje van de E.V.C. laat spannen.

Tijdens de eerste vergadering van het Comité voor Werklozen en D.U.W.-arbeiders dd. 19-2-1952 hadden zich voor dit comité eveneens aangemeld Spronk, Rozie en Hendriks (zie het betreffende verslag ID 3664 dd. 22-2-1952). Deze personen zijn kennelijk niet in het comité opgenomen geworden.

31 Maart 1952.

OP KAART
ACD/46
DAT: 8-7-52
PAR: G

6.151 6.151 6.151
15.5-08 15.44 15.14
4 APR. 1952
ACD/135590

Groning

Schiedamse wijk
Verslag van een op Vrijdag 28 Maart 1952 in het gebouw DE HARMONIE te Groningen gehouden openbare "DEMONSTRATIEVE WERKLOZEN CONFERENTIE".

De "Conferentie" was aangekondigd in verschillende blaadjes van werklozen comite's en door verspreiding van pamfletten aan burgerij, werklozen en D.U.W.-arbeiders, en ging uit van de gezamenlijke werklozen comite's van Veendam, Jubbega en Hoogeveen. Deze pamfletten waren ondertekend door H. ZIJLSTRA, C.N.V. Veendam; G. KUIPERS, N.V. V. Veendam; G. JONKER, N.V.V. Jubbega; L. ROSKAMMER, E.V.C. Jubbega; P. BOERTIEN, Hoogeveen, en J. WESTERLING, E.V.C. Veendam. *80-6-12*

Doordat van de zijde van het N.V.V. middels pamfletten en een artikelje in Het Vrije Volk, en van de zijde van het C.N.V. door middel van een artikel in de Nieuwe Provinciale Groninger Courant, tegen deze conferentie was gewaarschuwd, als zijnde een communistische "stunt", was de belangstelling uit de stad Groningen zeer miniem, hoogstens enkele tientallen personen.

Opmerkelijk was ook, dat geen enkele prominente figuur uit de C.P.N. of de E.V.C. uit de stad Groningen aanwezig was. Toch waren bij de openingte 11.15 uur (aangekondigd was 10.- uur), ongeveer 500 personen aanwezig, waaronder een klein aantal vrouwen. Ook na de opening kwamen nog enkele bezoekers binnen, zodat uiteindelijk ongeveer 700 personen aanwezig waren. (zaalruimte plm. 1000 personen).

Op het toneel waren achter de bestuurstaafel twee rood-wit-blaauwe vlaggen gespannen, terwijl voor de bestuurstafel een doek was gespannen waarop vermeld stond: "WIJ WILLEN WERK".

Verder waren in de zaal op spandoeken de volgende opschriften aangebracht: "LOONSVERHOOGING VOOR DUW-ARBEIDERS", "VERHOOGING VAN DE STEUNNORMEN"; "ER IS WERK GENOEG", en "ALLE WERKLOZEN OPGENOMEN IN DE WERKLOOSHEIDSWET".

Te plm. 11,15 uur werd de conferentie geopend door een tot op heden onbekend gebleven persoon, die ongeveer als volgt sprak:

Kameraden. Namens het Gronings Werklozen Comite heet ik jullie hier van harte welkom. Het doet ons genoegen dat wij U binnen de muren van Groningen hebben kunnen ontvangen en wij zijn verheugd, dat U in zo grote getale hier aanwezig heeft willen zijn, omdat daarmee het bewijs is geleverd, dat de eenheid, die er volgens de vakbonden niet zou kunnen zijn en die zij op alle mogelijke manieren geprobeerd hebben te doorbreken, er toch is. Namens het Gronings Werklozen Comite wil ik alle personen die medegewerkt hebben aan het organiseren van deze conferentie, hartelijk dank betuigen en ik geef thans het woord aan de voorzitter de heer DE VRIES uit Jubbega.

Deze, het woord nemende, sprak ongeveer als volgt:

Conferentie. Vrienden. Namens de gezamenlijke werklozencomite's uit de drie Noordelijke provincies, heet ik U van harte welkom. Het verheugd mij, dat kameraad ZIJLSTRA uit Veendam bereid is gevonden om hier voor U te spreken. Wij weten dat wij, zoals wij hier aanwezig zijn, de afgevaardigden zijn van duizenden.

Dit is eigenlijk de eerste keer in de geschiedenis, dat de gezamenlijke werklozen zich hebben uitgesproken tegen de werkloosheid en dat wij plannen willen maken om deze werkloosheid

*onbekend, levent
lid van Gronings
comite*

*In P.O
11050*

*Werklozen
comite
D.H. K.B.*

In P.D.
11050

werkloosheid te bestrijden. Wij hebben toch niet gevraagd om werkloos te mogen zijn. Wij willen werken opdat wij als werkers ook recht hebben op de profijten van wat wij helpen produceren.

Ik verklaar deze conferentie voor geopend en geef het woord aan ZIJLSTRA, voorzitter van het Werklozen Comité Veendam. Allereerst wil ik echter ook nog even speciaal welkom heten, afgevaardigden en delegaties van werklozencomité's uit Amsterdam, Rotterdam, Zaandam en Weerdingmond. Hartelijk applaus.

ZIJLSTRA uit Veendam sprak ongeveer als volgt:

Vrienden. Dat wij hier heden in zo grote getale bijeen zijn is prachtig, maar ons doel is, te geraken tot een groter doel. Ik ben, als ik me eerst even aan U mag voorstellen, maar een doodgewoon arbeider, ik ben gehuwd, ik ben vader van een paar kinderen en ik ben ook werkloos. Ik kan daarom zo volkomen verstaan wat het zeggen wil werkloos te zijn. Sommigen van ons lopen in Overbruggingssteun andere krijgen steun in de vorm van Sociale bijslag en weer anderen zijn in de D.U.W. Maar allen zitten wij in moeilijkheden omdat wij niet weten hoe we de gezinsverzorging ter harte moeten nemen in deze dure tijd met het weinige geld wat we thuis kunnen brengen. Wij willen daartegen actie voeren. Ik weet dat er vele personen, die in dezelfde omstandigheden als wij verkeren, niet willen deelnemen. Sommigen omdat zij menen dat er toch niets aan te veranderen is, anderen omdat zij foutief worden voorgelicht door vakbondsbestuurders en pers, maar wij weten ook, dat wij de steun hebben van vele duizenden in het land die evenals wij werkloos zijn en bovendien van vele duizenden kleine middenstanders.

Wij herinneren ons, en vooral de iets ouderen onder ons weten dat maar al te goed, de tijd van voor de laatste wereldoorlog. Toen was het lang niet prettig om werkloos te zijn, maar dat is het nu ook niet. Ik ben thans een van de 200.000 werklozen die ons land momenteel telt. Waarom? Omdat ik dat zelf zo graag wil?. Neen vrienden, dat toch zeker niet.

Toen wij voor enige jaren terug ons gemeenschappelijk verzet hebben tegen de indringers die ons onze vrijheid hadden ontroofd, waren wij een. Wij hebben allen ons best gedaan. Persoonlijk heb ik medegewerkt en heb 6 maanden een onderduiker opgeborgen in mijn huis. Een toen eenmaal de tijd van de bezetting voorbij was, meenden wij allen dat het nubbeter zou worden. Nou, wat daar van terecht gekomen is hoef ik aan U niet te vertellen. Maar niet alle zijn er zo bekaaid afgekomen als wij. Neem b.v. de mensen die toen hard schreeuwden voor de radio, dat wij toch voor al ons best moesten doen en dat Nederland zo arm was. Men kan toch niet van ons zeggen, dat wij ons best niet hebben willen doen om Nederland uit het moeras te helpen. Was het toen niet zo, dat buitenlandse journalisten van ons schreven dat er in Nederland aangepakt werd en spraken zij hun bewondering er niet over uit dat er hier reeds zo veel was tot stand gebracht?. En wat is het resultaat geweest van onze goede bedoelingen en onze bereidheid en van deze harder werk campagne?. Dat we werkloos zijn. Terwijl de meesten van ons toch nog lang niet verslotten zijn, neen, zelfs nog in de volle kracht van het leven staan. Wat is daarvan weer het gevolg?. Ledige beurzen. De vrouw kan niet kopen wat ze toch dringend nodig heeft en de winkelier, de bakker, de slager, allen ondervinden de terugslag omdat wij nu eenmaal niet kunnen uitgeven wat we niet hebben. Waarom zijn we dan werkloos?. Voor wie?.

In Nieuw
te nemen
P.D. 16932
Harm Zijlstra
1-2-05

We zullen er maar niet verder op ingaan.

Zoals ik reeds heb gezegd, ben ik een van de 200.000 werklozen die ons land momenteel telt. Weet en bedakt men wel, dat dit een zeer groot aantal is?. 200.000 personen, in vele gevallen vaders van gezinnen, waarvan sommige in "de" DUW werken. Er zijn n.l. ook nog verschillende soorten DUW-en. Zo bestaat er tegenwoordig DUW I, DUW II, en misschien ook nog wel een DUW III. Het is daartegen dat wij verzet aantekenen omdat ook daar reeds weer met verschillende maten gemeten wordt.

Ook zijn er verschillende personen die in de z.g.n. overbruggingssteun lopen en anderen die lopen in de Sociale bijslag regeling. Ik ken ze natuurlijk niet allemaal, maar een ding weten we ook allemaal, dat naast de gezinnen die hierbij betrokken zijn, vooral de kleine middenstand de dupe wordt. De groe winkeliers en winkelconcerns redden zich wel, maar het zijn de kleine winkeliers die de dupe worden.

Ook is er nog een categorie die voor helemaal niets in aanmerking komt. Die om een of andere misdraging van alles zijn uitgesloten. We zullen er ons maar niet in verdiepen waar die mensen van moeten leven.

Het is een ellendige toestand geworden voor de werklozen of voor hen die het dreigen te worden. En wat willen wij nu ?. Wij willen geen nieuwe organisatie naast de reed bestaande. Wij willen slechts dat de mensen die aan de touwtjes trekken, zich ook eens met ons bezig houden. Als doodgewoon Christelijk arbeider, georganiseerd in de Christelijke vakorganisatie, heb ik mij tot taak gesteld iets te doen voor de werklozen. En met mij hebben gelukkig verschillende andere personen zich die taak gesteld. En wij weten dat wij daarmee niet alleen de steun hebben van de werklozen doch vooral van hunne gezinnen. Nemen wij b.v. even aan dat iedere werkloze een gezin heeft bestaande uit man, vrouw en een kind. We komen dan al tot het respectabele aantal van 600.000 slachtoffers, waarvan 2/3 deel vrouwen en kindren. Is het nu verklaarbaar dat wij vragen om 10 % verhoging van de steunnormen ?

Denken wij verder eens even aan de jeugdige werklozen. Wat hebben deze jonge mensen voor toekomst ?. Is het niet treurig dat deze jonge vaardige mensen aan vader of moeder moeten vragen om enig zakgeld ?. Zij willen toch ook graag in de gemeenschap opgenomen blijven. Zij willen ook wel eens een cigaretje. Sommige van hen hebben verkering of zijn verloofd en willen ook eens met meisje of verloofde uit. Maar dan moeten ze eerst een paar centen zakgeld vragen aan vader of moeder die het lang niet altijd zelf heeft vooral niet als vader ook werkloos is. En wat kan het gevolg zijn als vader of moeder aan deze zeer gerechtvaardigde wens niet kunnen voldoen?. Denk eens aan de misdrijven die als klare voorbeelden de laatste tijd in de dagbladen voorkomen. Vandaar, dat wij ook als eis hebben gesteld om de overbruggingssteun geen 13 weken maar 21 weken te doen duren.

Reeds enkele jaren worden de werklozen rustig gehouden en steeds maar weer in slaap gesust met de belofte van de z.g.n. Werklozenwet. Deze wet, die in 1949 reeds is aangenomen, is nog steeds niet in werking. Wij hebben er op deze manier niets aan. En dan dient men, als men zo de dagbladen eens doorleest, er toch ook nog rekening mede te houden, dat er steeds meer werklozen komen. Deze zullen zich ook bij ons aansluiten want ook voor hen zal de werkloosheidswet geen verbetering brengen. Deze wet bevat n.l. de bepaling dat zij niet geldt voor personen die voor 30

In nieuw
te nemen
P.D.
Lijst
✓

Juni a.s. werkloos waren. Deze moeten zich dan waarschijnlijk maar zelf redden. Wij zien dus, dat wij alleen maar geschikt zijn om hard te werken om daarna aan de kant gezet te worden. En als ik dan denk aan de kleding van mijn kinderen, aan al hetgeen zij zich moeten onttrekken, alleen omdat ik graag wil werken doch men mijn arbeidsprestatie niet meer nodig meent te hebben, dan kan ieder zich voorstellen, dat ik niet stil kan blijven berusten. En dan is het ook verklaarbaar, dat velen zich evenals ik willen verenigen. Gelovig of niet-gelovig; georganiseerd of niet-georganiseerd; Protestant of Rooms Katholiek; socialist of communist, wij allen hebben begrepen dat er iets niet in orde is. Wij horen hier niet bijeen te zijn. Wij horen op de bouwwerken, scheepswerven, landerijen, fabrieken en werkplaatsen waar onze handen productieve arbeid kunnen verrichten. Een ieder van ons klaagt eigenlijk. Waarom?. Toch niet omdat wij zo graag willen klagen. Neen vrienden, alleen omdat we werkloos zijn. En laat dan ook de leden in het Parlement bedenken dat wij hen ook mede hebben gekozen en daarom vragen wij van hen dat zij zich onzer eens zullen willen herinneren.

Daartoe is echter nodig, dat wij gezamenlijk deze actie voeren. Er moet werkgelegenheid komen. Er is werk genoeg. Denk alleen maar even aan de woningbouw. Er moet gewerkt worden. Er moeten woningen komen. Wat is nu logischer als dat wij, die niets liever willen, medehelpen dat deze woningen er komen. Men is zo gauw geneigd om te zeggen: "Er is geen geld". Nu vrienden, dat weten wij wel beter. Er worden jaarlijks miljoenen, neen miljarden uitgegeven voor bepaalde doeleinden. En als ik zeg voor bepaalde doeleinden dan weet ieder wel wat ik daarmee bedoel. Er zijn gebieden of terreinen die ontgonnen moeten worden of die herontgonnen moeten worden. Er is op zeer veel plaatsen in ons land geen deugdelijke waterleiding of electra. Denk eens aan de drooglegging van het IJsselmeer. Daarmede zouden duizenden mensen geholpen zijn. Daar is echter steeds geld voor nodig. Maar we weten immers vrienden dat dit geld er wel is. Denk maar aan de 2 miljard gulden voor Defensie. Is het een wonder dat zich zoveel kleine middenstanders achter ons scharen en ons steunen in onze strijd?. Neen vrienden, dat is geen wonder, want onze strijd is ook hun strijd. Maar het bewijst tevens, dat we niet alleen staan in onze strijd. Wij kunnen immers aantonen dat er geld is. Denk alleen maar aan Hoogeveen, Jubbega en Houtigehage. Zo zijn er nog vele voorbeelden waar de werklozen zelf werk hebben opgezocht en tot uitvoer hebben gebracht. Zo lees ik in de werklozencourant uitgegeven door het werklozencomite te Zaandam het volgend bericht. (Spreker leest een berichtje voor uit dat blaadje en brengt tot slot hulde aan de afdeling Zaandam. Luid applaus. Spreker vervolgt:

Het is noodzaak dat wij als werklozen ons verenigen. Wij moeten ook andere werklozen overtuigen van de noodzaak om zich bij ons aan te sluiten. Wij kunnen dat o.a. doen door met andere mensen te praten bij de DUW, de stempelokalen, de lokalen van Sociale Zaken en door huisbezoek. En laten wij er dan vooral op wijzen dat wij geen nieuwe politieke partij of vakbond wensen. Het is een leugen, dat er bij ons uitsluitend communisten aan de touwtjes trekken. Het is echter een harde waarheid dat wij ons hoofd niet zullen buigen voor de grote bazen. Wij als Christelijke mensen moeten medewerken om de werkloosheid te bestrijden en mede werken opdat wij niet weer in de positie komen van voor de oorlog. En hoewel ik niet wil ontkennen dat het toen erg

In nieuw
te nemen
P.P
Lijbma

was, wil ik toch even aantonen dat het ook vandaag geen pretje is. Wat men in die tijd voor een bedrag van F.15,- kon kopen kwam overeen met hetgeen men vandaag voor een bedrag van ruim F.53,- kan kopen. En ik vraag U, wie van U kan een bedrag van F.53,- thuisbrengen uit de DUW, de Overbruggingssteun of van de Sociale Bijslag?. Dat is toch wel iets dat het overdenken waard is.

Er is herhaaldelijk tegen ons gezegd, Nederland is arm en jullie moeten allen medehelpen om de kar weer uit de modder te halen. Dat wilden wij wel. En wij hebben mede gewerkt om de kar weer uit de modder te krijgen. En wat doet men nu ~~xxxx~~ met ons ?. Men stuurt ons de laan uit en wij kunnen naar de DUW gaan of wij worden opgenomen in de Overbruggingssteun of in de Sociale Bijslag regeling. Laten de organisaties gerust zijn. Wij willen hen niet in de wielen rijden. Maar het is zo, dat wanneer een werkloze een vinger op de wond legt, hij wordt uitgekreten voor een communist. En men zegt van ons, dat wij communisten zijn of ons voor het communistische karreije hebben laten spannen. Inderdaad vrienden, wij hebben ons voor een kar gespannen, niet om de communisten uit de modder te halen, maar om de werklozen te helpen. En ik durf hier als belijdend Christen te verklaren, dat de communisten de slechtste trekkers voor deze kar nog niet zijn. (Een zeer luid applaus, waaruit bleek dat er vele communistisch georiënteerde personen in de zaal zaten).

Wat het N.V.V. haar leden aandoet op dit terrein is gewoon verschrikkelijk. Dit N.V.V. bestaat het om hun leden die zich, omdat zij werkloos zijn, bij ons aansluiten te royeren als lid. Het is toch verklaarbaar dat deze mensen die alle dagen werkloos zijn en verkeren in kringen van personen die werkloos zijn, zich aangetrokken gevoelen tot hun mede-werklozen. Wij verwachten dan ook dat de N.V.V.-ers hier aanwezig, de schouders onder onze kar willen zetten. Wij moeten echter alle mogelijke personen hebben om ons te steunen in onze strijd. Hoewel ik zelf alle dagen de zegen afsmeek, hoop ik toch, dat ook de mensen die God niet kennen, ons zullen helpen in onze strijd. Wij willen niet tegen de bestaande vakbonden optreden. Wij willen slechts een voortdurend beroep op de vakbeweging doen om hen wakker te schudden voor het moeilijke probleem van de steeds erger wordende werkloosheid. Waarom hebben de georganiseerde vakbondsleden wel iets te zeggen in Unie-verband en wij niet ?. Omdat wij werkloos zijn. Wij vragen van de hier aanwezige georganiseerde arbeiders dit probleem aanhangig te maken in hun vakbonden. En wijs er deze vakbondsbestuurders vooral op, dat wij niet naast hen maar met hen deze problemen willen oplossen. Wij willen alleen een samenbundeling van alle werklozen opdat wij gemeenschappelijk met alle vakorganisaties een zo sterk mogelijk argument kunnen aanvoeren voor onze lotsverbetering. Onze handen willen werken. (Applaus)

Wij hebben het plan om een courant uit te geven om daarmee zoveel mogelijk personen te kunnen bereiken. Hiervoor hebben wij reeds de steun van zeer vele middenstanders verkregen. Deze medewerking was zo spontaan en zo groot, dat wij zelfs de advertentie colportage hebben moeten stoppen. Wij willen in de courant geen hoogdravende politiek bedrijven, doch wij willen daarin aan de mensen tonen dat er werklozen zijn en dat deze noden hebben. Hiermede bereiken wij dan in de verschillende plaatsen de werkende arbeiders, de kleine middenstanders, de kleine boeren en tuinders enz. En voor alles roep ik U allen op "Strijdt mee". Wij zullen wel voorgaan. De strijd, onze strijd, Uw strijd, zal niet eindigen voordat de kar geheel uit de modder is getrokken. (Luid applaus).

In Nieuw
Luzerne
P.D
Luzerne

In O.D.
122 ✓
P.O. 11050 ✓

Na deze zeer lange en over het algemeen zeer onsamenhangende en zeer naïeve rede, werd door de voorzitter DE VRIES mededeling gedaan, dat er schriftelijke sympathiebetuigingen waren binnen gekomen van een bouwbedrijf te Utrecht; van het Hoofdbestuur van de Nederlandse Vrouwenbeweging en van de afd. A.B.W.B. te Den Haag. (Applaus)

Vervolgens werd het woord gegeven aan een onbekend gebleven persoon, die mededeelde dat hij bouwvakarbeider was in Jubbega, lid van het N.V.V. en voorzitter van het werkløzencomite van Jubbega. Deze sprak ongeveer als volgt:

Als ik zo de verschillende reacties naga die wij toegevoegd hebben gebracht, dan geloof ik dat ik mag zeggen dat wij op de goede weg zijn. Persoonlijk heb ik een schrijftentoonstelling van mijn districtsbestuurder van het N.V.V., waarin hij mij aanraade er nu maar mee uit te scheiden want anders - - - - - . Ik heb hem geantwoord dat ik er zeer gaarne reeds morgen mee uit zou willen scheiden als hij mij wilde beloven dat het N.V.V. morgen onze strijd zou willen overnemen. En vrienden, ik zou jullie willen oproepen om de strijd met ons te voeren ondanks provocaties en bangmakerij. Wij mogen aannemen dat de vakbonden wel even geschrøkken zijn van onze actie en dat zij onze strijd zullen trachten te breken omdat zij een gevaar zijn in onze verbondenheid.

Mijn collega uit Veendam kreeg een boodschap om op het kantoor van de Districtsbestuurder van het N.V.V. te komen. Hij is n.l. net als ik ook in het N.V.V. georganiseerd. Daar hij vreesde even in moeilijkheden te zullen geraken met zijn houding, zag hij daar bepaald tegen op. Hij had echter nog voldoende tijd om mij van deze boodschap te berichten en hij heeft mij om raad gevraagd. Ik heb hem advies gegeven en hem verteld wat mij persoonlijk was overkomen en wat ik als antwoord had gegeven. Hij is daarna inderdaad op het kantoor geweest en het gevolg is geweest dat hij mondeling als lid van het N.V.V. is gerooyeerd. Wellicht heeft de bestuurder van het N.V.V. daarbij in het geheel niet de consequenties van zijn daad overziet want welk gevaar schuilt hierin? Dat ik, als ik een lid van het N.V.V. rooyer, deze stuur in de richting van de E.V.C. Op die manier speelt men zelf de communisten in de kaart. En nu wil ik onmiddellijk zeggen dat ik niets tegen de communisten heb, voor zover het onze strijd betreft. Want waren het niet, op verschillende vergaderingen, juist de communisten die opkwamen voor de belangen van de werkløzen. Ik roep U daarom allen op om eendrachtig met ons de strijd te blijven voeren tot er geen enkele werkløze meer overblijft in Nederland. (Luid applaus).

Vervolgens werd als spreker aangekondigd een zeker BOERTIEN uit Hoogeveen. Hij sprak ongeveer als volgt: Aanwezigen. Ik wil U iets vertellen over de DUW. En dan zou ik willen beginnen met een vraag aan U, n.l. of U het verschil kent tussen het tegenwoordige DUW-systeem en de voorooflogse werkverschaffing. Neen vrienden, er is geen enkel verschil. De DUW-arbeider van tegenwoordig wordt beschouwd als werkløos en meteen als rechteloos. Wanneer we de toestand in de DUW bekijken, dan is het zo, dat daar een basisloon wordt betaald van F. 60.- per uur, met een koploon van F. 0.72 per uur. Dit laatste kan men echter vrijwel nimmer behalen. En nu heeft men dat op papier wel allemaal mooi in elkaar gezet maar wanneer ik mijn loonzaakje bekijk en dat van mijn mede-arbeiders, dan blijkt dat de meesten niet hoger komen dan 60 cent per uur. Maar vrienden, wat betekent nu een uurloon van 60 cent? De vrouwen weten bijna niet wat ze er allemaal voor moeten

In Red
te komen P.O.
BOERTIEN ✓
17091

kopen. Dit loon is dan absoluut te laag en wij stellen ~~in~~ daarom als eis een loonsverhoging van 10 cent per uur voor DUW arbeiders. En wij weten het maar al te goed vrienden hoe groot het jaagsysteem in de DUW is, zodat men niet bang behoeft te zijn dat er niet voldoende gepresteerd wordt. Daar zorgen de opzichters en inspecteurs wel voor die op die manier ook weer proberen promotie te maken. En heb je nog eens het vlef om een opmerking daaromtrent te maken dan bestaat er een zeer grote kans, dat je overgeplaatst wordt naar een moeilijker object of dat je geschorst wordt. Nu heeft men tot overmaat van ramp ook nog vlug even de bepaling in het leven geroepen dat een DUW-arbeider niet mag staken. Dus ook dat recht is je ontnomen omdat je werkloos bent. Maar vrienden, die bepaling is een aantasting van het stakingsrecht in Nederland. En kameraden, wanneer wij over de DUW-objecten spreken, dan denken wij daarbij onmiddellijk aan de gezinnen van de DUW-arbeiders. Hoe zou het toch wel gaan in de gezinnen van deze mensen ?. Nu vrienden, ik kan U dan vertellen dat ik de gehele winter in de DUW heb gewerkt en dat ik daar steeds een loon heb kunnen halen van ongeveer F.32,- a. F.34,- per week. Toevallig heb ik de laatste week een loon van F.42,- kunnen behalen maar dat was dan ook de allereerste keer. En nu zal ieder het met mij eens zijn, dat het niet mogelijk is tegenwoordig een huishouding te doen van een dergelijk bedrag. Wat is daarvan dus het gevolg, dat er niet anders gekocht kan worden dan het allernoodzakelijkste eten en drinken, maar dat er nimmer geld is voor aankoop van een laken, een sloop, een deken, neen nog niet van een handdoek. Een voorbeeld daarvan wil ik U even vertellen. Toen wij kort geleden van ons werkobject kwamen passeerder wij een militair kamp. Daar lagen aan de kant van de weg een grote stapel wollen dekens. Een maat van mij, die naast mij reed, zeide: "Wat zou ik daar toch graag eens vier dekens van hebben. Dan konden mijn kinderen ook eens lekker warm slapen". Hij was natuurlijk en eerlijke arbeider en heeft de dekens laten liggen, maar ik vertel U dat maar even om U te tonen hoe hoog de nood is gestegen in de gezinnen van ons, DUW-arbeiders. En daarom is het ook niet onbegrijpelijk dat er bij ons in Hoogeveen zoveel personen de kwitantie voor de electriciteit onbetaald hebben gelaten.

En als wij dan aan de jeugd denken, dan is het nog erger. Wat moet er van onze kinderen worden ?. Ik weet dat er veel wordt gedaan voor de gezondheid van de jeugd. Er zijn gezondheidscommissies waar de jeugd wordt onderzocht en waar adviezen worden gegeven omtrent de opvoering van de gezondheid van de kinderen. Er wordt geadviseerd, geef Uw kinderen vis te eten, geef ze vlees of laat ze veel Fruit eten. Dat is zo gezond. Maar vrienden, wie van U ziet kans om van het loon van een DUW arbeider ook nog vis, vlees of fruit voor de kinderen te kopen ?. Dat kan immers niemand in de tegenwoordige tijd. Het is dan ook voor mij in het geheel niet onverklaarbaar, dat er in Hoogeveen zoveel van gevallen van t.b.c. voorkomen. De woningtoestanden zijn in vele gevallen in Hoogeveen allertreurigst en ik raad ieder aan , die aan mijn woorden twijfelt, eens een kijkje te komen nemen in de woningen van de arbeiders in Hoogeveen. U kunt dan ook meteen eens in de linnenkasten kijken. Is er dan geen werk in Hoogeveen ?. Jawel kameraden, er is werk volop in Hoogeveen. Denk b.v. aan de waterleiding. Men haalt bij ons in Hoogeveen het water uit de wijken. Nu is dat op zich zelf al niet erg zindelijk, maar het wordt nog veel erger als er, zoals de vorige zomer gebrek aan water komt. Er moeten dan in die wijken putten gegraven worden om nog wat

In nieuw te
nemen
P.D. BOERTIEN ✓

water te kunnen krijgen. En van dat kleine beetje drab-
bige water moet dan maar geleefd worden. En men spreekt
dan over volksgezondheid. Er werd dan ook geprotesteerd
tegen deze watervoorziening en gevraagd werd om drink-
water uit andere plaatsen aan te voeren. Dit ging achter
niet erg vlot, totdat de arbeiders de koppen bij elkaar
staken en van het gemeentebestuur afdwongen dat er drink-
water uit andere plaatsen aangevoerd moest worden. Toen
werd er water gehaald.

In nieuw
te nemen
P.D.
BOERTIEM ✓

En kameraden, er wordt tegenwoordig veel gepraat over
opheffing van de loonstop. Ik acht het nodig dat wij ons
ook met dat onderwerp bezig houden. Want wat mogen we ver-
wachten als de loonstop eens wordt opgeheven? We weten
allen dat er geen enkele werkgever is die een loon be-
taald, wat ligt boven het voor dat werk vastgestelde loon.
Wat zal nu het gevolg zijn als de loonstop wordt opgeheven?
Dat de jeugdige werklozen, die geen gezin hebben te onder-
houden en die toch ook wel eens iets willen verdienen,
zich bij de werkgever gaan aanbieden voor lonen die ver be-
neden de minimum grens liggen die een arbeider met een ge-
zin moet verdienen. En de fabrikant of de ondernemer zal
er wel bij varen.

Er is destijds voor de radio veel gepraat over de be-
staans zekerheid van de wieg tot aan het graf. Nou kame-
raden, ik vraag jullie wat er van terecht is gekomen.
Maar wij zijn op de goede weg en wij moeten blijven strij-
den. En dat wij in onze strijd niet alleen staan blijkt
wel uit de vele sympathiebetuigingen welke het comite
uit geheel het land mocht ontvangen. Daarom kameraden,
strijdt mee. (Luid applaus).

Hierna werd het woord gegeven aan een zekere KLOMP
uit Hoogeveen. Hij sprak over de kleine boeren en kleine
middenstand. Van zijn rede was niets te verstaan daar de
man in het dialect en veel te vlug sprak. Hij kreeg dan
ook slechts een beleefdheids applausje, want in de zaal
had men hem ook vrijwel niet verstaan).

Vervolgens werd het woord genomen door de voorzitter
die ongeveer als volgt sprak:

Conferentie; vrienden. Wij hebben nu verschillende
sprekers beluisterd en nu zou ik graag willen vragen:
hoe komen wij uit de werkloosheid. Bij ons in Jubbega was
een groot gedeelte werklozen. Wij hebben de koppen bij el-
kaar gestoken en wij hebben het aangedurfd om een verga-
dering uit te schrijven. Tevoren hadden wij ons verzekerd
van de steun van verschillende kleine middenstanders. Voor
deze vergadering hebben wij alle mogelijke personen uit ge-
nodigd zoals B. en W.; sportverenigingen; plaatselijk be-
lang, vakverenigingen e.d. Daar hebben wij besloten, on-
danks de afwezigheid van het college van B. en W. om ons
lot in eigen hand te nemen. Een kleine delegatie is naar
B. en W. gegaan en heeft werkobjecten aangewezen en ge-
vraagd om toestemming voor deze werken. Dit ging niet er-
vlot. Toen is een grotere delegatie gegaan. Ook toen wer-
het op de lange baan geschoven. Toen is er een nog grote
delegatie gegaan en toen kon het gebeuren dat het in ord-
kwam. Wij zijn thans allen aan het werk, ook de jeugd.
En daarom is het mijn overtuiging, dat wij, als wij maar
voldoende krachtig argumenteren en onze argumenten kracht
bijzetten met grote delegaties, mede kunnen werken om de
werkloosheid in ons land te bestrijden, en om deze geheel
op te heffen. Wij mogen daarbij echter in geen geval de
jeugd vergeten. Het comite, zoals dit hier voor U zit he-
gemeend een petitionnement ter tekening bij U te moeten
laten rondgaan, welk petitionnement daarna aan de kamer-
der staten Generaal zal worden gezonden. (Luid applaus)

In P.D.
11050 ✓

In P.D.
11050. ✓

Het lijkt mij het beste dat er dan eerst een pauze wordt gehouden waarin U gelegenheid hebt het petitionnement te tekenen en waarin het bestuur meent aan U allen een kop koffie te moeten aanbieden. Verder zal na de pauze gelegenheid worden gegeven tot discussie en ik verzoek de personen die hiervan gebruik willen maken, zich schriftelijk bij het comite op te geven.

plm. 10 minuten later werd een groep Slikken-arbeiders, die van het werk kwamen, door een zeer hartelijk applaus welkom geheten. Zij voerden een spandoek mede bij hun intrede in de zaal, waarop vermeld was: "SLIKKEN ARBEIDERS, EISEN WERK VOOR ALLEN".

Na de pauze kwamen actereenvolgens verschillende in de zaal aanwezige personen op het podium en spraken de vergadering toe.

van

In P.D.
1327. ✓

Het communistisch raadslid BUITENKAMP uit Appingedam bracht de groeten over ~~over~~ de plaatselijke centrale van de E.V.C. uit Appingedam. Hij zeide voorts, dat hij iets wilde zeggen voor de gesteunden. De sociale bijstand is slecht. Met een loon van F.27,- per week worden de gesteunden naar huis gestuurd. De brandstoffentoeslag is onvolgende en de vacantieregeling in de bouwvakken is slecht. Ook het vraagstuk van de vacantiebonnen moet aan de orde worden gesteld. De reactie zegt, de vrouwen snoepen te veel. Ik heb echter meer respect voor de vrouwen als voor LIEFTINCK, die zegt, ik moet meer hebben. Als hij wist hoe de toestand was, dan zou hij zeggen, Zij zijn beter dan ik. De eenheid is broodnodig en de slag om het bestaan moeten wij winnen. (Applaus)

De volgende spreker was een arbeider uit Franeker. Deze zegt, wij hebben in Franeker fouten gemaakt, maar het gemeentebestuur heeft ons misbruikt. Wat was n.l. het geval. In Franeker was een object wat bestemd was om door onvolwaardige arbeiders te worden uitgevoerd. Nu heeft men het bestaan om bij dit werk ook volwaardige arbeiders te plaatsen. In plaats van het voor onvolwaardigen geldende loon van 27 gulden per week heeft men hierop een toeslag gegeven van 25 % en dit loon gebracht op F.31,60 per week. Er is toen een delegatie naar de Burgemeester DIJKSTRA gegaan, maar deze beriep zich op de Minister en zeide dat deze lonen alleen toepasselijk waren op gebrekkige arbeiders. Wij hadden toen dadelijk een werklozencomite moeten oprichten. maar wij hebben dat niet gedaan en dat was onze fout. Kameraden, ik spoor U aan de eenheid te bewaren.

Vervolgens sprak een werkloze uit Rotterdam, die daarna zegt, dat de delegatie om vier uur dien morgen met 10 personen is gestart. Hij brengt hulde aan de arbeiders in Houtgehage, want de actie van deze arbeiders is een stimulant geweest voor de Rotterdamse werklozen. Wij hebben een krantje uitgegeven genaamd WERK EN BROOD. Wij zijn ~~er~~ daarbij begonnen met een oplage van 1500. De volgende week hadden wij reeds 3000, terwijl nu een oplage van 5000 al te klein is gebleken. Wij moeten eisen een verhoging van de steunnormen met 10 %; opname van alle werklozen in de werklozenwet; geen controle, zoals in deze wet wordt voorgesteld, om enige uren per dag thuis te moeten zitten; verstrekking van kledingtoelage eens per drie maanden of verstrekking van gratis kleding; verstrekking van goedkope levensmiddelen; uitbetaling van kolentoeslag ook in de zomermaanden; steunuitkering ook voor jeugdige werklozen die geen kostwinners zijn, en uitvoering van woningbouw en reparatie van krøtwoningen.

Wij hebben Burgemeester en Wethouders laten weten,

dat er nog verschillende bouwobjecten klaar liggen, maar B. en W. gaven te kennen dat de uitvoering daarvan minstens vijf jaar zou moeten duren. Wij kunnen het echter in drie jaar. (Applaus)

Een metaalarbeider uit Rotterdam zegt, dat de regering zich tegen de eenheid van deze actie te pletter zal lopen. Hij waarschuwt er voor, dat men bezig is om onze kinderen in Steun Wetting Gezag in te schakelen.

Mevr. BROUWER- DE HAAN uit Jubbega, zegt, de arbeidsvrouw moet rondkomen met het beetje steun dat de man haar in de hand stopt. Wij willen onze kinderen schoenen en klompen kopen, maar wij hebben geen geld. Toen ik met mijn zoontje van vier jaar bij de groentenkar stond wees hij op de kar naar een trog bananen. Hij vroeg toen: "Moeder wat zijn dat voor dingen?". Omdat ik geen geld had kon ik hem geen bananen kopen. Bananen zijn er voor arbeiderskinderen niet. Onze linnenkasten zijn leeg en wij hebben geen lakens op bed. Zij wakte op om te blijven strijden voor werk en brood. (Applaus).

Vervolgens een communistisch raadslid uit Veendam wakte alle aanwezigen op om naar de raadsvergaderingen te gaan waar de belangen van de werklozen besproken worden. Ik moet helaas vaststellen, zeide spreker, dat de tribune altijd leeg is. Dan moet de plaatselijke pers het opnemen in de couranten en dan kan ieder zien dat de communisten vechten voor de belangen van de arbeiders. (Applaus)

Vervolgens een arbeider uit Leeuwarden. Hij zeide:

In Leeuwarden heeft de reactie geprobeerd de bussen te verbieden om arbeiders naar deze bijeenkomst te brengen om belangrijke besluiten te nemen. Wij moeten zorgen dat de fakkel die hier ontstoken wordt, wordt overgebracht naar de werklozen die hier niet aanwezig zijn. Alle werklozen moeten worden opgeroepen om met ons te strijden. Applaus.

Een arbeider uit Stads-Musselkanaal zegt, dat de objecten voor het werk liggen bij ons voor het grijpen. De kaden, de zwembaden, een rioleringsplan in de Kopstukken, zeven scholen moeten worden gebouwd, enz. Er zijn 1329 werklozen waarvan 423 werkzaam zijn in de DUW. Kameraden, ik roep U allen op om deze actie te steunen. Steuntrekkers, wij willen werken en wij zullen nu beginnen. De werklozencomite's geven een DUW-krant uit. Steunt deze krant, opdat ook aan de DUW-leiding eisen gesteld kunnen worden. Ook moet ernstige aandacht worden besteed aan de jeugdige werklozen. Kameraden, stelt Uw eisen en met verheffing van stem, schreeuwde hij de zaal toe: De wet op Schutzhaft is er door. Ik roep U op tot krachtige strijd voor de vrede en tegen de oorlog. (Deze spreker was bijzonder fel).

De volgende spreker is een C.P.N. raadslid uit de gemeente Weststellingwerf. Hij zegt, dat de reactie geprobeerd heeft om hem de nek om te draaien, door hem op een werkobject af te zonderen van de andere arbeiders. Ik moed de arbeiders geen voorlichting geven, men was mij niet nodig. Ik ben nu werkzaam gesteld op een object te Vollenhove bij Giethoorn, maar ook daar zijn de arbeiders slaven en nu hebben de arbeiders van het object Vollenhove mij juist als afgevaardigde naar deze conferentie gestuurd. Een arbeider op het object Vollenhove werd door een opzichter in het gezicht geslingerd "jij hebt niet te denken maar wij denken voor jou". Door dit alles stijgt de ontevredenheid in Vollenhove. Ik roep U op de eenheid te waken en deze werklozencomite's met alle kracht te blijven steunen. (Applaus).

Vervolgens spreekt een zekere DEVRIES uit Hoozezan Sappemeer. Hij meent dat er meer contact moet worden op

In nieuw te
vormen P. O.
17092 ✓

bouwd tussen de verschillende werklozencomite's in Nederland. Zonder strijd komen we er niet en zonder goede contacten evenmin. Wij hebben in Hoogezand-Sappemeer 40 personen bij elkaar waaruit wij 8 comite's hebben gevormd, elk dus van vijf personen. Al deze comite's beleggen huis-kamervergaderingen. Meer personen moeth worden aangetrokken en meer kleine comite's moeten worden gevormd. (Applaus)

Een N.V.V.-er uit Amsterdam vertelt dat zij hedenmorgen met een bus met 30 personen naar hier zijn gekomen omdat deze conferentie zo belangrijk is. Als N.V.V.-er wil ik in alle opzichten medewerken. Mijn bestuur zal ik betreffende deze werklozencomite's wel antwoorden. Ik heb geen vertrouwen meer in mijn bestuur, die Januskoppen. Voor mij kennen ze wat. Ik heb meer vertrouwen in jullie dan in mijnbestuur. Wij moeten F.1,- per dag verhoging eisen voor alle steunnormen. Deze eis moet door alle vakcentrales gesteld worden. Wij moeten vanuit deze conferentie een vlammend protest laten horen tot zijne Excellentie en hem duidelijk maken dat wij niet meer de werklozen zijn van voor de oorlog (Applaus)

Een vrouw uit Amsterdam, wil speciaal spreken tot de vrouwen. Wij als vrouwen van de werklozen hebben een zware taak en wij moeten vechten voor verbetering van ons bestaan. Wij waren drie jaren getrouwd toen mijn man werkloos werd. De fabriek van stofzmiters, waar hij werkzaam was, werd wegens wanbeheer gesloten. Daarbij zijn rechercheurs met honden aan te pas gekomen. Wij wonen op een zolderkamerijtje voor F.20,- per maand en woningen worden niet gebouwd. Wij vrouwen moeten in deze strijd niet achter de mannen maar voor de mannen gaan staan. (Applaus)

Een Katholieke arbeider uit Amsterdam is verheugd ~~ix~~ hier zoveel samen te zien. Deze Noordelijke comite's zijn nog zeer jong maar het is moedgevend dat alle richtingen in deze comite's zitting hebben. Wij zijn met 30 personen uit Amsterdam gekomen. Wij waren F.150,- nodig voor de onkosten, maar daartoe hebben velen bijgedragen. Alleen van de winkeliers en marktkooplieden hebben wij F.225,- bij elkaar gebracht. Wij moeten overgaan tot een landelijke conferentie en Amsterdam moet daarbij de leiding nemen. De werklozenwet is nog even uitgesteld. Dan moet het wetsontwerp verworpen worden. Het moet van de tafel worden weggevaagd. (Applaus).

Mevrouw JANSEN uit Amsterdam zegt, dat de vrouwen in deze strijd nauw met de mannen verbonden zijn. De vrouwen van de werklozen kunnen niet rondkomen, want alles ~~was~~ wordt duurder. In Amsterdam is werk genoeg. Er is een groot tekort aan scholen. 3000 kinderen kunnen straks niet naar school. Laten ze maar woningen bouwen. De ratten lopen in de kamer bij ons en woningen worden niet gebouwd. (Applaus)

Barten, van de K.A.B. uit Amsterdam deelt mede, dat hij op 23 Maart j.l. werkloos is geworden. Hij kwam toen eerst bij de bond, maar dat wisten ze al drie maanden dat ik zonder werk zou komen. Ik moet nu naar de D.U.W. waar ik per dag 33 meter grond moet verwerken. Maar de verschillende bouwwerken liggen te wachten. Wij moeten actie voeren want voor de druk van de arbeiders moeten ze bouwen. Wij moeten niet bij de pakken neer zitten. (applaus)

Baron, voorzitter van het werklozencomité zegt dat zij in Houtingehage met 16 arbeiders de actie zijn begonnen en dat deze actie via de gemeenteraad thans is doorgedrongentot de tweede Kamer in den Haag. Hij zegt ook, dat zij uit Houtingehage een zitting in de Tweede kamer hadden meegemaakt, waar de communisten voor deze actie hadden gepleit, maar waar de P.v.d Arbeid-kamerleden er hadden gelachen. Deze lachende leden moeten verdwijnen

Jm P.D.H. 15050 ✓

In P.D.
1505r. ✓

ten plaats maken voor eerlijke arbeiders. Ik ben communist maar daarvoor schaam ik mij niet. De knevelwet is thans aangenomen, nu moeten de arbeiders in het concentratiekamp Alleen onze partijgenoten hebben gevochten tegen deze knevelwet.

Barends uit Beerta of Finsterwolde spreekt over de zware arbeid in de slikken. Hij zegt dat zij om vijf uur moeten opstaan, dan anderhalf uur moeten fietsen en dan aan het werk moeten. Het komt voor, dat zij slechts vijf en een half uur rust krijgen. Hij wekt de arbeiders op om niet langer achter de stoklopers aan te lopen doch hun eigen weg te volgen. De stoklopers eisen, dat er Zaterdag tot vier uur gewerkt wordt, maar wij moeten vasthouden aan 1 uur. Dan willen wij naar huis. En dan willen wij gewoon Maandags weer aan het werk. Als wij allen elkaar de hand reiken dan kan dat, anders niet.

Mejuffrouw Perdon uit Termunten zegt dat zij nog nooit eerder op een vergadering gesproken heeft. Maar nu wil zij wel spreken. Zij wil dan zeggen dat haar man lid is van het N.V.V., maar dat dat geen beletsel mag zijn voor haar om zich niet bij deze actie aan te sluiten. Wij moeten nu met het schonen veel nieuwe spullen hebben maar wij kunnen niets krijgen. Lakens en slopen zijn er niet meer in de kast en de kinderen hebben geen kleren meer aan. Vader is immers werkloos. Wij hebben ook geen voldoende voeding meer voor onze kinderen. Zij besluit met: "Een voor allen en allen voor een". (luit Applaus)

Een arbeider uit Houtingehage zegt alleen, dat hun actie reeds diep is doorgedrongen en daarom wekt hij alle aanwezigen op om eengezind in deze actie voort te gaan.

Servaas, zeeman uit Rotterdam, zegt dat drie duizend zeelieden in de laatste oorlog om het leven zijn gekomen, maar dat de dankbaarheid daarvoor aan de zeelui wel zeer gering is. Wij worden als vossen behandeld en als wij om betere voorwaarden vragen worden wij de deur uitgeschot. Je hebt ook kans dat ze je naar de collaborateur Oosting sturen en jaar wordt je er onmiddellijk uitgestuurd. De zeelui hebben het veel slechter dan voor de oorlog. Hij is niet georganiseerd maar hij wil deze actie toch zoveel mogelijk steunen. (applaus)

Pultrum, een jeugdige werkloze uit Houtingehage zegt, dat hij aan ondersteuning f.4.95 per week ontvangt maar dat iemand beneden de leeftijd van 19 jaar geen cent krijgt. Dat leidt voor de jeugd tot verkeerde dingen. Een jongen beneden de leeftijd van 19 jaar wil ook wel eens naar de bioscoop, maar hij moet altijd blijven staan omdat hij geen geld heeft. Ery wordt gezegd dat er geen geld is maar voor de oorlog is er wel 2 miljard, daarvoor is er welgeld. Hitler heeft de jeugd gebruikt voor de S.S. en hier lopen ze rond om de jeugd in Steun Wettig Gezag te krijgen. In Nieuw Weerdinge loopt ook zo'n kerel rond om jeugdige personen te zoeken voor Steun Wettig Gezag maar dat leidt onherroepelijk tot een derde wereldoorlog. Laat de jeugd optrekken voor meer werk, dat is beter en dat is noodzaak. (applaus)

Mej. van Heemskerken uit Utrecht vertelt een verhaal over een kwestie, die zij met het Rode Kruis en een dokter heeft gehad over de uitzending van haar 7-jarig kind naar een vakantie-kolonie. Het kwam hierop neer, dat het kind voor uitzending was afgekeurd en dat die afkeuring een gevolg was van ondervoeding en dat die ondervoeding een gevolg was van de werkloosheid van haar man. Dat alles was hier mogelijk in een kapitalistisch land maar in een socialistisch land gebeurde zo iets niet. (applaus)

In P.D.
1405r. ✓

✓ X 1 Schoenmaker uit Zaandam zegt dat hij met zijn delegatie al om 6 uur vertrokken is. Wij staan verbaasd over deze geweldige organisatie uit de drie Noordelijke Provincies. Ik ben diep ontroerd over verschillende sprekers. Hij heeft in Zaandam veel teleurstelling meegemaakt, maar Houtingehage heeft hem weer moed gegeven. In de Zaanstreek heerst grote werkloosheid. 86 personen waren in eenmaal ontslagen. Maar de strijd wordt levendiger. Ik raad aan actie te voeren voor een Paas-gratificatie. Werkloze arbeiders moeten overal opgezocht worden om zich aaneen te sluiten. Wij zullen zorgen dat het contact levendig blijft. Ook moet er met alle werklozencomite's gecorrespondeerd worden. (applaus).

Nu staat de voorzitter op en zegt dat de zaal om 5 uur ontruimd moet worden en dat er nog 15 sprekers op het lijstje staan. Wij kunnen niet met de zaalhouder in moeilijkheden komen en daarom stel ik voor, dat de discussie wordt beeindigd en dat we de verdere besprekingen uitstellen tot de landelijke conferentie. Hij vraagt of de conferentie daarmee accoord kan gaan. Over het algemeen kan men hiermee accoord gaan, doch een enkeling wil nog iets zeggen. Zo komt nog even een typograaf uit Musselkanaal aan het woord die zegt dat het hem opgevallen is, dat er geen Christelijke werklozen uit deze zaal naar voren zijn gekomen. Wij moeten nu allen een zijn en met daden komen, zo gaat hij voort. In Musselkanaal hebben wij een vergadering gehouden en daar was de zaal stampvol. De middenstanders hebben ons zeer veel gegeven, Ieder ging die avond met iets naar huis. Hij besluit: "Wij moeten nu de straat op, geen praatjes maar de straat op iets doen. Niet langer wachten, maar beginnen". (daverend applaus).

Een van de Amsterdamse comite's vraagt nu alle adressen van de landelijke comite's. Dan zal Amsterdam zich met allen in verbinding stellen. De verdere actie kan dan vanuit Amsterdam geleid worden.

De voorzitter zegt daarna dat hij zeer in het kort de sprekers nog even wil antwoorden. Dit antwoord moet gelden voor alle sprekers, omdat de tijdsnood dringt. Hij zegt dan dat hij deze conferentie als volkomen geslaagd beschouwt maar dat de actie in eensgezindheid moet worden voortgezet. Hij roept daarom allen op, bij te dragen tot uitbreiding van de actie-comite's. Het is nu wel de bedoeling dat Amsterdam de leiding neemt en allen te zijner tijd oproept, maar dat is niet voldoende. Tot slot wil hij dan de aanwezigen nog opwekken naar draagkracht te geven aan de collecte, die hij straks bij de uitgang wordt houden.

De inlichtingendienst heeft deze conferentie van begin tot einde meegemaakt. Haar conclusie in het kort deze :

Vaststaat, dat het hier betreft een communistische actie. Dat bleek niet alleen uit de voorbereiding tot deze bijeenkomst die door enkele prominente C.P.N.-ers in elkaar is gezet, maar ook kwam dit duidelijk naar voren tijdens de hele conferentie. Meer dan tweederde van de sprekers waren uitgesproken communisten. Verschillende hiervan waren zeer fel. Voorts wordt vastgesteld, dat deze conferentie niet anderszins mag worden. Het is een breed opgezette actie en men wil hiervoor heel Nederland mobiliseren. Hoewel het tijdens de conferentie tot geen enkel incident is gekomen was men toch zeer fel. Er heerste een echte strijdlustige geest. Het staat voorts vrijwel vast dat Amsterdam de leiding verder in handen zal nemen.

Het viel de I.D. op dat de leiding van de C.P.N. en van de

de E.V.C. geheel ontbrak. Ook heeft tijdens de bijeenkomst niemand het woord gevoerd uit de stad Groningen.

Hendrik Kobus, 1-2-24 te Leeuwarden, penningmeester van het district Groningen van de C.P.N. heeft de zaal besproken en betaald. De zaalhuur bedraagt f.150.--.

Van de verschillende, bij deze actie betrokken personen, zijn de navolgende bij de I.D. Groningen bekend:

V | Harm ZIJLSTRA, geb. Wildervank 2-2-05, bouwvakarbeider, won. Ommelanderwijk 53; *Veenen*

V | Abraham KEMP, geb. Alkmaar 27-6-17, los arb. won. Veendam, Leliestraat 8;

V | Garbrand KUIPERS, geb. Veendam 20-9-24, won. Veendam, Lange-
Leegte 166;

terwijl de volgende adressen bekend zijn:

V | H. KLOMP, won. Hoogeveen, Noord 145, en

V | M. de VRIES, won. Jubbega, Hoornsterwaag 39/d.

3 April 1952.

opbrengen
in } V X |
PD
26.08

V.l.
c.g. ainstoel
c.g. ainstoel
P.D.
11850

M. de Vries

Hollandsche normen

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 O N A F G E D A A N 2014

J
 CO/35751 Mb 2014

~~Q~~

Optreden bh
 in raad stude

Afd./Sect. BV Dat. ^{12/}irin Par. 1

Achtereenvolgens aan: Kens
 B

Absent 30/12/52

Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor } H.ACD, namens deze
 Adm afdoening } B Dat: ^{10/}4/52 B

(K)

ACD/46 Dat. 3-7-52 Par. 9

Afd.	Sectie	BEHANDELING	Afd./Par.	Dat.
Kens	B ₁₉₄		acw/h	194
B	17/4/52 BV	BV. BIII	SB	16.4.52
	BIII	commissie 12.5.52	B ₁₅	17/5
	17/5/52 BV	administratieve afdoen.	SB	15.5.52
	BV	12/irin	B	

OP KAART
ACD/46
Dm; 3-7-52
PAR: F

6.35	6.157	6.35
01.1227	01.1227	01.5-08
7 APR 1952		
		6.151
		01.14
ACD/135/57		

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 4664

Betr.: WERKLOZEN ACTIE COMITE TE TILBURG.

Typ. D.

*Arbeids
b. k
el. aart. D. k
P. D*

- ✓ x De redactievergadering wordt gehouden op Maandagavond ten huize van J. van OOSTERHOUT, Lange Schijfstraat 43.
- ✓ x De samenkomst voor colportage met S.O.S. is bij A. STOKKERMANS, Molenstraat, op Woensdag en Donderdagavond.
- De commissie-bijeenkomsten werden tot nu toe gehouden bij STOKKERMANS op Zondagmorgen. Van verschillende zijden kwam echter de aanmerking, dat er wel meer mensen aangetrokken konden worden, doch hen hield het communistische adres tegen. STOKKERMANS is bekend als communist. (Zie in dit verband schrijven No. 129969 d.d. 6-3-52, betreffende STOKKERMANS, van de B.V.D., BV).
- ✓ Nu heeft men een ander adres gevonden. Om de schijn te wekken, met een neutraal adres te doen te hebben, zal men voortaan vergaderen in café van Laak, Lovensestraat 194. (De Doornboom te Tilburg).
- Deze van LAAK is: Waarheid-lezer, lid van de GPN en van de EVC.
- ✓ Het adres van de voorzitter is: Piet van RIJEN, Corn. Speelmanstraat 2 te Tilburg.

NK

KB, 3 April 1952

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)

~~ONAFGEAAN~~ 2014

d 135096. 06 2014

Opretten o.k.
 in onder stuk

Afd/Sect. BV Dat. 12/1 rin Par. (

Achtereenvolgens aan: Kens
B
2-52

act. kant. 0/60/1

Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor } H. ACD, namens deze
 Adm afdoening } B Dat: 9/4/52 B

ACD/48 Dat. 2-7-52 Par. B K

Afd.	Sectie	BEHANDELING	Afd./Par.	Dat.
<u>Kens</u>	<u>12310/4</u>		<u>000/B</u>	<u>9/4</u>
<u>B</u>	<u>15/4/87</u>	<u>B II, B III</u>	<u>B</u>	<u>15/4</u>
	<u>B IV - 4</u>			
<u>B</u>	<u>gemein p. 12-5-52</u>		<u>B</u>	<u>17/4</u>
<u>B</u>	<u>BT. Kunsi k. hier alvast de bezijing aangenomen</u>			
	<u>in stuk onder administratief opdoen?</u>		<u>SR</u>	<u>10.5.52</u>
<u>B</u>	<u>12/1</u>		<u>B</u>	<u>8/6</u>
<u>B</u>	<u>perken</u>		<u>B</u>	<u>8/6</u>

OP KAART
ACD/4B
DAT: 3-7-52
PAR: 27

6.35
05.5.08 6.17
4 APR 1952
ACD/135596

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 4663

Betr.: WERKLOZEN ACTIE COMITE TE TILBURG.

Typ. D.

Handwritten notes:
Ophelders
o.l.
e.l. aand. o.l.
e.l. aand. in P.S.
A vertical line with arrows at both ends is drawn next to these notes.

Handwritten marks:
A circled 'K' with a cross through it.
A circled 'K' with a cross through it.

De Voorzitter BOOGERS, Kloosterstraat, met enkele van zijn vrienden zijn van het podium verdwenen.
Reden: Het is gebleken dat het politiek delinquenten waren.
Als Voorzitter fungeert nu: Piet van RIJEN, Cornelis Speelmanstraat.
De in rapport 4526 d.d. 24-3-52 bedoelde BAKKER (vader Andreas) heeft ook zitting in de redactie van S.O.S. en treedt voornamelijk op als adviseur.
In de redactie van S.O.S. zijn nu opgenomen: een persoon uit 's-Hertogenbosch, een uit Eindhoven, een uit Breda en een uit Tilburg.
Opvallend was het dat in de afgelopen veertien dagen door de CPN, EVC en vanwege het Werklozen Actie Comité geen activiteit werd ontplooid. Ook vonden gedurende die tijd geen filmvoorstellingen plaats in het bekende gebouw aan de Hoekdstraat, alhier.
Op 11 Maart j.l. werd vanwege de gemeente een cabaretmiddag georganiseerd voor de werklozen van deze gemeente. Hier waren ongeveer 700 werklozen aanwezig.
Verwacht werd, dat door de hierboven genoemde organisaties deze gelegenheid zou worden uitgebuit om propaganda te maken voor hun zaak. Dit bleek niet het geval te zijn.

Handwritten: Co 134577

Handwritten: 21/6

KB, 3 April 1952

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
 (Slechts bij definitieve opberging invullen)
 ONAFGEDAAN 2014

00135780

06 2014

[Handwritten signature]

vh.

nie want op stuk

Afd/Sect. BV Dat. 24/1-51 Par. 5

Achtereenvolgens aan: Kens

[Handwritten mark]

B
EH

crebent 4/6 2/8

Interne aanwijzingen ACD IV

Verantw. voor } H.ACD, namens deze
 Adm afdoening } B Dat: 10/4/52 B

ACD/145 Dat. 11/4-52 Par. 8

Afd.	Sectie	BEHANDLING	Afd./Par.	Dat.
<u>Kens</u>	<u>WB</u>	<u>15/4</u>	<u>Acco</u>	<u>11/4</u>
B	BV	B III	<u>SB</u>	<u>16.4.52</u>
BV	B	<u>24/4-52</u>		
B III	<p><i>[Handwritten note:]</i> Dit begraafte willems-organ S.O.S. met aanhouding vredes-conferentie. <i>[Signature]</i></p>			

202

[Handwritten initials]

APL. Section Rehandling Hrs. Per. Date

②

~~20/5~~ M

evms 27/5

24/5

20/5
20/5

20/5 29/5

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 4665

Betr.: WERKLOZEN ACTIE COMITE TE TILBURG.

Typ. D.

OPKAART
ACD/ 46
DAT: 1/4-52
PAR: 08

6-35
05-5-08 05-15

4 APR. 1952

ACD/135/100

Zondag 16-3-52 was er een werkersvergadering van het Werklozen Actie
 X) Comité ten huize van STOKKERMANS, aanwezig o.a. Piet van RIJEN, voor-
 X) zitter, Piet SMULDERS, Groenstraat, secretaris STOKKERMANS, penningmees-
 X) ter. Verder: A. GALLE, Jan van HEST, BERGHUIS, van OOSTERHOUT, J. HORSTEN Sr.,
 X) KOETJE (Groninger), de BEKKER en HOUTEPEN. (Ter verduidelijking: Johannes,
 X) Maria, Petrus van OOSTERHOUT, geboren te Tilburg, 10-11-20, wonende te Til-
 burg, Lange Schijfstraat 43. Lid EVC en in 1951 en 1952 lezer van De Waar-
 heid.

- I Adrianus, Augustinus BERGHUIS, geboren te Tilburg, 21 Februari 1919,
 wonende te Tilburg, Rob van Spaendonkstraat 11. Lid EVC en in 1952 lezer
 van De Waarheid. Was ook aanwezig bij de oprichting van het Werklozen Co-
 mité. Is gehuwd met een Russische vrouw.

- I Met KOETJE wordt bedoeld: Hendrik KOETJE, geboren te Nieuwe-Pekela, 24-12-
 1911, wonende te Tilburg, Bosseweg 308. Van deze is het volgende bekend:
 "Zou tijdens de bezetting communist zijn geweest, doch na de bevrijding
 hebben bedankt. Zou thans voornemens zijn om toe tetreden tot de CPN.
 Toen hij in Januari 1952 door de politie alhier voor het ondergaan van
 een vrijheidsstraf werd aangehouden, zei hij: "Nu houden jullie mij aan, maar
 als de Russen komen, dan zijn jullie de eersten die ik ophaal". Of hij thans
 lid is van de CPN en EVC, is niet bekend.
 HOUTEPEN is tot heden onbekend. De andere personen zijn bij onze dienst be-
 kend.

- I De voorzitter Piet van RIJEN, Corn. Speelmanstraat 2, is iemand van ± 35
 jaar, knip uiterlijk, draagt bril. Is werkeloos en werkt op DUW-object Lage
 Mierde. Is een actief iemand en in zijn uitingen tamelijk links.
 Het woord werd hoofdzakelijk gevoerd door: STOKKERMANS (CPN), J. HORSTEN Sr.
 (CPN), P. SMULDERS (CPN), van RIJEN (KAB?), BERGHUIS (lezer Waarheid en lid
 EVC), van OOSTERHOUT (uiterst links en onbetrouwbaar).

Het hoofdthema was de propaganda feestavond, welke vastgesteld werd op 25
Maart a.s. Deze zal gehouden worden in de Oranjezaal Metropole, als men het
 met de eigenaar eens kan worden. Daarna komt de zaal van Hennebiens in aan-
 merking en lukt dit niet dan Lido, Koestraat.

Medewerking wordt gezocht van amateurs, hawaian, zang, enz.
 Met Pasen zal waarschijnlijk in Groningen een Werklozen Comité-conferentie
 gehouden worden. Hier zullen alle Werklozen Comité's in de lande hun afge-
vaardigden heen zenden. Nu zal men proberen een van de initiatiefnemers de-
 zzer conferentie uit te nodigen om deze propagandafeestavond op te luiste-
 ren en toe te spreken. Afgevaardigden uit Breda, 's-Hertogenbos en Eindhov-
ven zullen uitgenodigd worden.

In het volgende nummer van S.O.S. zal het gemeentebestuur aangevallen
 worden over het feit dat aan de KAB een subsidie wordt toegestaan van
 f 1200,-, terwijl het Werklozen Comité verplicht wordt gesteld belasting
 te betalen voor hun gratis gegeven ontspanningsmiddag.

De middenstanders welke hun presentjes gratis hebben beschikbaar gesteld
 voor de laatstgehouden propagandafeestmiddag, gegeven in de zaal van Hen-
 nebiens, zullen een schrijven ontvangen waarin de R.K. Middenstandsbond
 wordt aangevallen naar aanleiding van hun ingezonden schrijven in het
 Nieuwsblad van het Zuiden.

Naar aanleiding van het onderwerp kledinggratificatie (zie S.O.S. No.4)
 heeft men aan B. en W. een verzoekschrift ingediend. Dit zou in de Raad
 van Vrijdag 21-3-52 in behandeling komen. Per vlugschrift zullen de werk-
 lozen en DUW-arbeiders hiervan in kennis worden gesteld en worden opgeroe-
 pen op de publieke tribune aanwezig te zijn.

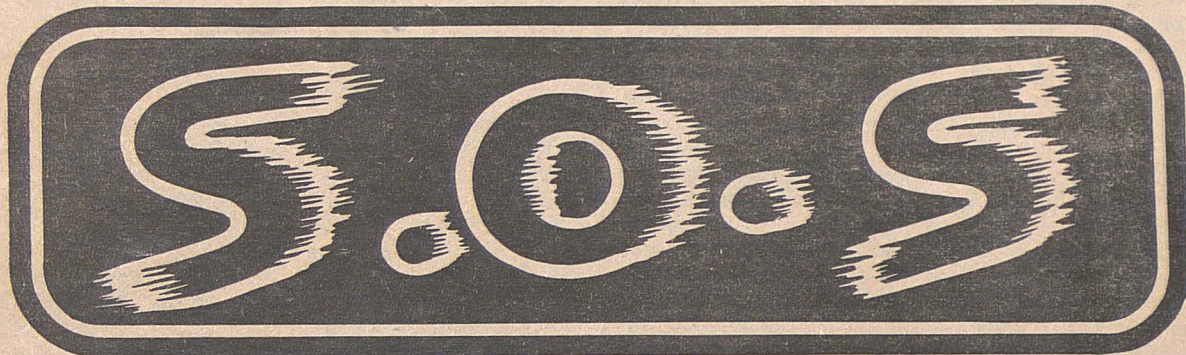
KB, 4 April 1952

*Opheffen
a.l.
a.l. ambale.
a.l. aart.
P.D. 4*

*van
Berkelmann*

Bijlage: 1 S.O.S.,
No. 5

GEEN... onder overleg met KB

Redactie-adres: Rob. v. Spaendonckstraat 11 - Tilburg

Administratie-adres: Molenstraat 54 - Tilburg

VERSCHIJNT WEKELIJKS

Werkerskrant voor hoofd- en handarbeiders, kleine middenstanders en neringdoenden. Het blad voor allen die nog werken, en voor hen die getroffen zijn, of door de huidige economische situatie worden getroffen.

Waarom

worden er overal in het land
Werklozen en DUW comité's
gevormd

en wat willen deze comité's?

Vele arbeiders verkeren nog in de mening, dat de Werklozen- en DUW-comité's, die reeds in vele plaatsen van ons land in leven zijn geroepen, of in voorbereiding zijn, een vereniging is. Niets is minder waar, al heeft men getracht het als zodanig voor te stellen. Ook heeft men getracht en tracht men nog, de arbeiders, de kleine middenstanders en kleine neringdoenden te suggereren, alsof er van de Werklozen en DUW-comité's een verderfelijke invloed uitgaat, dat erop uit is verdeeldheid te zaaien en de vakbonden in discrediet te brengen. Ook dit is een pertinente leugen.

Werklozen- en DUW-comité's zijn en worden geboren uit de nood en de ellende waarin de arbeiders leven, die buiten hun schuld werkloos zijn geworden en aangegeven zijn op de te lage uitkeringen van de overbrugging of sociale bijstandsuitkeringen, ofwel in de DUW zijn te werk gesteld en wekelijks met te lage lonen huiswaarts keren. Met de dag verslechteren zich de toestanden waarin onze gezinnen gedwongen worden te leven. De prijzen van de levensmiddelen en andere huishoudelijke artikelen, stijgen nog steeds en niets wijst er op dat ze zullen dalen. Integendeel.

De lonen in de DUW zijn aan sterke schommelingen onderhevig. Meestal schommelen zij omlaag en het zijn er slechts enkele van de honderden die eens kunnen zeggen: „Deze week heb ik m'n loon eens kunnen halen”. De uitkeringen van de O.B. en S.B., blijven op het zelfde peil. Maar naarmate men langer zonder werk blijft, omdat er nu eenmaal geen werk is, wordt de inkomsten verlaagd, daar, na uitgetrokken te zijn van de overbrugging men in de sociale bijstandsregeling wordt opgenomen, wat een geduchte vermindering van gezinsinkomsten betekent. Wij werklozen en DUW-arbeiders, zijn niet meer in staat, om kleding of schoeisel aan te schaffen. En toch kunnen wij niet op blote voeten werk gaan zoeken, onze uitkering in ontvangst gaan nemen, of in de DUW

gaan werken, waar vooral schoenen en kleding veel te lijden hebben. En toch moet het er komen. Er moet iets gebeuren, willen wij op een zekere dag niet op onze blote voeten en half of helemaal niet gekleed op straat komen. En er gebeurt iets. Wij worden gedwongen minder te eten en slechter kwaliteit voedsel te kopen.

Voor vierendertig centen kan men een brood kopen. Moeten er echter een paar werkschoenen aangeschaft worden, dan komen deze vierendertig centen ongeveer zestig maal in verdrinking. Hetzij op brood of andere levensmiddelen. Van aanschaffing kleding willen wij nog niet eens spreken. Deze liggen absoluut buiten onze koopkracht. En toch moeten zij er zijn. Ze zijn even noodzakelijk als lucht en water.

Is het wonder dat werklozen en DUW-arbeiders, georganiseerden en ongeorganiseerden, met elkaar over hun kammervol bestaan pratende, ook plannen beramen waaruit de daad geboren wordt, n.l. het vormen van Werklozen- en DUW-comité's, om langs deze weg zonder aanzien van persoon, kleur of geestelijke ingesteldheid, gezamenlijk de middelen te beramen en de nodige stappen te ondernemen, voor verbeteringen in ons armoedig bestaan.

De Werklozen- en DUW-comité's ontwikkelen zich tot een landelijke beweging en die reeds in het middelpunt staan van de werklozen, van de DUW-arbeiders en van de arbeiders die nog in het bedrijf werken en weten dat ook zij eens werkloos kunnen worden. Ook de kleine middenstander en de kleine neringdoenden tonen hun belangstelling. Zij voelen aan de lijve dat hun omzet daalt, naarmate de koopkracht van de arbeiders daalt. En die daalt snel en schrikbarend. De crisis vreet zich steeds dieper in ons economisch leven. De werkloosheid stijgt. Men spreekt van 190.000 geregistreerde werklozen en ruim 200.000 met de niet geregistreerde werklozen

vervolg pagina 2

Dat ons weekblad S.O.S. niet alleen bij de werklozen en DUW-arbeiders in het teken van de belangstelling staat, maar ook onder DUW-leiders en -voorwerkers, blijkt hieruit dat een dezer dagen door een voorwerker f 2.50 aan het Werklozen- en DUW-comité van Tilburg is geschonken. Namens het comité onze hartelijke dank aan die voorwerker.

Dat er nog velen zullen volgen.

P. v. Rijen, Corn. Speelmanstr. 2, Tilburg

zen. Maar daar komen nog de duizenden soldaten bij die momenteel buiten de bedrijven staan. Ons leger verschaft slechts voor een klein deel werk aan de Nederlandse industrie. Amerika levert het leeuwenaandeel aan wapens, uniformen en schoenen. Deze wapenuitrustingen moeten worden betaald en zij worden betaald, maar hoe?... en wie betaalt ze?

In No. 4 van S.O.S. schreef een huismoeder o.a.: „Waarom kan ik geen nieuwe kleren voor mijn kinderen kopen? Steeds opnieuw komt het zelfde antwoord, omdat mijn man werkloos is". En verderop schrijft zij: „En hoe is het op de meeste plaatsen met de linnenkasten gesteld? Is dan enkel mijn linnenkast leeg?" Het heeft natuurlijk een oorzaak en die huismoeder ontdekt het wanneer zij in het zelfde artikel schrijft: „Maar dan valt mijn oog op de krant en wat lees ik daar; er moeten weer miljoenen guldens meer uitgegeven worden voor wapens. Nu gaat mij een licht op. Dat geld moeten wij betalen." De eenvoudige huismoeder slaat de spijker op zijn kop. Je hoeft er niet eens geleerd voor te zijn.

De wapens worden door Amerikaanse wapenfabrikanten geleverd, en met de belastingen van het Nederlandse volk betaald. Het is heel gewoon. Wat minder gewoon is en zelfs funest, is dat er niet alleen de woningbouw mee in het gedrang komt, maar ook de textiel, de schoen- en lederindustrie, kortom de gehele vredesindustrie. De belastingen worden opgeschoefd, vooral de indirecte belastingen. Elk artikel is belast, tot het snoepje van het kind toe. Het gevolg van dit alles is, verhoging van prijzen, vermindering van de koopkracht, slapte in de bedrijven, werkloosheid, verarming van het volk. Wij zeggen niet, dat een sterk leger ter verdediging van het land onnodig is. Wij willen alleen betogen dat een leger dat boven de krachten van een volk wordt opgebouwd, de ondergang van dat zelfde volk betekent en wat zal straks zulk 'n leger dan nog te verdedigen hebben?

Elke arbeider, middenstander en kleine neringdoende, weet dat de werkloosheid, één plaag is die bestreden moet worden. Er hoeft geen werkloosheid te bestaan, zolang er nog een onttellend tekort is aan woningen, kleding, schoeisel, kortom aan gebruiksartikelen. Vakbekwame arbeiders staan met een schop in de hei, of lopen langs de straat. Grote en kleinere volksleiders weten ook dat de werkloosheid een plaag is die bestreden moet worden. Zij zeggen: „Soberder leven. Harder werken." Er wordt soberder geleefd en zij die nog werken, werken harder. Intussen verarmt het volk meer en meer en gaan er talloze middenstanders failliet. Deze versobering scheidt voor het volk geen welvaart en harder werken brengt in deze omstandigheid grotere werkloosheid mee.

We spreken uit ondervinding. Op deze ondervinding bouwen de Werklozen- en DUW-comité's verder. Wij spelen geen verenigingetje, maar wenden ons tot de Vakbonden, tot de Gemeenteraden, tot het Parlement en tot het Volk en in het bijzonder tot de middenstanders en kleine neringdoenden, om ons, in onze strijd voor lotsverbetering te ondersteunen.

Onze eisen zijn billijk en rechtvaardig. Verhoging van de lonen en de uitkeringen van O.B. en S.B. met 10%. Ontslagverbod en werkverruiming, in die vrije bedrijven!

J. H.

Een speech is de kunst om een idee van twee minuten te verdunnen tot twee uur.

Een baby is een voedselkanaal met een luide stem aan de ene, en een gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel aan het andere einde.

**Van het Werklozen en
DUW Comité 's Hertogenbosch**

Wordt paraat

Des morgens vroeg voor dag en dauw,
Begint voor elke DUW-arbeider het gesjouw.
Moeder de vrouw zweeft bedaard
van vijf uur af reeds om de koude haard.
Zij weet het reeds nu al zo lang,
Voor hem begint de martelgang.
Hij kan zich met dat werk maar niet verzoenen
En gaat dan ook met loden schoenen.
Hij ging steeds op in eigen vak,
Dat bracht hem dan ook duiten in de zak.
Voorheen ging hem alles van de hand,
Nu leeft hij als 'n vreemde in eigen land.
Waarom zo verbittert vraagt ge U zelf af,
Is die DUW dan werkelijk zo'n straf?
Het spreekwoord van Uilenspiegel is hier zeker waar,
„Ze haten me, maar ik maak 't er naar".
Maar ock na dit lijden komt verblijden,
Maar U moet zich daarop voor bereiden.
Jongens hou toch op met bomen.
Want daarin moet verandering komen.
Maar stel nu eindelijk eens 'n daad,
Ons comité roept, dus wees paraat!
Heus het zijn maar holle frazen
al dat gekanker tegen bazen.
Wij krijgen immers veel meer gedaan
Als wij de handen ineen gaan slaan.
De heren zullen het straks wel merken
Als wij eendrachtig saam gaan werken.
Dus makkers alle U vergaart
En U als één man achter ons geschaard!

B. v. H., 's Bosch.

DUW object Landgoed „De Utrecht" Esbeek

Op dit object wordt door de werkbaas Oprinsen uit Gilze een ware dictatuur uitgeoefend onder de DUW-arbeiders die onder hem moeten werken. Zo werd Dinsdag 3 Maart een arbeider voor een dag geschorst. Maar de arbeider protesteerde ertegen en werd daarom door de rijkspolitie van het terrein gezet. Nu mag deze arbeider voor de baas boodschappenjongen spelen.

De werkbaas zelf staat nu van achter de bomen zijn ondergeschikte arbeiders te bespionneren, of hij hen niet kan straffen.

Dit is de werkwijze van baas Oprinsen uit Gilze. De arbeiders van het DUW object van „De Utrecht" en de bewoners van Gilze weten nu wat zij aan hem hebben. Het is nu voor de arbeiders tijd om eensgezind een eind aan zijn willekeurig optreden te maken.

Een DUW-arbeider.

Swagemakers-Cesar.

Terwijl de wachtgelders van de andere textiel fabrieken een uitkering ontvangen van 80% van het maximum loon, keert Swagemakers-Cesar 80% uit van het minimum loon. Dat scheelt nog al wat.

Waarom konden de andere fabrikanten wel een vergunning krijgen, om 80% wachtgelduitkering van het maximumloon uit te betalen en waarom kan Swagemakers-Cesar hiervoor geen vergunning krijgen?... Ra, ra... hoe zit dat?...

Voor de wachtgelders van Swagemakers-Cesar een kostbaar raadseltje dat snel opgelost moet worden.

's Hertogenbosch

Zo zijn hun manieren

Toen na de vorstperiode op 18 Februari de DUW-arbeiders van het DUW object Vessem het werk moesten hervatten, liet de DUW leiding deze arbeiders daar enkele uren wachten en stuurden hen daarna weer naar huis met de mededeling, dat zij zich gereed moesten houden tot zij een nieuwe oproep kregen. Deze oproep kwam op Woensdag 20 Februari. Inmiddels was een van deze arbeiders vader geworden van het zesde kind, zodat hij die Woensdag betaald verlof kreeg. Een ander arbeider bracht de werkbaas ervan op de hoogte. De werkbaas zei, dat hij het trouwboekje van de vader mee moest brengen, wat ook gebeurde. Maar op Donderdag 6 Maart had de vader noch zijn verletdag, noch zijn twee vorstverletdagen niet ontvangen, zodat hij Vrijdagsmorgens eens op het kantoor te Eindhoven ging informeren, waardoor hij dus een paar uur moest verletten. Op het kantoor kreeg hij te horen dat het trouwboekje aldaar niet aanwezig was. De vader verzekerde de boekhouder dat het trouwboekje wel terdege aan de werkbaas was overhandigd en dus aannam dat de werkleiding er inzage van had genomen. Op het kantoor zei men tegen de vader, dat zij daar niets mee te maken hadden. En inplaats dat de administratie deze kwestie even in orde maakte, want het ging om de inzage van het trouwboekje bij de werkleiding, stuurde men hem weg zonder een cent uit te betalen. Men zei daar, we zullen het wel opsturen.

Uit bovenstaande blijkt, hoe er met de arbeiders gespeeld wordt. Wij drukken de DUW-arbeiders van Den Bosch op het hart, wanneer jullie iets dergelijks overkomt, geeft het door aan het Werklozen- en DUW-comité, zodat wij het kunnen signaleren.

D. S.

De Feestmiddag

voor de Tilburgse werklozen

De Gemeentelijke Sociale Dienst gaf op Dinsdag 11 Maart een cabaretmiddag voor de Werklozen.

Dit is op zichzelf verheugend, omdat voor de werklozen die het steeds moeilijker krijgen, wel eens goed is zich te ontspannen en de zorgen van zich af te schudden.

Wat ons echter bevreemdt is op de eerste plaats dat het alleen maar voor de werkloze mannen is, en hun vrouwen die toch zeker zulke grote moeilijkheden hebben, hiervan zijn uitgesloten.

Hebben de vrouwen dan soms geen recht op ontspanning?...

Wij menen van wel, zodat, wanneer er nog eens een middag of avond wordt gegeven ook de vrouwen hierbij worden uitgenodigd.

En dan de tweede categorie, die het toch ook verschrikkelijk hebben, n.l. de DUW-arbeiders.

De arbeiders die in de DUW werken doen dat niet voor hun plezier of vrijwillig, maar omdat zij werkloos zijn geworden en door de officiële instantie gedwongen worden dikwijls onder de meest slechte omstandigheden in de DUW te gaan werken.

Hebben deze mensen dan geen recht op ontspanning die zij zich van hun loon niet kunnen permitteren?

Of is het de bedoeling van de Gemeentelijke Sociale Dienst om een splitsing te brengen tussen de werklozen en de DUW arbeiders?

Dan willen wij hun wel vertellen dat we daar geen genoeg mee zullen nemen, omdat zowel de werklozen als de DUW arbeiders uit het productieproces zijn gestoten en gelijke rechten eisen op elk gebied.

En dan is er nog iets, het heeft ons toch wel erg verwonderd dat de Gem. Sociale Dienst in de Vastentijd een cabaretmiddag organiseert.

Versta ons goed, wij hebben niets tegen deze cabaretmiddag, integendeel, wij juichen het toe.

Maar het gaat er hier maar om, dat wij als Werklozen- en DUW-comité van Tilburg ons nu ook ontslagen kunnen achten van de morele plicht, om in de Vastentijd geen feestelijkheden te organiseren.

Verder verheugt het ons, dat Wethouder Hoogers die tegenover ons Comité destijds beweerde dat de Gemeente nooit of te nimmer de ontspanning zou organiseren voor de werklozen, toch tot andere gedachten is gekomen. Dit betekent dat er vooruitgang is, en de gedachten dat er iets gedaan moet worden veld wint ook in de officiële instanties.

Wij verwachten dus ook dat er ten aanzien van de gevraagde kledinggratificatie, 10 gulden voor man en vrouw en 5 gulden voor elk kind en voor alleenstaande en kostwinners, verhoging van de steunnormen met 10% en het ontslagverbod, ook wel een andere mening zal gaan heersen bij B. en W. en het gemeentebestuur.

Want van deze eisen laten wij ons niet afbrengen, door nog geen honderd cabaretmiddagen.

Wij zullen hier voor blijven strijden hopelijk met hulp van de Vakorganisaties en de Raadsfracties waar wij vertrouwen in hebben.

Mochten wij geen hulp ondervinden, dan zullen wij zelf doorzetten en de middelen en wegen weten te vinden om onze eisen tot werkelijkheid te maken.

Nu het eerste schaapje over de brug is, zullen er wel meer volgen en kan de weg vrijgemaakt worden voor hogere ondersteuning, behoorlijk werk door middel van uitvoering van openbare werken tegen normale lonen enz.

Intussen danken wij de Gemeentelijke Sociale Dienst voor haar eerste stap in de goede richting, in de hoop dat er spoedig meerdere en degelijker stappen zullen worden ondernomen.

Het Comité.

Tilburg-Vlissingen-DUW

Van een Tilburgse DUW arbeider die in Vlissingen is tewerk gesteld

Sinds geruime tijd ben ik een van de DUW arbeiders die in een van de kamp rond Vlissingen zijn gelegerd en tewerk zijn gesteld op een van de DUW-objecten.

Des Maandagsmorgens moet ik met ongeveer 30 andere DUW-arbeiders om 6.30 uur uit Tilburg vertrekken. Wie echter denkt dat wij met de gewone diesel-electrische trein naar Vlissingen reizen, is er naast. Voor de DUW-arbeiders die vanuit Utrecht en Eindhoven en andere plaatsen naar Vlissingen afreizen, heeft men een extra terein ingelast, bestaande uit oude afgedankte rijtuigen, die de meeste mensen misschien reeds vergeten zijn. Het zijn rijtuigen bestemd voor slopershanden en voor... vervoer van DUW arbeiders, die blijkbaar door de DUW-leiding en de directie van de Staatsspoorwegen voor ons goed genoeg zijn bevonden. Maar zij zijn nog minder dan vee- en goederenwagens. Want vee- en goederenwagens worden nog gerepareerd als er een plank of iets dergelijks losraakt, maar aan de rijtuigen waarmee de DUW-arbeiders vervoerd worden, gebeurt niets. Elk afgedankt spoorwegrijtuig is goed genoeg.

Wanneer wij in Roosendaal aankomen, schiet de trein vol met DUW arbeiders uit de richting Den Haag en Rotterdam. Het gebeurt meer dan eens, dat wij als haringen in een ton oopen zitten gepakt, en het gebeurt ook wel eens dat er geen zitplaatsen zijn en men er een rijtuig moet aankoppelen. Spreek niet van verwarming. De stoom is blijkbaar voor de DUW-arbeider ook te duur. De treinen zijn steeds onvoldoende verwarmd, terwijl bovendien door de spleten, waarbij men dikwijls een hand door kan steken, de koude wind als een mes over je gezicht snijdt. Wij zitten dan ook diep in onze kragen weggedoken, en tegen elkaar gedrukt en zijn blij als we in Vlissingen kunnen uitstappen. Is het wonder dat er velen regelmatig verkouden zijn? Spoorlijn en DUW-leiding kan dit blijkbaar niets schelen. We zijn maar DUW arbeiders, waarvoor blijkbaar geen gezondheidsvoorschriften gelden. Het gaat de DUW-leiding in de eerste plaats om een zo goedkoop mogelijk vervoer en daar zijn de afgedankte spoorrijtuigen goed genoeg voor.

Laten de DUW-arbeiders die met zulke treinen vervoerd worden er tegen protesteren. Wij zijn arbeiders, mensen, die recht hebben op een behoorlijk vervoer als zij die zelf een spoorkaartje kopen. Het geld is er voor aanwezig.

A. D.

DE STEM VAN EEN WERKLOZE

Er wordt door diverse Regerings- en Gemeente Instanties rond gebazuind, dat de werklozen het goed hebben, en dat de sociale voorzieningen prima in orde zijn. De werklozen weten zelf wel beter dat niets minder waar is. Alleen de methode is geraffineerder dan voor de oorlog. Een arbeider die in het bedrijf b.v. f 50.— verdient, maar werkloos wordt, en dus naar Sociale Zorg wordt overgeheveld, en met een aalmoes van f 30.— naar huis zou worden gestuurd, zou opstandig kunnen worden, want het gaat niet over een arbeider, maar in Nederland over honderdduizenden arbeiders. De overheid tracht dit te omzeilen en passen een trapsgewijze methode toe. Wachtgeld, Overbrugging, Sociale Bijstand of DUW. Maar vrienden, wij leven nog in het begin van de crisis, zodat elke wachtgelder straks alle kansen loopt, in de Sociale bijstandsregeling of in de DUW terecht te komen. De oorlogsproductie kost handen vol geld, zodat voor vredesproducten geen geld over is. Maar ook van deze oorlogsproductie mogen wij arbeiders niet profiteren, integendeel, leefde de textielde confectie en de schoenindustrie in de jaren van '38 en '39 onder hoogspanning, met het maken van militaire stoffen, uniformen en schoenen, nu slokt Amerika deze buit binnen en sturen zij uniformen kant en klaar met de schoenen erbij naar ons land en wij kunnen betalen en werkloos thuis blijven zitten. Onze zoons moeten de uniformen aantrekken en straks zeker voor kanonnenvlees dienen?...

Waarom mag onze regering geen handel drijven met Tsjecho-Slovakije, waar voorheen 80 pct. van onze Tilburgse textiel naar uitgevoerd werd?... Iedereen weet, dat wanneer het de Tilburgse textiel goed gaat het ieder goed kan gaan. Zeer zeker ook de middenstand. Enkele arbeiders (ongelukkig genoeg) zeggen: „Er moet maar weer vlog oorlog komen.” Zij zien zeker geen andere uitweg. Maar deze oorlog vrienden zou wel eens in ons land, misschien wel zeker, uitgevochten kunnen worden met atoom, pest en andere bacteriologische wapenen. Welke Nederlanders zal zulk een oorlog overleven? De arbeiders zeker niet. Mogelijk dat van Heek in Eschede de oorlog kan overleven. Hij heeft een atoombomvrije

schuilkelder van twee millioen gulden laten bouwen. Maar daarvoor is hij ook grootindustriëel.

Daarom vrienden zijn wij voor de vrede. Waarom wordt er altijd na een oorlog, wanneer eerst millioenen mannen, vrouwen en kinderen vermoord zijn, conferenties gehouden tussen de grote machten?... Waarom kan dat niet om een oorlog te voorkomen?...

Daarom werklozen en werkende arbeiders, moeten wij voor de vrede zijn en dat zijn wij ook.

Wij moeten werk eisen. Opvoering van de textielproductie. Opvoering van de schoen- en lederproductie, van de woningbouw en andere vredesproducten. Doorvoering van ontslagverbod.

Geen textielarbeider mag zonder werk lopen, zolang de linnenkasten in de gezinnen niet gevuld zijn! Geen schoenmaker of lederbewerker mag langs de straat lopen, zolang niet ieder in de behoefte van schoenen is voorzien! Geen bouwvakker thuis, zolang niet elk gezin een woning heeft, er nog sanatoria's, ziekenhuizen en scholen te kort zijn.

Laten niet alleen de werkloze arbeiders, maar ook de werkende arbeiders tegen de werkloosheid vechten.

A. Str.

Een bankier is een man, die je een paraplu wil lenen als de zon schijnt, maar die hem direct terug wil hebben als het gaat regenen.

Kerkelijk nieuws

(Overgenomen uit „Rooms Leven”)

Donderdag, 13 Maart, Mis v. d. dag: Deus, 2 en 3 als 2 Maart. P

Vrijdag, 14 Maart, Mis v. d. dag: Ego autem, 2 en 3 als 2 Maart. P

Zaterdag, 15 Maart, Mis v. d. dag: Lex, 2 en 3 als 2 Maart. P

R.K. bureau voor beroepskeuze

Zitting iedere Zaterdagmiddag om 3 uur, WILHELMINAPARK 21 (hoek Kuiperstraat). — Gratis advies en kosteloos medisch- en psycho-technisch onderzoek.

Diocesaan bureau voor Huwelijks voorlichting
Afdeling Tilburg

Pastoor Verhoeven, pastorie St. Anna.

Pastoor Janssens, pastorie Gasthuisstraat, spreekuur bij voorkeur Vrijdag van 5 tot 7 u.

Dr. A. C. M. Beukers, Ger. v. Swietenstraat: spreekuur bij voorkeur Maandag van half 2 tot half 3.

BEZOEKT

op ZONDAG 23 MAART a.s.

de Brabantse Vredesconferentie

Hoeksestraat 53

Tilburg

Aanvang 11 uur

Spreeker: de Heer L. BOAS, onderwijzer, Amsterdam
(2e Voorzitter van de Nederlandse Vredesbeweging)

Gelegenheid tot discussie

Werklozenconferentie Groningen

Vorbereiding in volle gang

(Van onze correspondent)

GRONINGEN, 16 Maart. — Naar ons wordt medegedeeld wordt de voorbereiding voor de op 28 Maart te Groningen te houden werklozen conferentie in het Groningse „Oldambt” met kracht gevoerd.

In „De Slikken” is de zaak grondig besproken; er werden voorbereidingen getroffen tot het inzamelen van gelden voor het zenden van een delegatie. Eén der drie groepen collecteerde reeds f 11.-.

Op het DUW-object Zandveer, bij Winschoten, werd de conferentie eveneens druk besproken. Het voorstel werd gedaan per object een comité te kiezen, dat de verdere voorbereiding „per object” ter hand zal nemen. Waar dat mogelijk is, is een comité op eik object inderdaad een goede werkmethode.

2. Bylagen

(135780)

08 2014

VERBINDING 68

UITREKSEL
Uit: 08 348
Voor: 08 2014
Na.v.: B. D.
Dat: 9/6-52
Par: 95

DIENTSGEHEIM

2.511
0/153.4
- 8 APR 1952
ACB 135992

Helmond

MAANDRAPORT
over de maand Maart 1952

In de maand Maart 1952 vonden alhier geen bijzondere gebeurtenissen plaats, terwijl -voor zover bekend geworden is- geen formele vergaderingen van extremistische organisaties gehouden werden. Zoals dezerzijds vernomen werd uit betrouwbare bron, zijn de laatste tijd een of meer zogenaamde "huiskamerbijeenkomsten" van C.P.N.-aanhangers gehouden in de woning van: MEULENHOF, Johannes Antonius van de, geb. te Helmond, 25-2-25, wonende aldaar, Huismanshof 7 (voorheen Waardstraat 14) Deze v.d. Meulenhof is bekend in Uwe cartotheek als abonne van De Waarheid en ondertekenaar van de C.P.N.-candidatenlijst voor de Prov. Statenverkiezingen in 1950. Het is niet onwaarschijnlijk dat deze een kadercursus van de C.P.N. (te Eindhoven gegeven) heeft gevolgd. Getracht zal worden meer bijzonderheden te verkrijgen omtrent bedoelde kleine bijeenkomsten.

with P.D. w 1194

Door de bekende Jacobus Verbiest, geb. te Helmond, 10-11-11, werden op 19-3-1952 nabij het kantoor van de Gemeentelijke Sociale Dienst alhier, verspreid exemplaren van "S.O.S." No. 5, zijnde een te Tilburg uitgegeven actie-blad, hoofdzakelijk bestemd voor D.U.W.-arbeiders en werklozen. Zoals dezerzijds vernomen werd, zijn de verschenen nummers van dit blad door de I.D. Tilburg aan Uw dienst verzonden. Bedoeld blad werd uitgereikt (tegen betaling van 5 cent) aan werklozen die in vorenbedoeld kantoor gingen "stempelen". Datum: 6-4-1952.

with P.D. w 905

en-c.d. 2014

No: 82.

DIENSTGEHEIM.

635 2412
25.5-08 21.153.9

Onderwerp: Maandverslag Maart 1952.

UITTREKSEL

Uit: OD 341

Voor: OD 2014

o.a.v.: B III

Dat.: 20/6-52

Par.: R

8 APR 1952
136046

Handwritten initials

Ik heb de eer U te berichten, dat zich in het mij o.h. rayon op politiek gebied in de afgelopen maand geen vermeldenswaardige feiten hebben voorgedaan. Stakingen of ordeverstoringen met politieke achtergrond kwamen niet voor.

Op 25 Maart 1952 is er door het voorlopige comité van werklozen een openbare vergadering belegd in zaal Van der Veer te Valthermond, gemeente Odoorn, alwaar besproken zou worden op welke wijze doeltreffend actie gevoerd kan worden tegen de werkloosheid. Het is niet bekend geworden of op deze vergadering besluiten zijn genomen. Mijn plaatselijke verbinding was er niet tijdig mee op de hoogte gesteld dat deze vergadering zou worden gehouden.

In totaal hebben 15 personen deze vergadering bezocht. Het voorlopige comité bestond uit de volgende personen: Gezinus Wieringh, geb. 8-9-1923, wonende te Valthermond, lid E.V.C.

Tjeerd Glaasker, geb. 25-7-1917, wonende te Valthermond; lid N.V.V.; staat als onbetrouwbaar bekend.

J. Jan Oosterhuis, geb. 5-9-1916, wonende te Valthermond; ongeorganiseerd; staat gunstig bekend.

Hendrik Blaak, geb. 3-12-1897, wonende te Valthermond; communistisch gemeenteraadslid.

Jans Ruben, geb. 4-2-1904, wonende te Valthermond; lid E.V.C.

Voorts bericht ik U, dat het lid van de Ged. Staten, Smallenbroek, op 25-3-1952 tijdens een openbare vergadering te Koekange in debat is geweest met communisten. Het verslag van deze vergadering, zowel van de zijde van "De Waarheid" als van andere zijde, zal U één dezer dagen worden toegezonden.

Einde.

Handwritten notes:
C.G. raad...
P.R.

Van P. van ch

0 D. 2014

Verbinding no. 69.
No. P. 25/1952.

VERTROUWELIJK.

4-1952.

Betr.: Maandrapport.

UITTREKSEL	
Uit:	0D 348
Voer:	0D 2014
o.a.v.:	BY
Dat.:	16/6-52
Par.:	142

Bij deze heb ik de eer U te doen toekomen het rapport
No. R. 16/1952, Vertrouwelijk, ddo. 7 April 1952, van mijn
ID.

6439

2.311	6.151
01.153.4	05.442
- 9 APR. 1952	
ACB/136305	

7 April 1952.

Onderwerp: Rapport over de
maand Maart 1952.

R A P P O R T .

De Inlichtingendienst te 's-Hertogenbosch, heeft de eer U ten aanzien van het politieke gebeuren in de gemeente 's-Hertogenbosch over de maand Maart 1952, het navolgende te rapporteren:

Door Mathijs Oomen, geboren te Ganssen, 5-5-1904, wonende te 's-Hertogenbosch, St. Crispijnstraat no. 49, secretaris van de afdeling 's-Hertogenbosch van de CPN, werd bij schrijven van 17 Maart 1952 aan de Commissaris van Politie te 's-Hertogenbosch ontheffing verzocht van het colportage-verbod als bedoeld in de Algemene Politieverordening voor 's-Hertogenbosch. Van de zijde van de CPN werd herhaaldelijk gecolporteerd de laatste dagen nabij gebouwen van de Sociale Dienst van de gemeente. Volgens de APV dient voor het colporteren binnen een bepaalde kring in het centrum van de gemeente een ontheffing te worden verleend door de Commissaris van Politie. De colporteurs van de CPN waren niet in het bezit van een dergelijke ontheffing. Op de aanvraag van de secretaris van de CPN (Oomen) het bekomen van een dergelijke ontheffing, werd afwijzend beslist, zodat de CPN alleen mag colporteren in de buitenwijken van de stad. Een gelijk standpunt werd ingenomen ten aanzien van het colporteren met "De Wachttorens" door Jehova's getuigen, zij het met een zeer geringe afwijking. Van de zijde van de CPN zijn hierop geen reacties gekomen.

Het Werklozen- en DUW-arbeiderscomité is in deze gemeente nog steeds actief. Eind Februari 1952 werd door het Comité aan het gemeentebestuur een vergunning gevraagd tot het mogen houden van geld- en goedereninzamelingen ten behoeve van de gezinnen van de werklozen en DUW-arbeiders. Op het einde van deze verslagperiode was hierop door het gemeentebestuur nog niet beslist.

Door het comité is hier terstede een adviesbureau opgericht, ten huize van: Bernardus Gerardus van Hoorn, geboren te 's-Hertogenbosch, 27-7-1903, werkloos sigarenmaker, wonende te 's-Hertogenbosch, Ververstraat no. 17, boven. Van Hoorn is tevens de houder van het adviesbureau. Van Hoorn is geen lid van de CPN en hij is ook niet op deze partij georiënteerd, doch hij wil - ondanks herhaalde gesprekken - niet inzien dat hij met zijn comité de CPN in de kaart speelt en zich voor haar propaganda-karretje laat spannen.

Overigens deden zich deze maand geen bijzonderheden voor.

ED. 's-Bosch.

2-10-52
24/2

Wilde
2014

I.D. LEIDEN

No. 3369 Z.

b. 35
05.5 - 08
6/35
05/5
15 APR. 1952
ACD/186311

Betr: Verslag openbare vergadering
van het Leidse Werklozencomité.

DIENSTGEHEIM

Sch... in...

Door het Leidse Werklozencomité werd op Dinsdag, 8 April 1952, van 14.00 tot 15.30 uur, een openbare vergadering gehouden in de zaal van J. van ZIJP, Hooglandse Kerkgracht 42 alhier.

Door middel van pamfletten, die op Maandag 7 April 1952, bij de Arbeidsbeurs te Leiden onder de werklozen werden verspreid en waarvan één exemplaar wordt ingesloten, werd tot bijwoning van deze vergadering opgeroepen.

Aanwezig waren 52 personen, bij een zaalruimte van 75 zitplaatsen. Achter de bestuurstaafel hadden plaats genomen de voorzitter van het comité, Krijn de BRUIN, geboren te Leiden, 18-11-11, ongeorganiseerd, won. te Leiden, Hansenstraat 103, Nicolaas JONG-
lid E.V.C. BLOED, geb. te Hillegom, 6-12-06, won. te Leiden, Levendaal 94 en Wil-
lem Frederik van RIET, geb. te Leiden, 5-11-08, secr. pl. E.V.C. te Lei-
den, won. alhier, Mare 68. Het in het pamflet genoemde C.N.V. lid C.
* VEIDHUYZEN en het N.V.V. lid D. VIJLBRIEF waren niet aanwezig.

In zijn openingswoord deelde de voorzitter mede, dat het comité had gemeend stelling te moeten nemen tegen de op 1 Juli 1952 van kracht wordende Werkloosheidswet, aangezien daarin enkele bepalingen voorkomen, die degenen, die voor 1 Juli 1952 reeds werkloos waren, uitsluit van de voordelen, die deze wet biedt. De 2e Kamer moet zich voor 1 Juli a.s. echter nog uitspreken, of naar haar mening de werklozen van voor 1 Juli al of niet in de Werkloosheidswet moeten worden opgenomen. Tijdens de beraadslaging zal een deputatie van ons comité, met deputaties van andere werklozencomité's, de handtekeningen aan de 2e Kamer aanbieden van de werklozen, die eisen in deze wet te worden opgenomen. Tienduizenden tekenden reeds deze eis, waarvan te Leiden alleen al 800. Teneinde de eis tot opname kracht bij te zetten, moeten zoveel mogelijk werklozen de deputatie naar Den Haag vergezellen.

Bij de daarop volgende discussie kwam de uitbreiding van het comité tersprake, hetwelk tot gevolg had, dat het comité met drie leden werd uitgebreid, waaronder de communistisch georiënteerde Andries KROMHOUT, geb. te Leiden, 14-2-26, won. te Leiden, Clarasteeg 11. De gestelde vragen werden door Van RIET voornoemd behandeld. Practisch geen enkele vraag kon hij echter voldoende

*W. de Vries
C. de Vries
R. de Vries
B. de Vries
P. de Vries*

beantwoorden, aangezien hijzelf, zoals hij zei, met geen bepalingen op de hoogte was. Bij een volgende gelegenheid zou het comité echter proberen een deskundige spreker te krijgen.

Na sluiting door de voorzitter werd aan de uitgang gecollec- teerd om de zaalhuur, een bedrag van f.4.-, te kunnen voldoen.

Het geheel had een rustig verloop.

Leiden, 9 April 1952.

OPROEP AAN DE LEIDSE WERKLOZEN.

Op 1 Juli treedt de Werkloosheidswet in werking.

De Regering wil alle werklozen, die op 1 Juli zonder werk zijn buiten deze Werkloosheidswet plaatsen, 200.000 werklozen wordt dus een belangrijk bedrag aan geld onthouden; terwijl wij reeds gedupeerd zijn, door de werkloosheid; terwijl wij reeds van alles tekort komen, poogt men ook nu weer ons deze verhoging te onthouden.

136311.

Opgenomen zijn in de werkloosheidswet betekent een uitkering van 21 weken van 80% van het loon.

Daaron moet onze eis zijn:

OPNAME VAN ALLE WERKLOZEN IN DE WERKLOOSHEIDSWET! !

= = = = =

800 Leidse werklozen tekenden reeds de eis voor opname in de Werkloosheidswet.

MAAR WIJ M. TEN VERDER ! !

Wij roepen daarom op, de Openbare Vergadering te bezoeken, die het Leidse Werklozen-Comité belegt op:

DINSDAG 8 APRIL a.s. IN ZAAL VAN ZIJP, HOGELANDSE KRELEGRACHT
aanvang 2 uur n.m.

KOMT ALLEN.

TOEGANG GRATIS

- voor het Leidse werklozen-comité
- K. de Bruin ongeorg. voorz.
- C. Veldhuyzen C.N.V.
- N. Jongbloed E.V.C.
- D. Vijlbrief N.V.V.

Jos O D 20/4

CD 136311 Tienbericht
d.d. 18 april '52

ACT 3 dd 29/5

In antwoord op Uw vraag, waarin U mij om opheldering vraagt over de vergadering van het werklozencomité, gehouden op 8 April j.l. (in het zaaltje bij van Zijp Hooglandsche kerkgr.) kan ik U het volgende mededelen:

Dit z.g.n. ^{Lande}werklozencomité kennelijk e.v.e. moet 2 vergaderingen belegd hebben, waarvan één op 8 April j.l., die door niet meer dan 25 personen werd bezocht. De bedoeling was een betoging op touw te zetten, doch bij gebrek aan deelname gingen zowel vergadering als betoging niet door, en moest de zaak ontbonden zijn met de woorden "Ze zijn er nog niet rijp voor".

In het aankondigingspamflet werden vermeld de namen van een zekere Vijlbrief van het N.V.V. en C.Veldhuizen van het C.N.V.

Daar mij alles onbekend was, is j.l. Maandag op de jaarvergadering van onze besturenbond dit wel duidelijk geworden; dat ook de recherche veel, veel belangstelling heeft voor deze zaak en o.a. bij vriend Veerman/inlichtingen zijn geweest.
om

De genoemde C. Veldhuizen is in onze kringen een grote onbekende. En bij het N.V.V. heeft men wel iemand met de naam Vijlbrief gevonden, maar deze man wist van het hele geval niets af en heeft er zeker niets mee te maken.

Hopend U met de door mij verkregen gegevens van dienst te zijn.

Van een relatie van K.E.W.

20/5 '52 E.Hug

002 2014

UITREVENIEROEWELIJK.	
Uit: OD 1358	
Voor: OD 2014	
o.g.v.: B III d	
Dat: 30-7-52	
Par: 9	

11 APR 1952
 11122
 136385

Verbinding:

No.: 460.

Onderwerp: besl.verg.Comité ter bevord. v/d Woningbouw.

Datum ontvangst bericht: 4-4-1952.

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar.

Waardering bericht : betrouwbaar.

Tevens bericht verzonden aan: --.

Bedewerkende instanties : geen.

Ondernomen actie : geen.

Kort verslag van de besloten vergadering van het "Rotterdams Comité ter bevordering van de woningbouw", gehouden op Donderdag 3 April 1952, te 20 uur, in "Oms Huis" Gouvernestraat 133 te Rotterdam.

Aanwezig, inclusief de comitéleden, 13 personen, o.w. 2 vrouwen.

De vergadering was uitsluitend toegankelijk op vertoon van de op naam gestelde convocatie, waarvan een afschrift is aangehecht.

Tijdens de pauze werden steunbonnen 2,5 cent verkocht ter ondersteuning van de Werklozenkrant.

- Achter de bestuurstafel waren gezeten:
- Mantel, Johannes Adrianus, geboren 14-3-1920 te Schiedam (bekend);
 - Kunst, Harm, 17-1-1922 te Utrecht (bekend);
 - Mast, Pieter, geboren 20-4-1925 te Rotterdam, betonijzer-vlechter, wonende Hortensiastraat 45a te Rotterdam; en :
 - Lamers, Wilhelmus, geboren 4-8-1917 te Vlaardingen, timmerman, wonende Claes de Vrieselaan 32a te Rotterdam.

Mantel, J.A., voorzitter van bovengenoemd comité, opent te 20.30 uur de vergadering en zet in het kort de doelstellingen van het comité uiteen.

Spr. zegt, dat gezien de grote woningnood en de heersende werkloosheid onder de bouwvakarbeiders, het hoogtij wordt dat de gemeente Rotterdam uitvoering geeft aan haar belofte om 3500 woningen te bouwen. Deze belofte werd reeds in 1951 gedaan, doch nu, in April 1952, is er nog geen begin gemaakt, erger nog, er is nog geen paal geslagen, noch materiaal aangevoerd.

Spr. leest dan een concept voor van een manifest waarin de bevolking oproepen wordt er bij de Gemeenteraad op aan te dringen dat nu eindelijk begonnen wordt aan de bouw van de 3500 toegezegde woningen.

Spr. betoogt, dat, wanneer de werkloze bouwvakarbeiders weer aan het werk komen, dit verhoging van de koopkracht betekent en dat het manifest dus in de eerste plaats onder de middenstand verspreid moet worden, daer daar vooral direct voordeel trekt uit de verhoging van de koopkracht.

Het manifest zal in een oplage van 50.000 exemplaren verspreid moeten worden, doch de kosten hiervoor zullen ca. f 250.- bedragen. De benodigde gelden zullen op de bouwwerken en onder de middenstand ingezameld moeten worden, waarbij het manifest aan intellectuelen en middenstanders ter ondertekening voorgelegd moet worden. In 's-Gravenhage heeft het comité hiermede grote successen geboekt daar zelfs Dr. Kalf, directeur van het Natuur Historisch Museum zijn handtekening hiervoor heeft gegeven.

Als ook het Rotterdamse Comité zo te werk gaat, dan kan het niet anders of er zal succes geboekt worden.

Hierna wordt gepauzeerd, waarna gelegenheid tot discussie wordt gegeven.

X
L
van Gent, Jacobus, geboren 14-9-1903 te Rotterdam (bekend), zegt, dat in het manifest geen sprake is van de financiële tijde, waarop de voorzitter interrumpeert, dat hem dit geen zier kan schelen, als de woningen er naar komen.

van Gent houdt een betoog over het EVC-Welvaartsplan en zegt, dat hierin de middelen worden aangegeven om de woningbouw te financieren.

Mantel, J. A. zegt het hiermede volkomen eens te zijn, doch wijst er op dat men dit niet in het manifest kan vermelden, daar gevreesd moet worden dat de middenstand zich dan afzijdig zal houden en het geheel als een communistische rel zal betiteld worden.

Laners en Kunst critiseren dan op de bekende wijze de huidige regeringspolitiek en merken tenslotte op dat het in het N.V.V. gist en dat van deze gisting gebruik gemaakt moet worden.

Mantel zegt, dat hij het met de discussianten volkomen eens is en geeft toe, dat het manifest mogelijk wel iets scherper geredigeerd kan worden. Spr. stelt voor, dat allen maandagavond opnieuw bijeen zullen komen ten huize van Laners en dat dan, ieder voor zich, een concept-manifest zal hebben opgesteld.

Allen gaan hiermede accoord en de vergadering wordt dan te 21.45 uur gesloten. (Einde).

115/227

Anderw: Maandrapport over de maand Maart 1952

9-1-52

Datum van ontvangst bericht: -----

Betrouwbaarheids berichtgever: Eigen waarnemingen

Waardering bericht: Bron betrouwbaar.

Tevens bericht gezonden aan: Het bureau "Inlichtingen" te Leeuwarden

Medewerkende instanties: -----

Ondernomen actie: -----

2.311 6.439 6.151.221
01.153.4 05.45 05.45

5.35
05.45
6.35
01.122.3

15 APR 1952

6.151
01.125
6.85
05.12

AD 136433

UITTREKSEL
Uit: OD 239
Voor: OD 2014
o.a.v.: B II
Dat.: 16/6/52
Par.: 1) Rijk

2012
2014

Ongetwijfeld is het een verheugend feit - dit bezien uit een oogpunt van bestrijding der werkloosheid - dat Oude-Pekela's college van B. en W. aan de Raad plannen heeft voorgelegd voor de vorming van één groot waterschap aan de Zuidzijde van het Pekeler Hoofddiep. Als de plannen doorgaan ligt het in de bedoeling, dat het nieuw te vormen waterschap "Nieuw Compagnie" zal heten. Het zal ongeveer 749 ha omvatten en wel van het waterschap "Woodsvlucht" 146 ha; van het waterschap "Hanekamp" 33 ha; van het waterschap "Compagnie" 36 ha en 534 ha gronden, die nog niet in waterschapverband zijn opgenomen.

Zeven wijken zullen worden gedempt, terwijl vele andere wijken van een riolering zullen worden voorzien.

Het gehele plan is bij uitstek geschikt voor bestrijding van de plaatselijke werkloosheid, aangezien de uitvoering in totaal 6500 manweken vordert. De gemeente zal verder moeten zorgen voor een goede riolering en bestrating van de gedempte wijken, terwijl de werken alleen in vrij werk kunnen geschieden door de medewerking van de Cultuur Technische Dienst.

Op 24 Maart is begonnen met de verbetering en de uitbreiding van het gemeentelijk sportterrein aan de Klinkerweg te Finsterwolde, waarover in de gemeenteraad van Finsterwolde gedurende de afgelopen jaren herhaaldelijk felle debatten zijn gevoerd.

De uitvoering van het door de Nederlandse Heide Maatschap pij opgemaakte plan, is mogelijk geworden door een subsidie-toezegging in de lonen en sociale lasten door de Rijksdienst voor de Uitvoering van Werken. Ook is dekking gevonden voor de uitgaven, welke voor rekening van de gemeente blijven.

Het gehele complex is ruim 3.50ha groot. Er komen twee ruime voetbalvelden en bovendien is er plaats ingeruimd voor de beoefening van de atletieksport.

Vóoral voor de grote landbouwbevolking in het m.o.h. District, is het verder verheugend dat het Hoofdbestuur van de Stichting van de Landbouw een voorstel heeft aanvaard, dat een belangrijke verbetering van de arbeidsvoorwaarden der landarbeiders kan betekenen. In dit voorstel wordt de premie voor het bedrijfspensioenfonds gebracht van f.2.50.- op f.2.00.- per week en het netto loon van 82 cent op 84 cent per uur.

De A.N.L.B. staat op het standpunt dat de lonen der landarbeiders niet, zoals tot dusver het geval was, behoren te zijn gekoppeld aan de lonen van de geoefende bouwvakarbeiders in de vijfde gemeenteklasse. Voor de landarbeiders dient een eigen loonregeling tot stand te komen, gebaseerd op de werkclassificatie.

In de afgelopen maand werden verder verschillende vergaderingen gehouden, al of niet met sprekers en al of niet met het vertonen van films of het optreden van zang- en/of toneelgezelschappen. Op 1 Maart werd een uitvoering gegeven van de communistische zangver: "De Ster der Toekomst" te Finsterwolde. Aanwezig 100 personen. Eveneens op 1 Maart te Beerta een filmavond. Aldaar waren 50 personen die deze filmvoorstelling bijwoonden. Te Vriescheloo werd op 1 Maart een vergadering gehouden onder het motto "Corlog of Vrede". Er waren slechts 10 personen aanwezig. Toch werd besloten tot de oprichting van een afdeling van de "Wereldvrede raad". Een bestuur werd gekozen en getracht zal

d.

UITTREKSEL

Uit : OD 342

Naam: MAANDRAPPORTEN OVERIJSSEL

Voor : OD 2014

Naam: EVC-Acties inzake Werkloosheid

Ag. nr: 136465

Afz. : ID Almelo

Datum: 11-4-52

Aard van het stuk ~~R~~apport over de algemene toestand in de gemeente Almelo op politiek sociaal en economisch terrein over de maand ~~Ma~~art 1952

zie bijlage

Uitgetr. door :

JR

Op aanwijzing van :

B V.

Datum :

9-7-52.

2014

In de middag van 18 Maart 1952 zou door het Werklozen-
comité te Almelo een vergadering worden gehouden in het EVC-
gebouw, Doelenstraat no. 21 te Almelo.

Daar ~~er~~ echter te weinig personen opkwamen, vond deze
vergadering geen doorgang.

I. Algemeen Overzicht.

00 2014

Mannen.

In o.p.
2014
2012

Gedurende de eerste twee maanden van 1952 liep de
werkloosheid in het rayon Almelo op tot een hoogte, welke
sedert het voorjaar 1946 niet meer was voorgekomen. Het op-
merkelijke hierbij was, dat o.m. tengevolge van de terug-
gang in de industrieële bedrijven, de werkloosheid per eind
Februari groter was dan die per eind Januari, een verschijn-
sel, dat zich slechts zeer sporadisch voordoet. Demaximum
jaarwerkloosheid wordt ook in het rayon Almelo als regel
per eind Januari genoteerd.

In de maand Maart liep de werkloosheid aanmerkelijk
terug, voornamelijk als gevolg van een stijgende vraag naar
arbeidskrachten in de bouwbedrijven om hetzachte weer, waar-
door verschillende buiten-werkzaamheden vroegtijdig ter
hand konden worden genomen.

Aan het eind van het kwartaal was het peil van eind
December 1951 wederom bereikt.

Vergeleken met het vorig jaar waren de werkloosheids-
cijfers van Januari-Februari en Maart 1952 opgelopen tot
resp- 250-333 en 330.

Tabel 1.

Werkloze mannen en openstaande aanvragen om mannelijk personeel.

	Werklozen			Openstaande aanvragen		
	1950	1951	1952	1950	1951	1952
Eind December	468	876	-	620	136	-
Eind Januari	-	446	1091	-	592	58
Eind Februari	-	333	1102	-	572	43
Eind Maart	-	273	897	-	557	53

Doordat de defensiewerken op de Veluwe in Januari en Februari gereed kwamen, steeg het aantal ingeschreven bouwvakarbeiders van 266 eind 1951 tot 409 eind Januari 1952. Eind Februari en in de maand Maart steeg de vraag aanmerkelijk, o.m. door de subsidiëring van schilderwerken. Ook de zachte weersomstandigheden werkten in gunstige zin, zodat per eind Maart het aantal werkloze bouwvakarbeiders wederom beneden de 300 daalde.

De moeilijkheden in de textielindustrie bleven aanhouden. Uitstoting van arbeiders vond evenwel slechts opgeringe schaal plaats, zodat er gedurende het eerste kwartaal geen wijzigingen kwamen in de stand der werkloosheid.

Doordat de ingeschreven minder validen, die aanvankelijk afzonderlijk werden geregistreerd, bij de diverse bedrijfsklassen werden ondergebracht, daalde de groep "overige klassen" in tabel 2 met 108 personen.

Overigens geeft de vergelijking van de werkloosheidscijfers van 31 Maart met die van 31 December, bij de verschillende bedrijfsklassen weinig verandering te zien.

Tabel 2.

Werkloze mannen en openstaande aanvragen om mannelijk personeel.

Voornaamste Bedrijfsklassen	Werklozen				Openstaande aanvragen			
	31/12	31/3	31/12	31/3	31/12	31/3	31/12	31/3
	'50	'51	'51	'52	'50	'51	'51	'52
Bouwbedrijven	144	61	266	299	11	33	2	13
Hout, kurk, stro	8	2	24	27	7	8	1	-
Kleding en Rein.	4	5	27	24	50	42	20	1
Leder, wasdoek, rubber	2	3	3	6	-	1	1	-
Veenderij	49	39	94	109	-	5	-	-
Metaalnijverheid	24	14	36	62	25	18	11	2
Textielnijverheid	17	11	81	81	504	433	96	34
Voed. & Genotmiddelen	7	5	14	16	2	1	-	-
Landbouwbedrijven	50	29	110	119	10	3	3	1
Handel	6	2	13	23	-	-	-	-
Verkeerswezen	30	9	28	42	10	9	-	-
Kantoorpers. enz.	12	8	23	13	1	2	2	-
Losse arbeiders	31	13	46	73	-	-	-	-
Overige klassen	84	72	111	3	-	2	-	-
Totaal	468	273	876	897	620	557	136	53.

De neerslachtige sfeer, welke in het algemeen het bedrijfsleven kenmerkt, weerspiegelt zich in het geringe getal der aanvragen van werkgevers, n.l. 53 per eind Maart.

Dit cijfer is ongekend laag en vormt slechts 10% van de vraag op hetzelfde tijdstip van het vorige jaar.

De hierboven in tabel 2 gegeven cijfers omvatten, zowel de geheel.werklozen, als de bij de D.U.W.-objecten tewerkgestelden. Tabel 3 geeft hiervan een specificatie.

Tabel 3

Specificatie van de **geregistreerde** werkloze mannen.

Data	Totaal gere- gistreerd	waarvan		wachtgeld trekkend
		geheel werkloos	bij D.U.W. werken	
Eind December '50	468	295	173	--
Eind Maart '51	273	143	130	--
Eind December '51	876	468	408	--
Eind Maart '52	897	428	469	--

Per eind December 1951 waren rond 47% der werkloze mannen bij de D.U.W. tewerk gesteld, eind Maart rond 52%.

Relatief werd dus een groter aantal werklozen bij de D.U.W. geplaatst.

In de cijfers van eind Maart '52 zijn begrepen 91 personen, die

Zijn tewerk gesteld bij de gemeentelijke werkvoorzieningsobjecten voor handarbeiders te Almelo (88) en te Wierden (3) en verder 1 werknemer, die als werkloos-hoofdarbeider de administratie bij het Almelse object verzorgt.

De werktijdverkorting in verschillende bedrijven had ook in het 1e kwartaal 1952 nog niet die omvang genomen, dat de werknemers onder de inschrijvingsplicht (artikel 9, lid 3 van de Wachtgeldregeling 1946) vielen. Collectieve inschrijving van wachtgelders kwam derhalve niet voor.

Uit het in tabel 4 gegeven overzicht blijkt, dat in verhouding tot de leeftijdsopbouw der beroepsbevolking per eind Februari 1952 een relatief hoge werkloosheid voorkomt bij de leeftijdsgroepen 19-24 jaar en 25-39 jaar, Hier speelt echter de seizoenwerkloosheid een rol.

De werkloosheid onder de jeugd, hoewel in absolute aantallen vrij hoog, heeft thans ~~te~~ procentueel niet meer die betekenis als in de maanden, waarin de schooljaren eindigen.

Verheugend is, dat geconcludeerd mag worden, dat de werkloosheid onder de personen van 50 jaar en ouder relatief niet sterker toeneemt dan onder de andere leeftijdsgroepen. Wel zal de werkloosheid onder bedoelde groep eerder een permanent karakter dragen.

Tabel 4.

Leeftijdsopbouw van de werkloze mannen (excl. wachtg.trekkenden)

Data	Totaal aantal werkloze mannen		jonger dan 19 jr,	19-24 jr.	25-39 jr.	40-49 jr.	50 jr en ouder
	abs.	(in%)	(in%)	(in%)	(in%)	(in%)	(in%)
Eind Febr. '52	1100	100	6	19	37	15	23
Eind Nov. '51	786	100	10	17	34	16	23
Eind Febr. '51	333	100	4	19	32	14	31

Leeftijdsopbouw van de beroepsbevolking

Eind Mei 1947	24429	100	10	15	33	19	23
---------------	-------	-----	----	----	----	----	----

Door de geringe opnemingscapaciteit van het bedrijfsleven en de seizoeninvleeden valt een verschuiving waar te nemen naar de groepen werklozen, die langer dan drie maanden staan ingeschreven. Uit het overzicht van tabel 5 blijkt de duur der werkloosheid onder de werkloze mannen per eind Februari 1952, eind November 1951 en eind Februari 1951.

Tabel 5

Duur van de werkloosheid (excl. wachtgeldtrekkenden)

Data	Totaal aantal werkloze mannen		korter dan 1 mnd	1t/m3 mnd	3t/m6 mnd	6 mnd en langer
	abs	(in%)	(in%)	(in%)	(in%)	(in%)

Eind Febr. '52	1100	100	24	36	33	7
Eind Nov. '51	786	100	42	40	10	8
Eind Febr. '51	333	100	23	40	28	9

Vrouwen.

In het eerste kwartaal daalde het aantal ingeschreven werkloze vrouwen van 73 tot 44, o.m. als gevolg van een grotere vraag in de confectie-industrie.

Werkgelegenheid en personeelsvoorziening per bedrijfstak.Bouwnijverheid.

Met nagenoeg alle bouwobjecten, genoemd in het vorige verslag is, voorzover de weersomstandigheden dit toelieten, in het 1e kwartaal een aanvang gemaakt.

Aan nieuwe werken werden te Almelo aanbesteed, de bouw van 24 woningen voor ouden van dagen (kosten fl.153.200.--) en de bouw van 56 woningen en 8 winkelpanden, (waarboven 16 woningen) voor een bedrag van fl.870.600.--. Het eerst genoemde object werd reeds in uitvoering genomen, terwijl het laatste wegens overschrijding van de begroting nog niet gegund is.

Voor de komende maanden wordt nog aanbesteding van rond 400 woningen verwacht.

De door de gemeente Almelo uitgeschreven z.g. Burgerzinslening van fl.1.000.000.-- is niet geslaagd. Het ingeschreven bedrag van fl.150.000.-- is overgeschreven op de Nationale Woningbouwlening.

Hoewel bij verschillende objecten behoorlijke aantallen arbeiders konden worden geplaatst, was de bedrijvigheid dit kwartaal nog aanmerkelijk geringer dan in de overeenkomstige periode van 1951.

Het aantal werkloze bouwvakarbeiders steeg van 266 per eind December 1951 tot 499 per eind Januari en 385 per eind Februari 1952. Dit kwam voornamelijk door de ontslagen bij de Defensiewerken op de Veluwe en de verdere uitstorting van personeel door de kleine z.g. klantenbedrijven.

In Maart kwam een gunstige kentering doordat verschillende bouwwerken arbeiders vroegen en doordat ca. 35 grondwerkers bij de gemeente Almelo en de P.T.T. konden worden geplaatst. Het aanbod van timmerlieden en metselaars blijft nog steeds groot.

Door de gunstige werking van de subsidie-regeling op winterschilderwerk, daalde het aantal werkloze schilders, dat 62 per eind December 1951 en 22 per eind Januari 1952 bedroeg, tot 31 per eind Maart 1952.

Subsidie werd toegezegd in de volgende opdrachten voor schilderwerk.

In de gemeente Almelo	39 werken met een tot. bedrag van f.42378.55
In de gemeente Wierden	9 werken met een tot. bedrag van f.7340.--
In de gemeente Vriezenveen	<u>1</u> werk met een tot. bedrag van <u>f.1402.05</u>
Totaal rayon:	49 werken f.51120.60

Kleding en Reiniging:

Gedurende het afgelopen kwartaal werd de orderpositie in de confectionijverheid aanmerkelijk beter. In het algemeen is de opleving echter van tijdelijke aard en worden in hoog tempo z.g. voorjaarsorders afgewerkt. Verwacht wordt, dat er na Pasen weer een sterke teruggang in de afzet zal komen. Als gevolg van deze z.g. Paasdrukke konden enige werkloze persers wederom aan werk worden geholpen.

Het grootste confectioniebedrijf in Almelo, n.l. de N.V. Bendien, was eind Februari wederom gedwongen Duitse meisjes aan te trekken. Hier werden 44 grensgangsters, die bijna allen eerder in dit bedrijf hadden gewerkt, geplaatst.

Bij verschillende confectioniefabrieken bestaat op het ogenblik vraag naar vrouwelijke arbeidskrachten, waaraan niet voldaan kan worden. Noodgedwongen worden wederom gehuwde vrouwen aangetrokken.

De vooruitzichten op lange termijn zijn in het confectioniebedrijf bepaald ongunstig.

De N.V. Palthe's Textielveredelingsbedrijven is bezig met haar afdeling chemische kledingwasserij en ververij de vroegere goede naam van Palthe te herwinnen. Sedert de inrichting van een nieuw en modern georganiseerd kledingbedrijf in September 1951 is de behandelingstijd van gemiddeld 6 weken terug gebracht op 10 tot 14 dagen, terwijl een scherpe prijzencalculatie mogelijk is geworden. De omzetten stijgen en er werden weer een aantal arbeiders aangetrokken.

Het maatkledingbedrijf van J. Wispelwey te Almelo, was wegens onvoldoende orders genoodzaakt met het personeel van 13 personen, 28 uren per week te gaan werken.

Metaalnijverheid.

De plaatsingsmogelijkheden in de metaalindustrie, welke in het vorige rapport, althans voor de niet-ervaren vaklieden, minder gunstig werden genoemd, is thans voor de ervaren vaklieden eveneens gering geworden.

De stalenmeubelen en matrassenfabriek "Bovi" N.V. te Harbrinkhoek (gemeente Tubbergen), welke reeds in Januari een 5-tal werknemers wegens slapte had ontslagen, heeft wegens faillissement in Maart 1952 de laatste 16 werknemers moeten ontslaan.

Door de Arbeidsinspectie werd aan de Algemene Nederlandse Verlichtingindustrie Almelo (A.N.V.I.A.) te Almelo, voor enkele weken in Februari en Maart ontheffing verleend van het bepaalde in art.8, 1e lid van het B.B.A. 1945.

Gedurende 3 weken werd in dit bedrijf wegens slapte slechts 3 dagen in de week gewerkt.

Het filiaal van de Haarden- en Kachelfabriek Becht & Dyserinck N.V. te Almelo, waar de laatste maanden nog slechts 2 arbeiders werkzaam waren, werd m.i.v. 10 Maart opgeheven.

Papiernijverheid.

De cartonagefabriek D.J.Mendels te Almelo moest wegens slapte 4 meisjes ontslaan en verkreeg bovendien toestemming tot verkorting van de normale wekelijkse werktijd van 3 Maart 1952 af.

Textielindustrie.

In de textielindustrie blijven de vooruitzichten zeer slecht. Algemeen wordt in de nabije toekomst een behoorlijke inkrimping der personeelsbezetting verwacht.

In het rayon Almelo ging de N.V.Stoomspinnerij "Twenthe" tot het ontslaan van 19 arbeiders, zulks met het oog op de slechte orderpositie en de omschakeling van grof op fijngaren.

De N.V.Katoen Mij, te Almelo besloot in Maart een 60-tal arbeidskrachten te ontslaan. Aan het eind van Maart waren wel ca. 10 ontslagen aangezegd, doch nog niet definitief verleend.

De N.V.Tricotal te Almelo ontslaeg 7 van de 34 arbeidskrachten en nam de overblijvende personeelsleden in een wachtgeldregeling op.

De wolindustrie te Almelo, vertegenwoordigd door de N.V. J. ten Bos, heeft een ongekende orderpositie. De te Wierden gevestigde kamgarens spinnerij dezer N.V. is slechts 35 uren per week in bedrijf. Ook in het Almeloze bedrijf, n.l. weverij en ververij wordt voor een groot deel "short time" gewerkt.

Het belangrijkste nieuws in de Twentse textielindustrie werd eind Maart gepubliceerd, n.l. het besluit van de N.V. H. ten Cate Hzn. & Co., te Almelo en de N.V.Koninklijke Stoomweverij te Nijverdal (waarvan het hoofdkantoor te Almelo gevestigd is) tot het sluiten van een belangengemeenschap, welke tot een zeer intensieve samenwerking ter bereiking van de meest doelmatige productie en afzet zal leiden. Het samengaan van deze beide ondernemingen, welke gezamenlijk rond 5000 arbeidskrachten employeren, moet worden gezien als een zeer belangrijk voorbeeld aan de gehele Nederlandse Textielindustrie, welke door haar individualistische instelling en fabricage van een onnoemelijk aantal diverse dessins bij de verkoop in het buitenland bijzonder concurrentie ondervindt

Voedings- en genotmiddelen.

De biscuitfabriek "Niba" te Almelo ontsloeg begin Januari 1952 7 meisjes in verband met de geringe afzetmogelijkheden.

Ook bij de Twentse Wijncentrale te Almelo (fabricage van wijnen en likyëren) werden wegens gebrek aan orders, per 7 Januari 1952, een 5-tal werknemers ontslagen.

De vleeswarenfabriek B.L. Buyvoets Jr. te Almelo, moest wegens slapte op 24 Maart 1952 haar personeelsbezetting met 15 personen inkrimpen.

Handel.

De middenstand klaagt over geringe afzetten en de vraag naar winkelpersoneel is in verband hiermede practisch nihil.

Er is enig aanbod van winkelmeisjes, doch de plaatsingskansen zijn gering.

Grensgangers.

Gedurende de verslagperiode werden de 3 Duitse mannen, die als grensgangers te Almelo werkzaam waren, ontslagen.

Het aantal te werk gestelde Duitse meisjes nam toe van 31 tot 97.

Hiervan werken er in de

Textielindustrie 33 en

Confectieindustrie 64.

Aantal werklozen in deze gemeente	Mannen	Vrouwen	Totaal
Per eind December 1951.	474	63	537
Per eind Maart 1952	451	34	485.

BIJZONDERHEDEN.

Verdere bijzonderheden van betekenis zijn niet te melden.

11 April 1952.

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 4735

Uetr.: A.KOBUS TE WINTERSWIJK.

Typ.C.

06 383
6.353.1
61.9
6.353.1
01.12.3
6.353.1
05.5-08
17 APR 1952
ACD/136532
[Handwritten signature]

*1

Door een zekere A.KOBUS, Bocholtstraat 41 te Winterswijk, werd in een schrijven aan het secretariaat der A.T.E.K. medegedeeld, dat hij een werklozen-comité te Winterswijk denkt te vormen. Hem werd omgaand medegedeeld, de werklozen in vergadering bijeen te brengen. Op die vergadering zal hij dan versterking krijgen van enige leden van het werklozen comité te Enschede en een hoofdbestuurder van de A.T.E.K.

KB, 16 April 1952

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.!

Verbinding: 32.

No.: BV/G 1191 -52.

6-35
25.5-08
17 APR 1952
ACD/136679

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te
's-G r a v e n h a g e.

Schuttel in ...

VERTROUWELIJK.

Bijgaand doe ik U toekomen een
afschrift van een brief, verzonden door
het verbondsbestuur der E.V.C. aan:

Hendrik Willem van de Pol, geboren 2-10-
1921, wonende te Arnhem.

7-4-1952.

EENHEIDSVAKCENTRALE
Amsterdam - W, Vondelstraat 54

1366/4.

Telefoon 84315-88168
Buitenland 88129
Bankier: Incassobank N.V.
Bijk. Stadhouderskade 123
Postrekening 96779

AMSTERDAM, 5 April 1952.

WH/WV

Secr. Arnhem.

Waarde Makker,

In antwoord op Uw brief d.d. 23 Maart j.l., welke naar wij aannemen over het Plan handelt, het volgende.

Het boven de uitkering verstrekken van een vacantiebon van 80 % van de waarde bij de eis 21 weken Overbrugging, valt o.a. op het terrein van de bouwvak- en landarbeidersbonden. Dit is een partiële eis van deze groepen van arbeiders. Ook voor vrouwen eisen wij opnemng in de Overbrugging.

Indien echter hiervan uitgetrokken, dan verlangen wij, dat aan jeugdige en vrouwelijke werklozen onder alle omstandigheden een redelijke uitkering zal worden verstrekt (zie blz. 15 van de planbrochure).

Dit is ons voorlopig antwoord.

De discussies over ons plan zullen na onze conferentie van 5 en 6 April op gang komen.

In Uw plaats zullen de bondsafdelingen er ook toe over moeten gaan om in huiskamervergaderingen met de anders georganiseerd dit plan te bespreken. Ongetwijfeld zullen dan nog veel meer opmerkingen volgen over ongetwijfeld goede details. Hierdoor moeten wij ons echter niet van het hoofdoel af laten leiden. Dit betekent, dat wij niet moeten wachten met het organiseren van de strijd voor onder alle werklozen levende eisen.

De massa's der werklozen kunnen het beste in beweging gebracht worden voor werk en voor de opnemng van alle werklozen in de wachtgeld- en werklozenverzekering.

Dit neemt niet weg, dat daarnaast, de bouwvakarbeiders de eis van de 80 % vacantiebon bij de regering aan de orde moeten stellen. Dit is echter een zaak van één groep der arbeiders. De eisen van ALLE werklozen, gaan voor de partiële eisen, hoe juist deze ook zijn.

Hopende, dat een en ander U duidelijk is, verblijven wij met kameraadschappelijke groeten,

Namens het Verbondsbestuur der E.V.C.

W. Hartogs.

Gericht aan H.W.v.d.Pol, Catharijnestraat 46 te Arnhem.

VERTROUWELIJK

R'dam

OP KAART
ACD/ 95
DATE 17.11
PAR: 12

Verbinding: *2011*

No.460.

Onderwerp: besl.verg.R'dams Comité ter bevordering van de Woningbouw.

Datum ontvangst bericht: 15-4-1952.

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar.

Waardering bericht: betrouwbaar.

Tevens bericht verzonden aan : --.

Medewerkende instanties : geen.

Ondernomen actie : geen.

6.35 635
01.122.7 10.4 - 01
21 APR. 1952.
ACD/ 136889.

Schutblad is reeds bij de

18 APR 1952

Kort verslag van de besloten bestuursvergadering van het "Rotterdams Comité ter bevordering van de Woningbouw", gehouden op Vrijdag 11 April 1952, te 20 uur, ten huize van Kunst, Harm, geboren 17-1-1922 te Utrecht (bekend).

Aanwezig 6 personen.

De vergadering was mondeling aangekondigd.

Kunst, H., als voorzitter fungerend, opent te 20.10 uur de vergadering en deelt mede, dat van Diggele, Antoon, geboren 21-10-1920 te Rotterdam (bekend), het voorzittersschap niet kan waarnemen, daar hij door andere werkzaamheden reeds overbelast is.

Spr. stelt voor Lamers, Wilhelmus, geboren 4-8-1917 te Vlaardingen (bekend), als voorzitter te benoemen, welk voorstel met algemene goedkeuring aanvaard wordt.

Mast, Pieter, geb: 20-4-25 te R'dam (bekend), zegt dat hij zich, mede op aandringen van zijn vrouw, geheel uit het comité wenst terug te trekken, daar hij binnenkort als "baas" gaat werken en bang is dat men van werkgeverszijde rancune maatregelen op hem zal toepassen als men zou merken dat hij in een "communistisch" comité zitting zou hebben.

De overige comitéleden delen dit standpunt en men zegt Mast, P. dank voor de verrichte werkzaamheden.

Lamers, W. stelt dan het vervullen van het secretariaat aan de orde en na enig heen en weer gepraat stemt Kunst, H. er in toe voorlopig het secretariaat waar te nemen.

Hierna wordt het manifest aan de Rotterdamse bevolking besproken (een exemplaar hiervan is in afschrift aangehecht) en besloten wordt dat alle comitéleden met dit manifest op pad zullen gaan om hierop handtekeningen te verkrijgen, benevens een financiële bijdrage. Als er voldoende geld is, zullen de manifesten in een oplaag van 50.000 exemplaren gedrukt worden om onder de Rotterdamse bevolking te verspreiden.

Nadat nog op de bekende wijze over de algemene politieke en economische situatie is gesproken, sluit Lamers, W. te 22.15 uur de vergadering. Einde.

Byzondheden
cf. aam. b.k.
e.g. " i P.D.

✓
✓
✓
✓
✓

8

136889

AFSCHRIJFT.

AAN DE ROTTERDAMSE BEVOLKING !!

Pak aan voordat het te laat is.

Verlangen wij woningzoekenden, werklozen en werkende bouwvakarbeiders
wijnhuisvrouwen en neringdoenden, dat de Gemeenteraad van Rotterdam
de belofte dat er in 1952 3500 woningen zouden gebouwd worden, inlost,
en wel, door in snel tempo te gaan bouwen.

Dit was het besluit, dat op onze eerste vergadering is genomen.

In onze stad lopen + 2000 Bouwvakarbeiders zonder werk en dat in deze
tijd van het jaar. Hoe durft men de verantwoordelijkheid te dragen
tegenover de werklozen en de 43000 woningzoekenden? En hoe lang zal de
chaos nog duren?

Er is geen reden om langer te wachten ! Pak aan ?

Geld, Materiaal, Bouwvakarbeiders zijn in voldoende mate aanwezig !

In het belang van de woningzoekenden, de neringdoenden en de middenstand
wijzen wij er op dat onze zaak Uw zaak is. Doe de steun aan de kant en
laat de mannen werken voor een behoorlijk loon.

Dan is daarmee de winkelier gebaat door de koopkracht, de woningzoekenden
hebben een woning en ieder vaart er wel bij.

Daarom moet het Gemeente Bestuur nu direct ingrijpen !!

en richten wij ons tot de Burgemeester.

Wij roepen alle organisaties, Verenigingen en Particulieren op
zich bij ons te voegen en Ons verzoek aan de Gemeente Raad met kracht
TE ondersteunen.

Stuur Uw sympathie betuigingen en financieele steun
aan onderstaand secretariaat.

voorlopig gevestigd H.Kunst, Ros.Manzstraat 11a.

VERTROUWELIJK

Verbinding: 2011
No. 460

Handwritten signature

Onderwerp: Besl.verg. Comité bevordering v/d. Woningbouw

Datum ontvangst bericht: 9 - 4 - 1952

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht verzonden aan: --

Medewerkende instanties: geen

Ondernomen actie: geen

6.35
6.35
21.12.51
21 APR. 1952
ACD 136888

OP KAART
ACD 46
DAT: 7-8-52
PAR: P

Handwritten signature
18 APR. 1952

Kort verslag van de besloten vergadering van het Rotterdams Comité ter bevordering van de Woningbouw gehouden op Maandag, 7 April 1952, te 20 uur, ten huize van Lamers, Wilhelmus, geboren 4-8-1917 te Vlaardingen (bekend)

Mantel, Johannes Adrianus, geboren 14-3-1920 te Schiedam (bekend), voorzitter van bovengenoemd comité opent te ruim 20 uur de vergadering en zegt, dat hij als voorzitter moet bedanken, daar hij Groenendijk, Simon, geboren 25-1-1905 te Reeuwijk (bekend) opvolgt als gesalarieerd bestuurder van de Algemene Bond Werkers Bouwbedrijf, afdeling Rotterdam (A.B.W.B.)

Spr. zegt, dat van Diggele, Antoon, geboren 21-10-1920 te Rotterdam (bekend) hem zal opvolgen als voorzitter van het comité en dat het comité voortaan dus gevormd zal worden door:

van Diggele, A., voornoemd, voorzitter,
Mast, Pieter, geboren 20-4-1925 te Rotterdam (bekend) secretaris,

Lamers, W., voornoemd,
Voogt, Willem Marie, geboren 3-1-1907 te Rotterdam (bekend)

Kunst, Harm, geboren 17-1-1922 te Utrecht (bekend)

van Eijk, Jan, geboren 25-5-1916 te Axel (bekend)

de Hoog, nadere personalia alsnog onbekend,

Breur, nadere personalia alsnog onbekend, en

Zuilekom, Krijn, geboren 21-5-1900 te Rotterdam (bekend)

Als eerste en enige agendapunt is dan het cept-manifest aan de orde en enkele comité-leden blijken een concept-manifest te hebben opgesteld.

Uitvoerig wordt dan over de inhoud van de diverse opgestelde manifesten van gedachten gewisseld en na eindeloos heen en weer gepraat wordt het ontwerp, opgesteld door Voogt, W.M. als het best gestelde, aanvaard.

Besloten wordt alle comité-leden op Vrijdag, 11 April a.s. opnieuw bijeen te roepen om nadere instructies te ontvangen.

Mantel, J.A. sluit dan te 22 uur de vergadering. Einde.

*Byzondertide
hangen de
de gevormde
P.P.
V.P.D. 8371
V.P.D. 12320*

X
X
X
X
X
X
X
X
X
X

4

--DIENSTGEHEIM--

erwerp: Openbare vergadering van het plaatselijk werklozenactie-comité te Emmen-Compascuum, op 10 April 1952.

ekers: IBELE de BLAUW, geboren te Onstwedde, 11-3-1908, wonende te Emmen-Compascuum, Verl.Scholtenskanaal WZ no.1.

Medewerkenden: Gene.

Capaciteit: 60 personen.

Aanwezig: 25 personen.

OP RAART
ACD: 1/18
DA: 2/1/52
PAR: 1/1

6. 55
05.5-18
21 APR 1952
ACD 136870

Vaardering bericht: } Zeer betrouwbaar. *Schattling*

Betrouwbaarheid berichtgever: } De Procureur-Generaal, fgd. Directeur van Politie, bij het Gerechtshof te LEEUWARDEN.

Levens bericht gezonden aan: }

Medewerkende instanties: } Gene.

Ondernomen actie: }

Op Donderdag, 10 April 1952 werd in de vergunningslocaliteit van Weggemans, staande te Emmen-Compascuum, Runde ZZ een openbare vergadering georganiseerd van het voorlopig werklozenactie-comité te Emmen-Compascuum.

Deze vergadering werd te omgrieks 20.15 uur geopend door IBELE de BLAUW, geboren te Onstwedde, 11-3-1908, van beroep los-arbeider, wonende te Emmen-Compascuum, Verlengde-Scholtenskanaal WZ no.1. Hij heette de aanwezigen hartelijk welkom en zeide het te betreuren, dat er niet meer personen aan de oproep voor deze vergadering gevolg hadden gegeven.

Hij deelde mede, dat hij persoonlijk naar het j.l. te Groningen gehouden werklozencongres was geweest en daar tot het besef was gekomen, dat men door eendrachtig samen te werken wel iets kon bereiken.

De Blauw betoogde verder, dat deze actie buiten elke politiek stond. Het was hem bekend, dat er van verschillende kanten stemmen opgingen, die verklaarden, dat deze actie een communistische stunt was. Ook was het hem bekend, dat er wel beweerd werd, dat het een rel van de EVC zou zijn. Dit alles was volgens hem niet waar, daar dit ook overduidelijk te Groningen was gebleken, daar aldaar werklozen van verschillende politieke overtuiging en Godsdienst het woord hadden gevoerd en allen hadden daar verklaard volkomen achter deze actie te staan. Hij deelde verder mede, dat indien hij bemerkte, dat er van bepaalde politieke zijde misbruik van deze comité's zou worden gemaakt, hij er onmiddellijk uit trad. Hij verklaarde verder, dat er door hem een inleiding zou worden gehouden over het werkloosheidsprobleem in Nederland en dat er na deze inleiding gelegenheid zou worden gegeven tot het stellen van vragen en het maken van opmerkingen, doch dat deze vragen en opmerkingen niet op politiek terrein mochten liggen.

Vervolgens hield De Blauw genoemde inleiding, waarbij hij zich inderdaad zoveel mogelijk van politiek onthield.

Hij betoogde, dat men van de huidige steun of het loon dat men bij de Duw-objecten verdiende niet rond kon komen. Het waren volgens hem, vooral de vrouwen, die het hiermede het moeilijkste hadden. Volgens hem was dit allemaal niet nodig, daar er werk genoeg in Nederland was, zodat er geen werklozen behoeften te zijn. Ook in de gemeente Emmen was

W. K.

werk genoeg. Hij roemde dan ook in dit verband de actie van de werklozen in Jubbega en omsgreken, die zelf hun handen uit de mouw hadden gestoken. Dit alles bewees toch, dat het wel anders kon, als men de zaak maar aanpakte. Toen die arbeiders daar zelf aanpakten was er ook plotseling wel geld om aldaar werkzaamheden te laten uitvoeren. Tevens bleek bij die actie in Jubbega, dat de gehele bevolking achter de werklozen stond. Dit is ook begrijpelijk, want hoeveel middenstanders hebben geen grote schade, dat de werklozen zo weinig uitgekeerd krijgen.

Het is, volgens spreker, ook een groot onrecht, dat personen beneden de leeftijd van 19 jaar, die geen kostwinner zijn, in het geheel geen ondersteuning krijgen, wanneer zij werkloos zijn, maar op kosten van hun ouders, die het zelf meestal niet te breed hebben, moeten leven. Waren ze eenmaal 19 jaar dan had de Regering ze wel nodig, want dan moesten ze in militaire dienst.

Ons wordt, aldus spreker, bij deze affaire vaak gevraagd of de vakbonden dan niets voor de werklozen doen. Wij als werklozen hebben de indruk dat dit toch wel bitter weinig is. Daarom is het ook zo noodzakelijk, dat de werklozen zich zonder enig onderscheid organiseren. Indien de vakbonden datgene voor de werklozen deden, wat zij verplicht waren, dan was het niet nodig om dergelijke comité's op te richten. Men wilde dan gaarne deze actie aan de vakbonden overlaten.

De Blauw deelde verder mede, dat het in de bedoeling lag om in geheel Nederland dergelijke actiecomité's op te richten en dat er reeds een landelijk comité bestond. Dit landelijk comité organiseerde, volgens hem op 24 Mei 1952 een landelijk congres te Den Haag. Hier zouden werklozen uit alle delen van het land samen komen om te beraadslagen wat hun te doen stond. Volgens De Blauw was het ook wel nodig dat er werklozen uit Emmer-Compascuum en omstreken naar dit congres gingen.

Aangezien het comité te Emmer-Compascuum nog maar een voorlopig comité was, werd door dit comité besloten uit en door de vergadering een definitief comité te benoemen. De hierover gehouden stemming ging bij gesloten briefjes. In het bestuur werden verkozen, IBELE de BLAUW, (ongeorganiseerd) EGBERT BEETTJER, (lid N.V.V.), JAN HAAK, (lid E.V.C.) allen wonende te Emmer-Compascuum en GERRIT van OOSTEN (lid C.N.V.) wonende te Nieuw-Weerdinge. Allen namen hun benoeming aan, doch Van Oosten deelde mede, dat hij liever geen functie in het bestuur aanvaardde, daar hij te Nieuw-Weerdinge woonachtig was en aldaar ook wilde proberen een dergelijk comité op te richten.

Na enkele ogenblikken gepauzeerd te hebben werden door enkele der aanwezigen nog enige vragen gesteld. Onder meer werd de vraag gesteld of het te Emmer-Compascuum niet mogelijk was om zelf werkobjecten ter hand te nemen netals in Friesland het geval was. De Blauw deelde hierop mede, dat dit een punt was, dat eerst nog eens nader moest worden bekeken voordat het zover was.

Hierna werd de vergadering te omstreeks 22.30 uur door eerdergenoemde De Blauw gesloten.

De stemming onder de aanwezigen was lauw te noemen.

E I N D E.

*G. W. de Blauw
b. l. e.*

ongeveer f 12.-- per dag, doch voor een arbeider is er veelal geen behoorlijk loon. Tewerkstelling in de DUW is geen oplossing.

De Burgemeester van Smallingerland had fascistische wandaden bedreven door de arbeiders met de politie van het werk te willen halen. Wanneer wordt eens afgerekend met de gemeentelijke classificatie, welke in feite ook een drukking is van de lonen van de mensen op het platteland? NVV en CNV proberen deze actie te dwarsbomen, door de leden met royement te bedreigen. De arbeiders dienen dit werk echter eensgezind te steunen. Alle aanwezigen moeten hetgeen hier naat voren wordt gebracht uitdragen naar buiten aan de andere arbeiders, onderwijzers, dominé's, doktoren, boeren, middenstanders en aan de bestuurders van verenigingen. Het ware beter dat de hoofdbesturen van het NVV en CNV afrekenden met de werkloosheid dan dat zij wilden afrekenden met hunnen leden, die deze actie zouden willen steunen. Als ze dat deden waren er geen actiecomité's ter bestrijding van de werkloosheid meer nodig. Indien de zaal gevuld was geweest had men uit deze conferentie een comité willen samenstellen, waarin alle groeperingen en richtingen waren vertegenwoordigd. Dit zal nu worden uitdoch niet worden afgesteld. Ook zal men trachten een afvaardiging te zenden naar het landelijk congres te den Haag op 24 Mei a.s.

Na het uitspreken van deze inleiding werd even gepauseerd waarbij werd medegedeeld, dat er gelegenheid bestond om met de inleider over het behandelde in discussie te treden.

Hiervoor gaven zich op Anne Booi, geb. 8.2.1922 te Wijnjeterp, veehouder, wonende te Jubbega-Schurega 270, voorzitter van de plaatselijke afdeling van de Friese Maatschappij van Landbouw te Jubbega-Schurega (voor zover bekend geen C.P.N.); Ate Zandstra, wonende te Jubbega (bekend); Jan de Boer, wonende te Hoornsterzwaag 257 (bekend); Geert Popkema, veehouder, wonende te Jubbega-Schurega 174 (bekend); Slotema, koopman, wonende te Haulerwijk (buiten de gemeente Heerenveen) en Anné Luite Huisman, wonende te 't Meer bij Heerenveen (bekend).

Booi wees erop, dat de subsidies voor de ontginning onvoldoende zijn. Hij pleitte voor opstellingen van begrotingen voor dergelijke werken door boeren en arbeiders samen. Er liepen teveel andere mensen op dergelijke objecten rond, die niet productief waren. Verder hekelde hij, dat als een DUW-arbeider enkele dagen bij een boer werkt, hij direct geschorst wordt. De boeren kunnen hierdoor veelal geen arbeiders krijgen en de arbeiders verdienen minder. Dat de gemaakte plannen snel worden uitgevoerd en ook afdoende achtte hij niet alleen in het belang van de arbeiders doch ook van de boeren in de Oosthoek van de gemeente. Niet alleen dammen maken, doch ook de "râden" afwerken. Ate Zandstra onderstreepte het betoog van de inleider van communistische zijde, evenals Jan de Boer, voornoemd.

Popkema wees erop, dat naar een betere verhouding dient te worden gestreefd tussen boer en arbeider en hekelde ook het trage beleid in de uitvoering van werken, alsmede in de uitvoering van de ontginningen, waarbij teveel aan de strijkstok bleef hangen. Slotema misprees de vaak weinige activiteit van de arbeiders. Huisman sprak zijn teleurstelling uit over het feit, dat zo weinigen uit de plaats Heerenveen waren opgekomen. Inleider de Vries beantwoordde hierna de verschillende sprekers, die na hem het woord hadden gevoerd, waarbij geen nieuws naar voren werd gebracht. Wel wees hij er op dat door sommige werkgevers getraht wordt van de werkloosheid profijt te trekken door te trachten de lonen te drukken onder verwijzing naar de grote werkloosheid. Een voorbeeld hiervan was de turfstrooiselfabriek te Haulerwijk. "Nooit zullen we ons hier voor lenen, we zullen met deze kameraden strijden.", riep de Vries uit. Gewezen werd ook nog naar de werklozenkrant, welke werd uitgegeven. Verzocht werd in alle lagen van de bevolking voor deze actie te werken. Aanhet einde der vergadering las Oene Jonker nog de royementsbrief voor, welke hij van het bestuur van het NVV had gekregen, omdat hij aan deze actie deelnam. Zijn royement was een steun voor hem om verder te strijden. Verder werd door hem een motie voorgelezen die zou worden aangeboden aan de raad der gemeente Heerenveen.

*In Naak
te vorm
P.O.
de Vries*

9/18/22

*de le.
aan de
P.O.
x
x*

9/27/22

*Jonk.
P.O.*

Het applaus dat op deze mededeling volgde wasvoor hem een bevestiging dat de vergadering h  rmede accoord ging.

In deze motie wordt krachtig aangedrongen bij de raad der gemeente Heerenveen op het directe uitvoeren van de plannen tot werkverruiming en het ter hand nemen van nieuwe werken.

Voorts werd door hem opgewekt om deel te nemen aan het eerdergenoemde landelijk congres.

De vergadering ging hierop uiteen.

Een werklozen-krant gaat hierbij.

E i n d e .

IT IS MEI SIZZEN NET TO DWAEN

Uitg.: Werklozencomité Jubbega-Hoornsterzwaag
Prijs 5 cent

KRANT TEGEN DE WERKLOOSHEID

Red.adres: M. de Vries, Hoornsterzwaag 39d
Adm.adres: W. Stoelwinder, Bloksweg, Jubbega

Wat is ons doel ?

Wij zijn, als werklozencomité van Jubbega-Hoornsterzwaag, erg trots op onze eerste krant. Het is immers een bewijs, dat wij, werklozen en DUW-arbeiders niet bij de pakken zijn gaan neerzitten maar ook door onze krant willen proberen om verbetering in onze slechte toestand te krijgen.

In een overzicht, dat de lezer op een andere plaats in deze krant zal vinden, blijkt duidelijk, dat het aantal werklozen in Friesland thans zeer hoog is. In Jubbega-Hoornsterzwaag was dat ook het geval. Vele flinke werkers, oud en jong, liepen noodgedwongen rond en waren op een klein steunbedrag aangewezen. De jeugd kreeg helemaal geen steun of een heel klein beetje en de jonge jongens konden dus niet uitgaan, geen sigaretten kopen en durfden over trouwen helemaal niet te denken omdat men geld noch woningen voor hen had. Ook de middenstanders krijgen natuurlijk de klappen. De bakker, de slager en de kruidenier verkopen minder als de arbeiders werkloos zijn en hun schuldenboeken worden steeds dikker.

Dat zoveel arbeiders werkloos waren kwam zeker niet omdat er geen werk was en is. Wij hebben tijdens onze werkloosheid onze ogen goed de kost gegeven en het werd ons snel duidelijk, dat er in onze omgeving werk zat is. De wegen zijn vaak modderpoelen, de waterleiding was er nog niet, het zwembad en de sportvelden waren wel beloofd maar nog nooit aangelegd. Er moesten dammen in de vaart en de valden van de boeren konden herontgonnen worden en vele woeste gronden in cultuur worden gebracht. Werk en plannen voor werk genoeg, maar... er is geen geld" zei men steeds tegen ons. Daarmede waren wij het helemaal niet eens. Iedere dag vliegen hier in Friesland de straaljagers boven onze hoofden en die kosten nogal wat, terwijl b.v. bij de kazernebouw in Havelte duizenden en duizenden guldens aan materiaal worden weggesmeten. Neen, volgens ons is er geld genoeg, maar wordt het op een verkeerde manier gebruikt.

De werkloze arbeiders van Jubbega-Hoornsterzwaag begrepen, dat ze met berusten geen steek verder opschoten, maar dat ze iets moesten doen. We hebben daarom de koppen bij elkaar gestoken, NVV'ers, EVC'ers, CNV'ers en ongeorganiseerd. We hebben niet naar elkaars meningsverschillen gevraagd maar alleen hoe we een einde konden maken aan de werkloosheid, die niet vraagt van welke bond je lid bent maar die ons allen treft. Toen de werkloze arbeiders in Houtgehage uit eigen beweging met de verbetering van een slechte weg begonnen, begrepen wij, dat die jongens voor het gehele land een voorbeeld gaven en wij hebben dit voorbeeld gevolgd. Vijfentwintig oudere en jongere werklozen uit Jubbega en Hoornsterzwaag begonnen met de verbetering van een van de vele slechte wegen, de Groenboomsreed, waarbij ze van het Gemeentebestuur verlangden, dat op hun steun een toeslag tot het volle loon zou worden gegeven.

We werden in deze actie op een prachtige manier door de gehele bevolking ondersteund. Op een door ons comité belegde openbare vergadering spraken de plaatselijke besturen van het NVV, het CNV en de EVC zich voor de actie uit en dit deden ook de middenstanders, bestuursleden van de Coöperatie, de winkeliersvereniging, de voetbalvereniging, de korfbalvereniging, de Friese Maatschappij voor de Landbouw, de Bond van Landpachter en Hypotheekboeren, de VVD, de CPN en de PvdA. Zij allen plaatsten zich achter de actie, behalve de Heer Hoogeveen, fractievoorzitter van de PvdA, die het met de actie niet, maar met onze eisen wel eens was. Het was een echte volksvergadering, zo mooi als we hier nog niet hebben gehad.

Er gebeurde echter nog veel meer. De gezamenlijke besturen van het NVV, EVC en CNV Jubbega-Hoornsterzwaag stelden gemeenschappelijk een motie op aan het Gemeentebestuur, waarin om uitvoering van werken werd gevraagd. Er vond bovendien een plaatselijke conferentie plaats met vertegenwoordigers van alle bevolkingsgroepen, die een afvaardiging naar de Burgemeester van Heerenveen zond. Deze delegatie, die er een levend bewijs voor was, dat de gehele bevolking het met elkaar eens was, drong eveneens bij de Burgemeester op snelle uitvoering van de bestaande plannen aan.

Onze actie reeds nu met successen bekroond!

Nadat onze actie in volle gang was en de gemeenschappelijke adressen waren verzonden, kwam de Gemeenteraad van Heerenveen op 29 Februari l.l. bijeen en nam het besluit om werken tot 'n gezamenlijk bedrag van één miljoen, tweehonderdvierennegentig duizend gulden uit te voeren. Bovendien werd een extra bedrag van f 25.000,— uitgetrokken om de werklozen direct aan het werk te kunnen stellen. Ook werd medegegeeld, dat met de aanleg van de waterleiding direct begonnen zou worden en dat de aanbesteding van het zwembad en de sportvelden plaats zou vinden en dat is dan inmiddels al gebeurd.

Wilt U wel geloven, dat wij elkaar — toen we dat hoorden — eventjes stomverbaasd hebben staan aan te kijken. Veertien dagen voor die raadszitting was er helemaal geen geld in de gemeentekas en nu zo maar (?) voor bijna twee miljoen.

Het is duidelijk, dat dit prachtige succes tot stand is gekomen, omdat wij als werklozen een daad hebben gesteld. Wij hadden genoeg van schone plannen en belofte. Praatjes, vullen geen gaatjes meer. Wij gingen tot de actie over. Maar vooral daarom had onze actie succes omdat de vakorganisaties in onze plaats gemeenschappelijk gingen optreden. Omdat de eenheid van de gehele bevolking een feit werd. We hebben hier door onze eigen ervaringen geleerd, dat als we met elkaar die eenheid tot stand brengen, successen niet uit kunnen blijven.

Thans zijn alle arbeiders, die aan de Groenboomsreed tewerk gesteld en ook de jeugd. Ook vele andere arbeiders uit onze woonplaats hebben nu werk gekregen.

Al zijn we natuurlijk blij met de resultaten van onze actie, toch weten wij, dat we nog maar aan het begin zijn. Geweldig groot is nog het aantal werklozen. Zij moeten allen aan het werk. Dat kan als de plannen werkelijk en snel worden uitgevoerd en nieuwe werken worden aanbesteed. In de gezinnen van de werklozen heerst nog grote nood door de lage steunnormen. Hun uitkeringen moeten worden verhoogd om de ergste nood te lenigen. In vele plaatsen heeft de jeugd geen werk en uitkering. Laat de Gemeente de jeugd werk en zakgeld geven. Op vele DUW-objecten heersen vreselijke toestanden op het gebied van lonen en arbeidsvoorwaarden. Ook daar moeten verbeteringen komen en dat kan ook als de arbeiders ook daar comité's vormen en de handen ineen slaan.

Wij zullen in deze krant steeds deze rechtvaardige verlangens van de werkloze- en DUW-arbeiders neerschrijven, waarbij wij weten, dat ze in het voordeel van de gehele bevolking zijn. Daarom willen we deze krant dan ook openstellen voor een ieder, die het goed met de strijd tegen de werkloosheid meent. Wij hopen, dat er velen zullen zijn, die in deze krant een stukje willen schrijven.

Ook willen we hier nog eens nadrukkelijk verklaren, dat we bereid zijn met alle vakorganisaties over onze problemen te spreken en graag onder hun leiding de strijd tegen werkloosheid willen voeren.

Vooraf daarom geven wij onze krant uit omdat we alle werkloze- en DUW-arbeiders in Friesland en ver daarbuiten op willen roepen ons voorbeeld te volgen.

Vormt de eenheid!! Sla de handen ineen en grijpt — zoals wij — naar het beste wapen in de strijd tegen de werkloosheid. De daad. Want

IT IS MEI SIZZEN NET TO DWAEN!

M. DE VRIES.

Voorz. Werklozen-comité
Jubbega-Hoornsterzwaag.

Werklozen en D.U.W.-arbeiders

allen op 28 Maart naar Groningen!!

Niet alleen in Jubbega-Hoornsterzwaag is er een werklozencomité tot stand gekomen. In vele plaatsen in Friesland, Drente en Groningen hebben de werklozen dergelijke comité's gevormd.

Een drietal van die comité's zijn kort geleden bij elkaar geweest, n.l. die van Hoogeveen, Veenendam en Jubbega. Deze drie comité's hebben een manifest uitgegeven. Hierin beschrijven zij de geweldige werkloosheid en haar verschrikkelijke gevolgen in de drie Noordelijke provincies. Zij stellen daarin vast, dat hieraan een einde kan worden gemaakt, als de werkloze arbeiders zich verenigen en daarom roepen zij allen op

op 28 Maart a.s. te komen naar een grote demonstratieve conferentie in de zaal „De Harmonie”, beginnend om 10 uur.

Bovendien roepen zij ons op delegaties in de plaatsen en op de objecten te kiezen, waarin arbeiders van alle richtingen moeten zitten, die dan naar Groningen worden afgevaardigd en gelden voor het bestrijden der kosten zo snel mogelijk in te zamelen.

Wij willen deze oproep nog eens onderstrepen en doen een beroep op alle Friese werklozen- en DUW-arbeiders aan deze oproep gevolg te geven.

En nog steeds stijgt 't aantal werklozen

Eind Februari was het aantal werklozen volgens de Regeringcijfers gestegen tot 166.016. Dat zijn dan nog alleen maar de mannelijke werklozen en is er dus geen rekening gehouden met de vrouwen, die zonder werk zijn en de jeugd. Verder is het bekend, dat vele werklozen zich niet in laten schrijven (ongeveer 25%), zodat we hard naar het kwart miljoen toe lopen. Inmiddels is op 20 Maart alweer bekend gemaakt dat het „officiële” aantal thans is: 177.000, dus een stijging van 11.000 in de tijd van drie weken.

Het verloop in Friesland is als volgt: Eind Februari 1951: 7.345 en eind Februari '52: 12.171, dus een toename van bijna 5.000 in de tijd van één jaar.

Het „Vrije Volk” zegt, dat dit door het slechte weer komt. Als we nu bijv. lezen, dat het aantal werkloze metaalarbeiders is gestegen van 1.013 tot 11.046 in één jaar, dan begrijpen we niet erg wat dat nu met het slechte weer te maken heeft.

Eén ding begrijpen we echter wel en dat is, dat het op zo'n manier mis moet gaan en het de hoogste tijd wordt, dat in alle delen van ons land de werklozen krachtig tegen deze verschrikkelijke toestand opkomen en — zoals hier in Jubbega — tot de daad moeten overgaan. Want dat is de enigste mogelijkheid om hieraan een einde te maken.

Hoe het geld wordt gebruikt

Velé kleine zakenlieden, middenstanders en doktoren gebruiken een auto en dat is geen goedkope geschiedenis. Het geld van de motorrijtuigenbelasting wordt gebruikt voor de verbetering en de aanleg van wegen, tenminste... dat dachten wij altijd.

Wat echter te denken van het volgende artikelje, dat we vonden in het maandblad „Centraal Overleg” van de Koninklijke Nederlandse Auto Club?

„Bij wetsontwerp 2417 zijn voorstellen ingediend om het gedeelte van de motorrijtuigenbelasting, dat na de tijdelijke verhoging voor 4 jaar ingevolge de wet van 16 Augustus 1951, bestemd is voor dekking van de *bijzondere defensieuitgaven*, vast te stellen op 1/4 van de totale opbrengst dier belasting. Voor het jaar 1952 wordt de totale opbrengst geraamd op f 17.000.000,—.”

Dat betekent dus, dat eventjes een bedrag van dik 17 miljoen gulden niet wordt gebruikt om de wegen te verbeteren, maar om de wegen te vernielen. Als de Regering dit kolossale bedrag bijvoorbeeld zou besteden om de werkloosheid in Friesland te bestrijden, nu dan waren we al een heel eind op streek.

Is de werkloosheidswet voor alle werklozen een verbetering?

Kort geleden heeft de Regering bekend gemaakt, dat met ingang van 1 Juli a.s. de werkloosheidswet in werking zal treden. Volgens deze wet *zouden* alle werklozen vanaf de datum gedurende 21 weken per jaar een uitkering ontvangen en wel o.a. voor de gehuwde mannen en kostwinners 80% van hun loon tot een maximum van f 76,00 per week. Dat is dus inderdaad een geweldige verbetering. Ten eerste 21 weken in plaats van 13 weken en bovendien 80% van het loon, dus niet meer gebonden aan de zogenaamde maximumbedragen, die nu bij de overbrugging en sociale bijstand gelden en... heel wat lager zijn.

Het schijnt echter te mooi om waar te zijn. De Regering is namelijk van oordeel, dat een verbetering in de toestand der werklozen „ongewenst” is, vandaar dat zij nu een overgangsmaatregel heeft voorgesteld. Deze overgangsregeling houdt in, dat allen, die op 30 Juni a.s. werkloos zijn, niet voor een uitkering van de werkloosheidswet in aanmerking komen. Dat zijn dus in de eerste plaats allen, die nu werkloos zijn en niet meer voor 30 Juni a.s. aan de slag komen en bovendien diegenen, die nog voor 30 Juni a.s. werkloos worden. Zij krijgen dus na 30 Juni a.s. of een uitkering volgens de overbruggings of sociale bijstandsregeling of — zoals de jeugd en de ongetrouwden — helemaal niets. Dat geldt dus ook voor de DUW-arbeiders, die door de Regering als werkloos worden beschouwd.

De Regering drukt dat in haar memorie van toelichting als volgt uit:

„Zo zou een gehuwd man, wonende in een gemeente eerste klasse, die een weekloon verdient van f 60,— en die thans in geval van werkloosheid krachtens de sociale bijstandsregeling een uitkering ontvangt van f 30,90 per week, te rekenen vanaf 1 Juli 1952, zijn uitkering op grond van de bepalingen van de werkloosheidswet, verhoogd zien tot f 49,— per week (80% van f 60,—). Het behoort eens betoog, dat deze gang van zaken *ongewenst* (cursivering van ons, red.) moet worden geacht”.

Wij en met ons zeker alle werklozen, vinden dit regeringsvoorstel *zeer ongewenst*. Is het onze schuld, dat we werkloos zijn? Heeft de Regering pas geleden bij monde van Minister

Joekes en In 't Veld niet gezegd, dat ze niet snel genoeg maatregelen hebben genomen tegen de werkloosheid? Zij waren dus te laat, zij dragen mede schuld aan onze werkloosheid; maar het is ongewenst, dat wij een hogere uitkering krijgen!!

De werkloze arbeiders moeten verlangen en er strijd voor voeren, dat de uitkeringsbepalingen voor *alle* werklozen van kracht moeten worden.

Voorzitter van het N.V.V. over de werkloosheid in Friesland.

Op 8 Maart l.l. heeft de Heer Oosterhuis, voorzitter van het N.V.V. in Drachten een rede gehouden, waarin hij vaststelde, dat de werkloosheid straf moet worden aangepakt.

Wij zijn het volkomen met hem eens. Voren juist de gebeurtenissen in Jubbega en Houtgehage niet het bewijs, dat bij „straf aanpakken” de werkloosheid teruggedrongen en helemaal verdreven kan worden? Maar we hebben dan ook actie gevoerd en de eenheid tussen NVV'ers, CNV'ers en EVC'ers tot stand gebracht. Wij hopen daarom, dat de Heer Oosterhuis ook onze strijd zal ondersteunen.

Laat hij van zijn kant en de andere vakorganisaties van hun kant de werkloze arbeiders oproepen zich te verenigen en door gezamenlijke actie de werkloosheid straf aan te pakken. Dan hebben we dat varkentje snel genoeg gewassen.

BERICHTEN UIT VERSCHILLENDE KRANTEN OVER JUBBEGA EN HOUTIGEHAJE.

„Heerenveense Koerier”:

„... En al schrijven wij hetgeen hier volgt niet met de bedoeling om de actie van de werkloze arbeiders te Houtgehage en nu ook te Jubbega volkomen te rechtvaardigen — zulks moeten anderen maar uitzoeken — wij kunnen toch dergelijke acties heel goed begrijpen en er ons, vooral op enkele onderdelen, wel over verheugen... Er is in Friesland werk genoeg... in de pen.”

„Het Vrije Volk”:

„De acties in Houtgehage en Jubbega zijn een stunt van de EVC.”

„Nieuwsblad van Zuid-Friesland”:

„Een verheugend initiatief is door de arbeiders van *verschillende richtingen* (cursivering van ons) eerst in Houtgehage en daarna in Jubbega, genomen... Volgens een der bladen zou de actie van de EVC zijn uitgegaan. Of dit zo is, weten we niet, wij achten die vraag trouwens niet belangrijk. Waar het om gaat is, dat in Jubbega een poging wordt gedaan om de nood in vele gezinnen te lenigen. Wanneer men in sommige kringen bevreesd is, dat een bepaalde organisatie uit het eventuele welslagen van een op zichzelf goed plan munt zal slaan, moet men dat niet trachten te voorkomen door het plan te torpederen, maar doet men beter, naar vermogen medewerking te verlenen....”

Rooms-Katholiek geestelijke vaste medewerker van werklozenkrant te Tilburg

We kregen een krant toegestuurd, die door de werklozen- en DUW-arbeiders van Tilburg in Noord-Brabant wordt uitgegeven. Die krant heet „S.O.S.”. Hierin komt een artikel voor van Vader Andreas, Rooms-Katholiek geestelijke. Wij vonden de inhoud zo mooi, dat we het hieronder onverkort laten volgen.

„Brieven ter overpeinzing.

Nog geruime tijd nadat mijn vriend de DUW-arbeider de kamer had verlaten, zat ik in gepeins verzonken naar de stoel te staren, waarop hij had gezeten. Vanaf die plaats had hij twee dingen gedaan, ten eerste met vreemde en blijheid verteld over „zijn krant”, die krant, die hij met zijn makkers wekelijks zou vullen, waarin de erbarmelijke toestanden op de DUW-objekten zouden worden blootgelegd, waarin ze hun gerechtvaardigde eisen voor lonende en productieve arbeid naar voren zouden brengen.

Vóórt had hij duidelijk te verstaan gegeven, dat hij en zijn makkers ervan overtuigd waren, dat ze zich moesten verzekeren van medewerking van verschillende mensen, die met hun bereid waren deze krant te steunen en te stuwten.

Dat in hun krant eveneens vraagstukken moesten worden besproken, die ten nauwste het leven en de mens maakten. Met enige schroom stelde hij de volgende vragen: Denkt U, dat het vraagstuk van „oorlog en vrede” iets te maken heeft met DUW-arbeid en werkloosheid? Denkt U, dat het juist van ons gezien is, om er toe over te gaan een weekblad uit te geven? Denkt U dat we rechten en plichten hebben? Denkt U dat ons voorbeeld ertoe zal mede helpen om in andere steden en dorpen van ons vaderland, onze lotgenoten tot activiteit aan te sporen? Denkt U dat op deze manier de dagbladredacteuren ook naar de pen zullen grijpen om onze eisen te ondersteunen en op hun wijze mee zullen helpen een einde te maken aan de onmenswaardige behandeling, waaraan we dikwijls bloot staan?

Tijdens het spreken en stellen van deze vragen had hij zijn schroom overwonnen. Hij zag met welk een aandacht ik zijn betoog en vragen volgde, waardoor tijdens het spreken zijn ogen straalden, ogen, die immers de spiegel van onze ziel zijn, hij begreep, dat tegenover hem een makker zat, die meevoelde, mededacht, meeleed en bovenal bereid was zijn aandeel in het werk te leveren, nodig om de strijd voor Recht en Arbeid mede tot een goed einde te brengen.

Dit alles hield me nog lange tijd bezig, nadat hij mij verlaten had, met de toezegging naar vermogen te zullen mede werken aan het werk, dat hij en zijn vrienden op zich hadden genomen.

Toch meende ik, voordat hij afscheid van mij nam, er goed aan te doen, hem ervan te doordringen, dat er taai volharding voor nodig was, om het grote werk, dat aangevangen was, tot een goed einde te brengen, hem op moeilijkheden wijzende, die ontegenzeggelijk zouden komen. Bedenkt echter, dat een vaderlands spreekwoord „De aanhouder wint” tot steun kan zijn. En dat de moeilijkheden er zijn om overwonnen te worden.

Met deze korte inleiding wil ik heden volstaan om mijn makker te bewijzen, dat ik mede bereid ben een deel van de arbeid op me te nemen, om de volgende week een der vragen te behandelen, die me werden gesteld. Mochten er onder de lezers zijn, die eveneens met soortgelijke vragen rondlopen en die ze besproken wensen te zien, dan kunnen ze hun wensen aan de redactie van het blad kenbaar maken.

Met de hartelijke wens, dat de eerste uitgave van „S.O.S.” een succes mag worden en de stoot mag geven voor nieuwe ideeën onder DUW-arbeiders en werklozen, eindig ik deze eerste brief.

Vader Andreas.”

De jeugd vooraan in de strijd tegen de werkloosheid.

Toen ze mij als jonge werkloze arbeider uit Houtgehage vroegen, waarom de werkloze jeugd bij ons ook aan de actie had meegedaan, heb ik geantwoord: Dat is nogal duidelijk, dat komt omdat de jeugd de zwaarste klappen krijgt. We krijgen helemaal geen uitkering en moeten dus op kosten van onze vaders en moeders leven. Nou, die zijn meestal ook werkloos of werken in de DUW en dat loontje is al niet eens voldoende om alle gaten te stoppen, laat staan om ons nog een beetje zakgeld voor cigarettens of ontspanning te geven. De jeugd staat er dus heel slecht voor en dat kan gevaarlijk zijn. Zo hebben we kunnen lezen, dat een werkloze jonge vent in één der grote steden in zijn wanhoop een juwelier met een stok een klap op zijn hoofd heeft gegeven om aan wat geld te komen en dat anderen zich voor het vreemdelingenlegioen laten ronselen. Dat willen we echter niet. We willen niet dat de jeugd het lood van de daken gaat halen of andere zulke dingen, om aan geld te komen.

De jeugd van Houtgehage en Jubbega heeft ook begrepen, dat de werkloosheid geen natuurverschijnsel is waartegen je niets kan doen en ze heeft daarom voor ale jonge mensen in ons hele land een prachtig voorbeeld gegeven door samen met de ouderen te vechten voor werk en loon. Wij jongeren in Houtgehage hebben onze strijd nog niet geëindigd. De ouderen zijn allen tewerk gesteld maar ons wil men niet helpen. Dat betekent dus, dat we doorgaan en net zo lang zullen strijden tot ook wij werk hebben, want er is werk zat. Doe als wij, slaat de handen inéén en vecht gezamenlijk voor werk en brood.

Houtgehage.

L. v. d. HEIDE.

Jubbega.

G. POPKEMA, veehouder.

Werk zat!!

Wij kregen onderstaand schrijven van een veehouder.

Wanneer men mij als landgebruiker vraagt of er nog iets te verbeteren valt hier in Jubbega en omgeving ten opzichte van grondverbetering, ontginning, afwatering enz., dat moeten wij dit volmondig met ja beantwoorden.

Ten eerste liggen hier nog verscheidene percelen woeste grond, die voor ontginning in aanmerking komen, waarmede vele kleine grondgebruikers gebaat zouden zijn. Ten tweede de herontginning van vele percelen is van heel groot belang, vooral wat de productie betreft. Vooral bij droge zomers kan men dergelijke percelen land er direct uit. Wanneer dergelijke stukken grondig werden doorgezet en geëgaliseerd, kan de productie 100--200% hoger gesteld worden. Ten derde zou een goede ruil- en herverkeveling tussen weg en Tjonger, mits goed uitgevoerd, van grote waarde kunnen zijn. Het gaf aan vele handen werk en ook het boerenbelang zou er in belangrijke mate mee gediend zijn.

Goede verbindingswegen, doelmatige afwatering en alle gronden werden productief met een zo groot mogelijk rendement.

Tenslotte nog, wanneer alles in cultuur gebracht kon worden en dit kan en zal ook noodzakelijk zijn, dan zouden er ook nog wel verscheidene kleine bedrijven gebouwd kunnen worden. En dat alles is m.i. zeer goed mogelijk. De grond is er, vakbekwame arbeiders, die dit alles kunnen en willen uitvoeren zijn er ook en het geld is er ook wel voor te vinden, met een beetje goede wil althans.

Alles moet tenslotte uit de grond komen en waarom dan niet bij eigen huis gezocht als die mogelijkheid er is en die is hier aanwezig en deze dient met beide handen te worden aangepakt in het belang van de gehele werkende bevolking.

Een huisvrouw schrijft ons:

Huisvrouw zijnde, meen ik iets te moeten schrijven in de werklozenkrant. In 't bijzonder wil ik me dan tot de vrouwen wenden. Toen er ons verteld werd door deze en gene: de werkloze arbeiders willen aan het werk, ze beginnen met de Groenboomsreed, waren het ook de vrouwen van Jubbega, die blij waren dat er iets gebeuren zou. Want vrouwen, om werkloos te zijn, dat betekent, dat we nog zuiniger moeten zijn. En waar moeten we iets op uitsparen? Geen moeder zal het weten. Immers al werken onze mannen, dan nog weten we niet hoe we de eindjes aan elkaar moeten knopen. Is het wonder, dat er vrouwen zijn, die geen uitkomst meer zien. Maar laten we niet vergeten moeders, dat U het niet alleen bent die er zo voor zit. Daarom moeten we de kop niet laten hangen, maar gezamenlijk met onze mannen strijden voor een beter even en dat kunnen we doen, onverschillig hoe we ook denken en welke godsdienst we er op nahouden. Wij allen hebben gezamenlijk één doel: een gelukkige toekomst voor onze kinderen. En hiervoor willen wij vechten. Daarom vrouwen, wil ik het nogmaals schrijven: laten wij — zoals onze mannen in Jubbega het hebben gedaan — de handen inéén slaan, zodat wij niet achter hoeven te staan bij de mannen.

Hoornsterzwaag-

A. de H.-B.

Koopt bij onze adverteerders!

Zij woonden in krotten en holen
Modder en riolen
Alom hielden zij zich verscholen
Thans beginnen ze weer te dolen.

★

Dat zijn de schadelijke insecten, waar wij allen de narigheid van ondervinden

Verdelg ze met de spuit!

Maar dan met snel en lang nawerkend insectendood „HOMECEIDE”

Wordt geleverd in flessen van ¼ liter f 1.20

„ ” ” ½ liter f 2.40

„ ” ” 1 liter f 3.60

„HOMECEIDE”

komt van een vertrouwd en vakkundig adres „Bogena”, Schiedam.

Ook levert deze firma
D.D.T. poeder in strooikokers à 65 cent
D.D.T. poeder voor honden, katten en pluimvee f 0.65 p. koker

VERSTUIVERS gevuld met 100% D.D.T. (dus dubbel sterk), prijs f 1.50
Losse pakjes voor hervulling f 1.15

SPUITEN in verschillende maten

Gebruik voor Uw stal
het prima werkend spuitmiddel „Stalcide”

Deze Bogena-producten zijn verkrijgbaar in

Warenhuis „t Haantje”

JUBBEGA-SCHUREGA

P.S. Zojuist ontvangen
een pracht sortering shagpijpen à 95 ct. (ond. garantie)

„HOE IS HET MOGELIJK!”

zeiden reeds velen van U,

„dat die Roel Eijer altijd zo goedkoop is!”

Dat is mogelijk, dank zij onze

STEEDS GROTER WORDENDE OMZET en
UITERST LAGE EXPLOITATIEKOSTEN

Profiteert U ook eens van onze prima kwaliteit en onze scherpe prijzen.

Ook U komt dan bij de vele klanten, die steeds zeggen:

ROEL EIJER IS HET ADRES VOOR DE ZUID-OOSTHOEK

Ook voor de Paasdagen vindt U bij ons wederom een grote collectie goederen, waarbij — zoals steeds — speciale aanbiedingen.

Effen zijden jurkstof p. m. f 2.25	Nylon kousen vanaf f 3.65
Zw. jaeger onderbroeken f 3.60	Keper flanel f 1.40
Khakistof (kleurecht) f 1.60	Zwart wollen garen f 1.30
Geblokte baddoeken f 1.50	

Restant partij fantasiesokken vanaf f 0.25.

Partij jaeger-garen, alle merken met 15% korting.

GROTE KEUZE in HERENCOSTUIMS vanaf f 49.— tot f 150.—

Volgende week verwachten wij:
JONGENS-COSTUIMS tegen extra lage prijzen
Iets moois in Eg. linnen mantels en jassen, zw. kw f 39.50

Dit is slechts een greep uit onze vele artikelen, alles op te noemen zou ons te ver voeren. Toch willen wij U even attent maken op onze

pracht collectie vitrage

Vraagt eens prijs van Chinamatten, cocoslopers en karpotten.

In werkmanskleding brengen wij alleen de beste kwaliteit.

Ons devies is nog steeds:

Koopt de betere soort goederen, deze zijn voor U altijd voordeliger

ROEL EIJER - JUBBEGA

Wij bieden aan:

Korte herenonderbroeken	f 2.-
Herenhemden	f 2.-
Dameskousen	f 1.35
Nachtjapon	f 5.-
Gekeperd flanel, p. m.	f 1.50
Gekleurd linnen, p. m.	f 1.50
Witte lakens	f 5.50

J. Jonker - Jubbega

Ondergetekende houdt zich beleefd aanbevelen voor het leggen van waterleiding voor huis en veestallen.

Verder alle voorkomende landbouwwerktuigen. Rijwielen enz.

J. Anema - Jubbega

Rijwielen en onderdelen

uit voorraad leverbaar

RADIO's * STOFZUIGERS

Beleefd aanbevelend,

A. W. de Wit = Jubbega

Voor prima gedistilleerd
Per glas en of per fles
Is Café „t Heidebloempje”
Zoals vanouds
★ Ook thans nog Uw adres!

Zaal Brinksma - Jubbega

ZONDAG 30 MAART 1952

BAL

Muziek van „The Gold Stars” - Volledig orkest

Zeer voordelige aanbieding!

SCHOONMAAKPAKKET

2 pak zelfw. wasmiddel	f 0.94
1 pak zachte zeep	f 0.55
1 dubbel stuk H.H. zeep	f 0.38
1 pak zeepoeder	f 0.38
Samen	f 2.25

Nu voor f 1.90

Aanbevelend,

Fa. van der Zee

Hommedraai 3e Sluis - Jubbega

Voor
BROOD
KOEK
EN BANKET
naar

C. MERCUUR - JUBBEGA

Voorjaartijd! = Schoonmaaktijd!

Ondergetekende biedt aan:

Behang - Verf - Witkalk - Waterverf enz.

Tevens het adres voor solide en billijk schilder- en behangwerk

Beleefd aanbevelend,

T. Beenen = Schilder = Jubbega

Voor de Zondag past een net costuum maar voor de dagelijkse bezigheden koopt men degelijke werkkleding De K.L.M.-overalls worden veel gedragen en steeds meer gevraagd.

Voorts manchester broeken, blauw beverteen jassen en broeken in alle maten tegen sterk verlaagde prijs.

Beleefd aanbevelend,

Firma F. K. Zuidersma

Hoornsterzwaag

Wij hebben een flinke voorraad merkrijwielen als: „Junckers” - „Stokvis” - „Batavus” enz.

Bromfietsen uit voorraad leverbaar

„Kaptein Mobylette” - „Batavus” - „Solex”

Aanbevelend,

H. v.d. Schaar en Zn. - Jubbega

Wij maken het leven goedkoper...

Nachtponnen	f 5,48
Lange jaeger onderbroeken	f 2,95
in vleeskleur	f 3,85
Interlock directoors, wit	vanaf f 1,69
in zalmkleur, zwaar	f 1,95
Witte slopen	f 1,95

H. Kroes = Jubbega

Deze week zijn wij ruim gesorteerd in:

★ Gebakken Schelvis - Lekkerbekjes
★ Gerookte en gestoomde vis
Zoute en zure haring

Wietse de Vries * 3e sluis - Jubbega

Deze week brengen wij in de verkoop

prima overalls f 11.75

H. BLAUW - JUBBEGA

Voor Brood, Koek en Banket doen wij steeds ons best!

Daarom naar

J. VAN GANS *
JUBBEGA-SCHUREGA

Ruime sortering
busgroenten

Appelmoes 70 ct. per bus
Gesneden wortels 65 ct. per bus

Aanbevelend,

Geert Dijkstra, Jubbega a.d. Vrt.

Voor helder licht der lamp en goede warmte van Uw stellen

B.P. Petroleum

R. Helfferich - Jubbega

VOOR DE SCHOONMAAK

Boenders v.a. 24 ct	Vegers v.a. 85 ct
Ragebollen 80 ct	Handdoeken 55 ct
Grote dweilen 79 ct	Witkalk 30 ct
Waterverf 45 ct	Klederverf 25 ct
Bussenverf 250 ct	Behang plakm. 45 ct

Lakens f 5,50 - Slopen p.p. f 3,50

Matten 6-9-12-16 en 20 els voor spotprijzen!

Behang - Pracht dessins voor zeer lage prijzen

Dit voorjaar koopt ieder bij:

Jan Bergsma = Jubbega

Voor fijne koekjes
naar v.d. Leeuw's Bakkerij

★ Altijd vers en steeds wat nieuws

ALLE SOORTEN

tuin- en bloemzaden

JAN DE JAGER - JUBBEGA

Voor Uw
brood
koek
en banket

J. de Boer - Jubbega

★ DE NEDERLANDSE
VROUWENBEWEGING

houdt Woensdag 26 Maart a.s. een
LEDENVERGADERING
in zaal J. O. de Jong, 3e sluis, Jubbega

Er wordt tevens een schetsje opgevoerd en een verloting gehouden

Komt allen - Het wordt gezellig
Ook niet-leden zijn van harte welkom

Komt U in Jubbega, op de 3e Sluis?
Dan is het heus wel pluis
Dat U even bij Wed. U. de Haan
Voor de etalage gaat staan!

Beleefd aanbevelend,

Wed. U. de Haan

SCHOENEN EN ROOKARTIKELEN

Esso-gas * Het gas uit de fles!

Voor koken en verlichting en kunstmoeders

Gelrs. van Dam

Electriciteit - Radio - Waterleiding
Jubbega Telefoon 9

Voorjaarsaanbieding!

Grote partij behang voor uiterst lage prijzen

Prima plakmeel

Staalwol voor aluminium pannen

Verder alles wat v. de schoonmaak nodig is

Witkalk, kwasten, waterverf

Prima eigenbereide bussenverf enz.

Beleefd aanbevelend,

W. Rozenburg, schilder, Jubbega

1569 86
Aan de bevolking der gemeente Heerenveen!

Een 25-tal bestuurders van verschillende vakorganisaties kwamen op 15 Maart l.l. te De Knijpe bijeen.

Zij besloten in hun vergadering éénstemmig om in Heerenveen een grote volksconferentie te beleggen met het doel

De bestrijding der werkloosheid!

Deze bestuurders zijn van mening, dat de vraag of de werkloosheid en haar rampzalige gevolgen uitgebannen kunnen worden, in bevestigende zin kan worden beantwoord.

Als één van de bewijzen hiervoor zien zij het feit, dat het Gemeentebestuur van Heerenveen - ongetwijfeld onder invloed van de beweging der werklozen te Jubbega - belangrijke stappen ter bestrijding der werkloosheid heeft gedaan door een aantal werken in het vooruitzicht te stellen.

Het is thans zaak, dat deze werken ook inderdaad zo snel mogelijk worden uitgevoerd; dat dit streven van het Gemeentebestuur op een zo krachtig mogelijke wijze wordt ondersteund en haar naar nog meer omvattender maatregelen te stuwen.

De uit de genoemde bestuurders gevormde commissie van voorbereiding nodigt U hierbij dan ook uit tot het bijwonen van een

Openbare Volksconferentie

te houden op **Woensdag 16 April '52**
's avonds 8 uur in het Posthuis te
Heerenveen

Zij doet een beroep op alle bevolkingsgroepen, arbeiders, middenstanders, doktoren, gemeenteraadsleden, leden van 't Gemeentebestuur, onderwijzend personeel, geestelijken enz. deze vergadering te bezoeken en aan de beraadslagingen over dit voor onze Gemeente en ons volk zo belangrijke vraagstuk deel te nemen.

Uit de buitenplaatsen Oude- en Nijehorne, Jubbega, en Hoornsterzwaag zullen aparte bussen gaan rijden.

Voor de commissie van voorbereiding
O. JONKER - Jubbega

Heerenveen, 8 April 1952.

Verbinding: 32.

No.: BV/G 1363 -52.

6.151.151 6.35
06221 05.5.08
25 APR. 1952
ACD/137362.

Schuttlod is samengevoegd

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te
's-G r a v e n h a g e.

VERTROUWELIJK.

Hierbij doe ik U toekomen een fotocopie van een briefje, verzonden dd. 18-4-1952 door "De Waarheid" aan Reint van der Molen, geboren 17-5-1919, wonende te Arnhem.

21-4-1952.

13/362.

Directie en Redactie
telefoon 33955 (3 lijnen)
Administratie 37796
Advertentie Exploitatie 39704
(Koningst. Amsterdam K 2900)

Postgiro No. 246337
Gemeente Giro W 5607

Mw. Kennink

Cint kennink: **Red.**
RK

District Gelderland der CPN,
De heer R. v.d. Molen,
te
ARNHEM.

W.K.,

Zouden jullie kunnen organiseren, dat wij voortaan van alle werklozenkranten of andere uitgaven van werklozencomité's in jullie district of plaats een exemplaar op de redactie ontvangen (t.a.v. sociale redactie)?

Verder zouden wij gaarne op de hoogte gehouden worden van de voorbereidingen voor de grote werklozenconferentie op 24 Mei a.s. in Den Haag.
Natuurlijk zullen daarbij alle berichten van werklozenacties, oprichting comité's e.d. van belang zijn.

We rekenen op jullie medewerking.

Met kam. groeten,
DE WAARHEID
Volksdagblad voor Nederland.

SPECIALE INSTRUCTIES AAN ACD
(Slechts bij definitieve opberging invullen)

~~ONAFGEDAAN~~ 2014

CO

13750.3

15/10/14

8

Afd./Sect. BD Dat. 29/10 Par. 5

Achtereenvolgens aan: Kens
B

Verantw. voor }
Adm. afdoening } B
H. ACD, namens deze
Dat: 28/11/52

Interne aanwijzingen ACD IV

ACD/ Dat. Par.

Afd.	Sectie	BEHANDELING	Afz./Par.	Dat.
<u>Kens</u>	<u>?</u>		<u>Acc. A</u>	<u>20/14</u>
<u>B</u>	<u>BD</u>	<u>J.P.D. Jernale noty</u> <u>in de in dit rapport</u> <u>gemaakte noty</u> <u>BZ 6/5-525.</u>	<u>SB</u>	<u>2.5.52</u>
<u>B</u>	<u>BD</u>	<u>29/10</u>	<u>Acc. A</u>	<u>9/6</u>
<u>1</u>	<u>Brochure</u>	<u>gelicht.</u>	<u>P.B./A</u>	<u>24/6</u>

1 Brochure gelicht.

DIENSTGEHEIM.

6.35 6.35
05.5-08 05.28
28 APR 1952
ACD/137503

Verbinding No. 102.

No. 26/315/52

Onderwerp: Activiteit E. V. C.

Datum: 24-4-52.

Datum van ontvangst bericht : 23-4-52.
Betrouwbaarheid berichtgever : Betrouwbaar.
Waardering bericht :
Tevens bericht gezonden aan : a. Procureur-Generaal, fgd. Directeur van Politie te Amsterdam.
b.
Medewerkende instanties :
Ondernomen acties :

Bij deze heb ik de eer U Hoogedelgestrenge het volgende te berichten:

In de Valkkoger polder in de gemeente Sint Maarten worden momenteel door de N.V. Grontmij. gevestigd te Zwolle, verkavelingswerkzaamheden uitgevoerd waarbij 770 arbeiders werkzaam zijn, waaronder 300 D.U.W. arbeiders

In de morgenuren van Vrijdag 18 April 1952 werden door een tweetal onbekend gebleven personen onder deze arbeiders gedrukte pamfletten verspreid behelzende een oproep om in grote getale deel te nemen aan het Nationaal Werklozencongres dat op 24 Mei a.s. zal worden gehouden in de Houtrusthallen te 's-Gravenhage.

Tevens werden de D.U.W. arbeiders van Valkkooog opgeroepen voor een bijeenkomst op zaterdag 19 April te Alkmaar in Hotel LONDON, waarbij als doel der bespreking werd vermeld de grove willekeur op Valkkooog in de lonen en het zenden van een delegatie naar het boven aangehaalde Werklozencongres.

Van deze pamfletten wordt een exemplaar hierbij gevoegd.

Voor de op 19 April te Alkmaar te houden vergadering bleken slechts 12 personen te zijn opgekomen, terwijl men van het houden van de vergadering afzag omdat zich in hotel LONDON een tweetal in burger geklede personen bevonden, waarin enkele aanwezigen politieambtenaren meenden te herkennen.

Uit de gesprekken die op de openbare weg voor het Hotel werden gevoerd bleek dat een veertigtal arbeiders had beloofd deze vergadering te bezoeken.

Voorts werd afgesproken dat men op Woensdag 23 April 1952 om 19.30 uur zou vergaderen in een particuliere woning aan het adres Kanisstraat 9 te Alkmaar, naam van de bewoner onbekend.

Op genoemd adres werd dan ook op 23 April 1952 een vergadering gehouden die duurde van 19.30 tot 21.50 uur en waar slechts zeven personen waren opgekomen.

Als woordvoerder trad op de bewoner van het perceel Kanisstraat 9 te Alkmaar, die als voornaamste grieven van de arbeiders naar voren bracht: de te lage lonen, vernieuwing van de schaftketen en het aanbrengen van W.C.s op het werk.

Men zou hiervoor trachten de medewerking te krijgen van de drie Uniebonden.

Door de spreker werd nog naar voren gebracht dat wanneer alle arbeiders maar eensgezind waren er ook langs de weg van staking wel wat te bereiken zou zijn, doch dit had in het geval van Valkkoog geen zin meer omdat de werkzaamheden aldaar over ruim een week zouden zijn beëindigd.

Door de aanwezigen, die gezien het kleine aantal ook aan de bespreking deelnamen, werd gezegd dat dit dan misschien wel kon dienen voor een ander ~~werkb~~ werkobject.

De bijeenkomst ademde een communistische geest, gezien de uitlatingen van de deelnemers die onder andere zeiden dat men van de Nederlandse "regering niets te verwachten had en dat men het van het Buitenland moest hebben. Ook merkte iemand op dat hij zich onderdrukt gevoelde en op de bevr~~ij~~ding wachtte.

Na afloop van de vergadering werd aan de aanwezigen een boekwerkje uitgereikt getiteld: "Werk, Woningen, Welvaart", uitgegeven door het Verbondsbestuur der E.V.C., waarvan 1 exemplaar hierbij gaat.

Op deze vergadering waren aanwezig: J. Donkersloot, A. Duiveman, Aris Bakker en Evert Bakker, voor zover bekend allen wonende te Alkmaar. De namen van de overige aanwezigen alsmede die van de bewoner van perceel Kanisstraat 9 zijn niet bekend geworden.

Opgemerkt zij nog dat het werk te Valkkoog normaal doorgang vindt en er tot nog toe geen tekenen zijn die er op wijzen dat staking dreigende is.

"Einde"

[Handwritten signature]

XIXI

8

OPROEP

Daartoe aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie, die gehouden werd te Groningen op 28 Maart jl., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een

NATIONAAL WERKLOZENCONGRES

dat gehouden zal worden op

**Zaterdag 24 Mei a.s., in de
Houtrusthallen te Den Haag,**

**aanvangende des morgens om 10 uur en
eindigende des namiddags om 8 uur**

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozengezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de D.U.W., de ontoereikende O.B.- of S.B.-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen geen enkele ondersteuning genieten. De regering is NIET voornemens hierin verandering te brengen. Zij wil de arbeiders, die op 31 Juni a.s. werkloos zijn, zelfs uitsluiten van de Werkloosheidswet.

Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen.

De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen.

Ofschoon door seizoeninvloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68,5 % meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen.

Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een *gezamenlijke* krachtsinspanning de werkloosheid te verdrijven.

Z. O. Z.

De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als D.U.W.-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt immers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen.

Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen.

De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk, te steunen.

WERKLOZEN!

Op de 24ste Mei met duizenden naar Den Haag!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: *De Wittenstraat 155 II, Amsterdam-IV.*

De commissie van voorbereiding:

A. Berghuis, Tilburg
P. van Rijen, Tilburg
B. G. van Hoorn, Den Bosch
A. Treffers, Nijmegen
M. de Vries, Jubbega
O. Jonker, Jubbega
J. Westerling, Veendam
A. Boddema, Veendam
P. Boertien, Hoogeveen
J. Haak, Emmererfscheiderveen
P. Zwiers, Emmercompasuum
G. v. Oosten, Nw. Weerdinge
J. Lourens, Musselkanaal
H. Schwertmann, Finsterwolde
C. Berend, Beerta
Chr. Baars, Zaandam
K. Bartels, Zaandam

H. M. v. d. Polder, Rotterdam
C. M. Been, Rotterdam
G. Smets, Rotterdam
Th. de Nennie, Den Haag
W. J. Beeking, Den Haag
J. Tuinebreijer, Den Haag
D. Rossen, Den Haag
A. Heytink, Haarlem
H. Ooyen, Haarlem
S. J. Otter, Haarlem
G. Jenner, Haarlem
Th. Berthauer, Amsterdam
Van Eck, Amsterdam
W. de Wit, Amsterdam
A. Adriaanse, Amsterdam
G. Schoenmaker, Zaandam
S. van Houten, Zaandam

D.U.W.-ARBEIDERS VAN "VALKOOG" !

Hierbij roepen wij U op voor een Bijeenkomst op Zaterdag 19 April te ALKMAAR in Hotel LONDON, aanvang 4 uur n.m.

Doel van de bespreking : de grove willekeur op "Valkoog" in de lonen ;
het zenden van een delegatie naar het komende landelijke Werklozencongres.

Namens enkele DUW-arbeiders:

J. Donkersloot
A. Duiveman

De Ruij
VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

25 April 1952.

Doss.13/886-3.

Onderwerp: Vergadering "Comité 4000 woningen".

Datum ontvangst bericht:---

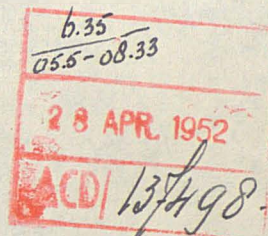
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: dit is juist.

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Schutblad is vernield
ms

Van een informant werd het volgende vernomen:

Op Woensdag 9 April 1952 werd door het "Comité 4000 Woningen" in het gebouw "Amico" aan de Nieuwstraat te 's-Gravenhage een openbare vergadering belegd.

Aanwezig plm. 90 personen.

Te omstreeks 20.30 uur opende de voorzitter VAN HES-SENICH, verdere personalia onbekend, de vergadering. Hij sprak er zijn teleurstelling over uit, dat niet meer bezoekers naar deze vergadering waren gekomen en dat, terwijl er naar hij mededeelde 700 kaarten waren uitgezet, waarvan er zeker 400 waren verkocht en reeds zijn afgerekend.

Voorts zeide hij het nodig te oordelen zich even aan de vergadering voor te stellen. Hij was van beroep timmerman, doch sedert half December 1951 werkloos. Hij gaf voorts te kennen het volste vertrouwen te hebben in het comité, waarvan hij voorzitter is. Dit comité bemoeit zich niet met politiek, doch beoogt alleen en uitsluitend het woningprobleem op te lossen. Wanneer er maar gebouwd wordt, dan behoort de werkloosheid ook spoedig tot het verleden. Wanneer er weer werk is en dit behoorlijk wordt beloond, dan zal dit weer ten goede komen aan de middenstand, terwijl de 28000 woningzoekenden een huis kunnen krijgen.

X | Hierna verkreeg de secretaris, Julius VAN DISSEL, geboren 21 Juli 1915 (bij Uw dienst bekend) het woord. Deze gaf een opsomming van hetgeen het comité reeds had gepresteerd. Er waren 50.000 manifesten onder de bevolking verspreid. Volgens spreker staat de Haagse bevolking geheel achter het comité, hetgeen blijkt uit de vele adhaesiebetuigingen, welke het comité heeft ontvangen, waarbij er ook waren, die gepaard gingen met geldelijke steun.

Het adres aan het gemeentebestuur had tot resultaat gehad, dat in het bouwplan "Morgenstond I" was begonnen met de bouw van 254 arbeiderswoningen.

Voorts deelde hij mede, dat er plannen zijn tot het stichten van buurtcomité's, met de oprichting waarvan zo spoedig mogelijk zal worden begonnen. Hij wakte de aanwezigen op de actie van het comité in alle opzichten te steunen, opdat dit jaar de 4000 woningen gereed komen.

Te omstreeks 23.00 uur sloot de voorzitter deze vergadering, waar weinig enthousiasme viel waar te nemen. (e

de)

24

I.D.LEIDEN

No.3400 Z.

Onderwerp:Verslag Openbare Vergadering
Leids Werklozen Comité.

OP KAART
ACD: ☒
DAI: ☒
PAR: ☒

6.35
6.15/10/12/13/14/15/16/17/18/19/20/21/22/23/24/25/26/27/28/29/30/31/32/33/34/35/36/37/38/39/40/41/42/43/44/45/46/47/48/49/50/51/52/53/54/55/56/57/58/59/60/61/62/63/64/65/66/67/68/69/70/71/72/73/74/75/76/77/78/79/80/81/82/83/84/85/86/87/88/89/90/91/92/93/94/95/96/97/98/99/100
28 APR. 1952
ACD/19/4/52.
DIENSTGEHEIM
Schutte is
van de

Door het Leids Werklozen Comité werd op Dinsdag, 22 April 1952, van 14.15 tot 15.30 uur, in de zaal van J.v.ZIJF, Hooglandse Kerkgracht 42 alhier, een openbare vergadering gehouden, welke was aangekondigd, d.m.v. onder de werklozen bij de Arbeidsbeurs te Leiden verspreide pamfletten.

Aanwezig waren 41 personen bij een zaalruimte van 75 zitplaatsen.

De Secretaris van het Comité, Nicolaas JONGBLOED, geb. te Hillegom, 6-12-06, won. te Leiden, Levendaal 94, (lid E.V.C.), zei in zijn openingswoord, dat er reeds lasterpraatjes in omloop zijn, dat de Werklozencomité's een communistische stunt zouden zijn. Met klem sprak hij deze tegen, en voerde als bewijs aan, dat de gemeente Jubega zeker geen bedrag van f.1200.000.- aan een communistische stunt zou hebben uitgegeven.

Daarna las de Voorzitter van het Comité, Krijn de BRUIN, geb. te Leiden, 18-11-11, (ongeorganiseerd), de notulen voor van de op 8 April j.l. gehouden vergadering.

Aan de oproep van de voorzitter om zich op te geven als lid van het Werklozen Comité en als lid van de delegatie, die de handtekeningen van de Leidse Werklozen zal aanbieden aan de Tweede Kamer, terwijl deze ter beraadslaging over de Werkloosheidswet bijeen is, gaf geen der aanwezigen gehoor. Om te tijd te vullen, las de voorzitter toen gedurende een half uur gedeelten uit de nieuwe Werkloosheidswet voor. Tijdens de daarop volgende pauze werden enkele vragen schriftelijk ingediend, waarvan een gedeelte door de voorzitter werd beantwoord.

Na herhaald oproepen gaf zich tenslotte één der aanwezigen op als lid van het Werklozen Comité.

De bijeenkomst, die een rustig verloop had, werd daarna door JONGBLOED gesloten.

Voor de aanvang en gedurende de pauze werd door één der aanwezigen accordeonmuziek ten gehore gebracht.

Leiden, 23 April 1952.

B.l.
C.g. a.m.s. o.l.

✓
V

6.352.1	6.352.1
05.5-08.31	01.122.3
1- MEI 1952.	
ACD/137817	

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 4905

Betr.: CAMPAGNE IN DE BOUWVAKKEN TE ROTTERDAM.

Typ. B.

Schutblad in permittie

Uit betrouwbare bron werd het volgende vernomen:

In de vakorganisatie van de Bouwvakken te Rotterdam wordt op het ogenblik een grote campagne ontketend voor de werkloze kameraden. In Crooswijk is men in samenwerking met het actie-comité (o.l.v. Truus VAN DAM en Heltje DE VOS) al overgegaan tot het eigenmachtig uitvoeren van werkzaamheden. Gedacht wordt nu dat de werklozen een hogere uitkering zullen genieten voor de komende week. Siem GROENENDIJK heeft daartoe voorgesteld, dat volgende week een deputatie naar het stadhuis zal gaan, begeleid door de sympathiserenden. Als hiermede succes zal worden geboekt willen ook de C.P.N.-ers van de West-Varkenoordsweg dezelfde stunt uithalen.

KB, 29 April 1952,

VRIJ VOOR ACTIE

VERTROUWELIJK.

Verbinding: *1001*

No. 460

Ridan

Onderwerp: Besl.bestuursverg. Com. ter Bevordering Woningbouw.

Datum ontvangst bericht: 28 - 4 - 1952

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht verzonden aan: --

Medewerkende instanties: geen

Ondernomen actie: geen

6.35
6.35
05.5-08.33 *01.12.7-08.33*

OP KAART
ACD/43
DAT: 7/5/52
PAR: <i>Ø</i>

2 - MEI 1952
ACD/137460

Schuttelak is...
1 MEI 1952

Kort verslag van de besloten bestuursvergadering van het "Rotterdams Comité ter Bevordering van de Woningbouw", gehouden op Vrijdag, 25 April 1952, ten huize van Kunst, Harm, geboren 17-1-1922 te Utrecht (bekend)

Bpkudm
cl. k.
e.g. aam. D.A.
e.g. aam. P.A.

De vergadering was per convocatie, waarvan een afschrift is aangehecht, aangekondigd.

Lamers, Wilhelmus, geboren 4-8-1917 te Vlaardingen (bekend), voorzitter van genoemd comité, opent eerst te 20,45 uur de vergadering; betreurt de slechte opkomst en zegt, dat in verband hiermede moeilijk besluiten genomen kunnen worden.

Spr. vraagt de resultaten van de handtekeningenactie (zie hiervoor I.D. No. 460, dd. 18-4-1952), doch uit de discussie blijkt, dat het resultaat nihil is, daar van Zuilekom, Krijn, geboren 21-5-1900 te Rotterdam (bekend) 5 handtekeningen en *f* 2,50 heeft opgehaald, van Gerit, Jacobus, geboren 14-9-1903 te Rotterdam (bekend) alleen 3 handtekeningen, terwijl de overige comité-leden handtekeningen noch geld hebben ingezameld.

Kunst, H. wijst erop, dat het zo niet door kan gaan en dat weer met steunlijsten gewerkt moet worden.

Spr. zegt, dat tijdens de oprichting van het comité veel met steunlijsten gewerkt is; dat toen *f* 27, ingezameld is; dat momenteel nog slechts *f* 9,54 in kas is, doch dat er nog een schuld van *f* 15,-- aan zaalhuur staat van de vergadering in "Ons Huis".

Uitvoerig wordt dan van gedachten gewisseld over de vraag, hoe men de zaak nieuw leven in moet blazen, daar allen eensgezind van mening zijn, dat men op het ogenblik op een dood punt staat. Men komt hierbij tot de conclusie, dat men zonder politieke steun niet verder komt en besluit, dat de comité-leden, ieder voor zich, steun zullen gaan zoeken bij de politieke partijen.

Over het steun zoeken bij de politieke partijen wordt dan nog langdurig gediscussieerd en allen zijn het erover eens, dat men ervoor moet waken niet in partij-politiek te vervallen.

Daar men niet tot een oplossing kan komen, hoe en op welke wijze men uit de partij-politiek moet blijven, besluit men tenslotte de zaak nog eens rustig

-te overwegen-

te overwegen en op 9 Mei a.s. opnieuw te vergaderen ten
huize van Zuilekom, K. Einde.

> K

afschrift

Rotterdam, 23-4-1951

W.M.

Op onze vergadering dd. 21 April j.l. is het besluit genomen om op Vrijdag, 25 April a.s. opnieuw in vergadering bijeen te komen ten mijne huize om 8 uur n.m.

Kam.Groeten

H. Kunst,
Rös.-Manzstr 11a

No:320.

Q of the Bosch

6.35	6.35
05.22	05.22-00.3
8 MEI 1952	
ACD/138413	

Bijlagen:vier.

Rechtstreeks in de hand

Ter Uwer orientatie moge ik U hierbij beleefd
doen toekomen een viertal blaadjes, welke onder de D.U.W.ar-
beiders in Noord-Brabant worden verkocht.

63/3

Afd. no. 556-pol. ← *ref. no.*
Kab.

Doorgezonden aan BVD te 's-Gravenhage.

7-5-1952, no. 63.

od 20/14

M 8/5

WB 8/5

8/1/52

Afschrift.

Heerenveen,

De hier bedoelde actie is begonnen met het, op eigen initiatief van een aantal werklozen uit Jubbega, verbeteren van een weg te Jubbega.

Enkele E.V.C.-ers hebben zich achter deze mensen geplaatst en men heeft het Gemeentebestuur gevraagd hiervoor extra toelagen op de steunbedragen uit te keren.

De gemeenteraad heeft dit afgewezen met als voorstemmers de communisten en een V.V.D.-er. Toen is men begonnen met het beleggen van zgn. volksvergaderingen. Om hiervoor het succes te verzekeren, werden personen uit vakorganisaties uit de neringdoenden en zelfs enkele (Vrijz.) predikanten aangezocht zitting te nemen in een comité van aanbeveling. Een enkele keer heeft men ook getracht mensen uit het C.N.V. voor dit karretje van de communisten te spannen, maar in de naaste omgeving van H'veen bij mijn weten zonder resultaat. De gehouden vergaderingen van deze actiecomité's, die meestal onder leiding stonden van de heren O. Jonker te Jubbega en M. de Vries te Hoornsterzwaag, zijn grotendeels op een mislukking uitgelopen. Alleen in Jubbega en de Knijpe hadden ze succes. Ook deze laatste vergadering in Heerenveen was slecht bezocht.

Door het gemeentebestuur van Heerenveen wordt deze mensen zo veel mogelijk de wind uit de zeilen genomen door het voeren van een zeer actieve werkverruimingspolitiek.

Dat de E.V.C.-ers achter deze actie staan is logisch, maar de leden van het N.V.V., die er aan meedoen, doen dat eigener verantwoordelijkheid en niet namens enige afdeling van het N.V.V. Dit is geen nieuws, die moeilijkheid heeft het N.V.V. wel meer met haar leden. een

Wat die zekere Huisman betreft, dit is geen lid van/onzer afdelingen, maar kan een lid zijn van de Christelijke Boeren- en Tuindersbond of het P.v.d.A.-raadslid Huisman, die tot de doorbraak richting behoort. Naar ik hoorde, hadden verschillende van die mensen, die aanvankelijk wel tot het actie-comité waren toegetreden voor de actie in Tjalleberd zich al teruggetrokken. O.a. Ds Riegstra, Vrijz.Herv. predikant te Tjalleberd.

Ik geloof wel, dat het resultaat voor de communisten hier in deze gemeente, die veel aanhangers van hun beweging telt, in evenredigheid daaraan heel pover is, tenminste bij andere groeperingen.

Wel hebben ze er misschien toe bijgedragen, dat de zorg omtrent het werklozenvraagstuk nog wat meer voorrang krijgt. Want dat zult U ook met mij eens zijn, dat er zeer ingrijpende maatregelen dienen getroffen te worden om deze nationale ramp af te wenden. Het is hier in deze hoek van Friesland acut. Ook bij vele van onze goed georganiseerde leden, die een vrij vaste positie hebben, denkt men veel te weinig aan het lot van hen, die door de werkloosheid getroffen zijn.

S.T.

6 Mei 1952.

No. Gr.V.D. 520561 Conf.

Bijlagen: drie.

Onderwerp: Verspreiding pamfletten.

6.30
05.5-00.3

8 MEI 1952

CONFIDENTIEEL

ACD/

13d 407

2 bijlagen
aangedroffen

sch. 111 is van 19 d

In vouwe dezès gelieve U aan te
treffen een tweetal uittreksels uit veiligheidsrapporten, opgemaakt door Z, met één bijlage, naar de inhoud waarvan kortheidshalve wordt verwezen.

S.T.

AAN: Hoofd B.V.D.

Typ: 10.
Coll.: 19

Datum van bericht:	30 April 1952.
Rapporteur:	--
Van wie is het bericht afkomstig:	Contactpunt.
Betrouwbaarheid bericht:	Juist.
Betrouwbaarheid berichtgever:	Betrouwbaar.
Welke acties zijn ondernomen:	Gene.
Met wie samengewerkt:	Gene, dit bericht is doorgegeven aan de plaatselijke I.D. die me- dedeelde hieromtrent <u>niet</u> te rapporteren.

Een contactpunt berichtte mij, dat te Emmen en Emmercompasuum pamflet-
ten waren verspreid op of omstreeks 28 April 1952. Een exemplaar van dit
pamflet wordt als bijlage hierbij gevoegd.

Coll.:g

Datum van bericht:	30 April 1952=
Rapporteur:	--
Van wie is het bericht afkomstig:	Contactpunt.
Betrouwbaarheid berichtgever:	Betrouwbaar.
Betrouwbaarheid bericht:	Juist.
Welke acties zijn ondernomen:	Gene.
Met wie samengewerkt:	Gene, dit bericht is doorgegeven aan de plaatselijke I.D., die mededeelde hieromtrent <u>niet</u> te rapporteren.

Op of omstreeks 28 April 1952 werden, naar een contactpunt mij berichtte, te Emmercompascuum pamfletten verspreid waarvan de inhoud als volgt luidt:

O P R O E P

Daartoe aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie, die gehouden werd te Groningen op 28 Maart j.l., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een

N A T I O N A A L W E R K L O Z E N C O N G R E S

dat gehouden zal worden op

ZATERDAG 24 MEI a.s., IN DE
HOUTRUSTHALLEN te DEN HAAG,

aanvangende des morgens om 10 uur en
eindigende des namiddags om 8 uur.

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozengezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de D.U.W., de ontoereikende O.B.- of S.B.-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen geen enkele ondersteuning genieten.

Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen.

De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen.

Ofschoon door seizoeninvloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68,5 % meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen.

Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een gezamenlijke krachtinspanning de werkloosheid te verdrijven. De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als D.U.W.-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een

massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt inimmers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen.

Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen.

De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk, te steunen.

W E R K L O Z E N !

OP DE 24 ste MEI MET TIENDUIZENDEN NAAR DEN HAAG!!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: De Wittenstraat 155 II, Amsterdam-W.

De commissie van voorbereiding:

A. Berghuis, Tilburg.	
P. van Rijen, Tilburg.	
B.G. van Hoorn, Den Bosch.	
A. Treffers, Nijmegen.	
M. de Vries, Jubbega.	
O. Jonker, Jubbega.	
J. Westerling, Veendam.	
A. Boddema, Vreendam.	
P. Boertien, Hoogeveen.	
J. Haak, Emmererfscheidenveen.	
P. Zwiers, Emmercompasuum.	
G.v.Oosten, Nw. Weerdinge.	
J. Lourens, Musselkanaal.	S.J. Otter, Haarlem.
H. Schwertman, Finsterwolde.	G. Jenner, Haarlem.
C. Berend, Beerta.	Th. Berthauer, Amsterdam.
Chr. Baars, Zaandam.	Van Eck, Amsterdam.
K. Bartels, Zaandam.	W. de Wit, Amsterdam.
H.M. v.d. Polder, Rotterdam.	A. Adriaanse, Amsterdam.
C.M. Been, Rotterdam.	G. Schoemaker, Zaandam.
G. Smets, Rotterdam.	S. van Houten, Zaandam.
Th. de Nennie, Den Haag.	
W.J. Beeking, Den Haag.	
J. Tuinebreijer, Den Haag.	
D. Rossen, Den Haag.	
A. Heytink, Haarlem.	
H. Ooyen, Haarlem.	

EINDE.

Richtlijnen N° 71.

I.D. N° 77/52.

Onderwerp: Maandoverzicht van 1 April 1952, tot en met 30 April 1952.

I

UITTREKSEL
 Uit: OD 348
 Voor: OD 2014
 o.d.v.: C III
 Dat.: 27-52
 Part.: 482

OD 2014

2.311	6.151	6.151	
01.153.4	05.46	05.51-07.121	
635	6.36	6.61	
25.5-08.3	05.5	01.21	06.393

7 MEI 1952

Vertrouwelijk.

ACC/138467

Gedurende de maand April 1952, werden door de C.P.N. alhier, noch door een der mantel en of nevenorganisaties, openbare vergaderingen gehouden.

Ook vonden gedurende deze maand, geen openbare vergaderingen plaats vanwege het z.g.n. Werklozen Actie Comité, noch van het O.V.B.

Betreft Filmactie C.P.N.

Op 22 April 1952, werd in het gebouw Hoeksestraat 53 alhier, voor de werklozen, de propagandafilm "Een stukje grond", gedraaid. Aanwezig waren slechts vier personen.

Dezelfde avond werd deze film nogmaals gedraaid voor C.P.N. en E.V.C. leden. Aanwezig waren toen 35 personen.

Betreft actie C.P.N.

In de nacht van 21 op 22 April 1952, werden vanwege de C.P.N. in enige arbeiderswijken alhier, en dan nog niet huis aan huis, pamfletten verspreid. (Zie bijlage N° 1)

Vanwege de C.P.N. is de eerste verkiezingsactiviteit waargenomen. Op verschillende transformatorhuisjes in de stad, werden biljetten aangebracht. (Zie bijlage 2).

Betreft E.V.C. activiteit.

Op 19 April 1952, zou in de zaal van café G.v.d. Laak, Lovensestraat alhier, een vergadering worden belegd voor E.V.C. propagandisten. Als spreker zou optreden B. Blokzijl. Deze was echter die dag verhinderd, waarna de bekende Verreijdt diens taak zou overnemen.

Ook dit was echter niet nodig, want de belangstelling was nihil. Drie personen waren aanwezig. Zonder meer is men maar huiswaarts gegaan.

Op het congres van de E.V.C., te Amsterdam, op 5 en 6 April j.l., is als afgevaardigde van de plaatselijke afdeling aanwezig geweest, de bekende van Ziel, wonende Schoolstraat 48 alhier.

Betreft Werklozen Actie Comité.

Als secretaris van dit comité, trad steeds op de bekende

A. Stokkermans. Thans treedt als zodanig op, een zekere A. Dingemans, wonende Jan Scharpstraat 30 alhier. Deze man is bij de K.A.B. geroyeerd wegens contributieschuld.

Volgens waarnemingen is de eenheid in dit comité aan het minderen. Er zijn momenteel twee richtingen, een pro-E.V.C. en de andere contra. De laatste richting heeft de meeste steun.

Hiernevens gelieve U wel aan te treffen de N° 7, 8, 9, 10, en 11 van S.C.S., welke deze maand door bedoeld comité werden verspreid.

Betreft activiteit O.V.B.

Zoals reeds meerdere malen werd gemeld, worden alhier vanwege het O.V.B., nimmer ledenvergaderingen gehouden. Wel wordt om de veertien dagen in de woning van de voorzitter een bestuursvergadering gehouden, waarbij steeds aanwezig is het hoofdbestuurslid de Valk uit Eindhoven.

Ter gelegenheid van de herdenking van het vierjarig bestaan van het O.V.B., vertrok van hier, op 29 Maart 1952, naar Rotterdam, een autobus met 39 leden van het O.V.B.

Op deze bijeenkomst werden de aanwezigen sterk aangespoord, schouder aan schouder samen te werken, om de verdrukking van de arbeiders, door het kapitalisme te bestrijden.

In OD
2014

In OD
1287

I.D.No. 329
VERTROUWELIJK.

OP KAART
ACD/ 48
D 30/7/52
PAR: 15

Ridam

6.55
05.5-08.31
12 MEI 1952
ACD/38823

10 MEI 1952

Kort verslag van de werklozen-vergadering uitgaande van het Comité "Werk en Brood", gehouden op Woensdag, 7 Mei 1952, te 14 uur, in de zaal van "Kleijburg", Stieltjesstraat 2 te Rotterdam.

Aanwezig 19 personen.

Achter de bestuurstafel waren gezeten:

- X Bontekoe, Daniël Dirk Gerhardus Jacobus, geboren 15-12-1908 te Den Helder (bekend),
 - X Been, Cornelis Martinus, geboren 5-5-1902 te Rotterdam (bekend), en
 - X Smets, G., wonende te Rotterdam (nadere personalia alsnog onbekend), resp. voorzitter, secretaris en penningmeester van voormeld comité.
- De vergadering was toegankelijk op vertoon van steunkaart.

Bontekoe, D. opent te ruim 14 uur met een woord van welkom de vergadering; zegt, alvorens verslag uit te brengen over de delegatie, die l.l. Dinsdag namens het Comité in Den Haag was, eerst nog te kunnen mededelen, dat deze delegatie ook bij Burgemeester en Wethouders van Rotterdam was om de belangen van de werklozen te behartigen, doch het resultaat was nihil.

Met een variant op een oud spreekwoord, zegt spr. te kunnen zeggen, "Zo de ouden zongen, piepen de jongen".

Ook in Den Haag, waar al een delegatie van werklozen uit Leiden was, verliep het niet naar wens, want van 12.30 tot 17 uur gelukte het slechts met veel moeite ^{nie} 4 man van verschillende partij-fracties te spreken.

Het schijnt, zo zegt spr., dat alle heren het razend druk hebben, als het gaat om werkloze arbeiders te woord te staan, doch dat is niet het geval met rijke dames en heren, die direct te woord gestaan werden.

Een uitzondering maakte kameraad Gortzak, welbekend, die ogenblikkelijk de delegatie ontving in de fractie-kamer der C.P.N., waar hij onze gedelegeerden toezegde hun belangen te zullen behartigen bij de behandeling der Werkloosheidswet in de Kamer.

Ook Welter van de K.N.P., met wie was gesproken, zegde hun toe zijn steun te verlenen, zulks in tegenstelling tot v.d. Boon der Partij van de Arbeid, die het regeringsstandpunt verdedigde, dat er op neerkomt, dat de werklozen van voor 30 Juni a.s. uitgesloten zijn van de Werkloosheidswet.

Spr. zegt, dat actie moet worden gevoerd, vooral bij de uitbetalingslokalen om zoveel mogelijk mannen te bewegen op Zaterdag, 24 Mei a.s. deel te nemen aan het Nationaal Werklozen Congres in de Houtrusthaller te Den Haag.

Hierna wordt gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen.

Herfst, Martinus, geboren 19-7-1929 te Geertruidenberg (bekend) vraagt, of de werklozen, die naar Den Haag gaan, hun onkosten vergoed kunnen krijgen.

-De Voorzitter-

*Opmerken
O.l.
C.a. van O.l.
e.g. van P.D.*

Wils 1404/2

*Opmerken
O.l.*

De voorzitter zegt, dat hiervoor geen geld, doch wel een steunkaart beschikbaar is, waarop later terug zal worden gekomen.

Voorts wordt nog gevraagd "Werk en Brood" te verspreiden onder de kleine middenstand en de naam van het strijdorgaan te veranderen in "Werk, Brood en Middenstand"; een voorstel, dat, wat betreft de naamsverandering, geen instemming vindt.

Bontekoe, D.D.G.J. zegt vervolgens, dat er voor hen, die het Congres in Den Haag willen bezoeken, steunkaarten zijn, waarmede zij zelf het reisgeld bij elkaar kunnen krijgen.

Voor deelnemers, die per rijwiel gaan, zijn er deelnemerskaarten à f 0,10 (aangehecht)

Ook is er deze week in verband met het Nationaal Congres een blad van het Landelijk Comité, dat deze keer "Werk en Brood" vervangt (aangehecht).

Er zullen nog boekjes met steunbonnen worden uitgereikt.

Spr. wekt de bezoekers op groepen van 4 man samen te stellen om aan de 5 uitbetalingslokalen op Donderdag en Vrijdag te gaan werken met het blad en steunbonnen; te trachten meer leden te werven voor het comité en alle steuntrekkenden op te wekken het Nationaal Congres te bezoeken.

Spr. sluit hierna te 16 uur de rustig verlopen vergadering. Einde

Aan B.V.D.

10/11/11

38823

OPROEP TOT MASSALE WERKLOZEN VERSLAG VERGADERINGEN !!

Op WOENSDAG 7 MEI a.s. s'middags 2 uur zal in de Zaal van Kleyburg - Stieltjesstraat 2, aan de Rotterdamse Werklozen verslag worden uitgebracht door een delegatie, welke namens ons Comité een bezoek brachten aan de 2e Kamer Voorzitter en de handtekeningen overbrachten als protest tegen de uitsluiting uit de Werklozenwet van tienduizenden werklozen.

Tevens brachten zij de fractie voorzitters der politieke partijen van de 2e Kamer een bezoek om zich tegen deze uitsluiting uit te spreken. Bovendien worden op deze bijeenkomst mededelingen gedaan over het Landelijk Werklozen congres op 24 Mei te Den Haag.

BEZOEK DEZE ZEER BELANGRIJKE WERKLOZEN VERGADERING !!

Toegang op steunkaart . o-o Bewaar deze oproep! Vergeet het niet!

Het Comité " WERK en BROOD".

AFSCHRIJF

GROOT LANDELIJK WERKLOZENCONGRES!

BEWIJS VAN DEELNAME

aan het grote Landelijke Congres van Werklozen
op 24 Mei a.s. in de Houtrusthallen te Den Haag

VOOR WERK, STEUNVERHOGING EN OPNEMING VAN

ALLE WERKLOZEN IN DE WERKLOOSHEIDSWET!

Aanvang congres 10 uur v.m.

Vertrek Treinen vanaf 8.45 uur elk half
uur Reisgeld f 1.30

Vertrek Fietstocht vanaf Stationsplein
D.P. 8 uur.

Vraagt voor inzameling reisgeld steunlijsten aan
het Comité

PRIJS 10 CENT.

Rotterd. Werkl.Comité
"Werk en Brood".

138823

OPROEP

Daartoe aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie, die gehouden werd te Groningen op 28 Maart jl., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een

NATIONAAL WERKLOZENCONGRES

dat gehouden zal worden op

Zaterdag 24 Mei a.s., in de Houtrusthallen te Den Haag,

aanvangende des morgens om 10 uur en eindigende des namiddags om 8 uur

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozengezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de D.U.W., de ontoereikende O.B.- of S.B.-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen geen enkele ondersteuning genieten. De regering is NIET voornemens hierin verandering te brengen. Zij wil de arbeiders, die op 31 Juni a.s. werkloos zijn, zelfs uitsluiten van de Werkloosheidswet.

Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen.

De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen.

Ofschoon door seizoeninvloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68,5 % meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen.

Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een *gezamenlijke* krachtsinspanning de werkloosheid te verdrijven.

Z. O. Z.

De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als D.U.W.-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt immers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen.

Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen.

De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk, te steunen.

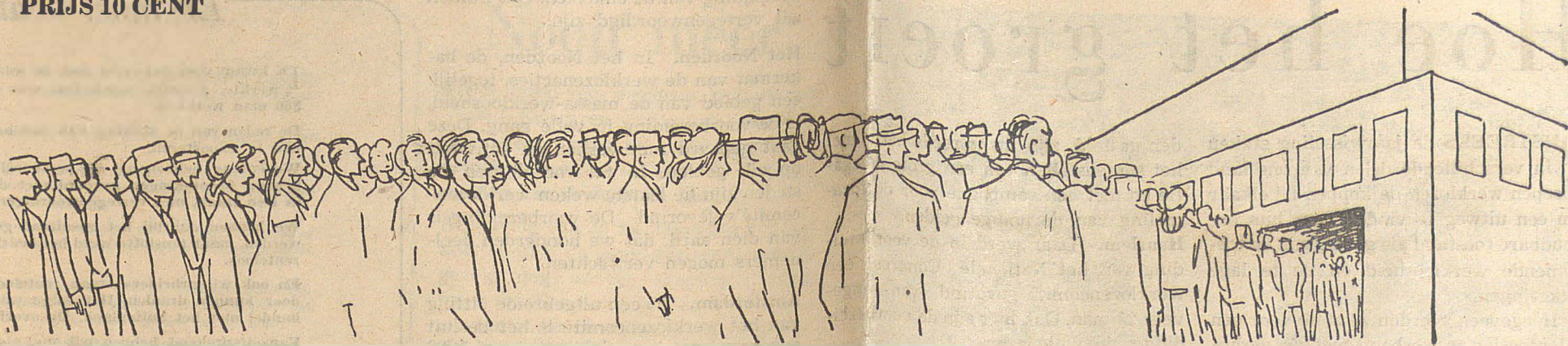
WERKLOZEN!

Op de 24ste Mei met duizenden naar Den Haag!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: *De Wittenstraat 155 II, Amsterdam-W.*

De commissie van voorbereiding:

A. Berghuis, Tilburg	H. M. v. d. Polder, Rotterdam
P. van Rijen, Tilburg	C. M. Been, Rotterdam
B. G. van Hoorn, Den Bosch	G. Smets, Rotterdam
A. Treffers, Nijmegen	Th. de Nennie, Den Haag
M. de Vries, Jubbega	W. J. Beeking, Den Haag
O. Jonker, Jubbega	J. Tuinebreijer, Den Haag
J. Westerling, Veendam	D. Rossen, Den Haag
A. Boddema, Veendam	A. Heytink, Haarlem
P. Boertien, Hoogeveen	H. Ooyen, Haarlem
J. Haak, Emmererfscheiderveen	S. J. Otter, Haarlem
P. Zwiers, Emmercompascuum	G. Jenner, Haarlem
G. v. Oosten, Nw. Weerdinge	Th. Berthauer, Amsterdam
J. Lourens, Musselkanaal	Van Eck, Amsterdam
H. Schwertmann, Finsterwolde	W. de Wit, Amsterdam
C. Berend, Beerta	A. Adriaanse, Amsterdam
Chr. Baars, Zaandam	G. Schoenmaker, Zaandam
K. Bartels, Zaandam	S. van Houten, Zaandam

de 24e mei

Nationaal Werklozen Congres

Uitgave van het Landelijk Comité van voorbereiding Secretariaat: A. H. van Eck De Wittenstraat 155 Amsterdam

OPROEP

DAARTOE aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie, die gehouden werd te Groningen op 28 Maart j.l., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een nationaal werklozencongres, dat gehouden zal worden op

Zaterdag, 24 Mei a.s., in de Houtrusthallen te Den Haag, aanvangende des morgens om 10 uur en eindigende des namiddags om 8 uur.

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozen-gezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de DUW, de ontoereikende OB- of SB-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen veelal geen enkele ondersteuning genieten.

De regering is niet voornemens hierin verandering te brengen. Zij wil de arbeiders, die op 30 Juni a.s. werkloos zijn, zelf uitsluiten van de Werkloosheidswet. Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen. De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen. Ofschoon door seizoen-invloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68.5 pCt meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen. Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een gezamenlijke krachtsinspanning de werklozen een menswaardig bestaan te verzekeren en het spook van de werkloosheid te verdrijven. De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als DUW-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt immers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen. Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen. De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk te steunen.

WERKLOZEN!

Op de 24ste Mei met duizenden naar Den Haag!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: De Wittenstraat 155 II, Amsterdam.

De commissie van voorbereiding:
A. Berghuis, Tilburg
P. van Rijen, Tilburg
B. G. van Hoorn, Den Bosch
A. Treffers, Nijmegen
M. de Vries, Jubbega
O. Jonker, Jubbega
J. Westerling, Veendam
A. Boddema, Veendam
P. Boertien, Hoogeveen
J. Haak, Erischelderveen
P. Zwiers, Emmercompascuum

G. v. Oosten, Nw. Weerdinge
J. Lourens, Musselkanaal
H. Swertman, Finsterwolde
C. Berends, Beerta
Chr. Baars, Zaandam
K. Bartels, Zaandam
H. M. v. d. Polder, Rotterdam
C. M. Been, Rotterdam
G. Smets, Rotterdam
Th. de Nennie, Den Haag
W. J. Beeking, Den Haag

J. Pummebeyer, Den Haag
D. Rossen, Den Haag
A. Heytink, Haarlem
H. Ooyen, Haarlem
S. J. Otter, Haarlem
G. Honne, Haarlem
Th. Berthauer, Amsterdam
Van Eck, Amsterdam
W. de Wit, Amsterdam
A. Adriaanse, Amsterdam
G. Schoenmaker, Zaandam
S. van Houten, Zaandam

Allen Eén

DE werkloosheid is geen natuurverschijnsel, maar een maatschappelijk kwaad, dat met succes bestreden kan worden. Zo staat het ook met de slechte materiële toestand waarin de werklozen verkeren. Vandaar het Nationale Congres tegen de werkloosheid op 24 Mei a.s. in Den Haag.

HET congres zal zich in de eerste plaats moeten richten tot de regering. Het is immers de regering, die door haar maatregelen de huidige werkloosheid in de hand heeft gewerkt. Als gevolg van de stelselmatige consumptiebeperkingen daalt het verbruik op de binnenlandse markt en dientengevolge de werkgelegenheid in tal van industrieën. Door het drastisch inkrimpen van de woning- en scholenbouw lopen niet alleen tienduizenden bouwvakarbeiders doelloos rond maar ook duizenden arbeiders uit de aanverwante bedrijven. En in de derde plaats heeft het regeringsbeleid ten gevolge, dat de uitvoer stagneert.

Het congres zal de regering duidelijk moeten maken, dat de werklozen in het bijzonder en de arbeidersklasse in het algemeen met een dergelijke gang van zaken niet langer genoeg nemen. Het is vooral om die redenen, dat het congres in Den Haag wordt gehouden, de stad waar de ministers hun dagelijkse bezigheden verrichten.

HET congres kan er echter niet mee volstaan, zich uitsluitend tot de regering te richten. Daarnaast heeft het tot taak een dringend beroep te doen op de Nederlandse vakbeweging om de broederstrijd te staken; door een gemeenschappelijke inspanning de werklozen — zowel de steuntrekkers als de DUW-arbeiders — uit hun ellendige toestand te verheffen en het spook van de werkloosheid te verdrijven. Het congres zal aldus een demonstratie worden van eenheid. Naast elkaar zullen ze zitten, de NVV-ers, de EVC-ers, de KAB-ers, de CNV-ers en de ongeorganiseerden. Eén in hun noden, één in hun verlangen naar een beter leven en welvaart-scheppende arbeid. Eén ook in hun wil om gezamenlijk op te trekken voor doeleinden, waarover geen meningsverschillen bestaan. In deze geest maken wij ons op voor de 24ste Mei, in Brabant en in het Noorden, in Twente en in het Westen van ons land.

Hoe het groeit

OMSTREEKS de jaarwisseling staken in verschillende delen van ons land groepen werklozen de koppen bij elkaar om een uitweg te vinden voor hun onhoudbare toestand als gevolg van de toenemende werkloosheid en de te lage uitkeringen.

In Hoogeveen voerden ze actie voor een kolentoeslag in verband met de verhoging van de kolenprijzen.

In het Zuiden, in Tilburg en Den Bosch, eisten ze een kledingtoeslag. Echter, in Houtigehage, waar een ontzaglijke werkloosheid heerst, besloot een aantal werklozen de werkloosheid op een andere wijze te bestrijden. Werk was er genoeg. Onder grote sympathie van de hele bevolking namen zij de zo noodzakelijke wegverbetering ter hand. Zo werd de omgekeerde staking geboren, gesteund door de werkenden en de middenstand.

Vooral in het Noorden van ons land werd dit voorbeeld met succes nagevolgd. In Jubbega werd als gevolg plotseling voor 1.3 miljoen aan werk uitbesteed.

In de naaste toekomst zal de werkloosheid snel in omvang toenemen door de beperking van de stoccartonindustrie in Oost-Groningen, de beperking van de textielindustrie en de aangekondigde stillegging van de herenconfectie-industrie, om van de voortdurende ontslagen in andere industrieën maar te zwijgen. Het Nationale Werklozen Congres op 24 Mei a.s. in Den Haag, is daarom niet alleen een zaak van de werklozen, maar ook van de nog werkenden, de middenstand, ja, van de hele werkende bevolking.

De werklozen hebben de voorbereiding hiervan met grote voortvarendheid ter hand genomen, gesteund door de steun en sympathie, die ze tot op heden bij hun acties ondervonden.

Zaandam. De werklozen, die reeds met succes actie voerden tegen het feit, dat de Hoogovendirectie bij voortdurend werklozen oproep voor slechts één of twee dagen en die bereikten, dat zij nu voor minstens drie dagen te werk wor-

den gesteld, zijn thans reeds bezig met het samenstellen van een grote delegatie en met een campagne voor de inzameling van de nodige gelden.

Haarlem. Daar werd in de voorbereiding van het Nationale Congres een werklozencomité gevormd van ongeveer 25 man. Ook hier zijn de voorbereidingen in volle gang.

Twente. Het komende congres staat uiteraard in het middelpunt van de belangstelling van de textielarbeiders, die reeds geheel of gedeeltelijk werkloos

Goed zo!

OOK de werklozen uit de drie Noordelijke provinciën hebben de oproep voor het deelnemen aan het Nationale Congres tegen de werkloosheid met instemming ontvangen. In tal van plaatsen ontwikkelen zij reeds een grote activiteit om deze deelname op de grootst mogelijke schaal te verzekeren. Zo heeft een ploeg veenarbeiders uit het Drentse veengebied besloten om iedere week een gulden per persoon te offeren voor het inzamelen van reisgeld. Dat wordt een aardig potje tegen de 24e Mei. Wij zeggen: Goed zo!

zijn, of waarvoor de werkloosheid dreigt. Zij zullen deelnemen.

Apeldoorn. Deze gemeente telt meer dan tweeduizend werklozen. Ook onder hen wordt het komende congres druk besproken.

Rotterdam heeft eveneens de voorbereidingen ter hand genomen.

DEN HAAG. Het werklozencomité is nog zeer jong en kwam dezer dagen met zijn eigen krant uit, De Uitweg genaamd. Deze krant staat in het teken van het komende congres en daarmee is de voorbereiding in deze stad met haar duizenden werklozen begonnen.

Het Zuiden. Tienduizend exemplaren van de oproep voor het Nationale Congres zijn reeds verspreid. Eveneens is men gestart met een geldcampagne ter

bestrijding van de onkosten. Het Zuiden zal vertegenwoordigd zijn.

Het Noorden. In het Noorden, de bakermat van de werklozenacties, tegelijk een gebied van de massa-werkloosheid, is de voorbereiding in volle gang. Deze gaat gepaard met verhoogde activiteit op elk gebied. In tal van dorpen en steden zijn de laatste weken werklozencomités gevormd. De voorbereiding is van dien aard, dat we honderden deelnemers mogen verwachten.

Amsterdam. In een uitgebreide zitting van het werklozencomité is het besluit genomen met een delegatie van 1000 man naar het congres te gaan. Op 1 Mei start deze groots opgezette campagne onder de leuze **Als één man tegen het spook van de werkloosheid**.

Het materiaal dat uitgegeven wordt, draagt dan ook deze slagzin.

DIT is dan een greep uit de talrijke berichten, die op het secretariaat binnen komen. Het is zo verheugend te mogen opmerken, welk een steun wij ondervinden van veel arbeiders in de bedrijven. Eén van hen schreef ons:

„Wij — de werkenden — voelen ons ten nauwste verbonden met jullie. Reeds ondervinden wij, dat de patroons pogen de lonen en tarieven omlaag te drukken. Daarbij hanteren zij jullie als een soort stok achter de deur, als een dreigement, hetgeen wij van voor de oorlog kennen. Toen was het ook als je nog werkte: „Wil je niet voor minder? Er staan er duizenden voor de deur die wel willen.“ Omdat wij dat niet terug willen, ga ik als werkende mee naar Den Haag. En op mijn afdeling zal ik voorstellen met een delegatie deel te nemen, of er minstens voor te zorgen, dat wij de onkosten voor tien werklozen dekken...”

Ook van de middenstand ondervinden wij veel steun, in de vorm van advertenties in onze bladen, maar ook andere vormen van financiële steun. Het gaat goed. Wij, de werklozen, vinden elkaar tegen de gemeenschappelijke vijand, de werkloosheid. Maar bovendien vinden de werkloze en werkende arbeiders elkaar, terwijl ook de middenstand zich aan onze zijde schaaft.

De leuze van de Amsterdammers is een goede leuze, ontleend aan de ervaringen. **Als één man tegen het spook van de werkloosheid.**

Daarom op 24 Mei naar Den Haag.

A. M. v. ECK

Er moet wat g

IK kwam voor het eerst met de wereld... werkte, gesloten werd. Dat was een 360 man werkten.

De reden van de sluiting van het bedrijf had te exporteren.

Wekenlang hebben wij als personeel gehad besprekingen gevoerd met de burgemeester in Den Haag, met vertegenwoordigers van de gemeente.

We hebben daarbij het resultaat geboekt, maar tenslotte werd het bedrijf toch renteloos.

En ook wij arbeiders staan renteloos en door kunnen draaien. Het enige wat daar handel met het buitenland. De overheid wil dat niet.

Vanzelfsprekend hebben wij ons, als georganiseerd, tot onze organisatie gewend. En het is nog mijn heilige overtuiging, dat tegen dit ontslag hadden verzet, dan had het op de keien.

Enkele dagen nadat wij werkloos werden, de DUW. Ik sta nu met een schop in mijn hand, maar over zwijgen. Het is geen loon.

Tegen de werkloosheid kan en moet wat stander van het op handen zijnde nationale werkloosheid en voor verbetering van de Werklozen en gij die in de DUW werkt, lijf gaan.

De situatie is onhoudbaar!

Het kan en mag zo niet langer voortgaan!

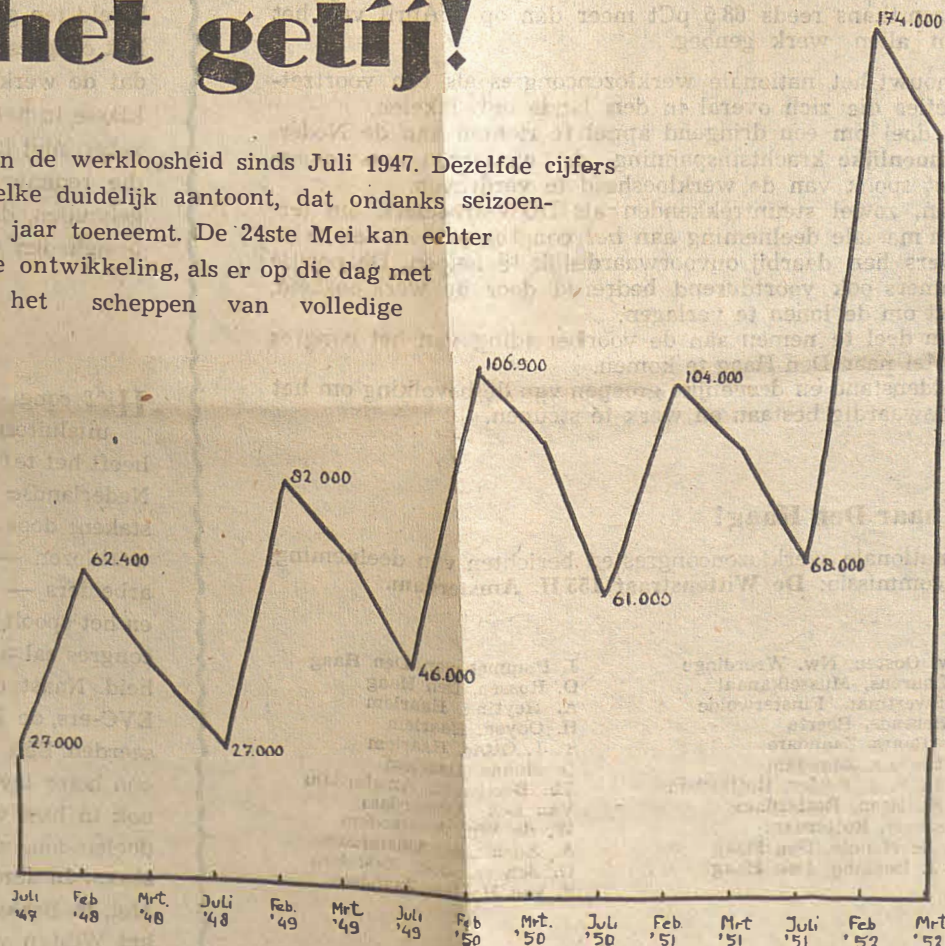

Een greep uit de vele werklozenkranten, die in de afgeleverd zijn.

Keert het getij!

Onderstaande cijfers geven een beeld van de werkloosheid sinds Juli 1947. Dezelfde cijfers zijn verwerkt in nevenstaande grafiek, welke duidelijk aantoonst, dat ondanks seizoensdalingen, de werkloosheid van jaar tot jaar toeneemt. De 24ste Mei kan echter een keerpunt worden in deze noodlottige ontwikkeling, als er op die dag met duizenden gedemonstreerd wordt voor het scheppen van volledige werkgelegenheid.

Juli	1947	27.000
Februari	1948	62.400
Maart	1948	44.000
Juli	1948	27.000
Februari	1949	82.000
Maart	1949	67.300
Juli	1949	46.000
Februari	1950	106.900
Maart	1950	91.600
Juli	1950	61.000
Februari	1951	104.000
Maart	1951	91.000
Juli	1951	68.000
Februari	1952	174.000
Maart	1952	153.000

Dreigende massa In Stoccarton-industrie

RUIJ tweeduizend arbeiders, werkzaam in de Groningse stoccartonindustrie worden met werkloosheid bedreigd.

De fabrikanen hebben 25 pct productiebeperking doorgevoerd, waardoor iedere fabriek een week per vier weken stil staat. In de praktijk blijkt echter dat er nu al fabrieken zijn die reeds drie weken zijn stilgelegd.

Alhoewel een wachtgeldregeling voor de arbeiders is doorgevoerd, betekent dit toch een inkomstenvermindering voor de arbeiders, terwijl de praktijk aantoonst, dat met deze voortgang de wachtgeldregeling een voorportaal kan vormen voor de werkloosheid.

De arbeiders in de stoccartonindustrie begripen, dat hiertegen de strijd moet worden georganiseerd en zij hebben daarom een comité opgericht, samengesteld uit leden van verschillende vakorganisaties. Dit comité heeft de arbeiders in de stoccartonindustrie opgeroepen tot het houden van een conferentie op 10 Mei in Oude Pekela, waar zij hun eisen en de te nemen maatregelen zullen bespreken. De eensgezindheid en strijdwill van de arbeiders in de stoccartonindustrie is groeiende. Wij begroeten dit initiatief, daar dit mede een fase is in de voorbereiding voor de 24ste Mei

gedaan worden!

heid in aanraking toen het bedrijf waar ik rote lompensorteerderij, waar zo'n kleine was, dat de firma geen mogelijkheid meer

gd het bedrijf te laten voortbestaan. We meester van Amsterdam, met ministers de Arbeidsbeurs.

dat de ontslagen wekenlang uitgesteld gesloten en staat nu met al zijn machines

p de keien. Het bedrijf had gemakkelijk voor nodig was, was de mogelijkheid tot ingerde hierin maatregelen te nemen.

aniseerde arbeiders, toen dit ontslag aan d. (Ik zelf ben katholiek georganiseerd). Wanneer de bonden zich met meer kracht het bedrijf nog gedraaid. Thans staan we

regren velen van ons al een oproep voor hand en het loon dat ik verdien, laat ik ik kan er niet van leven.

edaan worden. Daarom ben ik een voor-Congres van de werklozen, gericht tegen e positie van de werklozen.

aten wij met elkaar die werkloosheid te

Th. BERTHOUWER, Amsterdam.

Nooit meer

IN de jaren vóór de oorlog kwijnde ons land. Er waren zo'n half miljoen werklozen; onder de middenstand en kleine ondernemers vielen de faillissementen aan de lopende band.

Als gevolg van de werkloosheid werden keer op keer de lonen verlaagd, met als gevolg nog minder koopkracht, nog meer werkloosheid, nog meer faillissementen onder de middenstanders. In die tijd hadden wij als organisatie ons Plan van de Arbeid. Wij hebben daarvoor veel propaganda gevoerd. En ik geloof, als wij in die jaren het plan uitgevoerd gekregen hadden, dan was de werkloosheid teruggedrongen, zo niet geheel ongedaan gemaakt.

Maar nu, een paar jaar na de oorlog, zitten we weer midden in de werkloosheid. Nu zegt men wellicht: „Het zijn er nog geen half miljoen”. Nee, maar het gaat er hard naar toe.

Op 1 April waren er weer 60.000 meer dan op 1 April van het vorige jaar. En aan alle kanten zie je weer diezelfde verschijnselen als in de vooroorlogse periode. Weer worden de lonen verlaagd.

Weer dalen de omzetten van de winkeliers, met als gevolg geheel of gedeeltelijke sluiting van tal van fabrieken, hetgeen het aantal werklozen weer groter maakt.

Er zal snel wat gedaan moeten worden!

VERHOOGING van de koopkracht zal de bedrijvigheid doen toenemen, zal de omzet van de winkeliers vergroten. Verhoging van de koopkracht, dat wil dus zeggen, zet de arbeiders aan het werk, niet tegen DUW- maar tegen echte lonen. Verhoog de uitkeringen van de werklozen!

Haagse werkloze bouwvakarbeiders, lid van de A.N.B., bespreken de situatie.

Doen we dit, dan zullen de arbeiders meer kunnen gaan kopen, dan zal ons economische leven opbloeien. Men hoort zo vaak: „Ja, maar daar is geen geld voor!”

Dat geld is er wel. Maar dan moeten we het daar halen waar het is, nl. bij de grote ondernemers. Het gaat hen niet slecht. Kijk maar naar hun winsten. Daar kan geld van af.

Ik weet niet precies hoeveel geld er weggesmeten wordt aan straaljagers en meer van dat moois. Ook daar is geld te halen. Wij, de werklozen, moeten uit de misère. Je kunt van het steunbedrag niet rondkomen in deze dure tijd.

Het is onverantwoordelijk om maar te zeggen: „We doen toch zo ons best!”

Er moeten krachtige maatregelen genomen worden. Het gaat om het belang van meer dan een half miljoen mensen. Vóór de oorlog hadden wij als organisatie ons Plan van de Arbeid. Thans hebben we als werklozen ons plan. Dat is een eenvoudig plan, nl.

Werk voor allen.

Verhoging van de steunnormen.

In het teken van dat plan staat het komende nationale congres van de werklozen. Ik ga er heen en ik zal er voor werken, dat duizenden met mij gaan.

Amsterdam, H. L.

WAEN

de itweg

DE ARBEIDER

—AAN VAN DE WERKLOZEN

1932

het Signaal

WERKLOZENCOMITÉ

EIST WERK!

EN BROOD

ROTTERDAMSE WERKLOZEN

Werkloosheidwet

gelopen weken door de verschillende comités werden

MIDDENSTANDERS...

en de werkloosheid

IN de voorbereiding van het a.s. Nationale Werklozen Congres in Den Haag kwamen we onder meer op bezoek bij een der Amsterdamse marktcoöplieden, de heer Muller, tevens bestuurder van de plaatselijke organisatie van marktcoöplieden (groenten en fruit). Er was om zo te zeggen dadelijk aansluiting en het uitvoerige gesprek, dat we met hem hadden, werd een aaneenschakeling van feiten en argumenten, die stuk voor stuk aantoonde, dat de actie van de werklozen onmiddellijk de belangen van de neringdoenen raakt.

„U zegt”, aldus onze zegsman, „dat door de invloed van de werkloosheid de koopkracht daalt. Nou, ik zal U er wat van vertellen...”

Weet U, dat de afgelopen winter velen van mijn collega's bij Sociale Zaken moesten aankloppen? En het is toch waarachtig niet zulk koud vriesweer geweest. Maar, dat kon toch niet anders. Neem nou eens groenten en fruit. Daar zit ik zelf in.

Om de haverklap vragen de vrouwen: koopman, heb je 2 kwartjes stekkie voor me, het is om uit te persen. Acht sinaasappelen voor een gulden is me te duur. Spinazie kostte b.v. gisteren 25 ct een pond. De spinazie bleef liggen, terwijl de raapstelen voor 20 ct het pond wel werden gekocht, alleen omdat ze 5 ct goedkoper is. En zo gaat het met alles, wat je op je kar hebt. De vrouwen kijken eerst naar de prijs en dan pas naar de kwaliteit of soort.

„Ja, maar hoe gaat het nou achter de kar, we bedoelen met je zelf”, zo vroegen we.

„Ja wat zal ik U daar van zeggen. Aan de buitenkant lijkt alles best, maar de werkelijkheid is anders. Bij voorbeeld. Een kist snaasappelen à 200 stuks kost op het ogenblik f 23,50. Verkoop 2 stuks

voor 1 kwartje. Ontvangst f 25.—. Tel uit je winst. En dan moeten ze nog gaaf zijn.”

„Maar kunt U er dan geen cent meer voor maken?” zo vroegen we.

„Dan krijg je geen handgift”, was het antwoord. „En met de groenten is het net eender, ja zelfs nog erger. Je koopt b.v. 8 kilo spinazie op het ogenblik voor f 2.—. Verkoop 35 ct. Winst... bruto 80 ct per kist. Hiervan gaat af 15 cent vracht, 4 cent, kisthuur, inwicht plm. 1 pond. Tezamen 31,5 ct. Blijft over, netto 50 ct. Daarbij nog te bedenken, dat het statiegeld voor de kisten is verhoogd van f 2,— op f 3,—. En hoe vaak raakt niet een kist zoek, met dikwijls het gevolg 6 kisten spinazie verkocht — geen winst.

Dan nog niet te spreken van de verhoging van loodshuur, kramengeld, enz. . . Hard werkende zijn we dus ook werkloos. Want als we des zomers niet eens wat extra verdienden, hadden we minder dan een doorsnee DUW-arbeider en evengoed heten we... Middenstander.”

„Kunt U ons iets vertellen over andere branches?” vroegen we daarop.

„Ja zeker, waarom niet. B.v. de textielhandel. Als gevolg van de werkloosheid,

maken de vrouwen van oud nieuw. Er wordt dus weinig meer gekocht. De textielcoöplui bezoeken over het algemeen meermalen per week markten buiten de stad. De tarieven van de spoorwegen zijn verhoogd. De wegenbelasting is verhoogd. De prijzen van benzine en olie zijn verhoogd. De vrachtkosten zijn verhoogd. Marktgeden veelal verhoogd... en de inkomsten verminderd. Winst nihil. Maar toch... middenstander.

Het is zeer duidelijk, dat van vele marktcoöplieden en winkeliers de schulden schrikbarend toenemen, waardoor ook de grossiers in deze kringloop betrokken worden.

Een voorbeeld. Een marktkoopman heeft f 35,— schuld. Begrijpelijk, dat ik de naam niet kan noemen. Hij kan dit niet ineens betalen. Hij vraagt daarom een afbetaling aan de arbitrage-commissie, die is ingesteld door de grossiers.

Hij kan zijn verplichting niet nakomen en komt daardoor op de zg. zwarte lijst, waardoor hij geen handel meer kan betrekken. Dus middenstander... werkloos. Een voorbeeld uit vele.”

Aan het slot vroegen wij de heer Muller: „acht u het niet dringend noodzakelijk, dat ook de middenstandsorganisaties op het a.s. Nationale Congres van Werklozen in Den Haag zijn vertegenwoordigd?” „Vanzelfsprekend,” was het antwoord, „want onze belangen gaan parallel.”

„Ik beloof u,” en met deze woorden nam hij afscheid, „dat ik van mijn kant er alles aan zal doen om dit te bevorderen, want werk voor de arbeiders betekent welvaart, ook voor ons.”

a-werkloosheid

in Den Haag en wij twijfelen er niet aan dat ook de arbeiders in de stocartonindustrie van hun belangstelling op de 24ste Mei zullen getuigen.

In Twente

Het gaat niet goed in de textiel- en kledingindustrie. Tal van ondernemers hebben de productie aanmerkelijk ingekrompen en de werktijd verkort. Dit betekent voor duizenden textiel- en confectiewerkers een gevoelige inkomstenverlaging. Het betekent vooral echter een dreigende werkloosheid. Reeds zijn talrijke ontslagen gevallen. Meer zullen volgen als de textielarbeiders in hun lot zouden berusten. Maar zij berusten niet. Ons kwam ter ore, dat zij zeer binnenkort een conferentie zullen houden, die zich beraden zal over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om het levenspeil te handhaven en volledige werkgelegenheid te scheppen. Aldus treden ook de textielarbeiders en -arbeidsters in de rijen van de strijders tegen de werkloosheid.

Zij sluiten zich aan bij hun Twentse medearbeiders, die reeds voorbereidingen treffen om op 24 Mei in groten getale naar Den Haag te gaan.

Alle werklozen in de Werkloosheidswet

VOLGENS de overbruggingsregeling ontvangt een arbeider, die werkloos is 80% van zijn verdiende loon als uitkering, met dien verstande, dat hij nooit meer dan 38 gulden ontvangt in een eerste of tweede klas gemeente, gedurende 13 weken. Als hij hiervan uitgetrokken is, valt een werkloze arbeider onder de Sociale Bijstandsregeling, volgens welke regeling hij wel minder maar nooit meer dan 30 gulden en negentig cent ontvangt.

Jeugdige werklozen krijgen een zeer geringe uitkering en na 13 weken in het geheel niets meer.

Het is voor iedereen duidelijk, dat geen enkel gezin van bovengenoemde bedragen de ontzaggelijke kosten van het levensonderhoud kan dekken.

DIT werd reeds lang geleden ook door de overheid erkend, toen hij met een wetsvoorstel kwam, genaamd de werkloosheidswet. In November 1949 werd deze wet door de Tweede Kamer aangenomen.

Volgens deze wet zou de uitkering 80 pct van het verdiende loon bedragen, terwijl het maximum in wezen werd opgeheven. De duur van de uitkering werd op 21 weken bepaald, terwijl ook de jeugdige werklozen een belangrijke verbetering tegemoet gingen.

Er is in die tijd veel critiek op de wet gebracht. En ongetwijfeld is deze verre van volmaakt, maar niet ontkenbaar mag worden, dat het bepaalde in de werkloosheidswet een belangrijke verbetering was en is in vergelijking met de wel zeer onvoldoende Overbruggings- en Sociale Bijstandsregelingen.

Het in werking treden van deze wet was dringend noodzakelijk en werd noodzakelijker naarmate de werkloosheid in omvang toenam en daardoor ook voor vele groepen van arbeiders van meer permanente aard werd.

Thans telt ons land meer dan 150.000 werklozen, waaronder meer dan 25.000 jeugdigen, zoals wij in een rapport van de KAB kunnen lezen.

Nog steeds is de werkloosheidswet niet in werking getreden. Dat betekent, dat de duizenden werklozen, die er sinds '49 waren, wekelijks een verhoging van hun uitkering van 10 tot 18 gulden is onthouden. De schade, die op deze manier aan de gezinnen van deze werklozen en aan de jeugdige werklozen is toegebracht, laat zich niet makkelijk in cijfers tot uitdrukking brengen. Doch een ieder die wel eens werkloos is geweest of de werkloosheid van dichtbij gade kan slaan zal dit enigermate kunnen begrijpen.

Thans is bekend, dat deze werkloosheidswet nu eindelijk op 1 Juli a.s. van kracht zal worden. Dat is dan ruim 2,5 jaar, nadat de wet werd aangenomen door de Tweede Kamer.

Het is begrijpelijk, dat er een zucht van verlichting ging door de rijen der jongere en oudere werklozen en van allen, die dagelijks met de werkloosheid te maken hebben, omdat hiermede enige verlichting van hun moeilijke omstandigheden in het vooruitzicht werd gesteld. Het is nog begrijpelijk, dat er een golf van verontwaardiging door onze rijen ging, toen het wetsontwerp 2459 bekend werd.

Wat behelste dit wetsontwerp? Het is maar klein, nauwelijks drie artikelen. Doch deze artikelen spreken, indien zij van kracht mochten worden, de banvloek uit over de tienduizenden jongere en oudere werklozen van dit

ogenblik. Want, van dit wetsvoorstel zullen alle arbeiders die op 30 Juni a.s. werkloos zijn, worden uitgesloten. Ze zullen worden uitgesloten van de rechten, die de werkloosheidswet biedt — en die op 1 Juli a.s. van kracht wordt.

Wetsvoorstel 2459 is een hoon aan allen die thans of op 30 Juni a.s. werkloos zijn. Het degradeert hen tot tweede rangsburgers en het is bovendien volkomen in strijd met de werkloosheidswet zoals deze in 1949 werd aangenomen en die juist was bedoeld om de gevolgen van de werkloosheid enigermate te verlichten.

Met angst in hun hart zien de tienduizenden werklozen de datum tegemoet, dat dit wetsvoorstel in de Kamer komt. Met angst en gramschap in hun hart tegen hen, die de werklozen deze verlichting van hun toestand willen onthouden.

Op allerlei manieren hebben de werklozen hun mening over het wetsvoorstel 2459 aan regering en Tweede Kamer bekend gemaakt. In door duizenden werklozen getekende petities uit Den Haag, Rotterdam, Leiden, Amsterdam en tal van andere plaatsen, hebben zij van de regering verlangd, dat zij het voorstel terugneemt of hebben zij de leden der Tweede Kamer gevraagd het voorstel te verwerpen. De regering, de leden van de Tweede en Eerste Kamer, zij mogen niet doof zijn voor de gerechtvaardigde verlangens van de werklozen. Zij dienen hun beloften, vastgelegd in de werkloosheidswet 1949, volledig na te komen.

Alle werklozen in de werkloosheidswet

DAT is de leuze, die wij luid en met overtuiging aanheffen. Het is ons in 1949 verworven recht, dat reeds te lang op uitvoering heeft moeten wachten.

Zo de regering, de leden van de Tweede en Eerste Kamer mochten besluiten ons van onze rechten verstoken te verklaren, dan nog zullen wij niet berusten. De toestand in onze gezinnen gedooft dit niet. Wij zullen de leuze van de Groninger Streekconferentie verwezenlijken.

Wij zullen met alle kracht ijveren voor verlenging van de overbruggingsuitkering tot 21 weken en voor verhoging der overbruggingsuitkering tot aan de bedragen, waarop de werkloosheidswet recht geeft.

Ook daarvoor demonstreren wij op 24 Mei a.s.

LOONZAKJE

voor *R. de Haan*

Bedrag	2750
Ziektepremie enz	089
	2661
Loonbelasting	
	2661

Het loonzakje van een te werk gestelde arbeider na een volle werkweek. Commentaar overbodig!

HAARLEM

Werklozencomité opgericht

OOK in Haarlem zijn een twintigtal werkloze arbeiders overgegaan tot het oprichten van een comité. Woensdag 23 April vond een vergadering plaats. Daar is besloten om een gedrukte krant uit te geven. Donderdag 1 Mei startten wij met 1000 kranten onder onze werkloze en werkende vrienden. Ook is besloten om onder de middenstanders onze gedachten te propageren. Tevens hebben wij elkaar beloofd, met een groot aantal naar ons congres te gaan. Dit congres moet slagen. Daarom roepen de Haarlemse werklozen hun vrienden in het hele land toe: Vormt één front van NVV-ers, KAB-ers, CNV-ers, EVC-ers en ongeorganiseerden tegen de werkloosheid. K.S.

Een eerste resultaat

Bij het ter perse gaan van deze krant lezen wij in de dagbladen het antwoord van de minister op de voorgestelde wijzigingen inzake de werkloosheidswet.

Daaruit lezen wij dat de regering niet van plan is aan de gerechtvaardigde verlangens van ons tegemoet te komen om de arbeiders die op 30 Juni a.s. werkloos zijn op te nemen in de werkloosheidswet.

Als argument daarvoor verschuilt zij zich achter „administratieve” moeilijkheden.

O.i. bestaan er geen administratieve moeilijkheden, wanneer het gaat om de belangen van tienduizenden werklozen en hun gezinnen.

De regering is wel bereid om de uitkeringstermijn van de overbruggingsregeling van 13 weken op 21 weken te brengen voor die arbeiders, die op 1 Juli reeds werkloos zijn.

Dit is een belangrijk succes in onze actie voor gelijkberechtiging van alle werklozen.

Het moet voor ons een stimulans zijn om met grote kracht de actie voor gelijkberechtiging voort te zetten.

Regering, voor verhoging van de overbruggingsuitkering tot aan het bedrag waarop de werkloosheidswet recht geeft, zijn geen belangrijke administratieve veranderingen nodig!

Werklozen en werkende arbeiders, daarom nu met kracht vooruit, gesteund door dit eerste belangrijke succes, voor:

Verhoging van de overbruggingsuitkering tot aan de bedragen, waarop de werkloosheidswet recht geeft.

Toch verloor Moeder Haagsma de moed niet

(Een waar verhaal)

MARIE HAAGSMA zit voor het raam, dat uitziet op een lange, smalle straat zoals er zovele zijn in de grote volksbuurten van Amsterdam. Verveloos rijen zich de huizen aaneen. Achter de meeste ramen hangen helder gewassen en gestreken gordijnen. Het is voorjaar en vele vrouwen, gedreven door het mooie lenteveer, zijn al begonnen met de schoonmaak. Ook zij, Marie Haagsma, heeft verheugd over de zomerse warmte in het begin van April, de kachel glimmend gepoetst en opgeborgen in de waranda-kast. Gelukkig, de zorg voor brandstof is tenminste een half jaar van de baan. Misschien kan ze, als ze nu eens heel zuinig is, nieuwe schoenen voor de kinderen bij elkaar sparen.

Als ze 's morgens van het kantoor, waar ze van half zeven tot half negen werkte, thuis kwam, begon ze vol goede moed aan de schoonmaak. Eigenlijk moesten er nieuwe gordijnen komen en een mat in de keuken. Ook de stoelen in de huiskamer vroegen om een nieuwe bekleding.

Indachtig de schoentjes, die ze wou sparen van het niet meer nodige kolengeld, waste ze de oude gordijnen, knipte de rafels van de kanten van de keukenmat, nadat ze hem voorzichtig geboend had, en deed of ze de versleten stoelzittingen niet zag. Toen, vlak na de schoonmaak, gebeurde het.

Op een Vrijdagavond kwam Jan thuis van zijn werk zonder dat de kinderen zoals gewoonlijk vrolijk achter hem aanliepen, wendende: Vrijdags brengt hij wat lekkers voor ons mee, dan heeft hij pas „gebeurd”.

Deze Vrijdagavond liepen ze stil achter hem aan. Toen ze hem vrolijk tegemoet waren gehold, had hij alleen maar verdrietig naar hen gekeken, en ze niet, als anders, geplaagd: „Nee, ik heb niets,” om onmiddellijk daarop met het zakje met snoep te zwaaien.

De Vrijdagavond gooide Jan in de blinkend gewreven huiskamer zijn loonzakje op tafel met de mededeling: „De laatste keer, Marie.” „k Ben ontslagen met nog 46 andere collega's.” „Was Marie of de schone kamer met de pas gewassen gordijnen, die versleten stoelzittingen en het glanzend gewreven buffet voor haar ogen in het rond draaiden. De eerste ogenblikken kon ze geen woord spreken.

„Gaan jullie nog wat op straat spelen”, zei ze eindelijk. „Ik roep je wel als het eten klaar is.” „Hoe kan dat nou?” vroeg Marie, toen de kinderen de deur uit waren. „Er is toch werk genoeg bij jullie.” „Dat is ook zo”, antwoordde Jan, „maar doordat de anderen harder moeten werken, vliegen wij er uit.”

„Er is toch genoeg nodig”, Marie keek naar de gestopte gordijnen, de versleten stoelen en dacht aan de schoenen voor de kinderen. „Dat is nou juist het krankzin-

nige, Marie.” „Er is van alles nodig, huizen, textiel, meubelen, schoenen enz. En toch komen we op de keien. De oorlog kost te veel, meid.”

„Oorlog?” Marie keek verwonderd. „Er is toch geen oorlog.” „Nee, gelukkig niet. Geen wereldoorlog tenminste. Maar de grote heren in Amerika willen het er op aanleggen. Daarom laten ze oorlogsmateriaal maken en verkopen het duur. Ook aan Nederland. Daar worden de zuur verdiende belastingcenten voor gebruikt door onze regering, snap je.”

Marie ruimde in gedachten de tafel af. — „Werkloos” hamert het in haar hoofd. — Jan ook werkloos, net als die andere tienduizenden. — „Maar als jullie het nou niet nemen”, vraagt ze. „Als jullie je nou eens allemaal verenigen en naar de regering in Den Haag gaan en werk eisen?” „Dat is ook de bedoeling”, gaf Jan ten antwoord. „Als we dat doen, weten de heren in Den Haag en in Amerika, meteen, dat we geen zin in oorlog hebben, dat we willen werken en leven. We zijn 1940 — 1945 nog niet vergeten, Marie.” De aardappelen opschuddend zeg ze: „Je moet er niet aan denken, dat zoiets nog eens weer gebeuren zou. Geen eten. Angst. Armoede. Oorlog. Dat wil toch niemand van ons. Je moet helpen, Jan, om de

werklozen bij elkaar te brengen en dan met z'n allen naar Den Haag. Geen werklozen, geen soldaten, maar werk en leven, dat willen wij moeders.” Dan zegt ze: „Roep jij de kinderen even, Jan, en laten we er onder 't eten niet meer over praten. Er komen nog meer dagen.” „Je bent een flink wijf, Marie.” Jan zoent zijn vrouw in haar hals. „Roep nou de kinderen, anders wordt het eten koud.” Marie geeft hem een duwtje in de richting van de buitendeur.

ALS Jan hen roept, komen de kinderen aanhollen. Gelukkig. 't Is niet meer zo akelig stil in huis als daarnet, toen moeder hen de straat opstuurde. „Wat heb ik een honger, moeder”, zegt Henk, de oudste van de drie. „Eet dan maar antwoordt ze zacht. Ze kijkt Jan aan, die tegenover haar zit tussen de twee andere kinderen. Begrijpend knikt hij haar toe, alsof hij zeggen wil: „Wij mannen, zullen alles op alles zetten om het leven van de kinderen te behouden en te behouden. Reken maar.”

Marie overziet haar gezin aan de schaars voorziene dis, waar de eieren op de sla ontbreken, omdat daar aan het eind van de week geen geld voor is. Zorgen om de komende weken leggen diepe rimpels in haar voorhoofd. Toch voelt ze zich niet verslagen. Toch wil ze de moed niet verliezen en voelt ze zich niet alleen. Honderd-duizenden werklozen met hun vrouwen kunnen immers een grote kracht zijn in de strijd voor werk en een goed loon, in de strijd voor het leven!

Werklozen- en DUW-conferentie in Brabant

IN SOS, het org. van de werklozen en DUW-arbeiders in Tilburg en Den Bosch, is een oproep opgenomen voor een conferentie van werklozen en DUW-arbeiders uit geheel Brabant.

In de oproep wordt vastgesteld, dat de actie van de werklozen tot op heden grote sympathie mocht ondervinden van de werkende arbeiders en de middenstand.

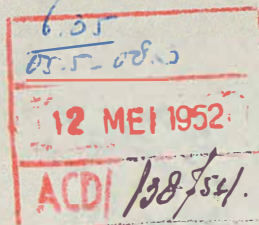
Alle lagen van de bevolking worden uitgenodigd naar deze conferentie hun tegenwoordigers te zenden, die in het teken zal staan van de strijd tegen de te lage uitkeringen tegen de te lage DUW-lonen

Verbinding no.69.

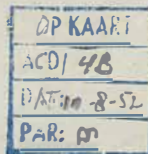
No.P.32/1952.

VERTROUWELIJK.

Betr.: Feestavond van Werklozen-
en DUW-arbeiderscomité.

10 Mei 1952.

Schutte in margine d/ho

Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen het rapport no.R.25/1952, ddo.8 Mei 1952, betreffende een feestavond, gehouden op 28 April 1952 door het in de margine vermelde comité.

ID 's-Bosch.

B

Verbinding no.69.

No.R.25/1952.

Onderwerp:

Feestavond van het "Werklozen
en DUW-arbeiderscomité".

VERTROUWELIJK.

R A P P O R T .

De Inlichtingendienst 's-Hertogenbosch heeft de eer het volgende te rapporteren:

Op Maandag, 28 April 1952 te omstreeks 20.00 uur werd in hotel "Hof van Brabant" een feestavond gegeven door het "werklozen- en DUW-arbeiders-comité. In de zaal - die een capaciteit heeft van ongeveer 350 personen - waren tussen de 250 en 300 personen aanwezig, bestaande uit volwassen mannen en vrouwen. De feestavond werd geopend door: DIRK SATTER, geboren te 's-Hertogenbosch, 17-2-1917, werkloos sigarenmaker, wonende te 's-Hertogenbosch, Korte Tolbrugstraat no.30. In zijn openingswoord liet Satter blijken, dat de werklozen en DUW-arbeiders toch wel in staat waren een feestavond in elkaar te zetten. Hij kondigde het programma van de avond aan. Tot aan de pauze werd er door een banjo-club muziek gemaakt en er werden enkele korte toneelstukjes opgevoerd. Dit alles had geen politieke strekking. Tijdens de pauze werd nog het woord gevoerd door een lid van het Tilburgse Werklozen en DUW-arbeiderscomité. De naam van de spreker is niet achterhaald kunnen worden, terwijl Bossche comité-leden hem ook niet kenden. Zijn toespraak had ook geen uitgesproken politieke strekking. Hij wakte de aanwezigen op trouwe lezers te zijn en te blijven van het orgaan dat door de samenwerkende comité's van 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven wordt uitgegeven. Hij besprak ook in korte bewoordingen de noden van de werklozen en DUW-arbeiders.

De avond had een rustig verloop. Er heerste een opgewekte stemming. Het gebodene viel kennelijk in de smaak van het publiek.

In de zaal waren alleen bekende Bosschenaren met hun vrouwen aanwezig, terwijl geconstateerd werd, dat verspreid in de zaal zaten enkele der vooraanstaande Bossche communisten, zoals W. J. van Ooijen sr., M. Oomen, W. van Wijngaarden. Deze hebben totaal geen activiteit ontplooid.

ID 's-Bosch, 8 Mei 1952.

P-

*Mrede
Ole X*

1. D. Hoogeveen.

Nr. G 57/52

Onderwerp: Nationaal Werklozencongres

6.35 / 05-5-08.21 / 6.35 / 05.26
15 MEI 1952
ACD / 139.69

Vertrouwelijk.

Schitter is niet bij de

Met toezending van bijgaand pamflet, dat op beperkte schaal in deze gemeente werd verspreid, heb ik de eer U te berichten dat de personalia van de daarin genoemde P. Boertien, Hoogeveen, als volgt luiden:

Pieter BOERTIEN, geboren op 26 Augustus 1922 te Hoogeveen, beroep landarbeider, wonende te Hoogeveen, K. de Raadstraat 3.

Boertien is aangesloten bij de E.V.C.

Hoogeveen, 13 Mei 1952.

Alb. Beunen

AAN de Binnenlandse Veiligheidsdienst
Javastraat 68,
's-G R A V E N H A G E.

OPROEP

Daartoe aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie, die gehouden werd te Groningen op 28 Maart jl., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een

NATIONAAL WERKLOZENCONGRES

dat gehouden zal worden op

**Zaterdag 24 Mei a.s., in de
Houtrusthallen te Den Haag,**

**aanvangende des morgens om 10 uur en
eindigende des namiddags om 8 uur**

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozengezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de D.U.W., de ontoereikende O.B.- of S.B.-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen geen enkele ondersteuning genieten.

De regering is NIET voornemens hierin verandering te brengen. Zij wil de arbeiders, die op 31 Juni a.s. werkloos zijn, zelfs uitsluiten van de Werkloosheidswet.

Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen.

De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen.

Ofschoon door seizoeninvloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68,5 % meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen.

Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een *gezamenlijke* krachtsinspanning de werkloosheid te verdrijven.

Z. O. Z.

De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als D.U.W.-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt immers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen.

Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen.

De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk, te steunen.

WERKLOZEN

Op de 24ste Mei met duizenden naar Den Haag!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: *De Wittenstraat 155 II, Amsterdam-W.*

De commissie van voorbereiding:

A. Berghuis, Tilburg
F. van Rijen, Tilburg
E. G. van Hoorn, Den Bosch
A. Treffers, Nijmegen
M. de Vries, Jubbega
O. Jonker, Jubbega
J. Westerling, Veendam
A. Boddema, Veendam
P. Boertien, Hoogeveen
J. Haak, Emmererfscheiderveen
P. Zwiers, Emmercompasuum
G. v. Oosten, Nw. Weerdinge
J. Lourens, Musselkanaal
H. Schwertmann, Finsterwolde
C. Berend, Beert
Chr. Baars, Zaandam
K. Bartsis, Zaandam

H. M. v. d. Polder, Rotterdam
C. M. Been, Rotterdam
G. Smets, Rotterdam
Th. de Nennie, Den Haag
W. J. Beeking, Den Haag
J. Tuinebreijer, Den Haag
D. Rossen, Den Haag
A. Heytink, Haarlem
H. Ooyen, Haarlem
S. J. Otter, Haarlem
G. Jenner, Haarlem
Th. Berthauer, Amsterdam
Van Eck, Amsterdam
W. de Wit, Amsterdam
A. Adriaanse, Amsterdam
G. Schoenmaker, Zaandam
S. van Houten, Zaandam

No. 4402

Bijl.: 2

Ond.: Conferentie van
textielarbeiders.

Enschede

6.35 6.484 G E H E I M
05.5-6.4
10 MEI 1952
6.35
01.125-05.4
A.M.I. 139177

OF KAART
ALB/43
D.A. 23-7-52
PAR: BT

Schelle is verity de

Op 2 Mei 1952 werd vanwege het A.N.P. het volgende telexbericht aan diverse dagbladen gezonden:

"Zaterdag 10 Mei a.s. wordt te Enschede een vergadering voor de Textielarbeiders gehouden, waar het gaat om de massale werkloosheid in de Textielindustrie zal worden besproken. Deze vergadering wordt georganiseerd door een commissie van voorbereiding, bestaande uit 44 Enschedese Textielarbeiders, leden van verschillende vakorganisaties en werkzaam bij de volgende bedrijven :

Nico ter Kuile
Gerh. Jannink
van Heek en Co
Rigtersbleek
Tubantia
Roombeek

Secr.v.d.Comm.v.vorbereiding
J.L.Prins ""

Bij informatie bleek, dat de A.N.P.- correspondent in Twenthe dit bericht niet heeft doorgegeven.

Hij en andere redacties van niet-communistische dagbladen vroegen zich af, hoe het A.N.P. een dergelijk bericht niet voor kennisgeving had aangenomen, zoals vorenbedoelde redacties van dagbladen na ontvangst van dit bericht van het A.N.P. hebben gedaan.

In het dagblad "De Waarheid" van 2 Mei jl. werd daarentegen een uitvoerig bericht betreffende deze actie van textielarbeiders opgenomen. In het bericht werden tevens de 44 namen van de zgn. leden van de "commissie van voorbereiding" genoemd.

Bij onderzoek is gebleken, dat de actie - kennelijk op instigatie van de EVC - aanvankelijk uitging van een "initiatief-comité", bestaande uit de volgende personen :

- Jan Lodewijk PRINS, geb. 26-9-24, lid NVV;
- Hendrik LODE, geb. 17-12-13, lid EVC;
- Wiebe IDEMA, geb. 18-4-13, lid EVC;
- Willem LICHER, geb. 30-3-16, lid EVC;
- Gerrit Bernard BOSCH, geb. 19-5-03, lid EVC;
- Willem Arend REE, geb. 15-2-08, lid EVC;
- Johanna POOL, geb. 19-8-34, lid EVC en
- Frederik HOF, geb. 22-1-24, (vermoedelijk ongeorganiseerd)

Middelste
C.L. aan b.l.
C.L. aan i.P.O.

Dit stuk mag niet worden verspreid of in toezetting van het verspreiden

De indruk werd verkregen, dat meerdere van de 44 personen, die in "De Waarheid" als leden van de "commissie van voorbereiding" werden genoemd, totaal onbekend waren met de eigenlijke actie en de achtergrond hiervan.

Het betreft hier o.a. enige leden van het NVV, één lid van Unitas en enige zeer jeugdige ongeorganiseerden, die zelfs niet wisten, dat zij zitting hadden in een dergelijke commissie.

Duidelijk bleek, dat J.L.PRINS, die lid is van het NVV, naar voren werdgeschoven om de gehele actie een algemeen karakter te geven.

Op 2 Mei jl. werd PRINS op een ledenvergadering van "De Eendracht" (NVV) wegens zijn optreden in voren bedoeld comité dusdanig fel becritiseerd, dat hij bijna vluchtend de vergadering verliet.

Het afdelingsbestuur van "De Eendracht" heeft hem in overweging gegeven te bedanken als lid, teneinde een roeyement te voorkomen.

Bij de ingangen van een aantal textielbedrijven werd een pamflet verspreid, inhoudende een uitnodiging tot het bijwonen van een conferentie van Twentse textielarbeiders op 10 Mei 1952 te Enschede (zie bijl.1)

X/ Het verslag van deze conferentie wordt als bijl.II hierbij gevoegd.

Gebleken is, dat vrijwel alle deelnemers aan de vergadering in het bezit waren van een uitnodigingskaart, waarvan bij de ingang een hoekje werd afgescheurd.

Door middel van een afzonderlijk schrijven van J.L.PRINS waren de Uniebonden ook voor de vergadering uitgenodigd, doch deze stuurden geen vertegenwoordigers.

Uiteraard gaf "De A.T.E.K." gevolg aan deze uitnodiging, door haar hoofdbestuurslid Wouter VEENVLIET af te vaardigen.

W.VEENVLIET was op de vergadering zeer actief. Hij maakte voortdurend aantekeningen en schreef notities op briefjes, die hij aan enige personen gaf, welke daarna als sprekers optraden.

Een afschrift van het verslag van de vergadering zal de I.D.-Almelo worden toegezonden.

~~Handwritten~~ O.K.
e.k. aangev. in P.N.
e.k. aangev. in P.N.

no 4402 bijl. I
1391 ff.

UITNODIGING.

Ondergetekenden allen werkzaam in de Textielindustrie, en leden van verschillende vakorganisaties, wij richten ons tot U, Twentse textearbeiders en arbeidsters.

Er dreigt een groot gevaar, het gevaar van massale werkloosheid.

In tal van bedrijven zijn reeds ontslagen gevallen, in nagenoeg alle bedrijven is de werktijd aanmerkelijk verkort, en zijn wachtgeldregelingen ingevoerd.

Als gevolg hiervan dringt de armoede verder en verder in onze gezinnen door.

Daarin kunnen en mogen wij niet berusten.

Het is om die reden dat wij U uitnodigen tot deelname aan een bijeenkomst van Twentse textielarbeiders en arbeidsters

Op Zaterdag 10 Mei a.s.
Des middags om 4 uur te Enschede
In Zaal "Hof van Holland" Molenstr.

Deze bijeenkomst zal in het teken staan van het verlangen naar handhaving van ons levenspeil en een daadwerkelijk streven naar volledige werkgelegenheid. Wij doen een dringend beroep op alle vakorganisaties om hun krachten te verenigen voor het verwezenlijken van deze rechtvaardige verlangens.

Treft in ieder bedrijf voorbereidingen tot het slagen van de bijeenkomst op 10 Mei a.s.

Stuurt ons berichten van deelneming aan- en bewijzen van instemming met- de bijeenkomst aan de commissie van voorbereiding. Secretariaat.

J.L. Prins, Robertstraat 24, Enschede.

Naam	Punctie	Bedrijf
J.L. Prins	Electriciër	N ter Kuile
H. Hammink	Lasser	'' '' ''
F.H. Dickman	Wever	'' '' ''
Chr. Agterhuis	Verver	'' '' ''
A.Jansen	Laborant	'' '' ''
J.de Vries	Stukkenkeurder	'' '' ''
Th. ter Heide	Transport Stukkenk.	'' '' ''
H. Lode	Zijdeweaver	'' '' ''
J. Holkenbrink	Wever	'' '' ''
Th Pruijn	Wever	'' '' ''
P. Pruijn	Wever	'' '' ''
N. Klein	Twijner	'' '' ''
J. Kastermans	Verver	Gerh. Jannink
T Nijenhuis	Droger	'' '' ''
Veendijk		'' '' ''
A.Boer		'' '' ''

(Vervolg)

Naam	Functie	Bedrijf
F. Mulder	Drukker-arb.	Gerh. Jannink
J. Kroeze		'' ''
M. v. Dalen	Zijdekeurder	'' ''
G.W. Wanschers	Graveur	'' ''
Munfter	Graveur	'' ''
M. Tempelman	Krassenslijper	V. Heck & Co
M.J. Spelberg	Krassenoppasser	'' ''
G.J. Odink	Wikkeldrager	'' ''
G. Dijkstra	Stripper	'' ''
J.H. de Moor	Krassenoppasser	'' ''
S. Hendriks	Krassenoppasser	'' ''
J. de Vries	Baijersjouwer	'' ''
H. Dam	Krassenoppasser	'' ''
J. Speek	Poetser	'' ''
W. Ree	Poetser	'' ''
Ter Heide	Poetser	'' ''
J. Jansen	Wever	'' ''
J. Mijnheer	Krassenarbeider	Richtersbleek
H. Nijkamp	Verdeelstoelarbeider	''
L. de Jager	''	''
G. Schippers	''	''
D.H. Ekkelboom	Krassenarbeider.	''
H.J. Skalkten	''	''
J. Leppink	''	''
J. Nijboer	''	''
A.J. Barelás	Wever	''
A. de Graaf	Baijerboer	Tubantia
W. Licher	Verdeelstoelarb.	Spinnerij Roombeek.

VERSLAG VAN de op Zaterdag, 10 Mei 1952, te Enschede gehouden Conferentie, belegd door textielarbeiders.

Aantal aanwezigen: 58 , waarvan ongeveer de helft uit Almelo.
Zaal cap.: 70.

Sprekers: Hendrik LODE, (17-12-13), vz;

Jan Lodewijk PRINS, geb. te Enschede; 26-9-24, N.H.,
electrician, lid. NVV; wonende te Enschede, C.J. Snuif-
straat 14; *als discussiant*
enkele hierna te noemen bekend geworden discussianten.

Stemming: rustig en aandachtig.

De bijeenkomst werd geopend door H. Lode, die in een openingswoord mededeelde, dat deze conferentie was belegd met het doel een einde te maken aan een toestand van gebrek aan werk en verkorting van de werktijd. Namens het voorlopig comité deed hij een beroep op de aanwezigen om de discussie kort en zakelijk te doen zijn, opdat men niet steeds in herhalingen zou vervallen.

Hij stelde de conferentie voor deze bijeenkomst de volgende agenda voor:

1. Opening.
2. Inleiding J.L. PRINS.
3. Discussie inleiding.
4. Pauze.
5. Beantwoording discussianten.
6. Samenstelling Twents -comité.

Hierna gaf hij het woord aan Prins. Deze zei in zijn inleiding ongeveer het volgende:

"Deze conferentie is belegd om te trachten middelen en wegen te vinden, die verbetering kunnen brengen in de huidige werkgelegenheid. Een aantal textielarbeiders, verontrust door de huidige gang van zaken, heeft het initiatief genomen om te trachten via een openhartig gesprek verbetering te brengen in de huidige situatie en heeft daartoe de volgende punten opgesteld:

1. verlaging van textielprijzen, niet ten koste van de lonen der arbeiders, doch ten koste van de belastingen;
2. uitbreiding van de export tot alle landen der wereld.

Ik ben er mij van bewust, dat de DUW-wachtgeldregeling en de andere vormen van steunregeling de regering kapitalen kost. Daarom is het noodzakelijk dat er maatregelen worden genomen, om het dienstverband van de arbeiders te handhaven. Ik doe hierbij een beroep op alle vakorganisaties om het huidige levenspeil van de arbeiders te handhaven. Overleg met de vakorganisaties is nodig om de bestaande moeilijkheden op te lossen. Als alle organisaties activiteit in die richting gaan ontplooiën, dan heffen wij onze actie op, daar zij dan overbodig is.

Onze actie is niet gericht tegen de fabrikanten, want ook die hebben belang bij de handel met de Oost-Europese landen. Dat dit mogelijk is, heeft Engeland inmiddels reeds bewezen. Ook Prof. v.d. Brink heeft dit in de 2e Kamer toegegeven.

De stappen van het voorlopig comité zijn door de Middenstand gunstig ontvangen, hetgeen wel blijkt uit het feit, dat in Almelo: 57 en in Enschede: 20 handtekeningen uit die groepering werden verzameld. Ook de middenstand is nauw bij onze moeilijkheden betrokken. Ik doe een beroep op de conferentie om deze middag tot de oprichting van een Twents comité te komen, ten einde alle bestaande moeilijkheden op te lossen. "

Na deze inleiding vroeg de voorzitter, wie zich voor de discussie aanmeldde.

*Opz. Almelo
0.14.40
89*

Als eerste discussiant meldde zich aan: Wiebe IDEMA, geb. te Ooststellingwerf, 18-4-1913, wonende te Almelo, Beekstraat 2, die het volgende opmerkte:

"Zoals we gehoord hebben is het comité opgericht om de bestaande moeilijkheden te bestrijden. Wachtgeldregelingen zijn ingevoerd. Werktijden zijn verkort en U weet allen dat in verschillende bedrijven te Enschede slechts 12 à 14 uren per week wordt gewerkt. Talrijke ontslagen zijn reeds verleend.

Bij "Spanjaard" in Borne gebeurt het reeds dat arbeiders loonsverlaging krijgen. Werktijdverkorting en wachtgeldregeling moeten we slikken, maar ontslag is erger. Met de dag kan men momenteel worden ontslagen of op wachtgeld gesteld. De oorzaak hiervan is volgens de fabrikanten een gebrek aan orders. Dit is juist.

De inkringing van de markten betekent voor ons minder loon en de koopkracht daalt daardoor. De middenstand staat achter ons, dat is uit de verzamelde handtekeningen wel gebleken. Ook de fabrikanten staan niet afwijzend tegenover onze actie om meer werk. Indien wij in deze samenwerken, wordt de fabrikanten vereniging onder druk gezet en komt deze vereniging in beweging.

Wij, als arbeiders van "Spanjaard", hebben kennis genomen van het initiatief dat in Enschede is genomen. Op dit bedrijf hebben wij reeds een comité gevormd, waarin 4 mensen uit Almelo zitting hebben. Deze actie is wat nieuws, omdat zij geheel buiten de vakbeweging omgaat. In Borne zelf hebben wij nog geen mensen gevonden, want helaas zijn nog niet alle arbeiders actief. We hebben deze week een bespreking gehouden in Almelo en hebben nu 7 mensen beschikbaar. Nu de nood begint te dringen heeft dit succes, anders kan men de mensen met geen stok op een vergadering krijgen. Van ons comité van 7 personen, bekleedt een N.V.V-er de functie van secretaris. Alle vakorganisaties hebben wij uitgenodigd, maar tot op heden heeft alleen de EVC haar leden opdracht gegeven zich achter onze actie te stellen.

De andere organisaties staan dus niet achter ons. Prins heeft van de zijde van het NVV reeds de mededeling ontvangen, dat hij met ingang van vandaag zal worden geroyeerd als lid van deze organisatie, indien hij zijn activiteit in het voorlopig comité niet staakt. (Prins onderbrak hier de woordvoerder en deelde mede, dat hem geen datum was genoemd waarop hij zou worden geroyeerd.)

Wij moeten met alle arbeiders opklarende gesprekken voeren voor meer werk, want alleen dan kunnen wij onze gezinnen in stand houden.

De tijd is rijp voor loonsverlaging. De copspakkers bij "Spanjaard" hebben reeds een loonsverlaging van 15% gekregen en dit is de schuld van het NVV. Vóór deze verlaging zou de directie op het bedrijf een onderhoud hebben met alle vakorganisaties, doch het NVV wenste niet tegelijk met de EVC te confereren. Nu zijn de besprekingen apart gevoerd en door dit gebrek aan eenheid kon de directie de loonsverlaging doorvoeren. Vorige week ben ik aanwezig geweest op een bespreking, waarop een nieuw tarief werd besproken. (De voorz. onderbrak hier de spreker en zei: "Het onderwerp loonsverlaging is hier niet aan de orde. Je moet je beperken tot het onderwerp: "Meer werk" en als we dat hebben, dan zijn wij in staat om verdere looneisen te stellen"). Spr. Idema antwoordde, dat hij wat uitvoerig was geweest om de houding van het NVV duidelijk te schetsen, hetgeen z.i. wel nodig was en hij vervolgde: " Op deze bespreking stelde de directie direct vast, dat over het C.A.O.-loon, f 1.06 per uur, niet gesproken mocht worden. Dit tarief zou een loonsverlaging van f 14.- per week betekenen. Ik stelde de directie de vraag, of de arbeidsprestatie dan te laag was en toen hierop ontkennend werd geantwoord, zei ik dat het laatste woord dan aan de arbeiders was. Van de zijde der directie werd mij toen toegevoegd: "Idema pas op wat je doet!"

Ik heb dit uitvoerig verteld om aan te tonen, dat wij van het NVV geen steun hebben te verwachten. Wij hebben met het voorlopig comité de nodige stappen genomen, persconferenties zijn belegd, pamfletten verspreid enz. Indien de organisaties hun plicht deden waren deze stappen niet nodig geweest, maar nu moeten de arbeiders de handen ineenslaan.

Wij hebben ook huisbezoeken afgelegd en hebben daarbij speciaal NVV-ers bezocht. Tot zover."

Een volgende onbekend gebleven spreker deelde mede, dat door de landelijke commissie tegen werkloosheid op 24 Mei a.s een congres werd gehouden, waarop de sociale en economische positie van de arbeiders zou worden besproken. Hij juichte namens deze landelijke commissie deze conferentie toe en nodigde de conferentie uit een delegatie naar Den Haag te sturen om op die wijze mee te werken aan het doen slagen van dit belangrijke congres.

*Opheffen
o.k.*

De volgende spreker, Gerrit Bernard BOSCH, (geb. 19-5-03), merkte op, dat de handel moest worden uitgebreid tot de gehele wereld. Hij stelde voor om grote openbare vergaderingen en meetings te beleggen, waartoe alle vakorganisaties moesten worden uitgenodigd. Daarnaast moesten z.i. demonstraties worden gehouden, waarbij de leuze "Werk en Brood" moest worden meegevoerd.

o.k.

De volgende discussiant, J. Scheffer uit Glanerbrug, nog niet nader geïdentificeerd, merkte op dat werkloosheid geen natuurverschijnsel is, doch voorkomen kan worden. Het congres in Den Haag op 24 Mei a.s. moest een succes worden. Volgens de kameraden in Glanerbrug moest de delegatie van deze conferentie zo groot mogelijk zijn, opdat de werklozen zich één zouden voelen met hen, die nog werkten.

De volgende discussiant, Jakob MIJNHEER, (geb. 15-2-31), wilde als vertegenwoordiger van de Jeugd deze vergadering toespreken. Op het bedrijf "Rigtersbleek" was een comité gevormd ter verdediging van de rechten van de Jeugd. Want ook de jonge arbeiders hadden te lijden onder de wachtgeldregeling, die voor deze groep wel zeer laag was. Hij had zich wel eens afgevraagd, hoe ouders met kinderen met hun loon konden rondkomen, daar hij als vrijgezel al f 20.- per week kostgeld moest betalen. Volgens spr. moesten ook de jonge arbeiders zich beijveren voor werk en goed loon, "daar zij anders het verkeerde pad opgingen en bij instellingen als S.W.G. terecht kwamen.

Voorzitter LODE nam hierop het woord en zeelde mede, dat aan alle vakorganisaties en dagbladen uitnodigingen voor deze conferentie waren gestuurd. Aan deze uitnodigingen was gehoor gegeven door de heer Stegeman van het A.N.P. en het dagblad "Tubantia", een verslaggever van "De Waarheid" en de heer Veenvliet van de EVC.

Hierna gaf hij het woord aan Wouter VEENVLIET, (geb. 19-7-1918), die ongeveer het volgende zei:

"De EVC stelt de uitnodiging voor deze conferentie op hoge prijs. Onze organisatie juicht het initiatief toe, omdat dit een begin vormt om dat te verkrijgen, waarop een arbeider recht heeft, n.l.: werk! Geen werk betekent gebrek. De textiel-fabrikanten hebben te kampen met een gebrek aan orders, terwijl ook de export-moeilijkheden zich opstapelen. Maar waar ligt de oorzaak van dit alles? Volgens de EVC ligt de grootste oorzaak bij de oorlogsvoorbereiding.

In Rusland heeft een economische conferentie plaats gehad, waardoor grote perspectieven zijn geopend. De S.U. is bereid tot wederzijds voordeel voor f 3.000.000 aan orders te plaatsen voor de textielindustrie. Dit betekent werk! De radio-commentator Apeldoorn heeft gezegd: "Er zit een gat in de dijk"! Dit gat moet zo groot mogelijk worden gemaakt. Handel bevordert wederzijds begrip en komt de vrede ten goede. Nu ook de middenstanders hun sympathie hebben betuigd zijn de krachten aanwezig om ons werk te verschaffen.

Met ontslagen en een verlaging van de omzet zijn de textiel fabrikanten niet gebaat en voorkomen moet worden, dat de huidige toestand een volksramp wordt. Dit is de voornaamste taak waarover deze conferentie zich zal beraden. De EVC zal zich volledig achter deze actie stellen. Het doel "Werk", moet verwezenlijkt worden. Andere organisaties moeten worden gedwongen mee te werken. Dit kan, want in Friesland is het bewijs geleverd. Wij moeten met de arbeiders het gesprek openen. Volgens de Maasbode vertrekken op het ogenblik vanuit Engeland speciale vliegtuigen met textielmonsters naar Hongarije en andere landen in Oost-Europa.

Engelse fabrikanten zijn reeds naar Moskou gereisd om orders te halen. Die mogelijkheden bestaan ook voor ons. Een derde gedeelte van de wereld heeft een honger naar textiel en is afgesloten van West-Europa. Deze conferentie moet besluiten de bestaande bezwaren op te heffen. Er moet een delegatie van deze conferentie, eventueel met middenstanders, naar de regering worden gezonden om de mogelijkheden te bespreken. Het initiatief van de arbeiders van Ter Kuile moet door elk bedrijf worden overgenomen.

*opmerking
in 89
9236*

De middenstand ziet zich geplaatst tegenover een steeds groter wordende stroom van faillissementen, de fabrikanten zien hun winst dalen en de arbeiders hun loon. De gehele Twentsche bevolking zal met grote belangstelling uitzien naar de besluiten van deze conferentie. Dat geeft ons groot vertrouwen om gezamenlijk op te trekken voor werk!"(Appl.)

*opmerking
0.1*

De volgende spreker, Willem LICHER, (geb. 30-3-16), merkte op, dat de rollen zijn omgekeerd. De arbeiders zeggen nu de regering welke werkmogelijkheden er zijn. Het comité moest zijns inziens iemand afvaardigen naar Oost-Europa om daar de werkmogelijkheden te onderzoeken. Hij hoopte, dat door het comité een krantje zou worden uitgegeven, hetgeen de voorlichting in brede kring zou bevorderen.

Hierna nam LODE het woord en deelde mede, dat het voorlopig comité de volgende kosten had gemaakt:

Manifesten	ƒ 8.-
Porto	ƒ 3.20
reisAlmelo	ƒ 2.60
zaalhuur	ƒ 5.-
Totaal	ƒ18.80.

Hij deed een beroep op de aanwezigen om naar draagkracht bij te dragen in de bestrijding van deze kosten en zei, dat een zelfde beroep zou worden gedaan op de middenstand. Hierna kondigde hij een pauze aan van 10 minuten.

Na de pauze deelde LODE mede, dat een telegram was binnen gekomen van de Brabantse textielarbeiders - eveneens in vergadering bijeen - met de inhoud: "Veel succes voor meer werk". Verder verzocht hij de aanwezigen op de in hun bezit zijnde uitnodiging voor deze conferentie, hun naam en de naam van het bedrijf te vermelden en deze kaart na afloop van de vergadering bij hem in te leveren. Voorts deelde hij mede, dat Prins de discussianten gedeeltelijk zou beantwoorden en dat hij dit verder zou overnemen.

PRINS bepaalde zich bij de beantwoording van de discussianten tot de opmerking: "Wij moeten ons niet laten beïnvloeden door het NVV en onze actie is niet speciaal gericht tegen loonsverlaging, doch in de eerste plaats op het verkrijgen van meer werk".

Nadat LODE op enkele punten was ingegaan op door discussianten gemaakte opmerkingen. stelde hij voor, dat door de aanwezigen namen naar voren zouden worden gebracht voor de afvaardiging naar de Minister President Drees.

In deze delegatie werden benoemd:

1. J.L.W. Prins, (26-9-24);
2. Hendrik LODE, (geb.17-12-13);
3. Jakob MIJNHEER, (geb.15-2-31);
4. Willem LICHER, (geb.30;3-16);
5. Willem Arend REE, (geb.15-2-08);
6. Bregtje HERDER, (geb.17-1-32), allen wonende te Enschede, en:
7. Wiebe IDEMA, geb. te Ooststellingwerf, 18-4-1913, wonende te Almelo, Beekstraat 2.

Voorzitter LODE deelde mede, dat hij een delegatie van 5 personen wel voldoende achtte, doch indien de beschikbare financiën het toelieten kon hij zich met de voorgestelde delegatie ook wel verenigen. Indien mogelijk, zou hij in deze delegatie graag een vertegenwoordiger van de middenstand hebben.

Hierna stelde LODE de gelegenheid open om kandidaten voor te dragen voor de delegatie naar het werklozen-congres op 24 Mei a.s. te Den Haag.

In deze delegatie werden de volgende personen benoemd:

1. J. Scheffer, Glanerbrug, nog niet nader geïdentificeerd;
2. Jan KLOOTWIJK, geb. te Rotterdam, 26-3-1928, chauffeur, geen godsdienst, wonende te Enschede, Larixstraat 6;
3. Lansing, mogelijk: Heinrich Joseph LANSING, geb. te Borne, 22-1-1923, wonende te Almelo, Bornsestr. 202;
4. Gerrit Jan WOLFS, geb. te Almelo, 27-12-98, wonende te Almelo, Irisstraat 19;
5. GEBKATE, waarschijnlijk afkomstig uit Almelo;
6. Johannes Nicolaas Jakob KASTERMANS, (geb. 26-10-22);
7. L.W. PRINS, (geb. 26-9-24); en
8. Jan NIJBOER, (geb. 5-3-32).

Opm. De mogelijkheid bestaat, dat GEBKATE zich mit deze delegatie heeft terug getrokken.

Uit de vergadering werd opgemerkt, dat deze delegatie voor zulk een belangrijk congres wel wat klein was. Hierop stelde LODE voor om met de gehele conferentie naar Den Haag te gaan, indien de kosten dit zouden toelaten. Na enig heen en weer gepraat werd besloten om het aantal 8 (mogelijk 7) te handhaven, doch plaatselijk zou nog worden getracht dit aantal te vergroten.

LODE hield hierna een kort betoog, waarbij hij het volgende zei:

"Het is moeilijk alle bestaande moeilijkheden samen te vatten. Er is onrust in de industrie. Aan deze onrust kan een einde worden gemaakt door een ontslag verbod. Dit zou mogelijk zijn indien de bonden er achter stonden. Helaas is dit niet het geval. Daardoor is het initiatief genomen tot deze conferentie. Ik ben ervan overtuigd, dat er verbetering zal komen als de regering de huidige koers verlaat.

Veenvliet heeft reeds gezegd, dat er een bres is in het ijzeren gordijn om Oost-Europa. Het gaat niet alleen om textielarbeiders, doch ook om de kruideniers enz., om het economische leven van het Nederlandse volk. Wij moeten onze koers bepalen in de richting van ontslagverbod en meer werk. De vakbeweging zal gehoor moeten geven aan deze beweging, ze zullen mee moeten! Als het kan met hen, als het niet kan zonder hen! Wij zullen ze in een dwangpositie plaatsen ter verdediging van het lot van de Nederlandse arbeider. Onze beweging is geen strijd tegen de vakbeweging. Indien de bonden in deze actief worden, dan trekken wij ons terug. Wij willen alleen handel, werk en vrede.

Nu het einde van de conferentie nadert wil ik de volgende oproep doen:

Verontrust over de huidige ontwikkeling in de textiel-industrie zijn wij op 10 Mei 1952 met arbeiders en arbeiders van verschillende bedrijven en organisaties in vergadering bijeen geweest. Wij zijn van mening, dat door het verder verlenen van ontslagen de nood toeneemt, waarbij ook de middenstand is betrokken. Wij roepen alle krachten op zich samen te bundelen voor een menswaardig bestaan. Wij roepen alle bedrijven op om commissies te vormen voor meer werk, door de handel uit te breiden tot de S.U. en de andere Oost-Europese landen.

Alle krachten moeten worden ingezet ter verdediging van de Nederlandse industrie. In alle bedrijven dient actie te worden gevoerd voor een ontslag-verbod.

De Conferentie besluit in alle bedrijven een krachtige activiteit te ontwikkelen en doet een beroep op de vakbonden om de broederstrijd te beëindigen in het belang van alle Nederlandse textielarbeiders en het Nederlandse volk."(Appl.)

Uit de vergadering werd bezwaar gemaakt tegen het plaatsen van namen op de uitnodigingen, daar bij verdere publicatie mogelijk moeilijkheden voor betrokkenen in de bedrijven zouden volgen. Ook werd opgemerkt, dat als de mensen de namen lezen, ze zullen zeggen: "Dat zijn allen EVC-ers, het zal dus wel een communistische rel zijn".

LODE merkte op, dat een initiatief gesteund door 50 à 60 handtekeningen, meer indruk zal maken dan een vermelding van 1 of 2 namen.

Gerrit Bernard BOSCH, (geb. 19-5-03) merkte op, dat indien hij door de directie van zijn bedrijf hiervoor zou worden onderhouden, hij zou zeggen dat deze actie ook in het belang was van de fabrikant en hij achtte daarom vermelding van de namen geen bezwaar.(Appl.)

Hierna stelde LODE de verkiezing van het Twents comité aan de orde. Uit de vergadering werd voorgesteld het voorlopig comité bij acclamatie te benoemen, hetgeen door LODE werd afgewezen. Hij deelde mede, dat alle leden van het voorlopig comité verkiesbaar waren, doch vond het gewenst dat het nieuwe comité door deze conferentie werd benoemd.

Benoemd werden:

- 1. L.W. PRINS, (geb. 26-9-24), won. te Enschede;
- 2. Hendrik LODE, (geb. 17-12-13), idem ;
- 3. Wiebe IDEMA, (geb. 18-4-13), won. te Almelo;
- 4. Willem LICHER, (geb. 30-3-16), won. te Enschede;
- 5. Gerrit Bernard BOSCH, (geb. 19-5-03), won. te Enschede;
- 6. Willem Arend REE, (geb. 15-2-08), idem ;
- 7. Johanna POOL, (geb. 19-8-34), idem ;
- 8. Frederik HOF, geb. Ooststellingwerf, 22-1-1924, textiel-
arb., geen kerkgen., wonende te Enschede,
Riethelmsteeg 60;
- 9. Berend SCHOLLINK, geb. te Amsterdam, 10-3-21, werkzaam
NKS Hengelo(0), wonende te Almelo; en
- 10. Meijerink uit Almelo, geen nadere gegevens bekend.

Schollink werd candidaat gesteld in de plaats van Bernardus Tobias DAMER, geb. te ~~Wierden~~ Wierden, 29-6-29, werkzaam NKS, wonende te Almelo, die zich niet verkiesbaar stelde.

PRINS stelde voor om een antwoord telegram te zenden aan de Brabantse textielarbeiders. De inhoud van dit telegram luidde: "Wij conferentie, telegram ontvangen, wensen jullie ook veel succes".

Hierna werd door LODE de bijeenkomst gesloten.

=====

W.

Handwritten notes:
Muller o.k.
c.n.p.
P. 10011

de vloeg

VERTROUWELIJK

Verbinding: No.12

15 Mei 1952.

Doss.13/886-4.

Onderwerp: Bestuursvergadering van het "Comité 4000 woningen".

Datum ontvangst bericht:---

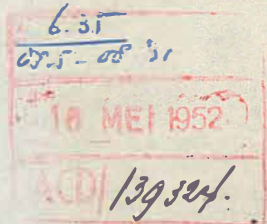
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar (74/)

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Rechtsblad is normaal bij de R

Op Donderdag 8 Mei 1952 hield het bestuur van het "Comité 4000 Woningen" ten huize van: Johan Wilhelmus ROETEN, geboren te 's-Gravenhage 23 Augustus 1925, wonende Bothastraat 48 II te 's-Gravenhage, een bestuursvergadering.

Aanwezig zes personen.

Te omstreeks 20.30 uur opende de voorzitter H.J.J.KES-SENICH, verdere personalia niet bekend, de vergadering.

Hij deelde mede, dat een rapport was samengesteld over de woningen in de Sirtemastraat. In dit rapport wordt vermeld in welke miserabele toestand bedoelde woningen verkeren. Verschillende huiseigenaren zijn niet in staat de kosten, verbonden aan de reparatie van deze woningen, te voldoen. Er zijn huiseigenaren, die de woningen destijds hebben gekocht in de hoop, dat deze spoedig zouden worden onteigend, waardoor deze woningen meer geld zouden opbrengen dan er voor werd betaald.

Dit rapport zal aan het gemeentebestuur van 's-Gravenhage worden aangeboden in de hoop, dat de gemeente de woningen zal laten repareren.

Het is de bedoeling, dat de werklozen zelf met het herstel der woningen beginnen. De woningen moeten eerst worden "afgestempeld" (een technische uitdrukking). Indien dat is geschied, is men van mening, dat de bouwpolitie zal verbieden verder te gaan met het herstel. Zij zou dan verplicht zijn de zaak over te nemen, waarna met het herstel der woningen een aanvang kan worden gemaakt. Op het ogenblik zijn er nog geen materialen, doch waarschijnlijk is er een onderneming, die bereid is mede te werken. Welke onderneming werd niet gezegd.

Verder kwam op deze bijeenkomst ter sprake het werklozen congres, dat op 24 Mei 1952 te 's-Gravenhage in de Houtrusthallen zal worden gehouden. Er zullen geen sprekers worden uitgenodigd, doch diverse werklozen zullen hier het woord voeren. Uit alle delen van het land zullen op dit congres werklozen aanwezig zijn. De nieuwe regeling op de werklozenuitkering zal als één der belangrijkste onderwerpen worden behandeld. De toegangsprijs is op f.0,10 gesteld. Ook zal met steunlijsten worden gewerkt.

De kosten van de huur der Houtrusthallen bedragen f.1900,--.

Besloten wordt op Maandag 12 Mei 1952 weer bijeen te komen met het comité "Sirtemastraat" in de Noordstraat 61 te 's-Gravenhage.

Te circa 23.00 uur sluit de voorzitter de bijeenkomst.
vel(einde)

*Wieder
aant. O. b.*

*OK + P
139524*

139524

VERBINDING NO.50

No. 4402 A.

Ond.: F.Hof.

139177

Enschede

OP KAART
ACD/45
DAI: 23-1-52
PAR: 67

16 Mei 1952

DIENTGEHEID 19 MEI 1952

06.203
ACD/139303

*Officer
Ocb.
L.G. aamt. O.k.
e.g. want. in P.A.*

In mijn schrijven no. 4402, dd. 14 Mei 1952 werd dezerzijds abusievelijk gemeld, dat Frederik HOF, geb. te Ooststellingwerf, 22-1-24, textielarbeider, wonende te Enschede, Riethelmsteeg 60 vermoedelijk ongeorganiseerd was.

Te zijnen aanzien werden reeds de volgende mutaties doorgegeven :

- 1948 : ontvangt EVC-orgaan,
- 1949 : ontvangt EVC-orgaan.

w

Verbinding nr.46.
Nr.185.

Deventer
Vertrouwelijk.

14/5/1952.

Onderwerp : Werklozen-comité's
Betrouwbaarheid berichtgever : zeer betrouwbaar
Waardering bericht : zeer betrouwbaar.

130626

B

schuffled

C 130626

07/20/54
ACDI
130626
Vertrouwelijk

Naar aanleiding van het gestelde in de laatste alinea van paragraaf 2 van hoofdstuk III van het maandoverzicht nr.3 - 1952, heb ik de eer U te berichten, dat mij tot dusver van het bestaan van een werklozen-comité te Deventer, niet is kunnen blijken.

Mijn aandacht zal evenwel op deze aangelegenheid gevestigd blijven.

Einde.

0.50 2.311
01.122.7 01.153.4
19 MEI 1952
ACDI 139424

07/20/54

Schuffled is overlijden

I.D. Vlagtwedde
no. 48/52

datum 19-5-1952

Nationaal werklozen-
congres.

Aan de Binnenlandse
Veiligheidsdienst
Javastraat 68
's - GRAVENHAGE.

Bijlagen: twee (2)

DIENSTGEHEIM.

Bijgaand moge ik U doen toekomen een twee-
tal geschriften betreffende het op 24 Mei a.s.
te houden nationaal werklozencongres in de
Houtrusthallen te Den Haag.

Deze stukken werden uitgereikt aan werklo-
zen in de gemeente Vlagtwedde door Jan Lourens
BRONGERS, geb. 2-8-22 te Wildervank, verdere
gegevens reeds bekend.

Volgens verkregen inlichtingen is het de be-
doeling, dat van de gemeente Vlagtwedde in to-
taal 10 (tien) afgevaardigden van de werklozen
naar bedoeld congres zullen gaan.

De reiskosten zouden zoveel mogelijk door de
arbeiders zelf, alsmede door de middenstand,
worden bijeengebracht.

In Emmercompasuum was reeds voor een be-
drag van f. 500.-- bijeengebracht.

635
115-08.31
20 MEI 1952
d
ACD/139568

*Rechtsblad is
verrukt al pd*

OP KAART
ACD/48
DAT: 9-7-52
PAR: LP

010 2014

J.D. Krommenieuw 17-5-52

Op 16-5-52 vond verspreiding van dit
pamflet plaats onder het personeel
van de Verblifa, Krommenieuw

BV

20.5.52

OPROEP

Daartoe aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie, die gehouden werd te Groningen op 28 Maart jl., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een

NATIONAAL WERKLOZENCONGRES

dat gehouden zal worden op

**Zaterdag 24 Mei a.s., in de
Houtrusthallen te Den Haag,**

**aanvangende des morgens om 10 uur 'en
eindigende des namiddags om 8 uur**

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozengezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de D.U.W., de ontoereikende O.B.- of S.B.-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen geen enkele ondersteuning genieten.

De regering is NIET voornemens hierin verandering te brengen. Zij wil de arbeiders, die op 31 Juni a.s. werkloos zijn, zelfs uitsluiten van de Werkloosheidswet.

Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen.

De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen.

Ofschoon door seizoeninvloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68,5 % meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen.

Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een *gezamenlijke* krachtsinspanning de werkloosheid te verdrijven.

Z. O. Z.

De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als D.U.W.-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt immers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen.

Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen.

De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk, te steunen.

WERKLOZEN!

Op de 24ste Mei met duizenden naar Den Haag!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: *De Wittenstraat 155 II, Amsterdam-W.*

De commissie van voorbereiding:

A. Berghuis, Tilburg
P. van Rijen, Tilburg
B. G. van Hoorn, Den Bosch
A. Treffers, Nijmegen
M. de Vries, Jubbega
O. Jonker, Jubbega
J. Westerling, Veendam
A. Boddema, Veendam
P. Boertien, Hoogeveen
J. Haak, Emmererfscheiderveen
P. Zwiers, Emmercompascuum
G. v. Oosten, Nw. Weerdinge
J. Lourens, Musselkanaal
H. Schwertmann, Finsterwolde
C. Berend, Beerta
Chr. Baars, Zaandam
K. Bertels, Zaandam

H. M. v. d. Polder, Rotterdam
C. M. Been, Rotterdam
G. Smets, Rotterdam
Th. de Nennie, Den Haag
W. J. Beeking, Den Haag
J. Tuinebreijer, Den Haag
D. Rossen, Den Haag
A. Heytink, Haarlem
H. Ooyen, Haarlem
S. J. Otter, Haarlem
G. Jenner, Haarlem
Th. Berthauer, Amsterdam
Van Eck, Amsterdam
W. de Wit, Amsterdam
A. Adriaanse, Amsterdam
G. Schoenmaker, Zaandam
S. van Houten, Zaandam

UITTREKSEL
Ur : 00 003
Ag no.: 139 574
Voor : 00 2614

139574
DUPLICAAT

DD 2014

VERTROUWELIJKVerbinding: 19
C/3 no 489'52 EVC.

Datum: 15-5-52

Onderwerp: Vergadering van plaatselijke besturen der EVC,
gehouden op 12-5-52 in het EVC-gebouw te Utrecht.

Aanwezig waren 14 personen, waaronder:
DIENKO BALKEMA (21-10-13), voor De Metaal,
ALBERT NIJSBERT VAN DEN BROEK (9-6-14), De Metaal,
HENDRIK VAN LOVEREN (25-2-22), ABWB,
WIJBE BAUKE POSTMA (15-9-10), ABWB,
SIMON DE ROO (9-10-01), lid Chevofa,
WILLEM FREDERIK HENDRIK VAN 'T SCHIP, Hoofdbest. ABWB,
CHRISTIAAN ULTZEN (13-6-00), ABSTN,
JAN VISSER (7-8-24), ABWB,
ADRIANUS CHRISTINUS DE VRIES (25-2-15),
JAN DE VRIES (16-5-14), ABWB.

Van Loveren opende de vergadering, zeggende dat hij een verklaring wilde afleggen in overleg met het bestuur van de ABWB-Utrecht over de huidige voorzitter van de ABWB, J.P.Hellevoort. Als bestuur zijn wij van mening - aldus v. L. - dat wij Hellevoort, gezien zijn houding tijdens de vergaderingen welke aan zijn ontslag zijn gewijd en zijn houding na zijn ontslag niet meer als voorzitter van onze afdeling kunnen handhaven. Een bestuurslid van De Metaal merkte op dat dit wel wat kras gezegd was en vroeg waarom dan H. niet gehandhaafd kon blijven. In antwoord hierop zeide A.C. de Vries dat Hellevoort nog maar twee maal na zijn ontslag op de afdeling was geweest. Hij heeft toen de leiding gehad in de brochureverkoop en kans gezien deze actie direct in de soep te draaien, zoals hij zovele actie op die manier heeft behandeld. Ook heeft hij uitlatingen tegen NVV-ers gebezigd die hij zeker niet had mogen doen. Dat de actie met de planbrochures toch is geslaagd zit H. schijnbaar niet lekker, hoewel dit werk is gedaan door een bestuur van 6 man, waarvan er maar 4 actief zijn. Ik heb niets dan lof voor deze mensen want zij werken als paarden. Zij hebben bewezen, dat nu H. er niet meer is, zij zich bevrijd voelen en hun vleugels uit kunnen slaan.

Van 't Schip:

Dit is allemaal wel waar maar ik zou het toch op een andere manier doen. Ik zou willen dat er twee kameraden naar H. gingen en hem ronduit vroegen wat hij nu eigenlijk wilde doen. Ik wil dit vooral omdat wij in Amsterdam de indruk hebben dat hij de komende ledenvergadering van ABWB-Utrecht wel zal bezoeken en trachten de leden te beïnvloeden, zoals hij al zoveel keren heeft gedaan.

Aldus werd besloten.

Punt 1 der agenda: Bestuur plaatselijke centrale.

A.C. de Vries zegt:

Bij mijn komst als secr. van de pl. centrale hebben wij hier-voor met kunst- en vliegwerk een voorlopig bestuur in elkaar gezet. Dit bestuur voldoet, op één uitzondering na, nl. wij hadden Theodorus Frederikus PORTON (20-2-10) gedacht als penningmeester hiervan, doch tot op heden doe ik dit werk er bij.

Van 't Schip wil dit punt tot nader order uitstellen, want op of omstreeks 7 Juni a.s. worden over het gehele land kadervergaderingen belegd waar de gehele EVC zal worden bekeken en brcritiseerd. Er zijn altijd klachten of wensen en die kunnen naar voren worden gebracht. Wij zijn in de top-leiding ook niet onkreukbaar - zo zegt hij - en hebben ook stomme fouten gemaakt en doen dit nog dagelijks. Op de landelijke conferentie ook critiek op het Verbondsbestuur uitgebracht maar niet voldoende want daar was ook geen tijd voor. Daarom doen we het nu op deze manier en komen we niet in een avond klaar dan doen we het in twee of drie avonden. Er zullen op die vergaderingen ook verbondsbestuurders aanwezig zijn.

Ook dit werd aldus besloten.

Punt 2 en 3, de actie voor Werk, Woningen en Welvaart en het Nationaal Werklozencongres op 24 Mei te Den Haag zijn volgens de voorzitter niet te scheiden en Van 't Schip krijgt hierover het woord. Zeze zegt: Kameraden, dit Nationale Werklozencongres wordt niet belegd door de EVC, wat niet wil zeggen dat wij er niet zullen zijn. Er is een landelijk werklozencomité, dat bestaat uit werkloze leden van alle bonden en ook ongeorganiseerden. Vanavond is er te Utrecht ook een vergadering van een aantal werklozen om tot oprichting van zo'n comité te komen. Er is aldaar een hoofdbestuurder van ons aanwezig. Deze zegt echter niets maar is alleen de stimulan. Ik hoop dat er vanavond op die vergadering zaken worden gedaan.

(Verb. 19- Bij de gemeentepolitie te Utrecht werd mededeling gedaan dat op 12-5-52 in café "De Beurs" te Utrecht een vergadering zou worden gehouden door de "Vrije Werklozen Organisatie". Er waren hierbij geen namen vermeld. Voor zover dezerzijds bekend, waren plm 20 personen aanwezig. Getracht zal worden, nadere gegevens te verkrijgen).

Van 't Schip vervolgt dan:

Ik heb van het Landelijk Werklozencomité wat propaganda-materiaal meegekregen, waarbij ik wel wat voorbarig ben, want dit hadden jullie eigenlijk moeten ontvangen van het plaatselijk comité. (Het materiaal bestond uit plakzegels à 10 ct en steunlijsten). Idere plaats moet natuurlijk zijn afgevaardigden naar dit congres leveren en we rekenen op 5000 bezoekers in de Houtrusthallen. Voor Utrecht hadden wij 200 man in ons hoofd maar dit lijkt me toch wat hoog want de afgevaardigden zijn natuurlijk niet in staat, zelf de onkosten hiervoor te dragen. Om de onkosten te dekken zijn er deze zegel en steunlijsten, maar misschien kan ik van jullie horen, hoeveel elke bond in Utrecht denkt op te brengen.

Van den Broek zegt bij monde van De Metaal f 20 toe, waarop A.C. de Vries zegt, dat als De Metaal net zo doet als met de 1-Mei viering, er wel op niets kan worden gerekend! Toen hebben jullie ons ook in ons hemd laten staan, aldus tot v.d. Broek. Deze zegt, dat het wel te verklaren is want wij zaten toen juist in het vredeswerk en juist door de vele opdrachten werd er toen weinig goed werk gedaan. Alles verwatert omdat de ene actie de andere doorkruist en nu dit weer. Ik weet niet eens of ik het bedrag wel bij

bladz. 3

elkaar kan krijgen. Aanstaande Woensdag heb ik bij mij thuis weer een vergadering van De Metaal en daar kom ik ook met zegels en steunlijsten voor het vredeswerk.

Na onderling overleg komt men overeen dat De Metaal f 50, de STA f 30 en de ABWB f 50 zal bijdragen. Komt er meer binnen, dan is dat meegenomen. Het zou ook heel mooi zijn wanneer er geld binnenkwam van b.v. afd. als Werkspoor en van de verschillende bouwwerken; dat slaat altijd nog later in. J. de Vries vraagt of er ook werkers heen kunnen gaan die niet werkloos zijn, want de werker van heden is misschien de werkloze van morgen. Van 't Schip antwoordt hierop bevestigend en zou er zelfs ook graag middenstanders en huisvrouwen zien. Het is de bedoeling dat deze ook zitting nemen in een comité. Wij moeten hiermee echter voorzichtig zijn om niet de indruk te wekken dat zij voor het karretje van de EVC worden gespannen. In Den Bosch was b.v. een vergadering door zo'n comité belegd, welke werd bezocht door 350 personen. Toen dit comité om 150 werklozenkranten verzocht, stuurden wij per vergissing 250 en kregen al gauw te horen of wij soms dachten het comité voor het EVC karretje te spannen. Een onbekend vraagt of er ook op gekoerst moet worden dat de Uniebonden hun kassen openen. Van 't Schip zegt dat dit de bedoeling is, maar men moet ook hierin niet de indruk krijgen dat de EVC de leiding heeft.

Het laatste punt van de agenda, "De EVC-Gids", wordt tot een volgende vergadering uitgesteld omdat het werk voor het komende werklozencongres alle aandacht vraagt.

Nota aan D.O.V. I.
Van Dis.

0/2014 77
139.577

C.O. 139577.

UITGEBOKT

Onder verwijzing naar rapport no. Dis 1297 van Januari 1948 betreffende:

Paulus Zandstra, geboren te Suameer, 16-10-1927, wonende Oudega, C 61 (gemeente Smallingerland), zij het volgende opgemerkt:

Op 12 Mei 1952 kwam bij het Gemeentebestuur van Smallingerland een schrijven in van het "Werklozen comite te Drachten", waarin werd geeist, dat de woningbouw in die gemeente aanmerkelijk wordt versneld. Dit schrijven was ondertekend door Zandstra voornoemd.

Betrokkene, die destijds geweigerd heeft zijn militaire dienstplicht te vervullen, is nadien toch ongeveer 6 maanden in militaire dienst geweest. Toen hij er echter zeker van was, dat hij naar Indonesie zou worden gezonden, weigerde hij wederom de militaire dienst te vervullen. Hij verbleef vervolgens enige tijd in een kamp voor dienstweigeraars. Na zijn vrijlating begon hij vergaderingen van de C.P.N. te bezoeken en ook thans doet hij dit nog regelmatig. Op 7 April 1952 schreef hij een ingezonden stuk in "De Waarheid", getiteld "Voor karretjes spannen", waarmede hij ageerde tegen de berichtgeving van de "Heerenveense Koerier" over de regionale werklozenconferentie te Groningen. Uit dit stukje bleek/de communistische instelling van P. Zandstra./duidelijk

SP127-52 *g2B.*

2-7-52/Dis/H

Mededeling van acties in de gemeente SMALLINGERLAND.

2014

6.35
05.5-08.31

6.439

10 MEI 1952

Smallingerland

ACD/13957

Schmitt in Vermeij

OPKLAFT
ACN 45
DA 14-8-52
PAR: 50

Omstreeks begin Februari 1952 werden door de dienst Sociale Zaken in de gemeente Smallingerland een twintigtal jeugdige werklozen tewerk gesteld bij het opknappen van de berm langs de wegen in deze gemeente. Deze tewerkstelling geschiedde om deze jeugdige werklozen, voor het merendeel landarbeiders, over de moeilijkste tijd, waarin er geen werk bij de boeren is, heen te helpen. Er is deze mensen voor de aanvang der werkzaamheden reeds medegedeeld, dat het werk niet langer dan ongeveer 8 weken kon duren. Ongeveer veertien dagen voordat de werkzaamheden een einde zouden nemen, werden zij nog persoonlijk door de Directeur Sociale Zaken er aan herinnerd, dat zij er op moesten rekenen dat het werk met veertien dagen zou zijn afgelopen. Zij werden bij dit gesprek aangespoord om vooral naar ander werk uit te zien. Omstreeks 10 Mei 1952 waren de werkzaamheden inderdaad afgelopen en werden de jeugdige werklozen ontslagen. Op Woensdag 14 Mei 1952 vervoegden alle tewerkgestelde jeugdige werklouzen zich bij de Directeur Sociale Zaken te Drachten en bij de Directeur van het Gewestelijk Arbeids Bureau aldaar. Zij hadden twee woordvoerders, welke bij genoemde Directeuren werden toegelaten. Men eiste opnieuw een werkobject voor jeugdige werklozen en toen men aan de woordvoerders verklaarde, dat dit voorlopig onmogelijk was, werden er dreigementen geuit, die er op wezen, dat men van plan was, om opnieuw een actie van werklozen te ontketenen, zoals reeds in Houtgehage en in Opeinde was geschied. Men heeft zich echter niet uitgelaten over het werkobject, dat men eventueel wilde aanpakken. Dezerzijds wordt echter vermoed, dat men dit keer zal trachten te beginnen aan de Noorderdwarsvaart te Drachten.

Aan deze actie deden de navolgende personen mee:

- X | **Woordvoerders:** Heinze Pultrum, geb. 1.11.1931, wonende Schoolwijk 43 te Houtgehage. (Voorz. A.N.J.V.)
 Klaas Stuver, geb. 4.10.1929, wonende Schwartzenergh-straat 49 te Drachten. (Vermlid N.V.V.)
 15.9.1928, wonende Oudega B134.

Op Maandag 12 Mei 1952 kwam bij het gemeente-bestuur van Smallingerland een schrijven in van "het werklozen comité te Drachten", waarin werd geëist, dat de woningbouw in deze gemeente aanmerkelijk zou worden versneld en dat zo spoedig mogelijk de nodige stappen zouden worden gedaan om grond hiervoor aan te kopen of te onteigenen. Dit epistel was ondertekend door:

Paulus Zandstra, geboren te Suameer op 16 October 1927, los arbeider, wonende te Drachten.

Omtrent deze figuur kan worden bericht, dat hij omstreeks 1948 geweigerd heeft de militaire dienstplicht te vervullen, vermoedelijk op communistische grondslagen. Nadien heeft hij toch ongeveer 6 maanden militaire dienst vervuld, doch toen het zeker was, dat hij zou worden uitgezonden naar Indonesië werd hij zogenaamde principiële diensweigeraar. Hij verbleef enige tijd in een kamp. Na zijn vrijlating begon hij bijeenkomsten van de C.P.N. te bezoeken en dit doet hij nu regelmatig. Op 7 April 1952 schreef hij een ingezonden stuk in de "Waarheid" van die datum. Dit stuk was getiteld "Voor karretjes spannen" en ageerde tegen de berichtgeving van "De Heferveense Koerier" over de regionale werklozen conferentie te Groningen. Uit dit stuk blijkt voldoende de communistiche gezindheid, van Zandstra.

Voorts kan nog worden bericht, dat het C.P.N. raadslid Jan de Vries, op een debataavond van de Partij vd. Arbeid op Woensdag 14 Mei 1952 te Drachten, waar als spreker en debater optrad het 2e Kamerlid Scheps, enige vragen heeft gesteld .o.g. over de werking van de nieuwe Werlozenwet. Deze avond verliep verder rustig en ongeregelheden deden zich niet voor.-

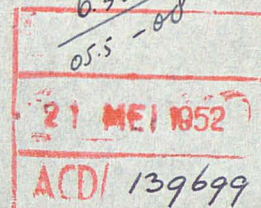
RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5116

Betr.: WERKLOZEN-CONFERENTIE OP 24-5-1952.

Typ.D.

*Schutbloed is vernieuwd d
ps*

Uit betrouwbare bron werd onderstaand rapport over een op 6 Mei plaats gehad hebbende bespreking te Schiedam over de Landelijke Werklozen-conferentie op 24 Mei 1952 te 's-Gravenhage.

* VAN DIGGELEN vond, dat dit een heel belangrijke conferentie zou worden, omdat de Regering zeer veel angst heeft voor dergelijke conferenties, omdat deze een eenheid smeden onder de werklozen, temeer omdat kleine vergaderingen van werklozen zeer goede resultaten voor dezen hebben opgeleverd.

De laatste actie van werklozen in Kralingen is zo goed geslaagd, dat nu voor werk voor al deze mensen is gezorgd, voor een volwaardig loon. Het werk is ter hand genomen door een kerkgenootschap, maar dat geeft niet, aldus VAN DIGGELEN. De hoofdzaak is, dat zij aan het werk zijn gegaan, en dit is weer een verliespunt voor het gemeentebestuur en voor de Regering.

Om nu de Landelijke Conferentie te doen slagen en er een hechte eenheid uit te halen, zijn wij vanavond bij elkaar. Het ligt n.l. in de bedoeling dat Schiedam zorgt dat er honderd werklozen daar vandaan deelnemen aan de conferentie en dit mag in dit geval nu niet alleen door de EVC worden georganiseerd, doch in het bijzonder zal hier de partij zijn schouders onder moeten zetten, omdat het recht in de lijn van de partij ligt, om tot een eenheid te komen.

* Hierna ging VAN DIGGELEN over tot het samenstellen van plannen voor het vormen van een werklozen comité in Schiedam, waar IN 'T VELD op zich nam, om deze zaak te regelen.

Hieromtrent werd nader overeengekomen, dat twee leden van het Werklozen comité uit Rotterdam Zaterdag a.s. manifesten zouden verspreiden aan "DE Doelen" te Schiedam, welke manifesten een oproep zullen inhouden voor de conferentie en een beschrijving zullen omvatten van de belangrijkheid hiervan. De verspreiding zal geschieden van 9 tot 12 uur. IN 'T VELD zou dan in de loop van deze week enige werklozen bezoeken en hen voorzien van deelnemerskaarten en van lijsten voor het ophalen van reisgeld. Hij zou dan deze mensen inlichten over de bedoelingen van de conferentie en hen vertellen van de verspreiding der manifesten, aan de hand waarvan zij dan een aanknopingspunt zouden hebben voor de discussie onder de werklozen, welke allen op Zaterdagmorgen hun geld in ontvangst moeten nemen.

IN 'T VELD werd nog op het hart gedrukt, dat zij speciaal partijleden moest bezoeken, omdat achter deze zaak absoluut de partij zal staan. Rotterdam moet voor 900 werklozen deelnemers zorgen. Hierna werd de bespreking gesloten.

KB, 19 Mei 1952

VRIJ VOOR ACTIE

Verbinding No.58
Onderwerp: Werklozencomité te Sneek.
No.61/1952

VERTROUWELIJK

Sneek, 16 Mei 1952

Betrouwbaarheid berichtgever:--
Waardering bericht: betrouwbaar
Ondernomen actie: geen
Medewerkende instanties: geen

6.35
5-08.31
21 MEI 1952
ACD/1397-3

In de loop van April 1952 werd te Sneek een "voorlopig" werklozencomité opgericht. Hierin werd zitting genomen door:

- 1e Pieter Bakker, geboren te Sneek, 31-5-1927, grondwerker, wonende te Sneek, van der Heijbuurt 29
- 2e J. de Vries (Tot nu toe kon dezerzijds niet met zekerheid worden vastgesteld, wie deze persoon is.)
- 3e Gaele Dijkstra, geboren te Heeg, 9-8-1901, grondwerker, wonende te Sneek, 3e Steenklipstraat 6
- 4e FEITZE HEMPENIUS, geboren te Leeuwarden, 5-4-1924, monteur, won. te Sneek, J.W.Frisostraat 32
- 5e Hendrik Batstra, geboren te Sneek, 8-5-1922, los werkmán, wonende te Sneek, van der Heijbuurt 28
- 6e Andries Oosterhof, geboren te Elsloo, 29-8-1917, los werkmán, wonende te Sneek, van der Heijbuurt 36
- 7e Jan Osenga, geboren te Sneek, 11-7-1925, los werkmán, won. te Sneek, 3e Zomerrakbuurt 25.

Naar onlangs is gebleken, werd door het comité omstreeks begin April 1952 een filmavond gehouden, welke toegankelijk was voor werklozen en DUW arbeiders. Vertoond werd de film "Een stukje grond". De avond werd gehouden in een zaaltje van een particulier te Sneek.

Voorts werd eind April 1952 een adres verzonden aan de Gemeenteraad te Sneek, waarin medewerking werd gevraagd om inwilliging van een aantal wensén. (Deze wensén, in een ingezonden artikel opgenomen in het Sneeker Nieuwsblad van 29 April j.l., hadden betrekking op verbeteringen in de sociale voorziening der werklozen. Het ingezonden artikel wordt hierbij gevoegd.)

Overigens is naar buitenuit van enige activiteit van het comité tot nu toe niet gebleken.

Het comité, bestaat, blijkens haar aankondiging, uit personen van verschillende organisaties. Geen hunner trad tot nu toe op de voorgrond, met uitzondering van JAN OSENGA, voornoemd, die als overtuigd communist bekend staat.

De circa 150 werklozen, die bovenbedoeld adres hebben ondertekend, behoren tot de EVC, het NVV en de confessionele organisaties. Vrijwel allen zijn zeer gering ontwikkeld en dezerzijds wordt aangenomen, dat de meeste hunner geen begrip hebben van de doelstelling van het comité. Ook is alhier bekend, dat meerdere personen hun handtekening hebben geplaatst, zonder te weten, wat hiervan de bedoeling was.

Volledig ingevulde informatiekaarten ten name van de leden van het Werklozencomité worden hierbij gevoegd.

Einde

6 brief k
Osenga
10

I.D. LEIDEN

No. 3447 Z.

6.35
05.5
08.31
6.35
05.46

Betr: Verslag filmvertoning
Leids Werklozen Comité.

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 14.5.52
PAR: 19

23 MEI 1952
DIENSTGEHEIM
ACD/ 139834

Bevat in ...

Door het Leids Werklozen Comité werd op Maandag 19 Mei 1952, van 14.00 tot 16.30 uur, in de zaal van J. van ZIJP, Hooglandse Kerkgracht 40, een filmvertoning gehouden, welke voor de Leidse werklozen gratis toegankelijk was.

Aanwezig waren ongeveer 100 personen, bij een zaalruimte van 100 zitplaatsen.

Achter de bestuurstafel hadden plaats genomen:

- XI JONGBLOED, Nicolaas, geb. Hillegom, 6-12-06, won. te Leiden, Levendaal 94, (E.V.C.)
- XI KROMHOUT, Andries, geb. te Leiden, 27-1-00, won. te Leiden, Hansenstraat 20, (E.V.C.)
- XI ISCHOR, Gijsbertus, geb. te 's-Gravenhage, 23-6-16, won. te Leiden, in een woonschip, liggende t/o perceel Langegracht 139, (verm. E.V.C.)

*Arbeiden
O.k.
C.C. aan O.C.
e.e. aan i.P.P.*

De bijeenkomst werd geopend door JONGBLOED, die daarbij mededeelde, dat ten behoeve van de werklozen, een adviesbureau door het L.W.C. is opgericht, dat voortaan elke Dinsdagmiddag zitting zal houden in perceel Oude Vest 225b.

Nadat daarna twee filmpjes waren vertoond, een Russisch cultuurfilmpje en een Tsjechisch tekenfilmpje, waarvan de titels waren weggelaten, werden de aanwezige werklozen toegesproken door PIET IJLEN, nadere gegevens onbekend, verm. afkomstig van Amsterdam.

"De Nederlandse Regering had zich in de laatste oorlog voorgenomen, de werkloosheid voorgoed uit te bannen, aldus spreker. Wat er van dit voornemen terecht is gekomen, hoef ik jullie niet te zeggen. Kijk hier de zaal maar eens rond, dat zegt al genoeg. De oorzaak daarvan is, dat de Ned. Regering de bewapening stelt boven het welzijn der bevolking en vooral de werklozen hebben daarvan het meeste te lijden. Zonder communist te zijn kan elke werkloze al beseffen, dat het snel bergafwaarts gaat met zijn belangen en dat het hoog tijd wordt, dat hij zelf zijn toekomst gaat bepalen. De eerste stap daartoe kunnen jullie doen, door het werklozencongres op a.s. Zaterdag, 24 Mei 1952, te 's-Gravenhage bij te wonen. Van jullie belangstelling hangt het af of dit congres zal slagen."

In aansluiting op deze toespraak deelde G. SCHOR mede, dat het L.W.C. de reiskosten naar Den Haag aan de Leidse deelnemers zou vergoeden. Toen één der aanwezigen hem de vraag stelde waar het L.W.C. het geld daarvoor vandaan haalde, ontweek hij het antwoord, door te zeggen, dat dat er minder op aan kwam en dat de hoofdzaak was, dat de deelnemer gratis naar Den Haag kon.

Nadat een collecte was gehouden tot dekking der kosten, werd de film over de Zuidzee-eilanden "TABOE" vertoond.

Het geheel had een rustig verloop.

De filmvertoning geschiedde door de filmdienst der E.V.C.

Leiden, 21 Mei 1952.

KAART
A. D. 1/3
DAT: 16/7.52
PAR: Q

6.35
05.57-08.31
6.563.3
01.4
6.5-65.3
05.57-08.31

21 MEI 1952
ACD/139/41

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5102

Betr.: WERKLOZEN-COMITE TE ROTTERDAM.

Typ.D.

Schelle in mijn tijd

Uit betrouwbare bron werd omtrent het werklozen comité te Rotterdam het volgende vernomen.

Een geweldige activiteit ontplooit op het ogenblik het werklozen-comité. De organisatie hiervan is wel in goede handen. Naast IN 'T VELD, VAN DIGGELE, GROENENDIJK en BOSHART, hebben hierin als lieden op de achtergrond zitting VAN REEUWIJK en KERVER.

Door de twee laatstgenoemden is de gehele actie voorbereid in Grooswijk. Veel propaganda materiaal is opgesteld en verspreid en door Heiltje DE VOS is in het openbaar propaganda gemaakt voor de behartiging van deze zaak. Het succes, dat men heeft geboekt, is het te werk stellen van een aantal werklozen door bemiddeling van Ds. G. VAN VELDHUIZEN van Rotterdam - Kralingen, de predikant, die het a-sociale werk ter hand heeft genomen in Grooswijk.

De leden van het comité zijn zeer tevreden over de inmenging van Ds. VAN VELDHUIZEN en naarstig wordt nu gezocht naar verdere wan-toestanden in de stad, waar de werklozen eventueel herstelwerkzaamheden kunnen uitvoeren. Zij hebben de toezegging van de Herv. Kerkeraad gehad, wed. financiële ondersteuning te zullen genieten, als kan worden aangetoond, dat er schade wordt toegebracht aan de volksgezondheid van de bevolking, zoals dit, naar de mening van de kerkeraad in Grooswijk het geval was. Blijkens mededelingen zou ook de Katholieke Kerk zich interesseren voor het bieden van hulp, evenals Ds. VAN KRIMPEN, de Geref. Evangelisatie predikant.

Dit verschijnsel is zeer naar de zin van de leden van het comité en zelfs een kolfje naar hun hand.

*Meden
o.k.
e.g. aan l.v.d.
e.g. aan i.p.h*

KB, 21 Mei 1952

VRIJ VOOR ACTIE

"Ineeder Minnerstad" van 29 April 1902

INGEZONDEN

Het voorlopig comité uit werkloze arbeiders heeft circa 150 handtekingen verzameld op een adres aan de gemeenteraad, waarin medewerking wordt gevraagd om inwilliging van de volgende wensen te verkrijgen: a. verlenging van de kolentoeslag met vier weken; b. verhoging der D.U.W.lonen met 10 cent per uur; c. verhoging van de sociale bijstandsregeling met 10 %, en een redelijke uitkering aan jeugdige werklozen; d. verlenging van de uitkeringsduur van de overbruggingssteun van 13 tot 21 weken en verhoging van die uitkering tot die van de werkloosheidswet nl. 80 % van het dagloon voor gehuwden; 70 % voor ongehuwden en niet-kostwinners en 60 % van het dagloon voor de overige werknemers; e. opneming van alle werklozen in de Werklozenwet welke per 1 Juli van kracht zal worden; f. werk voor allen in eigen gemeente.

Het voorlopig comité,

P. BAKKER, lid N.V.V.

J. DE VRIES, lid N.V.V.

GEALE DIJKSTRA, lid A.N.B.

F. HEMPENIUS, ongeorganiseerd

H. BATSTRA, lid E.V.C.

A. OOSTERHOF, ongeorganiseerd

J. OSENGA, lid E.V.C.

WERK EN BROOD

STRIJDORGAAN VAN ROTTERDAMSE WERKLOZEN

Minimumprijs 3 cent

Redactie adres: C. M. BEEN, Tweebosstraat 88

Aan de slag in Crooswijk!

De actie is begonnen

We hebben al eerder geschreven, dat er geen werkloosheid behoeft te zijn, gezien de talloze werkobjecten die braak liggen en waar geen hand naar wordt uitgestoken omdat het geld aan militaire doeleinden met volle handen wordt weggesmeten.

Vandaar dan ook dat onze actie zich behalve op de lage steun-normen en andere grieven, in hoofdzaak richt op de uitvoering van werken. De werklozen zijn van mening en hebben de ervaring, dat vragen om werk geen sikkepit resultaat oplevert, dus zijn ze zelf aan de slag gegaan.

Het was ons bekend, dat de bewoners van de Rubroekstraat en omgeving reeds vanaf October 1951 een actie voerden om van de gemeente gedaan te krijgen, dat een drietal modderpoelen die sinds de oorlog daar waren ontstaan, op te ruimen en be-gaanbare grond te maken. Tot nu toe werd aan dit verzoek niet voldaan, ondanks het feit, dat het buurtcomité Ruffé vele stappen deed bij Burgemeester en Wethouders.

Deze actie nu, werd op een werkersvergadering van de werk-lozen besproken, met als resultaat, dat besloten werd contact op te nemen met dit buurtcomité en met hen te beslissen wat gedaan kon worden. Een twintigtal werklozen verklaarden zich direct bereid dit werk zelf aan te pakken ten gerieve van de buurtbewoners en tevens om 'te laten zien, dat de werklozen graag willen werken en dat er werk is ook.

Er ging een delegatie met vertegenwoordigers van beide comité's naar de chef van de Gemeentewerken Crooswijk en kregen van hem de toezegging, dat hij voor materiaal zou zorgen en moeite zou doen om te bewerkstelligen dat dit werk ook betaald zou worden. Want het spreekt vanzelf, dat niemand uit liefdadigheid gaat werken, maar dat (dit) werk betaald moet worden met het loon dat er voor staat.

En zo gebeurde het, dat Dinsdag na Pasen zeventien werklozen een actie begonnen die van verstrekkende betekenis is. Immers, deze actie wil zeggen, dat men de regering dwingt om wat te doen in Rotterdam, de wonden te helen die in de oorlog zijn geslagen, ook de wonden in de wijken der arbeiders.

Tegelijk met de aanvang der werkzaamheden gingen enige werk-lozen op stap om te trachten door besprekingen met enige officiële instanties dit werk uitbetaald te krijgen.

Sympathie bij de bewoners, maar niet bij Wethouder Meertens

Maar Wethouder Meertens, waar door bemiddeling van een Gemeenteraadslid een onderhoud mee was aangevraagd, vond het niet nodig een dag vast te stellen voor dit onderhoud. De

werklozen moesten maar een verzoek indienen en dan zou hij zien of de noodzaak tot een onderhoud aanwezig was. Dat betekent: de zaak op de lange baan schuiven! Maar daar zijn de werklozen niet mee gebaat! Het blijkt trouwens aan alles, dat men met deze actie lelijk in de maag zit en dat is te begrijpen, omdat deze actie niet betekent, zoals sommige dagbladen het voorstellen, dat een aantal werklozen min of meer uit liefdadig-heid de boel in die buurt gaan opknappen, maar dat deze actie de inzet kan worden tot verdere acties, ook op het gebied van woningbouw.

Men heeft angst voor de samenwerking van werklozen en werkers. De zoete rust is voorbij in heel het land.

Kijkt naar Rotterdam, die wat de grote steden betreft, op het ogenblik de spijs afbijt. Vandaar dan ook dat het beloofde materiaal met horten en stoten gegeven wordt en elke auto puin als het ware afgedwongen moet worden. De bewoners van de Rubroekbuurt begrepen dit en leven mee met deze actie. Er wordt gezorgd voor koffie en thee en alle mogelijke medewerking. Laat niemand het wagen om afval te gooien in de putten, waar gewerkt wordt, want dat wordt door de bewoners niet toege-gestaan. Men waakt over het werk en over het gereedschap. Zo is de stemming op het moment, dat wij dit schrijven.

De strijd gaat nu om

het loon

We schreven het reeds, de werklozen eisen voor hun werk ook het loon dat er voor staat en deze eis is op het moment nog niet ingewilligd. Maar dat wil niet zeggen, dat het er niet zal komen. We kunnen met deze krant niet het laatste nieuws brengen, omdat de copie enkele dagen voor het verschijnen der krant, bij de drukkerij moet zijn. We kunnen slechts schrijven tot en met Vrijdag j.l. en toen stonden de zaken zo, dat de werklozen en de buurtbewoners van plan waren om des Maan-dags naar het stadhuis te gaan om alsnog te trachten een bespreking met wethouder Meertens te krijgen over het loon en het verdere materiaal, zoals Koolas, Teer en schelpen.

In de volgende krant dus meer hierover.

Tot slot van dit artikel vragen we de medewerking van alle werk-lozen en natuurlijk ook van de werkenden en winkeliers. Het is vanzelfsprekend niet mogelijk, dat iedere werkloze met de schop en kruiwagen kan gaan werken, maar toch kunnen we allen steunen door juist NU te zorgen, dat onze krant goed verkocht wordt en goed betaald. Laat niemand vergeten een kleine bijdrage te geven en helpt mee bij de verspreiding aan de uitbetalingslokalen. Versterkt op deze manier het comité, ons comité! wordt werker!

Op 24 Mei gaan we in Massa naar Den Haag

„We” dat zijn wij, de werklozen die deel gaan nemen aan de grote landelijke bijeenkomst die op 24 Mei in den Haag, wordt gehouden en waar vele duizenden werkloze arbeiders tezamen zullen zijn, uit heel het land.

Er zijn wel meer bijeenkomsten in Den Haag, bijeenkomsten van deftige en gewichtige heren met ministersteek, maar zonder steunkaart. Hun baas is het rijk, waarover zij zelf regeren, geen ambtenaar van sociale zaken bepaald hun steunbedrag, dat bepalen deze heren zelf en daar zijn ze niet zuinig mee. Maar diezelfde heren bepalen wel het steunbedrag van de werklozen en het salaris van de ambtenaren die dat mogen uitbetalen en daar zijn ze wel zuinig mee, een beetje erg zuinig.

Aangezien deze goed betaalde ministers zelf helemaal geen hinder hebben van tekorten in het huishouden, voelen ze er weinig voor om de steunbedragen te verhogen. Zolang het rustig blijft maken zij zich geen zorg. Zorgen zijn goed voor de werklozen, die hebben toch niet anders te doen. Zij, (de ministers) hebben het veel te druk met andere zaken.

Dat nu juist die werklozen in beweging gaan komen, daar snap je niets van. Hoe kan iemand die ruim f 30.— elke week zomaar krijgt, nu in verzet komen, vraagt een minister zich in Den Haag af. Nog erger vindt hij de brutaliteit dat een werkloze werk eist en zelfs op eigen houtje begint. Dat mag helemaal niet, stel je voor, geld gaan uitgeven om huizen te bouwen en wegen aan te leggen, nee, dat is te gek, daar kan je geen leger mee opbouwen. . . . Toch lastig eigenlijk zulke werklozen, werken willen ze wel maar niet eens verhongeren.

HOE HET MOET ZIJN

Dat de werklozen van de steun niet kunnen leven, dat weten we. Maar erger is, dat er nog velen zijn die zelfs dat steunbedrag niet eens krijgen, door een foutieve berekening of een verkeerd rapport. Deze mensen hebben vaak te weinig zonder dat ze er zelf erg in hebben, daarom hier in 't kort enige cijfers.

Overbrugging

- 80 pct. van het loon voor gehuwden en kostwinners.
- 70 pct. voor kostgangers of alleenwonenden van 18 tot 64 jaar.
- 60 pct. voor personen die geen kostwinner, geen kostganger en niet alleenwonend zijn van 30 tot 64 jaar.
- 60 pct. voor personen die gehuwd zijn geweest en in dezelfde omstandigheden verkeren.
- 40 pct. voor personen die (zoals bovengenoemd) van 21 tot 30 jaar.
- 25 pct. voor hen die 19 of 20 jaar zijn en nog thuis zijn.

De hoogste uitkering voor Rotterdam is f 6.46 per dag, gerekend over 6 dagen, plus 0.46 per dag voor één kind, 2e en 3e kind 0.51 per dag, vanaf 4e kind 0.67 per dag. Daar gaat dan af, de ziekenfondspremie. 80 pct. van het loon mag echter niet hoger zijn dan f 38.76 per week.

Daar gaat het nu juist om, WE WILLEN NIET VERHONGEREN! Laat ons huizen bouwen en alles wat nog meer nodig is. Dáárom gaan we naar Den Haag, met vele duizenden werklozen uit het land om de regering een beetje wakker te schudden. Niet dat we nu elke minister apart uit z'n luie stoel zullen halen, maar misschien worden ze een tikkie wakker, doordat we daar in de Houtrusthal bijeen zijn om te ontdekken, dat er wat broeit, dat we niet van plan zijn onze gezinnen te laten uitputten door de lage steun en werkloosheid. In ieder geval staat het vast, dat vanuit die Houtrusthal onze stem overal gehoord zal worden. Tot in de uiterste hoeken van het land.

De vraag van het moment is echter, hoe groot wordt ONZE deelname? En het antwoord is: Rotterdam zal minstens met 500 naar Den Haag moeten. Daar moet ook reisgeld komen, voor hen die niet per fiets kunnen gaan.

Er worden tevens in Rotterdam 10.000 manifesten uitgegeven en verder zullen wij bijdragen in de kosten van de zaalhuur. Véél geld is daarvoor nodig, maar daar zijn we niet bang voor, dat geld zal er komen als iedereen meehelpt. Onze mensen die met „Werk en Brood” staan, hebben steunlijsten bij zich, iedereen die mee gaat naar Den Haag kan zo'n steunlijst meenemen en er mee werken. Dus . . . pakt een steunlijst en geef je op voor Den Haag. Van de opbrengst van je steunlijst mag het reisgeld voor je zelf worden behouden, als je daarnaast minstens een zelfde bedrag aan onze penningmeester afrekend en liefst meer, zodat alle kosten worden gedekt.

Sociale bijstand

Kostwinner f 30.90 man en vrouw min ziekenpremie.
Eén kind f 2.76 bijslag, twee kinderen f 5.83, drie kinderen f 8.89, vier kinderen en meer, voor elk kind f 4.02.
Kostganger en alleen wonenden f 22.35.
Thuiswonenden hebben geen recht op Sociale Bijstand, tenzij Vader of bij gebreke daarvan de Moeder ouder zijn dan 64 jaar.

Is het U bekend, dat wanneer U minstens 13 weken Sociale Bijstand heeft gehad U een aanvraag in kan dienen voor een extra verstrekking. Deze extra verstrekking moet één negende deel van het steunbedrag zijn.

Armlastige steun:

Kostwinners f 21.25 plus huur tot f 8.— per week, plus ziekenfondspremie en f 4.45 voor elk kind.

Alleenwonende hoofdbewoner: f 14.50 plus huur, minstens f 3.25 en hoogstens f 6.— plus ziekenfondspremie.

Kamerbewoner of kostganger f 17.75 plus ziekenfondspremie.

Dit zijn de steunbedragen zoals ze tot nu toe gelden, elke eventuele verandering zullen we direct bekend maken in onze krant. Verdere inlichtingen kunt U verkrijgen bij onze advies-adressen.

Voor de Linkermaas bij D. Bontekoe, Joh. Brandstraat 33b, voor de Rechtermaas in het zaaltje Jac. Catsstraat 6, alleen Woensdag van 2 tot 4. Noodgevallen aan het redactie-adres: Tweebosstr. 88.

Neem deel aan de betoging op 24 Mei in Den Haag

DE KLACHT

Als een werkloze Zaterdag naar de „Klacht” moet, dan is hij ook aan de duivel overgeleverd, uren wachten en vaak nog vergeefs.

Het kan voorkomen, zoals we laatst een geval hoorden, dat iemand aan de uitbetaling te horen krijgt, dat zijn kaart er niet bij is. Men weet van niets, maar voorlopig krijgt de vrouw geen centen. Gaat U maar naar de klacht, wordt er dan gezegd en daar kan je het voorlopig mee doen tot Zaterdagmorgen.

Om terug te komen op wat ons ter ore kwam, iemand moet dus naar de klacht en had Donderdags geen geld ontvangen. Op die klacht bleek, dat men van mening was, dat hij werk had geweigerd. In zo'n geval heeft men geen arbeidskaart meer, want die wordt dan door de beurs ingehouden. De man waar het over gaat had echter geen werk geweigerd en kon zijn arbeidskaart tonen, op tijd afgestempeld. Er moest dus een vergissing zijn, als men even naar de beurs had gebeld, dan was deze vergissing spoedig bemerkt. Maar zo ging het niet, er werd de betreffende man gezegd, dat zijn rapport niet aanwezig was en hij maar moest proberen zijn huisbezoeker te pakken te krijgen, geen geld natuurlijk . . .

Midden in de week komt de huisbezoeker in de straat, hij schiet hem aan, de huisbezoeker zegt: „Ik heb Uw rapport niet bij me”. Hij kijkt deze huisbezoeker na en wat ziet hij, midden in de straat kijkt deze in zijn tas en belt aan, waar denkt U? Op het adres van de man waar hij zojuist tegen gezegd had geen rapport van hem bij zich te hebben.

Niemand maakte zich zorgen, hoe dat gezin moest leven, eerst moest dat rapport er zijn, terwijl één telefoontje voldoende had geweest.

Dat kan volgens ons wel anders, wat meer begrip bij sommige ambtenaren zou al veel kunnen verbeteren, ook zou de mogelijkheid onder het oog gezien kunnen worden om b.v. aan de uitbetalingslokalen één der ambtenaren aan te wijzen die onmiddellijk dergelijke „klacht-gevallen” ter plaatse zou kunnen behandelen.

Men weet reeds tevoren welke mensen niets zullen ontvangen, deze rapporten kunnen dus uitgetrokken worden en meegenomen naar het betreffende lokaal. Eventueel is het ook mogelijk, dat de betreffende werklozen bij twijfelgevallen direct opgeroepen worden, zodat de mogelijkheid van ongemotiveerde steunonthouding uitgesloten kan worden.

Daar moet je voor bij Sociale Zaken zijn.

Men houdt er bij Sociale Zaken toch rare begrippen op na. Het lijkt wel of de werklozen voor sommige ambtenaren wezens zijn waar je nu eens lekker de draak mee kan steken.

Zo van die mensen waar je mee kan sollen om er dan aan de koffietafel nog eens over na te gichelen. Eén der werklozen had voor zijn vrouw een japon aangevraagd en kreeg enige tijd later bericht dat hij of zij zich aan de Boompjes kon vervoegen om een mantel in ontvangst te nemen. Nu had deze vrouw ook wel hard een mantel nodig, maar een japon nog harder, dus ging zij naar de Boompjes om te trachten inplaats van een mantel, een japon te krijgen. Maar ja, ambtenaren zijn geen gewone mensen, als er bij vergissing inplaats van mantel „varken” had gestaan op de bon, dan had men haar misschien naar de vee-markt gestuurd. Gelukkig bleef het abuis beperkt tot mantel, dus had men geen japon maar wel een mantel aan te bieden. Nu was er keuze genoeg wat mantels betreft, er was er n.l. 1 in het geheel, zo'n mantel met krulletjes van het slag Grootmoeder,

maar voor een vrouw van een werkloze goed genoeg, ze kon haar voor een koopje krijgen, f 35.— en geen cent meer, nu dat is voor niets, de snit in aanmerking genomen. Laat ze het nu niet gedaan hebben, een kans voor het leven en ze laat hem voorbij gaan, nooit krijgt ze zo'n kans meer.

Dat ging dus niet door en een japon moet ze weer opnieuw aanvragen, die zou dan nog goedkoper zijn dan de mantel. Hoe is het mogelijk en dat bij Sociale Zaken. C. en A. kan wel inpakken.

INGEZONDEN

Een werkloos chauffeur zond ons het volgende ingezonden stukje. In Het Rotterdamsch Parool las ik een artikeltje over een 19-jarige chauffeur, die op de Nieuwe Leuvenbrug een wielrijder had aangereiden, doordat hij plotseling moest remmen waardoor de aanhanger van zijn trekker naar links uitweek zodat hij een passerende wielrijder raakte. De wielrijder overleed ter plaatse. Deze jonge chauffeur kreeg f 50.— boete of 15 dagen hechtenis. Het Parool vraagt zich daarbij af of de werkgever het wel had mogen toestaan om zo een jong chauffeur, zo'n zware wagen te laten berijden.

Volgens inzender had deze werkgever dat niet mogen doen. Niet rijden met dergelijke zware wagens kan alleen veilig gebeuren door chauffeurs met jarenlange ervaring. Maar aan de beurs worden deze ervaren vaklieden niet geplaatst, omdat ze zg. te oud zijn. Inzender is 45 jaar en heeft 24 jaar ervaring. Natuurlijk moeten ook jonge mensen een kans hebben, maar laat de oudere chauffeurs dan niet langs de weg lopen, de veiligheid van de weg, vooral met zware wagens, vraagt naar hun ervaring.

ooo

De ingezonden artikelen beginnen wat beter binnen te komen. Hier een artikel van een oude strijder die 30 jaar in Amerika werkte en kortgeleden als ongewenste vreemdeling naar Holland terug werd gestuurd. Deze man heeft in Amerika de strijd met de werklozen gevoerd in de jaren 1928 en 1930. Hij schrijft hierover:

De grote actie van werklozen in Maart 1930

In 1928 kwam er in Amerika een werklozen comité tot stand, dat in de aanvang 40 à 50 leden telde, maar actieve leden, die het wisten te verstaan om de steun van de vakbonden en vele andere organisaties te verkrijgen en zelfs door de soldaten. Duizenden werklozen sloten zich bij de strijd van dit comité aan en ondersteunden hun krant die de naam droeg „De werkloosheidsgezel”. Deze krant werd verkocht voor drie cent in een grote oplage. Evenals het Rotterdamse werklozen comité streefde men naar eenheid in de strijd der werklozen en bestond het comité uit mensen van verschillende overtuiging en godsdienst. Ook hun leuze was: „Werk en brood”.

Op 6 Maart 1930 kwam de grote dag. Het werklozen comité had zeven weken gewerkt aan de organisatie van een grote meeting, duizenden manifesten werden verspreid en vergaderingen gehouden. Het gevolg was dat 110.000 werklozen demonstreerden voor ondersteuning, werk en voor brood.

Deze demonstratie trok, na de meeting, op naar het stadhuis in Union Square. Maar het hoofd van de Politie, de Democraat Valentine, kon zich niet verenigen met het feit, dat zo veel werklozen ongestraft optrokken. De voornaamste spreker werd gearresteerd en meegesleept naar de gevangenis.

De demonstratie werd uiteengeslagen waarbij 200 mensen werden gewond. De spreker werd veroordeeld tot 3 jaar gevangenisstraf en met hem enkele anderen die ook gearresteerd waren. Na zes

maanden kwam onder de druk der werklozen, gesteund door de bevolking, de zaak opnieuw voor. 60.000 mensen waren bij de rechtszitting aanwezig en eisten vrijlating van hun kameraden. Zo luid en zo dringend, dat de officier van justitie zich niet verstaanbaar kon maken, steeds weer riep men in spreekkoor; „Laat onze kameraden vrij”.

Na anderhalf uur kwam de uitspraak: Ze werden allen vrijgesproken, een uitspraak die met een donderend hoera uit zestig-duizend kelen werd begroet als resultaat van hun eensgezinde actie.

Na de verkiezing van president Roosevelt groeide de werkloosheidsbeweging nog krachtiger en kreeg men eindelijk steun en kleding.

Dit kon alleen maar bereikt worden door onze eenheid en de steun van de vakbonden. Maar wat daar kon, kan hier in Holland ook. Sluit U aan bij het bestaande werklozencomité, ga er voor werken, maak er een sterk eendrachtig comité van. Vecht voor Werk en Brood, leve de solidariteit.

D. V.

We hopen dat velen het voorbeeld van deze makker zullen volgen, en tot het comité zullen toetreden. Geeft Uw naam en adres op bij de mensen die met de kranten staan. Geeft Uw daadwerkelijke medewerking om de landelijke actie in Den Haag te doen slagen.

De Redactie

GEHOLPEN!

Een der werklozen heeft verleden week f 10.— verloren van zijn steun.

Het comité heeft deze zaak onderzocht en door haar bemiddeling kon dit gezin toch de nodige boodschappen kopen. Het opgehaalde bedrag bedroeg f 9.47.

DE REDACTIE

Koopt en leest
„Werk en Brood”

**Steunt onze adverteerders,
door bij hen Uw inkopen te doen, zij steunen ons!**

<p>Voor al Uw Levensmiddelen naar de merkartikelen-zaak</p> <p>Levensmiddelenbedrijf „RICO” PUTSCHELAAN 104 - TELEFOON 79447</p>	<p>HET ADRES</p> <p>voor vakkundige en solide reparatie J. SLOOTER Gaesbeeksstraat 41 Telefoon 75627</p> <p>Voor Rijwielen, Radio's, Stofzuigers, Strijkijzers, Wringers, Wasmachines enz. Ook op termijnbetaling</p>
<p>vacant</p>	<p>vacant</p>
<p>vacant</p>	<p>vacant</p>

I.

R'dams Werklozencomité
"WERK en BROOD"

Mei 1952

AAN DE WERKLOZE ARBEIDERS

Waarde Vriend,

Op de Groningse werklozenconferentie van 28 Maart j.l. werd door vele werklozen uitdrukking gegeven aan de wens om op korte termijn in Den Haag een groot Landelijk Werklozencongres te houden. Ons landelijk comité, bestaande uit vertegenwoordigers van alle vakorganisaties en ongeorganiseerden bereiden dit congres voor.

OP ZATERDAG 24 MEI a.s. vindt dit grote congres plaats in de HOUTRUSTHALLEN te Den Haag en begint s'morgens 10 uur. Deelnemerskaarten á 10 ct. voor dit massa-congres en steunlijsten om op gemakkelijke wijze het reisgeld in te zamelen zijn verkrijgbaar aan de stempellokale in jullie plaats, bij onze medewerkers. Indien op een steunlijst 50 % meer geld is binnengehaald dan voor je reisgeld nodig is, heb je gratis reizen. Het overige geld is voor onkosten van het comité. Iedereen is dus in staat zelf reisgeld in te zamelen. ZORGT VOOR VELE DEELNEMERS ! RICHT ZELF EEN PLAATSELIJK COMITE
OP !

Makkers! Dit congres houdt zich bezig met de slechte toestand van de 136.000 werklozen waaronder DUW arbeiders en jonge werklozen die in vele gevallen geen uitkering ontvangen, doch ook met het opnemen van ALLE werklozen in de nieuwe Werkloosheidsverzekering. De Regering wil nu allen, die voor 1 Juli werkloos zijn uitsluiten. Een fel protest hiertegen en het bespreken van maatregelen, welke het onmogelijk maken, dat werklozen tot 2e rangsburgers worden, moet in massa opklinken uit dit congres!

MELDT JE ALS DEELNEMER EN MEDEWERKER!

Het R'dams Comité
" WERK en BROOD "

II

Aan de Werkloze Arbeiders van SCHIEDAM

L.S.,

Reeds enige tijd bestaan er heel het land comité's van werklozen. Ook in Rotterdam hebben de werklozen zich verenigd in een comité onder de leuze: " WERK en BROOD " .

Dit comité stelt zich ten doel gezamenlijk met alle werklozen de strijd te voeren voor werk en verhoging der huidige steunnormen en andere verbeteringen.

Dit doel kan alleen bereikt worden als iedere werkloze het zijne ertoe bijdraagt om te komen tot een strijdgemeenschap, waarin ieder, ongeacht zijn politieke of religieuze overtuiging, zitting kan nemen.

Het Rotterdamse werklozencomité "Werk en Brood", wekt U, werklozen van SCHIEDAM op, een soortgelijk comité te vormen en belegt daartoe een werklozenvergadering op:

MAANDAGMIDDAG 19 MEI in de Zaal " Marijke"
Broersveld 121 -

KOMT ALLEN

o-o-o-o

Aanvang 2 uur

Toegang op vertoon van steunkaart

Het R'dams Werkl.comité
"Werk en Brood "

DUPLICAAT

139850

RAPPORT VAN KBVoor HB en HD

No. 5113

Betr.: VERGADERING GEMEENTE-PERSONEEL (E.V.C.) TE AMSTERDAM

Typ.: B.

Uit betrouwbare bron werd onderstaand verslag ontvangen van een op 8 Mei 1952 te Amsterdam in Krasnapolsky gehouden vergadering van het Gemeente-personeel (E.V.C.).

Deze vergadering werd gehouden in de Congres-zaal, welke ruim 500 mensen kan bevatten. De opkomst was slecht. ± 150 mensen waren aanwezig, waaronder Jaap BRANDENBURG. De leider was Gerrit BLOM (B.N.O.P.), terwijl als sprekers Frits REUTER en Berend BLOKZIJL optraden. Het ambtenaren-verbod werd behandeld.

Om half 9 opende BLOM de vergadering en gaf het woord aan Frits REUTER. Deze gaf een uiteenzetting over wat hij noemde de achtergrond van dit verbod, hetwelk door Ministerpresident DREES was uitgevaardigd op grond van de beschuldiging aan het adres van de E.V.C., het plan om sabotage te plegen. Vooral op deze beschuldiging ging hij in en deelde mede, dat de E.V.C. geen enkel feit ten laste gelegd kan worden en dat hier sprake is van valse beschuldigingen. De bron, waaruit Minister DREES zijn inlichtingen krijgt, wilde hij niet noemen, zodat volgens REUTER hier duidelijk wordt aangetoond, dat deze bronnen dezelfde zijn, waar GOEDHART gebruik van heeft gemaakt op de vergadering van de P.v.d.A. in Wormerveer. "Maar", zo vervolgde hij, "er komt een tijd, dat er van ambtenarenverboden geen sprake meer zal zijn. Het is nu de taak van het gehele Gemeente-personeel druk uit te oefenen op de Gemeenteraad, om evenals het georganiseerd overleg het verbod te verwerpen! Hierna werd een kleine pauze gehouden.

Berend BLOKZIJL begon zijn betoog met het verbod te ontleden en aan te tonen, dat alle arbeiders, ongeacht of zij lid zijn der Unie-bonden of E.V.C., hiermede te maken hebben. Volgens hem gaat het als volgt:

Indien het Hoofd der Gemeente (Burgemeester en Wethouders) van mening is, dat een arbeider ontslagen moet worden, gebeurt dit. De betreffende arbeider wordt medegedeeld, dat zijn ontslag te danken is aan het feit, dat hij niet betrouwbaar is en plannen heeft iets te doen en daarmee is de kous af. Het hek is van de dam, daar er een ware heksenjacht ontketend wordt. Vooral het bureau B.V.D. zal een belangrijke rol gaan spelen.

Hij vertelde het volgende:

"In een bepaalde gemeente komt een baas van een bepaalde afdeling bij een van zijn ondergeschikten met het verzoek na werktijd even bij hem te komen. Toen de man bij de baas thuis was, deelde deze hem mede, dat aan hem het verzoek was gedaan om een rapport over de ondergeschikte samen te stellen, maar hij wilde dit niet achter zijn rug om doen, hij zou het rapport zo goed mogelijk maken. De ondergeschikte antwoordde hem: "Dat is ook toevallig, want gisteravond kwam er iemand van het bureau B.V.D. bij mij, met het verzoek, een rapport over U te maken". Dit verwekte nogal hilariteit onder de aanwezigen.

"Maar," zo vervolgde Berend, het gevaar is voor jullie groter dan je denkt, want jullie worden volkomen rechteloos

Ministerpresident DREES wordt wel eens beschouwd als een vader, maar dan een, die als volgt doet:

's-Morgens voor hij naar zijn werk gaat, haalt hij zijn zoontje uit bed, zet hem in de gang en geeft hem een draai om zijn oran. Op de vraag van het kind waarom vader dit doet, krijgt hij ten antwoord: "Je bent misschien van plan vandaag katekwaad uit te halen en daarom straf ik je maar vast". Opnieuw gelach.

Het ambtenarenverbod is door het G.O. afgewezen, maar door de Commissie van Bijstand niet, zodat het in de Gemeenteraad komt. Dit betekent, dat het G.O. rustig terzijde wordt geschoven en alles in het werk wordt gesteld om het er door te krijgen.

Het waren de Gemeente-arbeiders, die het verzet tegen de bezetter aanboden, de Februari-staking organiseerden, waardoor zij toonden niet bang te zijn, welnu, het gehele Gem. personeel, groot 23.000 man, is in staat, het ambtenarenverbod in de sloot te gooien, door hiertegen opnieuw de strijd aan te binden. Bij de behandeling in de Gemeenteraad moeten uit alle afdelingen van het Gemeente-personeel delegaties naar het stadhuis gaan, zodat er druk uitgeoefend kan worden op het Gemeentebestuur. Vooral Wethouder FRANKE doet alles om het verbod door te drijven, hetgeen door hem geleerd is in de periode, dat hij de bevelen van SEYES INQUART moest opvolgen.

Gerrit BLOM sprak het slotwoord met een oproep om mede te werken, dat de grote meeting op 24 Mei 1952 in de Houtrusthallen, welke in het teken staat van strijd tegen werkloosheid, slaagt en door het sturen van een delegatie van Gemeente-arbeiders naar Den Haag.

X Arie VAN RIJKOM was aanwezig als verslaggever van "De Waarheid".

KB, 21 Mei 1952.

VRJ VOOR ACTIE

VERBINDING No. 3.

I.D. No. 299/52(D)

Onderwerp: Werklozen Comite "WERK en BROOD".

OP KAART
ACD/MB
DAT: 26/5/52
PAR: 10

VERTROUWELIJK.

6.55 05.5-08.31
23 MEI 1952
ACD/ 139857

Ik heb de eer U het volgende te berichten.

Van de dienst van Sociale Zaken was vernomen, dat bij het uitbetalen van de werklozen op Zaterdag 10 Mei j.l. een onbekende man pamfletten had verspreid en getracht had geld in te zamelen op een z.g. steunlijst. (zie bijlage I.)

Op Zaterdag 17 Mei j.l. verscheen bedoelde man wederom bij het gebouw de "Doelen" te Schiedam, waar de uitbetaling aan de werklozen plaats vindt. Nu reikte hij convocaties uit voor een te houden vergadering van het werklozen comite "Werk en Brood" op Maandag 19 Mei 1952 in gebouw "Marijke" te Schiedam (zie bijlage II). Bovendien vroeg hij verschillende malen of de werklozen iets te missen hadden voor het steunfonds. Hij ontving echter niets.

Toen de uitbetaling was afgelopen, stapte de man op een rijwiel en verdween in de richting Rotterdam. Aan zijn rijwiel was een kaartje bevestigd met de naam H.M. v.d. Polder Jr. Hij werd naar Rotterdam gevolgd en stapte een woning binnen aan de Benthuiserstraat 52a.

Bij controle bleek hij te zijn genaamd: Hendrikus Martinus van de POLDER, geboren te Rotterdam 1.-7-1924, electricien, gehuwd met Elizabeth van der WILT, geboren te Rotterdam 31-10-1924, wonende aan de Benthuiserstraat 52 a te Rotterdam.

De I.D. Rotterdam deelde mede, dat deze man lid was van de EVC, in 1951 een bedrag op de 4e Obligatielening van de Waarheid had betaald en thans zitting had in het werklozencomite "Werk en Brood" te Rotterdam.

Op Maandag 19 Mei j.l. verscheen bovengenoemde Van de Polder wederom in Schiedam. Hij was nu vergezeld van twee onbekend gebleven Rotterdammers. Dit drietal zou in de feestzaal "Marijke" alhier een Schiedams Werklozen comite oprichten. Er waren echter slechts twee werklozen verschenen, t.w. Hendrik Adrianus KLARIS, geboren te Rotterdam 6-8-09, wonende Singel 215a te Schiedam en Jacobus Bernardus KEMPERS, geboren te Rotterdam 4-5-23, wonende aan de Schietbaanstraat 19 te Schiedam.

De vergadering ging niet door. KLARIS beloofde aan Van de Polder hulp te verlenen bij de oprichting van een comite "Werk en Brood" te Schiedam. Hij zou propagandamateriaal van Van de Polder ontvangen. KEMPERS zou Klaris bijstaan. Alhier is op politiek gebied nog niets ten nadele bekend van Klaris en Kempers.

Dezerzijds zal iedere Zaterdag bij de uitbetaling aan de werklozen bijzondere aandacht worden besteed aan de werkzaamheden van bovengenoemde personen.

Zij nog gemeld, dat alhier het aantal werklozen 400 bedraagt, dat dit sedert ongeveer 4 maanden een stabiel getal is, en dat het aantal z.g. vaste werklozen gerekend moet worden op 200. Bij controle is gebleken, dat er wekelijks ongeveer 40 a 50 werkzoekenden aan werk worden geholpen. Er wordt echter ook iedere week ongeveer het zelfde aantal als werkzoekende ingeschreven.

21 Mei 1952.

N.B.

Het blad "Werk en Brood", dat eveneens verspreid werd, gaat als bijlage III hierbij.

*Schiedam
in mijn
tel. no.
P.D.*

*Schiedam
O.L.
Kempers
in P.D.*

*M.O.D.
20.12*

UITTREKSEL

Uit : OD 510

Naam: CPN acties.

Voor : OD 2014

Naam: EVC acties inzake werkloosheid.

Ag. nr: 139954

Afz. : ID Den Haag

Datum: 20-5-52

Aard van het stuk: Openbare vergadering van het Comité Sirtemastraat.

Er werd nog medegedeeld, dat het de bedoeling is, nog meer comité's op te richten, o.a. aan de Zuid-Oost Binnensingel en de Maasstraat. Het comité Sirtemastraat moet trachten contact op te nemen met de bewoners van genoemde straten.

Te 21.30 uur werd de vergadering gesloten. De secr. van het "Comité 4000 woningen" Van DISSEL (21-6(7)-15) die ook ter vergadering was, gaf als zijn mening te kennen, dat het comité nog geen voldoende ervaring had op het gebied van vergaderen. Hij heeft zich ter beschikking gesteld het comité hieromtrent van advies te dienen...

Uitgetr. door: LS

Op aanwijzing van: B III

Datum: 10-7-52

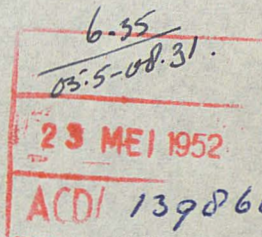
RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5130

Betr.: WERKLOZEN ACTIE IN BRABANT.

Typ.D.

Schubbe in vermindering

Uit betrouwbare bron werd vernomen, dat de activiteit in de D.U.W. en Werklozenwereld in Brabant volgens de leidende C.P.N.ers in Brabant gericht behoort te zijn tegen Werklozen-wetgeving; naar de Werklozenconferentie op 24-5-52 te Den Haag, zal dan ook een delegatie uit Brabant gaan.

Men zal trachten, zo nodig, na 1 Juni te komen tot agitatief optreden.

KB, 21 Mei 1952

VRIJ VOOR ACTIE

Zonder bedragen te noemen, deelde HOVENIS mede, dat, wat het financiële betreft, de 1 Meiviering een groot succes was geworden.

Van enige georganiseerde actie met bedoelde steunlijsten werd niet gesproken.

Het Hoofdbestaurslid Gerrit BLOK sprak vervolgens nog over de Planbrochure. Informant kon dat gedeelte van de vergadering niet bijwonen. (einde)

Amersfoort

VERBINDING 20.

Betreft : Werklozen-comité.
Bijlage : een.
Bron : eigen waarneming.

Rubr.: Vertrouwelijk
Dat. : 24-5-52
No. : 243-'52 I.D.

1907?

of 9?

*Opdracht
O.l.c.
e.g. van O.l.c.
e.g. van in
P.D*

Op Woensdag, 7 Mei 1952 werd bijgaand bulletin door een onbekend gebleven persoon na de steunuitkering aan werklozen uitgereikt.

Op de in dit bulletin aangekondigde vergadering van 14 Mei 1952 waren slechts 5 personen aanwezig, t.w.:

- V* JONG, Willem de, geb. 22-1-20 te Koedijk, Goudsbloemstr. 21;
- V* AGENANT, Reier, geb. 1-12-17 te Amersfoort, Stoovestr. 19;
- V* ISING, Johannes Wilhelmus, geb. 14-12-16 te Amersfoort, Bolderstraat 61;
- V* DIJK, Hendrik van, geb. 2-5-09 te Amersfoort, Soesterweg 16, allen te Amersfoort.

en een onbekend gebleven persoon.

Gezien het kleine aantal bezoekers werd de vergadering dezerzijds niet bezocht.

Voor zover bekend is te Amersfoort nog geen werklozen-comité opgericht.

6.35
05.5-08.31
27 MEI 1952
ACDI 140.000

EINDE.

OP KAART
ACDI 48
DAI: 23-7-52
PAR: 65

Schutblad is vernietigd

"Bulletin voor de Amersfoortse Werklozen

-0-

Makkers,

Vorige a week ontvingen we de oproep van het Amsterdams Werklozencomité dat een van de organisatoren is van het Landelijke Congres dat op 24 Mei a.s. in den Haag zal plaatsvinden. Daarnaast weten we sinds Vrijdag j.l. van andere zijde ook meer: Getrouw aan de opdracht van de Regering heeft de meerderheid van de volksvertegenwoordiging in de Tweede Kamer, de voorgestelde werklozenwet er door gejaagd; wat betekent dat er ingaande 1 Juli a.s. twee soorten werklozen zullen zijn.

Dit betekent dat de grote massa van ons gedoemd is rond te komen van de veel te lage Sociale Bijstandsuitkering, waarin geen enkele verbetering is aangebracht.

Een eerste concessie welke de Regering is afdwongen door de huidige acties in ons land, is de verlenging van de tijdsduur der Overbruggingsuitkering welke ingaande 1 Juli a.s. van 13 op 21 weken wordt gebracht.

We schrijven uitdrukkelijk afdwongen door actie, omdat als we de Kamerverslagen goed hebben gevolgd, vastgesteld kan worden dat verschillende zogenaamde arbeidersvertegenwoordigers in de Staten-Generaal een duidelijke minachting voor onze belangen hebben getoond zodat van de meerderheid van deze lieden niets is te verwachten inzake de verbetering van onze toestand.

Het enige wat ons te doen staat, is een storm van acties en protesten over hun hoofden heen tegen de genomen besluiten te ontketenen opdat de uitvoering van deze besluiten teniet wordt gedaan. We mogen en kunnen niet toestaan, dat naast de reeds bestaande verschillen in loon- en gemeenteklassen, ook nog eens de werklozen onderverdeeld worden zonder dat hiervoor een gerechtvaardigde grond of motief is aan te wijzen. Er zijn makkers welke nog een bepaald vertrouwen stellen in de plannen van de Regering t.a.v. het werklozenvraagstuk enz. Tot hen zeggen wij: herinner je de enige maanden geleden gedane belofte tot vermindering van de werkloosheid, ~~dat~~ per 1 Mei j.l. teruggebracht zou worden tot een maximum van honderduizend. Wat is hier van terecht gekomen? Alleen de geregistreeerde volwassen werklozen bedroegen op deze datum bijna 138000!!!!

Deze vraagstukken moeten ons tot de orde roepen, niet langer het hoofd omlaag, maar omhoog met het besef dat ook wij de strijd voor de toekomst moeten en kunnen voeren. Schouder aan schouder met de werkende makkers in de bedrijven naar de Eenheid van Denken en de Eenheid van Daad in de strijd voor onze belangen en de acties voor ons bestaan.

Makkers neemt deel aan de vergadering welke hierbij uitgeschreven wordt voor alle Amersfoortse Werklozen en die plaatsvindt

Woensdagmiddag 14 Mei a.s. om half vier (dus na de steunuitkering) in het gebouw Prins Hendrik aan de Stoevestraat.

Een kameraad van het Amsterdams Werklozencomité zal spreken over het doel en de organisatie van ons Landelijk Congres in den Haag. Daarnaast moet tot stand komen een Amersfoorte Comité dat alle werklozen hier ter plaatse kan en moet omvatten.

Bezoekt de vergadering

Stelt kandidaten

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-

Voorlopig contact-adres Goudsbloemstraat 21

S.T.

23 Mei 1952.

No. Gr.V.D. 520803 Conf.

Bijlagen : een.

Onderwerp: Oproep tot werklozen-actie
op 24 Mei 1952.

~~635-08-31~~
05.5-08-31
28 MEI 1952
ACD/140136

CONFIDENTIEEL

Schmitt

In vouwe dezès gelieve U aan te
treffen een uittreksel uit een veilig-
heidsrapport, opgemaakt door Z, naar de
inhoud waarvan korthedshelvé wordt
verwezen.

S.T.

AAN: Hoofd B.V.D.

Typ :19
Coll.:w

Datum van bericht: 20 Mei 1952.
 Rapporteur:
 Van wie is het bericht afkomstig: Contact te Glanerbrug.
 Betrouwbaarheid bericht: Betrouwbaar.
 Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.
 Welke acties zijn ondernomen: P.I.D. in kennis gesteld.
 Met welke instantie samengewerkt: P.I.D. te Enschede.

 Onderwerp: Oproep tot werklozen-actie op 24 Mei a.s.

Blijkens door rapporteur ontvangen mededeling van een zijner contacten te Glanerbrug, wordt aldaar op heden op communistisch initiatief een actie gevoerd om een zo groot mogelijk aantal werklozen te bewegen om op 24 Mei 1952 naar Den Haag te reizen, teneinde aldaar in een massa-demonstratie hun huidige omstandigheden te openbaren en aldus verbeterd te krijgen.

Het gestelde doel is hierbij "werk en een beter loon".

De actie wordt gevoerd door een niet nader aangeduide "Commissie van voorbereiding", waarbij wordt aangegeven, dat deze gevormd werd door vertegenwoordigers van verschillende vakorganisaties, zonder dat deze organisaties bij name worden genoemd.

Teneinde een en ander financieel uitvoerbaar te maken, wordt een beroep gedaan op de middenstand om gelden bij te dragen, waarbij geargumenteerd wordt, dat deze, gezien de verlaagde koopkracht van werklozen, slechts hiermede hun eigen belang dienen.

Bovenstaande wordt meer uitgebreid omschreven in verspreid wordende pamfletten, waarvan de eersten op 19 Mei j.l. huis aan huis bezorgd werden. Een exemplaar hiervan werd door rapporteur aan de P.I.D. te Enschede overhandigd waarbij hem werd medegedeeld, dat de actie in een der laatste nummers van "de Waarheid" werd aangekondigd, doch dat van de uitvoering tot op heden door deze instantie niets was bemerkt.

Voor zover rapporteur terplaatse kon nagaan wordt te Glanerbrug aan een en ander niet veel aandacht geschonken en heeft hij de indruk, dat buiten het communistische gedeelte niet veel werklozen aan de oproep zullen geven. Financiële steun van de Glanerbrugse middenstand valt zijns inziens, dit gelet op de reactie van verschillende middenstanders ter plaatse, die er terstond een communistische propaganda-actie in vermoedden, niet te verwachten.

NIE:	K
ACD/	46
DAT:	17-7-52
PAR:	5

Onstwedde 6.35
05.5-08.31
Schiedam 563
2014

29 MEI 1952

ACD/ 140194

Op Donderdagavond 15 Mei 1952 was er in de Bioscoopzaal "De IJzeren Klap" te Musselkanaal, gemeente Onstwedde een vergadering belegd van het werklozen comite Gemeente Onstwedde.

De zaal geeft plaats aan 550 personen. Er waren echter met inbegrip van bestuur en sprekers 94 personen aanwezig.

Te omstreeks 20.00 uur opende de voorzitter de Heer Ottens de vergadering. Hij memoreerde, dat deze vergadering was belegd om het werkloosheids vraagstuk te bestrijden. Deze vergadering heeft echter volgens de voorzitter niets met de politiek te maken.

Als eerste spreker trad op Ds. Brouwer van Veendam. Deze spreker heeft ongeveer in het kort deze woorden gesproken:

Een tijdlang geleden kreeg ik een schriftelijk verzoek van het werklozen comite gemeente Onstwedde om op te houden vergadering te spreken over het werklozen vraagstuk. Mijn onderwerp is dan ook: "De werkloosheid volgens het woord en wat te doen". Hetgeen ik hier dan ook vanavond zal spreken moet men niet gaan beschouwen als een rede, doch als een getuigenis. Arbeid gezien in het licht van de bijbel. Er zijn groepen, die van de veronderstelling uitgaan, dat arbeid een vloek is. Dit is onjuist en tevens onbijbels. Arbeid is een zegen. Het gaat er eigenlijk om, om het paradijs te bebouwen en te bearbeiden. Er komt echter een schaduw en dat is de zonde. En zonde baart smart. Werkloosheid. Ledigheid is des duivels oorkussen. Het gaat in de wereld de verkeerde kant op. Toenemende werkloosheid. Werkloosheid is niet uit God. En al wat niet uit God is, is zonde. Arbeid kan echter leiden tot zonde zowel bij de werkgever als bij de werknemer. Als arbeid gaat om er winst of voordeel uit te behalen wordt het zonde. Dit komt echter meer voor bij de werkgever dan bij de werknemer. Als arbeid verricht wordt tot vermeerdering van kapitaal, die zonde (wordt) door God en zijn woord verafschuld. God heeft ons tot werken geroepen. Doel van menschen leven moet zijn God. De aarde is Gods eigendom. De mens moet als gebruiker optreden. De Kain geest spreekt thans een te grote taal. De naastenliefde die er nog is, beperkt zich te veel tot eigen kerk en eigen partij. De mens, zijn wat de werkloosheid betreft op elkaar aangewezen. De wereld staat volgens de bijbel onder leiding van de satan. Hij verklaarde immers dat alle heerlijkheden aan hem toebehoorden. Wij zullen echter Jezus heerschappij krijgen. De bijbel begint direct te spreken over een hof en eindigt hier ook mee. Waar Christus koning is, is alles. Daar is ook welvaart voor allen. In Marcus 5 wordt ons beschreven, dat Jezus in het land der Gadarenen komt. Hij is nog maar juist in dit land, of hij ontmoet een man met een onreine geest. Verder zien wij, dat daar aan de bergen een grote kudde zwijnen is weidende en dan bidden de duivelen hem zeggende: "Zend ons in die zwijnen, opdat wij in dezelve mogen varen. En dan laat Jezus dit terstond toe. En terwijl die duivelen dan in die zwijnen varen, dan stort de kudde zwijnen de steilte af in de zee. Maar dan komen de mensen uit dat landschap en bidden Jezus of hij hun landpale wil weggaan. Deze geest van Marcus 5 zit er ook vandaag in de mensen. Als Christus maar op ieder weg in het leven koning is, is er ook geen werkloosheid. Als de kerk maar ernst maakt met haar belijdenis,

bestaat er geen werkloosheid meer. Ik kan mij de Christus niet anders voorstellen ~~dan~~ de bijbel mij hem tekent. Hij bekommert zich in dezelfde mate om ons lichamelijke- als om ons geestelijke nood. Durven we de werkloosheid werkelijk niet meer onder de ogen te zien. Wij moeten niet alleen arbeiden maar ook bidden om ons dagelijks brood. Deze beide dingen moeten samen gaan. Wat is nu de oorzaak van de grote werkloosheid. Ik heb reeds gezegd de zonde. Laat ik nu voor zonde een ander woord gebruiken en wel het geld. Geld spreekt vaak een krachtiger taal dan God. Want immers uit het geld komt voort, geldzucht, hebzucht en omkoopbaarheid. Dit zijn de vraagstukken die het werklozenvraagstuk beïnvloeden. Het arbeidsgeluk is gelegen in God en niet in het geld. Geld is een God in het klein. Het geld heeft vaak de mens te pakken. Wie is echter heer over het geld. Men zegt heel vaak, ik heb het toch op een eerlijke manier verdiend. God betwist de mens echter, dat hij eigendomsrechten heeft. God heeft de mens tot rentmeester aangesteld. Maar nu de vraag, hoe krijgen we weer orde op zaken. En dit kan. In de eerste plaats als wij ons weer over geven aan Christus. In de tweede plaats als wij weer gaan raadplegen. Dit echter niet alleen door de werknemer, maar ook door de werkgever, al moet dit soms grote offers kosten. Tevens het raadplegen tussen regeerders en het volk. Men moet zich weer stellen onder de leiding van God, dan pas komt het weer voor elkaar. Arbeid is gemeenschappelijk gebruik. Er moet komen een nieuwe geest van naastenliefde. Wij moeten komen tot de daad, tot de liefde. ~~Neem~~ Geld, noch geweld ~~kan~~ ons redden. Christus is overwinnaar. Alles moet voor hem capituleren. Als de mens met zijn nood komt tot Christus dan is de oplossing daar. De mens moet vaak van heel wat worden verlost. Een voor allen, allen voor een.

Vervolgens sprak de Heer Lourens, secretaris van het werklozen comite gemeente Onstwedde over het voorbereidend werk in verband met het te houden congres te Den Haag. Spreker wekte op, om van iedere afdeling afgevaardigden naar Den Haag te zenden. Deze vergadering die wij hier thans houden, is eigenlijk bedoeld als een oproep ~~voor~~ om zoveel mogelijk naar de conferentie te gaan. Bedoelde conferentie zal op 24 Mei a.s. worden gehouden in de diertuin te Den Haag. Wij hebben de afgelopen met een lijst gelopen, waarop thans een bedrag van f 45.00 tot f 50.00 werd ingetekend.

Daarna trad als 2e spreker op B. Blokzijl van Amsterdam, voorzitter van de E.V.C., die in het kort ongeveer het volgende sprak:

Over de werkloosheid is al heel wat gezegd, doch maar weinig goeds. Werkloosheid is geen natuurverschijnsel. Werkloosheid is een maatschappelijk kwaad. Het kan met succes bestreden worden, maar nu de vraag hoe. Hoe komt het, dat er duizenden en duizenden arbeiders zijn, die graag willen werken, maar geen werk kunnen vinden. De Textiel fabrieken in Twente gaan dicht. Komt dit, omdat de linnenkasten vol zijn of dat er teveel dekking is. Bouw arbeiders lopen rond. Zijn er dan te veel huizen? Hierop moet toch een antwoord komen. Juist het tegenovergestelde is waar. Er is niet voldoende dekking. Ook zijn de linnenkasten zo goed als leeg. Als een D.U.W. arbeider 's avonds doornat van zijn werk komt, moet hij eerst zijn kleren bij

L. Weck

(Jr. 1)

de kachel laten drogen, want hij is immers niet in het bezit van andere kleren. Er zijn zeer veel die geen dak boven hun hoofd hebben. Er staan dagelijks lange rijen voor de stempelokalen. Zijn er dan geen stenen of hout om huizen te bouwen? Dit alles is er genoeg. De oorzaak van dit alles moeten wij zoeken in de daling van de koopkracht. De mensen hebben geen koopkracht meer. De middenstanders gaan zodoende failliet. De handelsreizigers weten geen goederen meer te plaatsen. Aangezien het werk minder wordt, gaan de werkgevers hun arbeiders ontslaan, want zij moet wel inkrimpen. Er ontstaat steeds meer werkloosheid. Het is verboden om vrije handel te drijven met Rusland en China. Engeland, Frankrijk en Duitsland verkeren in moeilijkheden. Strocartonfabrieken verdwijnen. Invoer beperkt van strocarton. Moordende concurrentie. Men hoort steeds de leus "Harder en langer werken". Wij zijn absoluut niet tegen werken, maar er voor. Maar nu er geen afzet meer is, kan de werkgever het wel met minder personeel stellen. Er is echter thans een oproep tot bewapening. Er wordt 2 milliard besteed voor bewapening. Dit geld is voortgebracht door de Nederlandse arbeider. Waarom geen huizen. Men zegt dat er geengeld is. Waarom de koopkracht niet verhogen, reden men moet offers brengen voor de bewapening. Wie zeggen nu dat wij offers moeten brengen. Bij Philips worden er jaarlijks kapitale winsten gemaakt. Dit zijn de mensen die verdienen aan onze offers. Zij verdienen aan de straaljagers. Deze straaljagers moeten het volk getuigen, dat wij bedreigd worden. Wij zoeken zoals reeds gezegd niet in een natuurverschijnsel. Wij moeten echter niet bij de pakken blijven zitten, maar er tegen vechten. Ik breng dan ook een saluut aan die mannen, die in Groningen zijn geweest, en tevens aan die mannen die op Zaterdag 24 Mei 1952 naar Den Haag zullen gaan om de regering aan het verstand te brengen dat wij hierin niet zullen berusten. De regering weigerde verbetering te brengen. In 1949 is er reeds een werkloosheidswet aangenomen. Deze wet zal met ingang van 1 Juli 1952 in werking treden. De werklozen die echter op 1 Juli a.s. werkloos zijn, komen hiervoor echter niet in aanmerking. Bij de werkloosheidswet zijn nog administratieve moeilijkheden. Dit is echter nietzo, als men moet opkomen voor herhalingsoefeningen of voor de inlijving van de militaire dienst. Dat is op administratief gebied wel goed geregeld. Ook niet als men op een achterweg bekeurd wordt door een politie-man, voor het rijden zonder achterlicht. U kunt er dan wel vast op rekenen, dat deze zaak binnen drie weken is geregeld. Ook hier geen administratieve moeilijkheden. In de regering heerst een diepe minachting voor de werkloosheid. Zouden de heren in de regering wel kunnen leven van f 32.00 of f 33.00 per week. Ze zullen het vast niet redden. Wij strijden echter niet voor geld, om dit later in een kous te stoppen. Het gaat echter om ons naakte bestaan. Ons brood is in gevaar. Nu zegt men, dat als men na 1 Juli 1952 werkloos wordt, dan valt men in de werkloosheidswet. Ik persoonlijk geloof hier niets van. Er worden thans op grote schaal D.U.W. arbeiders ontslagen. Dan komt men in sociale bijstand. Dit alles betekent, dat je straks niet in die wet valt. Het gaat er dan ook om, om op 24 Mei 1952 in Den Haag een klacht in te dienen. Onverschillig van welke richting men is. Wij gaan gezamenlijk strijden. Wij wil-

len werken. Kort geleden schreef een Katholiek blad dat de arbeiders niet willen werken. Wij gaan naar Den Haag om te protesteren tegen deze beschuldiging. Willen onze arbeiders niet werken. Er is werk genoeg. Wij willen huizen bouwen en nieuw land onder de ploeg nemen. De strijd tegen de werkloosheid is, om in Den Haag aan te tonen, dat de bewapening het kwaad is, dat ons naar de afgrond voert. Wij willen gezamenlijk opgaan naar Den Haag en wel een voor allen, allen voor een.

Tenslotte kwam nog een vraag of de D.U.W.arbeiders van de werkloosheidssteun uitgesloten waren. Blokzijl verklaarde hierop, dat iedere D.U.W.arbeider werkloos was. Je staat precies gelijk met iemand die werkloos is. Vervolgens stelde Blokzijl nog de vraag aan Ds. Brouwer om samen op te trekken naar Den Haag. Het zou echter wel niet zo gemakkelijk gaan om de regering te overtuigen. Blokzijl zag het dan ook zo, dat men met de zweep naar Den Haag moest. Als wij dan met de zweep zullen gaan, gaat U Ds. Brouwer met U aanhangers dan ook mee?-

Ds. Brouwer gaf op deze vraag een zeer kort antwoord. Indien U Blokzijl met de zweep zult gaan, dan kan ik met U niet meegaan. Want Gods woord wil dit niet. Gods woord zegt mij: "Niet door kracht noch door geweld, maar door mijnen geest zal het geschieden". En daaraan houd ik mij vast.

Bij de uitgang werd tenslotte nog een collecte gehouden in verband met de te houden congerentie te Den Haag.

einde-

I.D.No. 329
VERTROUWELIJK

130023

R'dam

OP KAART
ACD/4 R
DAT: 30/7/52
PAR: RS

6.151
01.120.7
6.35
05.8 - 08.31
31 MEI 1952
ACD/140472

138823

29 MEI 1952

x
Commissie
b.k.
e.g. aart. 6.1
e.g. aart. P. 1.1.

~~Smits, Adolph Gustaaf~~
Ten verfolge op ons schrijven I.D.No. 329
dd. 10-5-1952 wordt bericht, dat de daarin genoemde:
Smets, G., nadere personalia onbekend, penningmeester
van het Comité "Werk en Brood", is gebleken te zijn
genaamd: Smits, Adolph Gustaaf, geboren 19-12-1905 te
Rotterdam, wonende Joost van Geelstraat 62a te Rotter-
dam. Einde

Aan B.V.D.

Wolff

OP KAART
ACD/416
DAT: 17/1/52
PAR: [handwritten]

6.353
05.5-08.31
6.353.1
01.122.3

RAPPORT VAN KB

Voor HB

No. 5198

Betr.: WERKLOZENCOMITÉ IN TWENTHE

Typ.: B.

29 MEI 1952
ACD/140416

Schutblad in vermindering

*Inkleden
O.G.
2-l. aant. O.G.
2-l. aant. in P.O.*

Zaterdag 10 Mei 1952 was er te Enschede een vergadering geweest van Werklozencomité in Twente. De A.T.E.K.-bestuurder Frederik LEUSHUIS, geboren 21-5-'03, wonende te Almele, was op die vergadering aanwezig geweest. Na afloop van die vergadering heeft LEUSHUIS, Herman Antonius ODINK, geboren 26-3-'04, wonende te Hengelo (O), Ruysdaelstraat 15, Secretaris-penningmeester van de Plaatselijke Raad der E.V.C. te Hengelo, opgebeld. Uit dat telefonisch gesprek bleek, dat LEUSHUIS hevig verontwaardigd was. Hij zei o.a. tegen ODINK: "Het is in Hengelo (O) een slappe bende, het is een grote schande, dat er op de vergadering van de werklozen-comité's, geen mens uit Hengelo (O) aanwezig was". Daar moet absoluut verandering in komen en ODINK moest zich er maar eens vóórspannen.

Naar aanleiding van dat telefonisch gesprek, heeft ODINK, Hendrikus Johannes BARKEL, geboren 28-3-'97, wonende te Hengelo (O), Berkweg 59, aangezocht om actiefte gaan werken voor het werklozencomité in Hengelo (O). BARKEL gaf aan ODINK te kennen, dat hij daar wel genegen voor was, doch onder voorwaarde, dat hij geen last zou ondervinden van zijn patroon.

BARKEL is thans gedeeltelijk werkloos. Hij werkt al reeds enige tijd halve dagen, en in verband met de slappe in de Textielnijverheid, is het niet uitgesloten, dat BARKEL geheel werkloos zou worden.

KB, 29 Mei 1952.

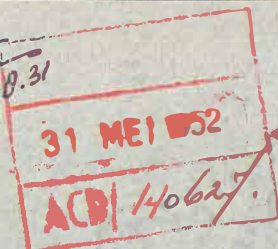
GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

I.D.DORDRECHT.

No. V.14a-1952.

OPKLAART
ACTIE/40
DAT: 11.11.52
PAR: 98

6.35
06.5-08.31

DIENSTGEHEIM.

De Heer Hoofd van de
Aan de Heer Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst
te 's-GRAVENHAGE.

De "initiatiefnemers", die bijgaand pamflet "Oproep - Nationaal Werklozencongres" hebben ondertekend, zijn genaamd:

x1 1. Willem KARDINAAL, geboren 30.4.1896 te Dordrecht, van beroep los arbeider, wonende te Dordrecht, "arienbornstraat 21rood.

Betreffende hem is bekend, dat hij in 1947 geabonneerd was op het dagblad "De Waarheid".

x1 2. Hendrik van der POL, geboren 14.1.1905 te Dordrecht, van beroep loodgieter, wonende Lijnbaan 3 te Dordrecht.

Hij was in 1947 abonné op "De Waarheid".

x1 3. Johannes van der HOEK, geboren 1.3.1910 te Dordrecht, van beroep bankwerker, wonende Pelsersstraat 33rood te Dordrecht.

In 1947 werd geconstateerd dat hij lid was van de C.P.N. en abonné op "De Waarheid". In 1948 hing, in verband met de verkiezingen, een raambiljet van de C.P.N. voor een der ramen van zijn woning.

x1 4. Cornelis SCHAAP, geboren 12.8.1890 te 's-Gravendeel, van beroep fabrieksarbeider, wonende Kolfstraat 32 te Dordrecht.

In 1947 werd geconstateerd dat hij lid was van de C.P.N. en abonné op "De Waarheid". In 1948 was hij lid van de E.V.C. blijkens een opgave van zijn werkgever. In Februari 1952 bleek, dat hij regelmatig het orgaan "Werkend Nederland" ontvangt.

Dordrecht, 27 Mei 1952.

140627

OPROEP

Daartoe aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie, die gehouden werd te Groningen op 28 Maart jl., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een

NATIONAAL WERKLOZENCONGRES

dat gehouden zal worden op

**Zaterdag 24 Mei a.s., in de
Houtrusthallen te Den Haag,**

**aanvangende des morgens om 10 uur en
eindigende des namiddags om 8 uur**

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozengezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de D.U.W., de ontoereikende O.B.- of S.B.-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen geen enkele ondersteuning genieten. De regering is NIET voornemens hierin verandering te brengen. Zij wil de arbeiders, die op 31 Juni a.s. werkloos zijn, zelfs uitsluiten van de Werkloosheidswet.

Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen.

De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen.

Ofschoon door seizoeninvloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68,5 % meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen.

Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een *gezamenlijke* krachtsinspanning de werkloosheid te verdrijven.

Z. O. Z.

De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als D.U.W.-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt immers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen.

Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen.

De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk, te steunen.

WERKLOZEN!

Op de 24ste Mei met duizenden naar Den Haag!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: *De Wittenstraat 155 II, Amsterdam-W.*

De commissie van voorbereiding:

A. Berghuis, Tilburg	H. M. v. d. Polder, Rotterdam
P. van Rijen, Tilburg	C. M. Been, Rotterdam
B. G. van Hoorn, Den Bosch	G. Smets, Rotterdam
A. Treffers, Nijmegen	Th. de Nennie, Den Haag
M. de Vries, Jubbega	W. J. Beeking, Den Haag
O. Jonker, Jubbega	J. Tuinebreijer, Den Haag
J. Westerling, Veendam	D. Rossen, Den Haag
A. Boddema, Veendam	A. Heytink, Haarlem
P. Boertien, Hoogeveen	H. Ooyen, Haarlem
J. Haak, Emmererfscheiderveen	S. J. Otter, Haarlem
P. Zwiers, Emmercompascuum	G. Jenner, Haarlem
G. v. Oosten, Nw. Weerdinge	Th. Berthauer, Amsterdam
J. Lourens, Musselkanaal	Van Eck, Amsterdam
H. Schwertmann, Finsterwolde	W. de Wit, Amsterdam
C. Berend, Beerta	A. Adriaanse, Amsterdam
Chr. Baars, Zaandam	G. Schoenmaker, Zaandam
K. Bartels, Zaandam	S. van Houten, Zaandam

WERKLOZE ARBEIDERS VAN DORDRECHT !

De belangrijkheid van het werklozencongres blijkt uit dit manifest. **H e d e n m i d d a g** om 2 uur zal in de zaal van AMERICAN - Groenmarkt te Dordrecht een vergadering van werklozen plaats vinden om tot voorlopig werk in Dordrecht te komen en maatregelen te bespreken, welke tot een goede deelname naar Den Haag op 24 Mei a.s. kan leiden. Namens het R'dams Werkl.comité is aanwezig D.BONTEKOE, welke een korte inleiding houdt.

De Initiatiefnemers:

W. Kar dinaal
H. v. d. Pol

J. v. d. Hoek
C. Schaap

14062

R'dams Werklozencomité
"WERK en BROOD"

Mei 1952

AAN DE WERKLOZE ARBEIDERS

Waarde Vriend,

Op de Groningse werklozenconferentie van 28 Maart j.l. werd door vele werklozen uitdrukking gegeven aan de wens om op korte termijn in Den Haag een groot Landelijk Werklozencongres te houden.

Ons landelijk comité, bestaande uit vertegenwoordigers van alle vakorganisaties en ongeorganiseerden bereiden dit congres voor.

OP ZATERDAG 24 MEI a.s. vindt dit grote congres plaats in de HOUTRUSTHALLEN te Den Haag en begint s'morgens 10 uur. Deelnemerskaarten á 10 ct. voor dit massa-congres en steunlijsten om op gemakkelijke wijze het reisgeld in te zamelen zijn verkrijgbaar aan de stempellokalen in jullie plaats, bij onze medewerkers. Indien op een steunlijst 50 % meer geld is binnengehaald dan voor je reisgeld nodig is, heb je gratis reizen. Het overige geld is voor onkosten van het comité. Iedereen is dus in staat zelf reisgeld in te zamelen. ZORGT VOOR VELE DEELNEMERS ! RICHT ZELF EEN PLAATSELIJK COMITÉ OP !

Makkers! Dit congres houdt zich bezig met de slechte toestand van de 136.000 werklozen waaronder DUW arbeiders en jonge werklozen die in vele gevallen geen uitkering ontvangen, doch ook met het opnemen van ALLE werklozen in de nieuwe Werkloosheidsverzekering. De Regering wil nu allen, die voor 1 Juli werkloos zijn uitsluiten. Een fel protest hiertegen en het bespreken van maatregelen, welke het onmogelijk maken, dat werklozen tot 2e rangsburgers worden, moet in massa opklinken uit dit congres!

MELDT JE ALS DEELNEMER EN MEDEWERKER!

Het R'dams Comité
" WERK en BROOD "

INLICHTINGDIENST
D O R D R E C H T.

No. V.14-1952.

6.35
05.5-08.31

31 MEI 1952
ACB 140655

OP KAART
ACD/IV B
DAT: 9/7-52
P.R: 442

Schmidt DIENSTGEHEIM.

KORT VERSLAG van de op 18 Mei 1952 te Dordrecht in gebouw "American" gehouden openbare vergadering, uitgaande van het Rotterdamse Werklozencomité.

*Wieder in
P D 0922.*

Voorzitter: Daniël Dirk Gerhardus Jacobus BONTEKOE, geboren 15.12.1908 te Den Helder, won. te Rotterdam.

Zaalcapaciteit: 44 zitplaatsen.
Aanwezig: 13 personen.
Stemming: vrij lauw.
Toegang: vrij.

Nadat Bontekoe de vergadering geopend had, sprak hij een rede uit, waarbij hij o.m. het volgende opmerkte:

"Namens het Rotterdamse Werklozencomité ben ik naar Dordrecht gekomen om de Dordtse werklozen behulpzaam te zijn bij het oprichten van een werklozencomité. Vanmorgen hebben we bij de afdeling "Sociale Zaken" hier in Dordrecht aan de werklozen manifesten uitgegeven. De inhoud van deze manifesten is jullie bekend.

*In P.D.
0922.*

Kameraden, de tijd is gekomen dat wij niet meer sprakeloos moeten toezien, maar wij moeten eisen stellen. De beloften van de Minister van Sociale Zaken zijn slechts woorden. Hij zou immers zorgen dat het aantal werklozen op 1 Mei 1952 teruggebracht zou zijn op 100.000. Het aantal werklozen is niet verminderd, maar vermeerderd met ruim 165.000. Vrijwel in alle dagbladen kunnen wij lezen over de werklozenzorg van de Regering. Deze zorg is slechts een uitlating met het oog op de aanstaande verkiezingen. Indien de Regering zich werkelijk iets van de werklozen aantrok, dan waren al lang de problemen opgelost. Men is echter gebonden aan de Amerikaanse politiek. Export heeft Nederland niet meer en de Amerikaanse goederen, die verplicht geïmporteerd worden, zijn geheel voor de consumptie gereed, zodat de fabrieken waar vredesproducten worden vervaardigd, genoodzaakt zijn over te schakelen op oorlogsproducten. De fabrieken, die hiervoor niet geschikt zijn, worden gesloten. Hieruit kan men nu reeds concluderen dat het aantal werklozen binnenkort zeker 300.000 zal bedragen.

Tijdens het kabinet Colijn was de steunuitkering slecht, doch beter dan nu. In die tijd ontving een werkloze fl. 12.- per week en kleding en levensmiddelen tegen sterk verlaagde prijzen. Nu ontvangt een werkloze in Rotterdam fl. 30.90 sociale bijstand, maar de levensstandaard ligt 300 % hoger dan voor 1940. Wij zouden dus moeten ontvangen 3 maal 12 is fl. 36.-, plus gratis kleding en goedkope levensmiddelen. De Regering heeft volgens haar uitlatingen wel plannen om maatregelen te nemen tegen de werkloosheid, maar we moeten er rekening mee

-houden-

houden dat Den Haag langzaam werkt."

Nadat de spreker nog verder inging op de toestand van de werklozen, vervolgde hij:

"Wij moeten actie voeren. Wij hebben niets meer te verliezen en staan met de rug tegen de muur. Jeugdige werklozen krijgen geen uitkering. Moeten deze jonge mensen niet gekleed gaan en niet eten? Hiertegen moeten wij protesteren. Alle werklozen moeten aan de actie deelnemen en daarom moeten alle werklozen deelnemen aan het Nationaal Werklozencongres op 24 Mei a.s., dat in de Houtrusthallen in Den Haag wordt gehouden.

Het grote bezwaar is: hoe komen wij aan reisgeld? Een deelnemerskaart kunnen we allemaal kopen en zij die op de fiets gaan, hebben geen kosten. In Rotterdam geven wij steunlijsten uit om op gemakkelijke wijze het reisgeld in te zamelen. In Dordrecht zijn er 400 werklozen en als er van deze 400 30 of 60 naar Den Haag gaan, is het voordelig, om een autobus te huren. Als alle werklozen een dubbeltje geven, is er reeds fl. 40.- verzameld. De kosten zijn vermoedelijk fl. 60.-, dus met behulp van steunlijsten moet er nog fl. 20.- worden verzameld. Dit kleine bedrag kunnen jullie best bij elkaar krijgen, door je vrienden, kennissen, bakker, kruidenier en melkboer een kleine bijdrage te vragen. Ook de arbeiders van de bouwbedrijven, die vermoedelijk binnenkort zelf tot het werklozenleger behoren, kun je een bijdrage vragen. Zij zullen, als je het doel van de reis even uiteenzet, zeker een bijdrage geven."

In de daarop volgende bespreking kwam uit de bezoekers naar voren, dat de meeste arbeiders afwijzend zullen staan tegenover de plannen, omdat velen menen dat het een verkiezingsstunt is van de communisten. Na veel gepraat wist Bontekoe evenwel te bereiken, dat elke bezoeker een steunlijst in ontvangst nam om daarmee reisgeld te verzamelen.

Bontekoe stelde voor om na de 24e Mei te trachten een plaatselijk werklozencomité op te richten.

Dordrecht, 27 Mei 1952.

Aan de Heer Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst
te 's-GRAVENHAGE.

RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5193

Betr.: F. LEUSHUIS TE ALMELO.

Typ.D.

X
Uit betrouwbare bron werd vernomen, dat Frederik LEUSHUIS, geb. 21-5-03, wonende te Almelo, aangewezen als de leider van de werklozen comité's in Twente, tevens is belast met de regeling van de steun voor de werklozen.
X

KB, 30 Mei 1952

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

6.35
05.5-08.31
A6.383

31 MEI 1952	OP KAART
ACB/140684	ACD/48
	DAT: 5-7-52
	PAR: GP

Sch. H. de Vries

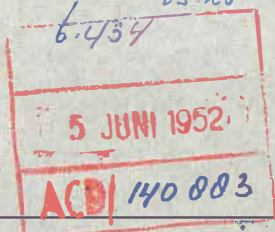
RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5218

Betr.: BROCHURE "WERK VOOR ALLEN!"

Typ. D.

*Sch. H. in dienst bij
pro*

P. B.

Bijgaand doe ik U toekomen een gestencilde brochure "Werk voor Allen" No. 1 met een verslag van de z.g. Textielconferentie voor volledige werkgelegenheid, op 10 Mei j.l. te Enschede belegd. Het redactie-adres van deze brochure is: Robertstraat 55 en het adm. adres Elshofplein, beide te Enschede.

KB, 4 Juni 1952

Bijlage: 1 brochure

VRIJ VOOR ACTIE

UITTREKSEL	
Uit	: OD 883
Ag.no.	: 141173
Voor	: OD 2014

DUPLICAAT

141173

RAPPORT VAN KB
AAI HB B V

No.: 5276
Betr.: VERGADERING VERBONDSBESTUUR DER E.V.C.
Typ.E.

Van een op 12-5-1952 gehouden vergadering van het Verbondsbestuur der E.V.C., werd van betrouwbare zijde het volgende korte verslag ontvangen.

Agenda

1. Economische Conferentie
2. 1 Mei
3. Werkloosheidscongres 24/5 Den Haag
4. Conferentie strocartonindustrie
5. Textiel conferentie

Punt 1

BRANDSEN geeft een overzicht van de betekenis van de conferentie gehouden in April te Moscou. Vertegenwoordiging door de E.V.C. zeer nuttig geweest. Kennis gemaakt met verschillende werkgevers van Nederland. Hier waren er bij, die van mening waren dat met de E.V.C. in Holland besprekingen gevoerd moesten worden omdat de E.V.C. in verschillende bedrijven behoorlijke invloed had. Vooral de Heer APELDOORN stond op dit standpunt. Ook de heer KEIZER. Met de heer DE VRIES waren de ervaringen minder prettig. Deze is totaal ± 4 uren op de conferentie aanwezig geweest. Door zijn schuld hebben geen Nederlandse vertegenwoordigers van de Werkgevers het woord gevoerd. Deze zijn op schrift gezet en aan het bestuur ter hand gesteld. DE VRIES was delegatieleider, doch heeft deze taak zeer slecht uitgevoerd. Van Engeland was een zeer goede delegatie. Deze stond vooral op het standpunt dat de handel met Oost-Europa moest worden uitgebreid. Werkgevers van Holland van de Houthandel waren de E.V.C. goed gezind. Met deze vele besprekingen gevoerd. Verschillende vragen omtrent deze conferentie werden gesteld en beantwoord.

Punt 2

31 Mei vergaderingen hebben in het land plaats gevonden in 1951. Dit getal is in 1952 ver overtroffen. Op de meeste vergaderingen hebben het woord gevoerd een spreker van de C.P.N. en een van de E.V.C. In Hengelo en Jubbega had men bezwaar tegen een spreker van de C.P.N. Amsterdam kan niet geslaagd worden genoemd. Daartegenover was Den Haag uitstekend. Vijf N.V.V.-ers in het Mei comit. Een N.V.V.-er heeft zelfs het woord gevoerd. Openluchtme tings zijn zeer nuttig gebleken. Volgend jaar tijd van voorbereiding op langer termijn stellen.

Punt 3

In een aantal steden duizenden werklozenkranten verkocht. Het Landelijk comité heeft er 50.000 uitgezet. Conferentie 24/5 in Den Haag moet nog hard aan gewerkt worden. Onkosten komen op ± f. 4000. Gekoerst wordt op ± 5000 deelnemers waarvan:
Amsterdam 1000
Rotterdam en omstreken 1000
Den Haag 1000
Resterende uit het land.

Punt 4

2014
Strocartonconferentie niet te best geslaagd. 53 deelnemers waarvan 41 E.V.C., 7 N.V.V. en 5 ongeorganiseerd. Inleiding is gehouden door een N.V.V.-er. Doel was 200 vertegenwoordigers bijeen te brengen. Er zullen in de provincie Groningen een aantal openbare vergaderingen worden gehouden voor bovengenoemde bedrijven. Gebleken is dat leden van de Bond Chefova (E.V.C.) niet genoeg vertrouwen hebben in hun bestuur, dus in alle bedrijven zullen comité's worden gevormd.

Punt 5

Textielconferentie is maar matig geslaagd. 58 Deelnemers. Inleiding gehouden door N.V.V.-er. Deze was zeer zwak. Discussie behoorlijk. Voor dit bedrijf zal vooral een nationale politiek gevoerd moeten worden. Trachten met Werkgevers besprekingen te houden om gezamenlijk te werken aan uitbreiding handel met Oost-Europa. LEUSHUIS (H.B. der Textiel E.V.C.) heeft reeds enige besprekingen gehad met Werkgevers uit Textielbedrijven over de handel met Oost-Europa.

KB, 7 Juni 1952

VRIJ VOOR ACTIE

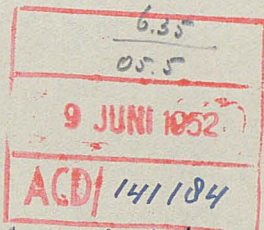
RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5271

Betr.: E.V.C.--ACTIE TE EDE

Typ.E.

Shutblad is vernietigd
JS

Uit betrouwbare bron werd vernomen, dat er te Ede een actie zou komen en dat de arbeiders aldaar op bosbouwgebied, zelf het werk in handen zouden nemen. Tevoren willen zij zich met de Burgemeester van Ede in verbinding stellen. Waar dit werk-object ligt is niet bekend geworden. Het zal vermoedelijk in het begin van de week 25 - 31 Mei 1952 zijn dat deze actie ingezet zal worden. Ongeveer 10 man uit Ede moeten hiervoor bij elkaar zijn geweest, ergens in Ede (plaats niet bekend).

KB, 7 Juni 1952 *v*

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

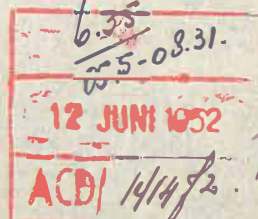
RAPPORT VAN KB

AAN HB B III

No.: 5313

Betr.: WERKLOZENCONGRES OP 24-5-1952.

Typ.D.

Een betrouwbare medewerker, die het Werklozen-congres op 24-5-1952 gedeeltelijk bijwoonde, diende hierover het volgende rapport in. Alleen het laatste deel van de inleiding heb ik gehoord en dat kwam hierop neer, dat overal werklozen-comité's gevormd moeten worden, die onderling met elkaar contact moeten houden, om een landelijke actie te organiseren.

Dit wil niet zeggen dat de plaatselijke actie's niet gevoerd moeten worden, maar juist deze actie's als voorbeeld te stellen en deze te koppelen aan de algemene eisen der werklozen.

Hoofdzaak is de eenheid met anders georganiseerden te vormen, het geen door het oprichten van actie-comité's bevorderd wordt.

Men dient voor alles te beseffen, dat wij behoren bij de arbeidersklasse, ongeacht van welke organisatie wij lid zijn.

Deze wetenschap legt de grondslag voor de eenheid van optreden.

Enkele duizenden zijn hier thans bijeen, om de eisen der werklozen aan de regering bekend te maken, maar indien de regering hieraan geen gehoor geeft, zullen wij met tienduizenden terug komen, om deze eisen kracht bij te zetten. Na deze inleiding werd een pauze gehouden van een kwartier, waarin de discussianten gelegenheid kregen hun namen op te geven.

Tijdens deze pauze ben ik de zaal doorgewandeld, om eens te kijken hoe groot de opkomst was en welke bekende figuren zich onder de toehoorders bevonden.

Het was vooral de Partij die goed vertegenwoordigd was door hoge en lage functionarissen: Henk GORTZAK, Jan HAKEN en Jan SCHALKER, MOREIN, Huib HOVENS, v. PRAAG, Marcus PLOOIJER, e.a.

De EVC was vertegenwoordigd door Berend BLOKZIJL, Wim v.'t SCHIP, Gerit SCHOEN, HELMERS, Wim WOUDEBERG, e.a. De opkomst was ook nu niet wat er van verwacht was, daar de hal lang niet vol was. Door de plaatsen ruim te bezetten, gaf het de indruk, dat de zaal goed gevuld was, maar als de plaatsen normaal bezet waren, dan was de zaal ruim half-vol. Wat betreft de afvaardiging van werklozen hebben naar verhouding de Noordelijke provincies, zoals Groningen, Friesland, Drente en de Achterhoek (Twente) de beste bijdrage geleverd, terwijl daartegenover de afvaardiging uit Amsterdam en Rotterdam beneden peil was.

Buiten het gebouw stonden totaal 17 autobussen.

De Spaarndammer-buurt was vertegenwoordigd door 3 mensen, t.w. Frans BRUGGEMAN, Spaarndammerdijk, v.d. BROEK, Nova Zembrastraat, C.W.S.R.S. v. MOOCK, Houtrijkstraat, waarvan de eerste en de derde werkloos waren. De A.B.H.M. had totaal 5 vertegenwoordigers t.w. HELMERS, BRAND, v. MOOCK, de JONG (Zaandam) en COENEN.

Men moet dit congres alé volgt zien.

De Partij heeft tot taak zich in de massa te dringen, om deze in beweging te krijgen.

X Zij doet dan ook alles om arbeiders in grote getale bijeen te krijgen, waardoor zij beter in de gelegenheid is haar ideologie uit te dragen. Indien zij als partij de arbeiders oproept bijeen te komen, heeft dit geen resultaat. Daarom worden andere middelen te baat genomen.

Een der belangrijkste is gebruik maken van grieven, welke bij de arbeiders aanwezig zijn en deze nog een beetje aan te dikken, waardoor bij de arbeiders het idee postvat, dat de mogelijkheid aanwezig is, de ze grieven zo spoedig mogelijk op te heffen.

Frans

Partij-genoten, welke in een bedrijf of D.U.W. werk zitten, krijgen opdracht, de arbeiders naar hun mening, over bepaalde grieven te vragen, om daardoor te weten te komen, hoe de stemming is.

Begrijpelijk, dat bij een gesprek van arbeider tot arbeider geen of weinig vertrouwen aanwezig is en er makkelijker een geest van verzet te kweken is, welke nodig is voor de volgende stap.

Degeen, die de eerste steen heeft gelegd, stelt de partij op de hoogte van de situatie.

De pers zorgt door haar berichtgeving, dat de arbeiders gesterkt worden in de geest van verzet, door het te doen voorkomen, dat de arbeiders zelf in staat zijn, hun lot in handen te nemen.

Er wordt gesproken over de noodzaak, dat er een comité gevormd moet worden, wat z.g. op zichzelf staat en alleen voor het bedrijf of D.U.W. werk geldt.

Is zo'n comité tot stand gekomen, is het weer de pers die zorg draagt, dat het comité autoriteit onder de arbeiders krijgt en worden de arbeiders opgeroepen achter hun comité te gaan staan.

Bepaalde grieven worden aangegrepen, om het comité aan het werk te stellen, door het vormen van eisen, welke aan de directie worden gesteld, meestal zijn dit eisen, waarvan vaststaat, dat deze door de directie in overweging zullen worden genomen en waarover besprekingen gevoerd kunnen worden.

Is het zover gekomen, dan is het met de zelfstandigheid van het comité gedaan en worden de verdere richtlijnen door de Partij aangegeven, welke haar partijgenoten opdraagt, wat zij te doen hebben.

Het is alweer de pers, die voorlichting en ruchtbaarheid geeft en de raad geeft, om zich met andere comité's in verbinding te stellen, z.g. om des te groter kracht bij te zetten en de eenheid van optreden te bevorderen.

Tevens worden de anders georganiseerden tegen hun besturen opgezet door buiten hun organisaties om zelf te handelen.

Partijgenoten en E.V.C.ers moeten zich aan de parolen van hun leiding houden.

Anders georganiseerden moeten zich tegen de parolen van hun leiding verzetten.

Het is duidelijk dat zowel de Partij als de E.V.C. zich het monopolie van de leiding toeëigenen.

Openlijk kan zij zoiets niet doen, daar zij dan geen kans van slagen zou hebben. Vandaar dat er een andere weg gevolgd wordt. Deze andere weg is het voorbereiden en organiseren van congressen, waar door de comité's de verschillende grieven samengebundeld worden en met politieke eisen verenigd.

Om het zo democratisch mogelijk te maken, worden andere organisaties zoals N.V.V., K.A.B. en C.N.V. uitgenodigd vertegenwoordigers te zenden, ondanks de wetenschap, dat hieraan geen gevolg gegeven wordt. De gehele organisatie van zo'n congres is in handen van de Partij, welke op haar beurt door voorlichting aan de partijgenoten comité-leden zegt, wat er gebeuren moet.

De verzorging van zo'n congres, zoals huren van zalen, aankleding, orde van vergadering, discussie en beantwoording, is van te voren geregeld en aan het einde geeft het congres zijn goedkeuring aan de motie, welke alle eisen bevat, welke de Partij heeft voorgesteld.

Tijdens zo'n congres zorgt de Partij, dat zij overal op rekant, door bekende kopstukken te sturen, welke door hun spreekbeurten de vergadering dusdanig in hun ban hebben, dat alles precies verloopt, zoals is uitgestippeld.

Bij het sluiten wordt de suggestie gedaan, dat dit een goed geslaagd congres is geweest en de afgevaardigden de weg hebben vastgesteld, welke gevolgd moet worden, om de gestelde eisen te verwezenlijken.

De pers zorgt voor een uitvoerig verslag en legt de nadruk op het feit, dat de eenheid op dit congres tot stand is gekomen. Maar er zijn vele arbeiders, die niet voldaan zijn, of het niet kunnen verwerken, door de stroom van woorden, welke over hun hoofd is gegaan, of in de mening verkeren, dat er discussianten zijn geweest uit het N.V.V., K.A.B. of C.N.V., die hun besturen hebben aangevallen.

Indien er arbeiders zijn uit de Unie-organisaties en vooral K.A.B. en C.N.V., dan hebben deze zich bepaald tot luisteren en nemen geen deel aan de discussie.

Het is niet zo, dat leden der Unie-organisaties zelfstandig optreden, dat heeft het conflict met de reders en vissers bewezen.

Met het opvoeren van deze comedie-congressen worden geen resultaten bereikt, als er geen tegenwerking in de weg wordt gelegd.

Anders is het, indien door bepaalde maatregelen moeilijkheden worden veroorzaakt, o.a. door verbod van demonstreren, of anderszins, daar dit juist wel resultaten voor de Partij afwerpt.

Deze kan dan een beroep doen op de publieke meningen, beschuldigingen uiten van ondemocratische handelwijzen.

Het congres in de Houtrust-hallen is daar het bewijs van.

niet erg succes-
rijk, want in Den
Haag is na afloop
14 congres nog wel
een optocht gekom-
men, waaraan toe-
stemming was verleend.
B.F. 17.52

KB, 11 Juni 1952

VRIJ VOOR ACTIE

UITTREKSEL

Uit : OD 883

Naam: E.V.C.-BESLOTEN VERGADERINGEN (na 8 Dec.47)

Voor : OD 2014

Naam: E.V.C. ACTIES INZAKE WERKLOOSHEID

Ag. nr:140966

Afz. : I.D. Arnhem

Datum: Juni 52

Aard van het stuk :

Verslag van een Algemene ledenvergadering v.d.E.V.C. afd.
Arnhem gehouden op 23 Mei 1952

Zie bijlagen

Uitgetr. door : T.G.

Op aanwijzing van : B V

Datum: 25.7.52

VERTROUWELIJK.

VERSLAG van een algemene ledenvergadering van de E.V.C. afd. Arnhem, gehouden op Vrijdag 23 Mei 1952.

AANWEZIG: 15 Personen.

Ph. Bos, geboren 30-11-1914, voorzitter,
H. Radix, geboren 30-9-1915, secretaris,
A. van den Berg, geboren 14-8-1925, spreker,
R. Kleinman, geboren 1-6-1907,
H.W. van de Pol, geboren 2-10-1921,
J. Hoff, geboren 16-4-1919,

X Jan Spee, geboren 27-12-1899,

Th.J. Kock, geboren 24-5-1905,

H.J. Bussink, geboren 5-10-1918,

J. Mathans, geboren 27-7-1902,

X J. de Haas, geboren 3-9-1898, = K. H. de Haas (20.12.08) zie (141766)

X W.H. v.d. Kamp, geboren 18-5-1895, (A.B.W.B.)

X Otte (nadere gegevens nog onbekend) (A.B.W.B.),

X A. Oosterveld Sr., geboren 10-9-1908,

X J.B.G. Craanen Jr., geboren 19-4-1920.

De voorzitter Bos opende de vergadering.

"Namens de E.V.C. heet ik jullie allen hartelijk welkom.

In deze vergadering zal ken. van den Berg een nader overzicht geven over de strijd tegen Sociale Zaken in verband met het feit dat de E.V.C. de overbruggingssteen en de Sociale Dienst niet meer mag uitkeren. Onder de arbeiders heerst een geest van nou ja, laat maar gaan en hoe meer de arbeiders dat denken, hoe meer de Regering doorgaat met het doorvoeren van verslechteringen. Dat is ook de reden dat de E.V.C. een plan heeft uitgestippeld, een plan van Werk, woningen en welvaart. Dit plan is besproken op onze conferentie waar ook andersdenkenden aanwezig waren en is daar met groot enthousiasme aangenomen. Dit plan is verwerkt in de brochure en deze brochure moet ook in Arnhem onder de werkers worden gebracht. Hier voor kunnen we ook meer samenwerking krijgen met de andere georganiseerden."

A. van den Berg:

"Kamersaden, na de uitstekende opening van onze voorzitter Fliip Bos heeft hij aangetoond dat de vergadering van vanavond twee belangrijke punten bevat, n.l. de strijd van de solidariteit te organiseren onder de werkloden in Arnhem en de plan-brochure.

Stil staande bij het eerste punt moeten wij constateren dat de maatregelen die genomen zijn door het kabinet voor het gevolg is van het feit dat alle landen van de wereld en de landen van het kapitalistische systeem, dat deze landen daadwerkelijk blijven volbrengen de oorlogsvoorberidingen daadwerkelijk blijven volbrengen voor de vrede. Overal in deze landen is de arbeidersbeweging in beweging en is niet naar te stellen.

Wij hebben natuurlijk hiertegen ten sterkste geprotesteerd. Toen hij geen bepaalde reden gaf waarvoor de E.V.C. de steun ontnomen is, heb ik hem zelf het antwoord maar gegeven. En ik heb gezegd dat hij dit uit naam deed van de Amerikanisering van Nederland, van de fascistische overheersing in Nederland en dat hij in aansluiting op het Ambtenarenverbod en de Schutshaftwet en van andere dingen ook ons de steun heeft ontnomen, waarbij die erg kwaad werd, rood werd, nijdig werd en probeerde er zich van af te maken. De conferentie heeft ook niet langer geduurd als drie minuten geloof ik.

Maar, kameraden, het is natuurlijk goed wanneer wij met zo'n vent onderhandelen en het is ook goed als wij hem binnen enkele jaren afzetten. Natuurlijk. Maar het is nog veel beter dat wij met een goed aantal kameraden gaan demonstreren en protesteren. Dit is een zaak van de leden en niet alleen van de besturen.

Onze kaderleden, vooral moeten zich in deze actiever gaan betonen. Als je onder de andere werklozen staat, moet je discussieren. Dit gebeurt nu door de leden die nog niet veel ervaring hebben, terwijl de kameraden die al jaren in de beweging zitten verstek laten gaan, terwijl een kameraad als Spee een hoop handtekeningen heeft verzameld. De oude rotten bleven aan de kant staan en mengden zich niet onder de andere werklozen.

Kameraden, wat moeten wij nu gaan doen. Over een paar weken is er een gemeenteraadsvergadering en op deze vergadering zullen wij het een en ander aan de orde moeten stellen. Maar dit moet niet zo zonder meer met een gesprek, nee, hier moet tramalant gemaakt worden. En het ligt nu aan ons, zoals wij hier zitten, dat wij die actie sterk maken. Wij moeten zorgen dat we zoveel mogelijk handtekeningen verzamelen om deze aan de burgemeester en de leden van de raad toe te zenden.

Wij moeten ons vooral niet afzonderen van de andere werklozen. Juist onze kaderleden hebben dit juist wel gedaan en zij moeten nu maar eens zeggen waarom zij dat verzuimd hebben. Wat deze kwestie betreft ben ik nu wel aan het eind. Ik zou graag nu de discussie hierover horen."

Bos:

"Zijn er nog mensen die daarop in willen gaan?"
(Langdurige stilte).

Bos:

"Is er dan geen mogelijkheid om deze plannen te verwezenlijken?"
(Stilte).

Van den Berg:

"Nou, kameraden, even ter verduidelijking. Jullie moeten openhartig uitspreken wat je van die zaak denkt en hoe jullie denken dat het aangepakt moet worden.

Dan de kaderleden, b.v. Jaap Nathans, die kan toch wel vertellen waarom hij wel enkele handtekeningen verzameld heeft maar geen leiding heeft gegeven aan de overige kameraden. Dat is toch de zaak van onze kaderleden. Hij heeft dit verzuimd."

J. Nathans:

"Daar kan ik dit op zeggen dat de E.V.C.-ers zich jarenlang hebben geïsoleerd van de overige werklozen hier in Arnhem. Dit is een grote fout geweest en daardoor staan wij eigenlijk als vreemdelingen tussen de overige werklozen. Wij moeten dus beginnen ons eens te maken met deze kameraden en onze schroom te overwinnen om daardoor te kunnen spreken met deze kameraden en hun vertrouwen winnen. Dan zullen we moeten komen tot een meer strijdvaardig optreden, waardoor aan deze zaak meer ruchtbaarheid wordt gegeven."

Bos:

"Zijn er nog meer kameraden?"

Hoff:

"Ik stel voor om een schrijven te richten aan B. & W. om zo langs democratische weg ze uit te lokken om ons antwoord te geven en ze zo te dwingen te zeggen waarom deze maatregel genomen is."

Van den Berg:

"Door Heyink is reeds een brief gestuurd aan de Directeur van Sociale Zaken. Deze schreef hem terug dat op last van B. & W. de E.V.C.-ers als ongeorganiseerden moesten worden beschouwd en dat wij ons dus verder moeten wenden tot B. & W. We moeten ons dus in verbinding stellen met de Wethouder van Sociale Zaken en met de Burgemeester. We zullen dus weer naar het gemeentehuis moeten. We moeten dan zoveel mogelijk handtekeningen verzameld hebben. Daardoor kunnen we de zaak met meer nadruk behandelen. Het is dan ook zaak dat op de publieke tribune bij de raadszitting in de komende weken zoveel mogelijk mensen zitten. Ik stel voor om na te gaan wie in het bezit zijn van lijsten voor het verzamelen van handtekeningen. Deze mensen moeten worden bewerkt om er voor te zorgen dat ze doorgaan met het inzamelen van de handtekeningen.

Kameraad Nathans heeft gezegd dat wij ons van de overige werklozen hebben geïsoleerd en daar heeft hij volkomen gelijk aan. Wij zijn in ons E.V.C.-kantoor getrokken en hebben ons niets meer gelegen laten liggen aan de andere werklozen.

Vorige week was er afgesproken dat wij Zaterdag naar de Burgemeester zouden gaan met een deputatie. Maar diegene waar we van verwachtten dat zij komen zouden, waren echter niet aanwezig. Ook kameraad Nathans niet. Bij deze gebeurtenis had hij toch zeker aanwezig moeten zijn.

Ik geloof ook dat er afgelopen Woensdag bij het steunlokaal niets is gedaan. We gaan onze centen halen en gaan dan zo vlug mogelijk weer weg. Dit is niet goed. We moeten met ze praten. Kijk naar Jubbega. Daar loopt nu geen enkele werkloze meer rond en dat komt door de actie van de arbeiders zelf.

Otte:

"Voorzitter, ik heb nog geen kaart gehad om m'n vacatiebonnen in te wisselen."

Van den Berg:

"Ach, bespreek dat even met de penningmeester Otte".

Bussink:

Klaagt over de late convocering voor deze vergadering. Als we succes willen hebben in deze actie, zullen we moeten

zorgen dat we meer mensen bij elkaar krijgen. Zelfs de leden van het door ons gekozen werklozencomité zijn vanavond niet aanwezig. Het is wel de bedoeling om handtekeningen van iedereen te verzamelen en niet alleen van de werklozen?

Van den Berg:

"De raadsvergadering is op 9 Juni, dus het wordt kort dag."

Bussink:

"We moeten zorgen dat dan de tribunes gevuld zijn. We moeten laten zien dat de E.V.C. een strijdbare organisatie is om zodoende het argument dat de E.V.C. geen erkende organisatie is, teniet te doen. We moeten laten zien dat dit niet alleen een zaak van de E.V.C. is maar van de gehele arbeidersbeweging."

Radix:

"Er zijn nu elf lijsten uitgezet. Ik zal nu nog een stel lijsten maken en dan kunnen die a.s. Dinsdag bij het uitbetalen van de vacantiebonnen worden uitgezet."

We zullen nou een man moeten aanwijzen die de organisatie op zich neemt, voor deze lijsten zorg draagt."

Van den Berg:

"Kameraden, op 29 Mei is er vergadering van E.& W. Dan moet ons verzoek al binnen zijn, willen we het op 9 Juni nog in de raad hebben. Het zou m.i. beter zijn om het uit te stellen tot de volgende vergadering die op 30 Juni wordt gehouden. Ik vind de tijd van voorbereiding wel erg kort en het zou wel beter zijn als wij het eind Juni doen. Kijk eens, wanneer er dus een klein aantal handtekeningen komt, kunnen we er ook mee beginnen, maar ik geloof dat het voor dat stelletje, dat in die raad zit, de groep van P.v.d.A. of E.V.P. of wat daar ook naar zit, plus dat zaakje van Burgemeester en Wethouders, dat op de hoogte gebracht moeten worden van de lijsten met handtekeningen. We moeten een groot aantal lijsten hebben, b.v. 25 lijsten die vol moeten komen. Dan kan ik eisen en zeggen, dat zijn levende mensen, die eisen dat deze maatregel wordt teruggetrokken. Dan kunnen we ook organiseren van kameraden die naar de publieke tribune gaan. Dit moet ook een demonstratie worden."

We moeten Woensdag a.s. (28-5-1952) met de lijsten gaan werken bij Sociale Zaken (bij de uitbetaling steungelden). En dan moeten we gaan praten met de werklozen. Met allemaal, met E.V.C.-ers en anderen. Als je een paar niet-E.V.C.-ers ziet staan, moet je er op een rijtje omheen gaan staan."

Bij het verzamelen van de handtekeningen bij Sociale Zaken, moeten de andere kameraden helpen door te discussieren. Dan kan je er donder op zeggen, dat we succes hebben. Kameraad Esmeyer (Wijnand, geboren 29-10-1890) heeft b.v. 25 handtekeningen verzameld maar hij moest op z'n eentje naar binnen en de rest bleef buiten staan. Kameraad Kleinman b.v. die discussieert wanneer hij op het bouwwerk van het station staat met de mede-arbeiders. En zo moet het. Maar hij staat daar alleen en daardoor kan de discussie nooit zo'n breed resultaat hebben als wanneer hij met twee of drie kameraden stond. Het moet niet zo'n illegaal zaakje worden, maar we moeten vrijuit naar buiten praten. We moeten nu huisbezoeken doen en onze leden opwekken om in groten getale de komende vergadering bij te wonen," aldus

Van den Berg.

De voorzitter Bos is ook van mening dat de E.V.C.-ers nu toch moeten zien dat er nu een tijdperk is gekomen om wat meer voor de dag te komen. Er is nog te veel angst. Deze angst moet er uit en er moet wat meer strijdgeest komen. Een zekere mate van zelfbeveiliging kan goed zijn, maar wij moeten toch eens in de actieve strijd komen!

Van den Berg:

"Ik meen dat wij toch zeer zeker onze beveiliging in acht moeten nemen tegen directies van militaire objecten, tegenover de overheidsinstellingen, maar als arbeiders tegenover arbeiders moet dit niet gebeuren. Wij zijn geen partij en wij zijn ook geen verkiezingspartij. Maar ik geloof wel dat juist in dit jaar, waarin belangrijke verkiezingen plaats vinden, je kunt niet als E.V.C.-er zeggen, je moet op die partij stemmen, maar we weten wel dat een Oosterhuis en een Suurhof de woningbouw stagneren en alles doen om de huurverhoging in te voeren. Toch moeten wij de arbeiders uit het net van leugens halen en ze op al de fouten van de reactionnaire partijen wijzen. Onze leiding zal de Arnhemse werklozen in beweging moeten brengen."

Radix:

Stelt voor om nu een man aan te wijzen die de lijsten en handtekeningenactie op zich neemt, daar er anders niets van terecht komt:

Bussink:

Vindt het maar het beste om de actie te richten op de raadsvergadering van 30 Juni. De actie moet goed en grondig voorbereid zijn.

Van den Berg:

"Denk om dat de lijsten uiterlijk 18 Juni in mijn bezit moeten zijn, daar er op 19 Juni vergadering van B. & W. is waar de lijsten moeten worden ingediend. Ik stel dan ook voor om op 5 Juni a.s. weer te vergaderen en de kameraden door huisbezoek op te wekken om deze vergadering bij te wonen."

Na heen en weer gepraat komt men tot de beslissing om op 5 Juni a.s. een algemene ledenvergadering van de E.V.C. afd. Arnhem te houden.

Van den Berg:

Houdt dan nog een inleiding over de plan-brochure. Hij goochelt hierbij op zijn gebruikelijke wijze met cijfers en feiten en weer op zodanige wijze dat geen mens het snapt.

Spr. wekt op om meer tot actie te komen. Er moeten werkobjecten gezocht worden, b.v. verbetering van de Huissensestraat. Men moet terreinen gaan egaliseren en dan naar de Burgemeester gaan om te zeggen dat er werk is en dat het geld er ook moet komen.

"De planbrochure moet onder de massa worden gebracht. We moeten alles doen om zoveel mogelijk van deze brochures te verkopen. Ook in Arnhem zijn vele mogelijkheden" aldus spr.

Bos:

"Nou, mensen, ik hoop dat we het allemaal er mee eens benne".

VERTROUWELIJK.

- 7 -

Na nogmaals opgewekt te hebben om de verkoop van de plan-brochure zo hoog mogelijk op te voeren en daardoor tevens de kans te hebben op een van de mooie prijzen welke voor de beste werkers zijn beschikbaar gesteld, sluit de voorzitter de vergadering.

Het laatste gedeelte van de vergadering verliep erg rommelig.

E I N D E.

Bijlage: 1 Convocatie.

5-6-1952.

I.D.Oostelijk Groningen
Onderw: Brief D. Merema
No. 340

R.P. Wenschot

6-35
05.5-08.31

10 JUNI 1952

AC: 14/2/2.

rekening gedroff
2 10/6

Rechts is vermeld

Ik moge U hierbij doen toekomen een afschrift van een brief, gericht aan D. Merema (geb: 19-8-1905) won: te Appingedam, welke luidt als volgt:

W.M!

Reeds geruime tijd is het plan van de E.V.C. voor werk-woningen en welvaart in Uw bezit.

Gaarne ontvingen wij van U de volgende gegevens:

- a. Wat is door Uw afdeling afgenomen?
- b. Wat is er verkocht?
- c. Hoe gaat de verkoop?
- d. Op welke wijze worden ze verkocht?

Stuur ons per omgaande bericht.

OP KAART
ACD/IV B
DAT: 7-52
PAR: <i>WV</i>

Met Kam.groeten voor
het H.B. der Atek

W.Veenvliet

Op de enveloppe stend het adres: "Oldenzaalsestraat 80
Enschede" vermeld.

I.D.Oost.Groningen.7-6-52

WV

Utrecht
VERTROUWELIJK

6.85
05.6-08.31

10 JUNI 1952

Verbinding: 19
C/3 no 555'52 EVC

OP KAART
ACD/46
DAI: 22.7.52
PAR: 9

Datum: 7-6-52 141248.

Onderwerp: Vergadering van het "Utrechts Werklozen Comité", gehouden op 3-6-52 in café "De Beurs" aan het Vredenburg te Utrecht.

Uitgaande van het "Utrechts Werklozen Comité" werd op 3-6-52, des namiddags ten 2 uur, een openbare vergadering van werklozen gehouden in de bovenzaal van café "De Beurs" aan het Vredenburg te Utrecht.

De vergadering werd bezocht door plm 15 personen en de bedoeling was, verslag uit te brengen van het besprokene op het Nationaal Werklozen Congres, dat op 24 Mei jl gehouden is in de Houtrusthallen te Den Haag.

Secretaris van het Utrechtse Werklozen Comité is: GERRIT VAN DEN DOLEWAARD, geboren te Utrecht 27-2-94, bouwvakarbeider, wonende Middellaan 4 te Utrecht, aan welk adres tevens het correspondentie-adres van dat comité is gevestigd.

Vorengenoemde vergadering ving te omstreeks 2.30 uur aan en door middel van verspreiding van gestencilde pamfletjes was hieraan tevoren bekendheid gegeven. In die vergadering werd het woord gevoerd door een zekere J. van Oosten en De Mol, die vermoedelijk identiek zijn aan:

JAN VAN OOSTEN, geb. te Maartensdijk 3-11-26, wonende Paramaribostraat 54 bis A te Utrecht, en

KAREL DE MOL, geb. te Zuilen 5-4-32, wonende Bandoengstraat 24 bis A te Utrecht.

Door hen werd, nadat zij een korte verhandeling hadden gegeven van hetgeen op het Nationaal Werklozen Congres was behandeld, gewezen op de steeds grotere winsten die in de bedrijven worden gemaakt, terwijl de werkloosheid steeds grotere vormen aanneemt. Vooral moest stelling worden genomen tegen de a.s. huurverhoging van krotwoningen, terwijl er bij dereregering op aangedrongen moest worden, de handelsbetrekkingen met Rusland en andere Oostelijke landen op te nemen en uit te breiden. Aanbevolen werd, in dit verband samen te werken met en steun te zoeken bij de middenstand. Ten slotte werd nog besloten een werklozenkrant te gaan uitgeven en werden medewerkers gevraagd om dit besluit te kunnen uitvoeren. Na enig dralen gaven twee der bezoekers zich voor deze taak op. Hun personalia zijn nog niet bekend geworden. Ongeveer een uur na de opening werd deze vergadering reeds weer beëindigd.

GEZIEN:

Midden
b. l.
l. b. aanl. a. e.
c. b. aanl. in P. O.

UITTREKSEL

Uit : OD 346

Naam: MAANDRAPPORTEN ZUID-HOLLAND

or : OD 2014

Naam: E?V.C.-ACTIES INZAKE WERKLOOSHEID

Ag. nr: 141274

Afz. : I.D. Den Haag

Datum: Juni 52

Aard van het stuk: Betreft Maandoverzicht Mei 1952 in de Gem. Den Haag

Zie bijlage

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B III

Datum: 25.7.52

Het maandoverzicht van de B.V.D. no.3 vermeldt op bladzijde 12, dat blijkens een mededeling, gedaan op de werklozenconferentie te Groningen d.d. 28 Maart, het nationaal werklozen congres vanuit Amsterdam zou worden voorbereid. De vertegenwoordigers der verschillende comité's moesten ter vergadering hun adres opgeven aan een lid van de Amsterdamse werklozen beweging. In dit verband wordt herinnerd aan de taak, die aan de E.V.C., afdeling Den Haag, werd toebedeeld (zie dezerzijds verslag kaderconferentie E.V.C., afdeling Den Haag van 13 Mei 1952 - Doss.7.14-3 van 20 Mei 1952).

O.D. 2014

De indruk werd verkregen, dat aan het congres een niet onaanzienlijk aantal personen uit "het Noorden" (Groningen, Friesland, Drenthe) deelnam. Het totaal aantal bezoekers wordt geschat op pln. 2000 personen. Onder het groot aantal discussianten, die dikwijls zeer uiteenlopende kwesties te berde brachten, waren personen, die kennelijk meer instructieve opmerkingen maakten met betrekking tot het alternatief: bewapening en werkloosheid of vrede en werk.

De activiteit in de verschillende afdelingen van het Haags Vredescomité was gedurende de maand Mei over het algemeen lauw. De gebruikelijke colportage-acties met het weekblad "Vrede" en de acties tot het verzamelen van handtekeningen voor een pact tussen de grote vijf bleven geheel achterwege. Als oorzaak hiervan moet worden aangemerkt, dat het onderwerp (een pact tussen de grote vijf) voor de medewerkers te afgezaagd wordt.

Wel wordt van de zijde van het Haags Vredescomité ge-

Makkers :

Hierbij herinneren wij jullie nog eens aan de vergadering welke hedenmiddag, Maandag 9 Juni, wordt gehouden in Prins Hendrik aan de Stoovestraat en welke is uitgeschreven voor alle Amersfoortse Werklozen. Aanvang 2 uur. De agenda vermeldt;

1. Verslag van het Nationaal Werklozencongres door een Amersfoortse makker.
2. Vorming van een definitief Amersfoortse Werklozencomité.
3. Stichting van een adviesbureau voor alle Werklozen en hun gezinnen.

Blijf niet thuis zitten te mokken, want het wordt voor elk dubbeltje knokken!

De Amersfoortse delegatie.

OPROEP

Het is langs deze weg dat de Amersfoortse Delegatie van Werklozen, die het Nationaal Congres tegen de Werkloosheid in den Haag bijwoonde, zich met de besluiten van dit Congres, tot alle werklozen ter plaatse wendt teneinde een massale actie te ontwikkelen voor de volgende dringende eisen:

1. Het instellen van een absoluut ontslagverbod.
2. Het scheppen van volledige werkgelegenheid door:
 - a. uitvoering van zodanige woning- en scholenbouwprogramma's dat alle bouwvakarbeiders tewerkgesteld kunnen worden.
 - b. uitvoering van de plannen t.a.v. de ontwikkeling der achtergebleven gebieden in ons land.
 - c. vergroting van de verbruiksgoederenafzet, wat bereikt kan worden door loonsverhoging, verlaging van de loon- en omzetbelasting op de dagelijkse behoeften met 1 milliard gulden per jaar en verdwijning van de z.g.n. consumptiebeperking.
 - d. het wegnemen van de handelsbelemmeringen met de Sowjet-Unie, China en de Oosteuropese landen, ter verkrijging van betere handelsbetrekkingen met deze staten.
3. Ingaande 1 Juli het verstrekken van uitkering aan ALLE werklozen, overeenkomstig de normen vastgesteld in de Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering.
4. Verhoging van de O.B.-, S.B.- e.d. uitkeringen met 10% en opname van allen in deze uitkering die NIET in aanmerking komen voor uitkering krachtens de Wachtgeld en Werkloosheidsverzekering.
5. Het niet verplicht stellen van D.U.W.-arbeid gedurende de uitkeringsperiode krachtens de Wachtgeld en Werkloosheidsverzekering.
6. Verhoging van de stop- en grondlozen bij de D.U.W. met 10%.
7. Volledige compensaties voor de premies, die betaald moeten worden voor de ~~Wachtgeld- en~~ Werkloosheidsverzekering.

Teneinde deze acties tot ontwikkeling te brengen, is het noodzakelijk dat alle werklozen en D.U.W. arbeiders zich verenigen in plaatselijke comité's die alle betrokken arbeiders kunnen omvatten. Deze comité's zullen directe aandacht moeten schenken aan de dagelijkse belangen van de werklozen en D.U.W. arbeiders om middels nauwe samenwerking met werkende arbeiders, middenstanders, kleine boeren e.d. verbetering in de algemene toestand te brengen. Ook beschouwen wij het als een gebiedende eis, dat gepoogd moet worden een einde te maken aan de vakverenigingsverdeeldheid welke een ernstige belemmering is in de strijd tegen de werkloosheid en verdere levensbelangen van de arbeidersklasse.

Daar de Amersfoortse delegatie, die het Nationaal Congres in den Haag bijwoonde, van mening is dat de werkloosheid in ons land uitgebannen kan worden, mits wij ons verenigen in plaatselijke comité's welke de strijd opnemen voor bovengestelde eisen, roept zij hierbij alle Amersfoortse Werklozen op gehoor te schenken aan onderstaande uitnodiging.

Alle Amersfoortse Werklozen worden hierbij uitgenodigd deel te nemen aan een vergadering welke is uitgeschreven voor Maandagmiddag 9 Juni a.s. in de Prins Hendrik aan de Stoovestraat. Een Amersfoorts lid van de delegatie zal verslag brengen van ons Congres. Daarnaast worden alle kameraden uitgenodigd kandidaten te stellen voor ons plaatselijk comité uit alle vakorganisaties en de ongeorganiseerden arbeiders. De aanvang is gesteld op 2 uur.

Komt allen.

Van de heer Comm. v. Polite De Amersfoortse Werklozen-delegatie.

115/349

Onderw: Vergadering werklozencomité
op 6-6-1952 te Wedderveer

6-35
05-5-08-31
18 JUNI 1952
ACD 142 023

Datum van ontvangst bericht: 12-6-1952
Betrouwbaarheid berichtgever: Eigen waarneming
Waardering bericht: Bron betrouwbaar
Tevens bericht gezonden aan: Het bureau "Inlichtingen" te Leeuwarden
Medewerkende instanties: -----
Ondernomen actie: -----

Schultze is samenvatting
R P Woudschoten
OP KAART
ACD: 142
DAI: 29/6/52
PAR: 2

Ik moge U berichten dat op 6 Juni 1952 te Wedderveer, gemeen-
te Wedde, een vergadering werd gehouden van het werklozencomité,
welke vergadering onder leiding stond van Hendrik ZIJLSTRA, wonende
te WEDDE. Aanwezig waren 17 personen, w.o. zekere Schwertmann. (Verm.
Hendrik SCHWERTMANN, geb: te Finsterwolde, 10-7-1902, arbeider, won:
te FINSTERWOLDE, Ganzedijk.B.142. Communist. Lid C.P.N. In 1931 lid
Gem.Raad. Bestuurslid van de comm.zangver. Zond een advertentie in
aan het dagblad "De Waarheid" en feliciteerde daarbij de redactie
met eigen pers. Voorzitter van de comm.toneelgroep: "Cultuur en
Strijd" te Finsterwolde. Is, gedurende de bezetting van ons land,
in Duitsland opgesloten geweest in een concentratiekamp. Wordt ver-
dacht aldaar kampbeul te zijn geweest en is deswege geroyeerd als
lid van de C.P.N. Doet alle moeite om weer lid te worden van de CPN.
Is een zeer fanatieke communist.)

*erest
P.D. eff
ok
aanw.
lev.*

Gedurende deze vergadering werd een bestuur gekozen van het
werklozencomité, welk bestuur nu bestaat uit de volgende personen:
ZIJLSTRA, Hendrik, geb: te Oude-Pekela, 23-5-1897, landarbeider,
won: te WEDDE, Hoofdweg.34. (Communist. Lid C.P.N.
en E.V.C. Abonné op het dagblad "De Waarheid".)
ZIJLSTRA, Tiddo Hendrik, geb: te Wedde, 29-4-1933, landarbeider,
inwonende zoon van H. Zijlstra v.n. (Het is niet
bekend of deze lid is van de C.P.N. Wel is hij
keer communistisch georiënteerd.)
KUNST Pieter, geb: te Wedde, 25-7-1923, landarbeider, won: te BLIJ-
HAM, Schoollaan.18. (Communist. Abonné op het dag-
blad "De Waarheid".)
MEULMAN, Jan, geb: te Wedde, 13-4-1927, grondwerker, won: te BLIJHAM
Hoofdweg.176. (Deze is zeer vermoedelijk communis-
tisch georiënteerd.) Het is niet bekend of hij lid
is van de C.P.N.)

*Woudschoten
b.l.
c.b. aanw. z.k.
e.g. aanw. in
P.D.*

OK V
OK V
OK V
OK V
OK V

Er zal verder getracht worden een vrouw te vinden die als
vijfde lid in het bestuur zitting zal nemen.

EINDE!

7

Amersfoort

Onderwerp : Openb. vergadering, ten
doel hebbende om te ko-
men tot oprichting van
een Amersfoorts~~e~~ Werklo-
zencomité.

Rubr.: Vertrouwelijk

Dat.: 17-6-52.

No. : 320/-'52 ID.

6.35

05-5-08-31

Zaal : Gebouw "Prins Hendrik",
Stoovestraat te Amersfoort.

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 24/6/52
PAR: <

18 JUNI 1952
ACD/ 142 026

Zaalcap. : plm. 100 personen, aanwezig 12 personen.

Op Maandag, 9 Juni 1952 te 14.00 uur had in het gebouw "Prins Hendrik" te Amersfoort een vergadering plaats van werklozen, ten doel hebbende te komen tot oprichting van een plaatselijk Werklozen Comité, op de basis, zoals door het Nationaal Congres tegen de Werkloosheid in 's-Gravenhage is bepaald, teneinde een massale actie te ontwikkelen voor de eisen voor een absoluut ontslagverbod en het scheppen van volledige werkgelegenheid voor allen enz.

De vergadering werd door W. de Jong geopend. Nadat hij in het algemeen de aandacht had gevestigd op de noodzaak om te komen tot de oprichting van een plaatselijk werklozencomité, teneinde de kameraden te kunnen inlichten in gevallen waarbij zulks noodzakelijk is, b.v. bij uitkering van steun of bij ontstane geschillen met werkgevers enz, besprak hij de dringende behoefte om te komen tot het instellen van een adviesbureau. Vervolgens gaf hij de aanwezigen gelegenheid hun gedachte weer te geven over het door hem besprokene.

Een van de aanwezigen sprak zijn terleurstelling uit over de geringe opkomst van de in Amersfoort aanwezig werklozen en de geringe belangstelling, die door hen werd betoond, vooral nu het gaat om hun eigenbelang, waarbij hij de afwezigen hun slapheid verweet en daarbij te kennen gaven dat zij het liever anderen willen laten opknappen. Zij hebben nog geen honger, anders zouden zij er wel anders over denken en in plaats van in de hei te gaan liggen of te gaan vissen, hier aanwezig zijn om te waken over hun eigen belangen.

Een andere spreker deelde mede, dat de slechte opkomst te wijten is aan het feit, dat reeds thans gezegd werd, dat de opgezette actie een communistische rel was en zij daarmee niets te maken wilden hebben.

W. de Jong, deelde mede, dat alles wat gedaan wordt om de rechtszekerheid van de arbeiders op te voeren en maar even tegen de voorgestelde regelingen van de regering in gaat, direct als een communistische rel wordt aangemerkt. De communisten hebben steeds van alles de schuld, ook als zij vechten voor de belangen van de arbeiders, waartoe zij vooral in deze tijd gedwongen worden, omdat de Uniebonden te kort schieten. Spreker gaf vervolgens een beschouwing over het productiebeleid van de regering en deelde mede, dat de producent alleen maar produceert om zoveel mogelijk winst te maken, terwijl de arbeider zich maar tevreden moet stellen met datgenen, wat hem wordt toegeschoven. De arbeider heeft zijn rechten en daarvan weet hij ~~zich~~ niet altijd een juist gebruik te maken. Daarmede toonde spreker de noodzakelijkheid aan om ook in Amersfoort te komen tot de oprichting van een werklozencomité, dat straks de arbeider van voorlichting zal kunnen dienen, vooral bij de nieuwe wachtgeld- en werkloosheidsverzekering, die op 1 Juli a.s. in werking zal treden.

Vervolgens deelde spreker mede, dat de betrokken arbeider, die zijn moeilijkheden bij het comité aanhangig maakt, ook zelf daadwerkelijk voor zijn zaak zal hebben mede te werken en dat het niet meer zó zal zijn, dat hij een bepaald persoon zak kunnen opdragen zijn zaak te behandelen.

(zie blz.2)

*M.P.D.
5148*

*Ja, ja, de komen
wel op voor de
werken en behoeften van
het volk. De moesten
man Engels kopen!*

*M.P.D.
5148*

Een verslag van het gehouden nationaal werklozencongres te 's-Gravenhage, dat door één van de kameraden op deze vergadering zou worden uitgebracht, kon niet doorgaan, omdat de betrokken kameraad geen verslag had gemaakt.

Door De Jong werd vervolgens aan de aanwezigen de vraag gesteld of op deze vergadering zou kunnen worden besloten tot de oprichting van een werklozencomité voor Amersfoort, of dat de oprichting - gezien het gering aantal aanwezigen - zou moeten worden uitgesteld tot een andere gelegenheid. Tevens opende spreker de mogelijkheid om thans te komen tot een meer omljnd plan voor een werklozencomité, waarmede dan een volgende vergadering meer uitvoerige plannen uitgewerkt aan de vergadering worden worgelegd. Na enige heen en weer gepraat werd uiteindelijk door zes van de aanwezigen om over te gaan tot de oprichting van een werklozencomité.

Door W. de Jong werd vervolgens de openbare vergadering gesloten, waarna in gesloten vergadering de voorstellen tot de oprichting van een werklozencomité nader zouden worden uitgewerkt.

W. de Jong was kennelijk de initiatief-nemer, terwijl H. van Dijk de persoon was, die een verslag zou hebben gegeven van het te 's-Gravenhage houden Nationaal Werklozencongres.

Indien bekend zal worden welke personen in het bestuur van het werklozencomité te Amersfoort zitting hebben, zal dit nader worden medegedeeld.

PERSONALIA : JONG, Willem de, geb. 22 Januari 1920 (bekend) te Koedijk;
DIJK, Hendrik van, geb. 2 Mei 1909 te Amersfoort (bekend).

Bijl.: 2.

EINDE.

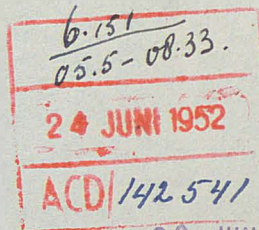
*Jos P. D.
5148*

*W. de Jong
H. van Dijk*

R'da
I.D.No. 460

VERTROUWELIJK

Betreft: Opheffing "Rotterdams Com.
ter bevord.v.d. Woningbouw".

Schubblad
in
aanhangsel
20

20 JUNI 1952

Hierbij wordt bericht, dat het "Rotterdams Comité ter Bevordering van de Woningbouw" is opgeheven.

Op een één dezer dagen gehouden kaderbijeenkomst van de E.V.C. werd een briefje aan één der comité leden toegeschoven, luidende: "Krijn, hoe staat het met het Woning-Comité".

Het briefje kwam prompt retour met als antwoord: "Voorlopig opgeheven, geen perspectief". Einde.

Aan B.V.D.

Wol. K.

OP KAART
ACD/ 413
DAT: 14.8.52
PAR: 8

6.352
01.4 6.151
01.142
30 JUNI 1952
ACD/143 096

RAPPORT VAN KB

AAN HB (t.a.v. B V)

No.: 5441

Betr.: S. DE VRIES TE ALMELO.

Typ.E.

Rechtsblad in aanvulling op

ref. het verhoor

In antwoord op Uw ongenummerde nota d.d.

9 Mei 1952 bericht ik U het volgende:

* | Sjerp DE VRIES geboren 19-6-20 te Weststellingwerf, Nederlan-
der, geen godsdienst, van beroep grondwerker, ongehuwd, in-
wonend bij zijn ouders le Westerdokstraat 22, te Almelo.

* | Betrokkene is de zoon van: ✓ Sjerp Klaas DE VRIES geboren
17-6-'94 te Weststellingwerf en ✓ Johanna Leonhart geboren
31-11-'99 te Weststellingwerf, wonende Westerdokstraat 22, te
Almelo.

Voorts is nog bij de ouders inwonend: ✓ Fredericus Wilhelmus
DE VRIES geboren 14-11-29 te Weststellingwerf. De overige

* | kinderen zijn gehuwd en wonen buiten het ouderlijke huis.
Betrokkene als grondwerker werkzaam in diverse D.U.W.-objecten
in de omgeving Almelo. Hij is tegenwoordig vrijgesteld van
zijn werkzaamheden voor de A.B.W.B. te Almelo om de voorbe-
reiding en oprichting op zich te nemen van een werklozencomi-
té te Almelo.

* | Sjerp DE VRIES behoort tot de aanhangers van de C.P.N., doch
is niet bij de C.P.N. als lid aangesloten. Hij heeft veel om-
gang met C.P.N.-ers en bezocht het onlangs gehouden 1 Mei
feest der C.P.N. te Almelo. Zijn broer Fredericus Wilhelmus
geboren 14-11-29 verleende zijn medewerking aan het onlangs
gehouden 1 Mei-feest der C.P.N. met een versterkerinstallatie.
Ook zijn ouders waren hier aanwezig.

✓ De vader van betrokkene was voor 1940 lid van de C.P.H.? Hij
neemt tegenwoordig geen belangrijke plaats in, daar hij vol-
gens ingewijden- te radicaal en onvoldoende plooibaar is.
Het gehele gezin de Vries moet als politiek onbetrouwbaar
worden aangemerkt.

*C. G.
C. G. aant. C. G.
C. G. aant in P. D.*

KB, 27 Juni 1952

GEEN ACTIE zonder overleg met K.B.

Bijlage bij origineel.

PROCUREUR-GENERAAL
DIRECTEUR VAN POLITIE
TE
AMSTERDAM

6.35 6.15.151
05.5-18.31 05.5-28.31
20 JUNI 1952
ACD 743700
AMSTERDAM 26 Juni 1952.

No. P.731/52

Schubbe
Verzoeken bij beantwoording, datum en nummer van deze brief nauwkeurig te vermelden

Bijl. 1.
LM.

VERTROUWELIJK.

Hierbij heb ik de eer Uhoogedelgestrenge te doen toekomen een ambtsbericht dd. 11 Juni j.l. no.14008/13575 van de Hoofdcommissaris van politie te Haarlem, betreffende het eigenmachtig opruimen van puin op een braakliggend particulier terrein aan de Tulpenstraat te Haarlem door een aantal buurtbewoners - werklozen -, naar de inhoud waarvan ik U moge verwijzen.

De Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie,

Dulleman

(van Dullemen)

Aan de Heer Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst
Javastraat 68
te 's-GRAVENHAGE.

POLITIE HAARLEM.

Haarlem, 11 Juni 1952.

14008/13575

Vertrouwelijk

Op 10 Mei 1952 begonnen enkele (een vijftal) buurtbewoners - werklozen - eigenmachtig met het opruimen van puin op een braakliggend, particulier, terrein aan de Tulpenstraat te Haarlem, daartoe kennelijk geïnspireerd door een artikel in de Waarheid van 26 April 1952 (Kennemer-editie).

Eind Mei 1952 maakte het "Haarlems Werklozencomité" zich van deze - tot dusver niet geleide - actie meester. Onder leiding van de voorzitter, respectievelijk secretaris van dit comité J. MARTIN SPANDHARDT (ongeorganiseerd - een tijd geleden Wegens indisciplinaire houding gerooyerd E.V.C.-er) en A. HEYTING (lid C.P.N. en E.V.C.) hebben sindsdien 5 tot 10 werklozen zich bezig gehouden met het opgraven van puin op voornoemd terrein, welk puin werd vervoerd door J.v.d. HELM uit Velsen, die daartoe vergunning had gekregen van de eigenaresse van het terrein.

Ondanks de verspreiding van enige pamfletten, uitgaande van het Werklozencomité, in de buurt van de Tulpenstraat, om sympathie en steun en onder de werklozen bleef het aantal tot dusver 5 tot 10 man (steeds dezelfde).

Hoewel in de pamfletten als in de Waarheid werd aangekondigd, dat een delegatie van het comité op 4 Juni 1952 Burgemeester en Wethouders zou bezoeken (Eis: steunverhoging tot een normaal weekloon voor de deelnemers aan deze werkactie), waarbij de werklozen werden opgeroepen in massa voor het Stadhuis te verschijnen, teneinde de eis van het comité te steunen, liep het geheel op niets uit. De delegatie werd niet ontvangen en de belangstelling der werklozen bleek uit tien man te bestaan, die op een afstand de gebeurtenissen gade sloegen. Van ordeverstoring geen sprake.

Ook de raadszitting van 4 Juni 1952 waar de C.P.N. fractie vragen stelde over de Tulpenstraat-actie, welke zitting werd bijgewoond door 6 werklozen op de publieke tribune, verliep volkomen ordelijk (Burgemeester en Wethouders noemen de actie "anarchie in een democratische staat" en de raad verwees de betrokken werklozen met hun eis tot betaling voor hun prestatie "naar hun opdrachtgever, hier in de zaal aanwezig" (doelende op de C.P.N. fractie

Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie
te

A M S T E R D A M.

11 Juni 1952

Haarlem, (fractie).

Het geheel heeft mijn volle aandacht en - om te voorkomen dat het Werklozencomité haar actie verplaatst naar een ander terrein in de gemeente - waarvoor plan bestaat - wordt mij verzocht om zich nog meer dergelijke objecten in de gemeente te bevinden, waarna maatregelen zullen worden getroffen om de terreinen af te sluiten of op te ruimen.

Dict.: M/CK.

Coll.:

Op 10 Mei 1952 begonnen enkele (een vijftal) werkers de werkzaamheden - eigenmachtig met het opruimen van het terrein op een prakkeiland, particulier, terrein aan de Tulpentras te Haarlem, dat toe kennelijk gekoppeld is door een artikel in de Waerheid van 26 April 1952 (Kamer-nemer-2110).

Kind Mei 1952 maakte het "Haarlems Werklozencomité" zich van deze - tot dusver niet gelofde - actie meester. Onder leiding van de voorzitter, respectievelijk secretaris van dit comité J. MARTIN STANWART (omgeorganisator - een tijd geleden wegens disciplinaire houding ge-voerd E.V.C.-er) en A. HEYTING (lid E.P.N. en E.V.O.) hebben aindagen 5 tot 10 werklonen zich bezig gehouden met het opgraven van puin op voornoemd terrein, welk werd vervoerd door J. v. d. HELM uit Velsen, die daartoe vergoeding had gekregen van de eigenaar van het terrein.

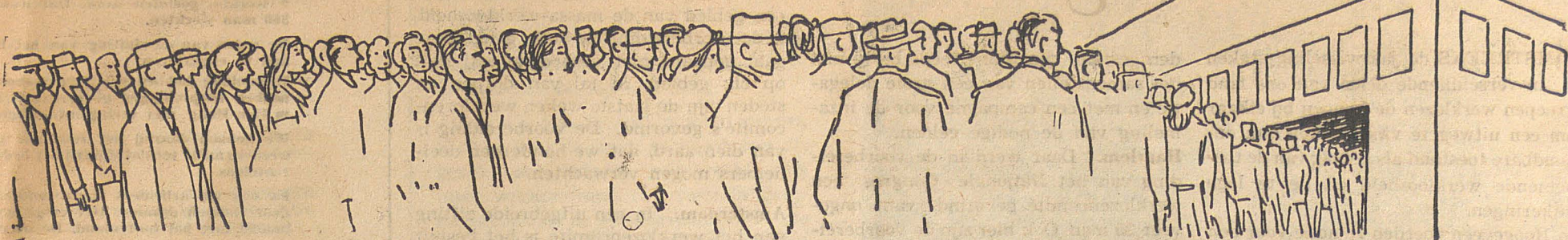
Ondanks de verapreiding van enige pamfletten, uitgaande van het Werklozencomité, in de buurt van de Tulpentras, om sympathie en steun en onder de werklonen bleef het aantal tot dusver 5 tot 10 man (steeds dezelfde).

Hoewel in de pamfletten als in de Waerheid werd aangekondigd, dat een delegatie van het comité op 4 Juni 1952 Burgemeester en Wethouders zou bezoeken (Eis: steunverhoging tot een normaal weekloon voor de deelnemers aan deze werkkactie), waarbij de werklonen werden opgevoerd in massa voor het Stadhuis te verschijnen, ten einde de eis van het comité te steunen, liep het geheel op niets uit. De delegatie werd niet ontvangen en de bevestiging der werklonen bleek uit tien man te bestaan, op een afstand de gebeurtenissen gade sloegen. Van ordeverstoring geen sprake.

Ook de raadzaaiting van 4 Juni 1952 waar de C.P.N. fractie vragen stelde over de Tulpentras-actie, welke zitting werd bijgewoond door 6 werklonen op de publieke tribune, verliep volkomen ordelijk (Burgemeester en Wethouders noemen de actie "anarchie in een democratische staat" en de raad verwees de betrokken werklonen met hun eis tot betaling voor hun prestatie "naar hun opdrachtgever, hier in de zaal aanwezig") (doelende op de C.P.N. fractie).

Handwritten signature

Procureur-Generaal,
Igd. Directeur van Politie
te
AMSTERDAM

de 24e mei

Nationaal Werklozen Congres

Uitgave van het Landelijk Comité van voorbereiding Secretariaat: A. H. van Eck De Wittenstraat 155 Amsterdam

OPROEP

DAARTOE aangezocht door een aantal Amsterdamse werklozen en uitvoering gevende aan een besluit van de regionale werklozenconferentie die gehouden werd te Groningen op 23 Maart j.l., hebben de ondergetekenden, leden van de verschillende vakorganisaties, zich verenigd in een commissie tot het voorbereiden van een nationaal werklozencongres, dat gehouden zal worden op

Zaterdag, 24 Mei a.s., in de Houtrusthallen te Den Haag, aanvangende des morgens om 10 uur en eindigend des namiddags om 8 uur.

Dit congres zal zich bezig houden met de zorgwekkende toestand, waarin de werklozen-gezinnen verkeren, die moeten rondkomen van de geringe verdiensten bij de DUW, de ontoereikende OB- of SB-uitkeringen, terwijl de jeugdige werklozen veelal geen enkele ondersteuning genieten.

De regering is niet voornemens hierin verandering te brengen. Zij wil de arbeiders, die op 30 Juni a.s. werkloos zijn, zelf uitsluiten van de Werkloosheidswet.

Het congres zal zich dan ook moeten beraden over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om in de onhoudbare toestanden van de werklozen verbetering te brengen. De commissie van voorbereiding is voorts van mening, dat het congres zich tevens moet bezinnen over de vraag op welke wijze de werklozen weer aan de slag kunnen komen. Ofschoon door seizoen-invloeden het aantal werklozen in de afgelopen weken enigszins is gedaald, bedraagt het aantal werklozen thans reeds 68.5 pCt meer dan op 1 April van het vorige jaar. Er is echter voor hen allen werk genoeg.

De commissie van voorbereiding beschouwt het nationale werklozencongres als een voortzetting van de toenemende werklozenacties die zich overal in den lande ontwikkelen.

Het congres heeft echter tevens ten doel om een dringend appèl te richten aan de Nederlandse vakbeweging om door een gezamenlijke krachtsinspanning de werklozen een menswaardig bestaan te verzekeren en het spook van de werkloosheid te verdrijven.

De commissie verzoekt alle werklozen, zowel steuntrekkenden als DUW-arbeiders, om terstond voorbereidingen te treffen tot een massale deelneming aan het congres en doet een dringend beroep op de werkende arbeiders hen daarbij onvoorwaardelijk te helpen. De positie van de werkende arbeiders wordt immers ook voortdurend bedreigd door de werkloosheid, die door de werkgevers wordt gebruikt om de lonen te verlagen.

Ook de vrouwen worden opgewekt om deel te nemen aan de voorbereiding van het congres en tevens om in groten getale op 24 Mei naar Den Haag te komen.

De commissie vraagt eveneens de middenstand en dergelijke groepen van de bevolking om het streven van de werklozen naar een menswaardig bestaan en werk te steunen.

WERKLOZEN!

Op de 24ste Mei met duizenden naar Den Haag!

Bewijzen van instemming met het nationale werklozencongres en berichten van deelneming te zenden aan het secretariaat van de commissie: De Wittenstraat 155 II, Amsterdam.

De commissie van voorbereiding:
A. Berghuis, Tilburg
P. van Rijen, Tilburg
B. G. van Hoorn, Den Bosch
A. Treffers, Nijmegen
M. de Vries, Jubbega
O. Jonker, Jubbega
J. Westerling, Veendam
A. Boddema, Veendam
P. Boertien, Hoogeveen
J. Haak, Erfscheiderveen
P. Zwiers, Emmercompascuum

G. v. Oosten, Nw. Weerdinge
J. Lourens, Musselkanaal
H. Swertman, Finsterwolde
C. Berends, Beerta
Chr. Baars, Zaandam
K. Bartels, Zaandam
H. M. v. d. Polder, Rotterdam
C. M. Been, Rotterdam
G. Smets, Rotterdam
Th. de Nennie, Den Haag
W. J. Beeking, Den Haag

J. Pummebeyer, Den Haag
D. Rossen, Den Haag
A. Heytink, Haarlem
H. Ooyen, Haarlem
S. J. Otter, Haarlem
G. Honne, Haarlem
Th. Berthauer, Amsterdam
Van Eck, Amsterdam
W. de Wit, Amsterdam
A. Adriaanse, Amsterdam
G. Schoenmaker, Zaandam
S. van Houten, Zaandam

Allen Eén

DE werkloosheid is geen natuurverschijnsel, maar een maatschappelijk kwaad, dat met succes bestreden kan worden. Zo staat het ook met de slechte materiële toestand waarin de werklozen verkeren. Vandaar het Nationale Congres tegen de werkloosheid op 24 Mei a.s. in Den Haag.

HET congres zal zich in de eerste plaats moeten richten tot de regering. Het is immers de regering, die door haar maatregelen de huidige werkloosheid in de hand heeft gewerkt. Als gevolg van de stelselmatige consumptiebeperkingen daalt het verbruik op de binnenlandse markt en dientengevolge de werkgelegenheid in tal van industrieën. Door het drastisch inkrimpen van de woning- en scholenbouw lopen niet alleen tienduizenden bouwvakarbeiders doelloos rond maar ook duizenden arbeiders uit de aanverwante bedrijven. En in de derde plaats heeft het regeringsbeleid ten gevolge, dat de uitvoer stagneert.

Het congres zal de regering duidelijk moeten maken, dat de werklozen in het bijzonder en de arbeidersklasse in het algemeen met een dergelijke gang van zaken niet langer genoeg nemen. Het is vooral om die redenen, dat het congres in Den Haag wordt gehouden, de stad waar de ministers hun dagelijkse bezigheden verrichten.

HET congres kan er echter niet mee volstaan, zich uitsluitend tot de regering te richten. Daarnaast heeft het tot taak een dringend beroep te doen op de Nederlandse vakbeweging om de broederstrijd te staken; door een gemeenschappelijke inspanning de werklozen — zowel de steuntrekkers als de DUW-arbeiders — uit hun ellendige toestand te verheffen en het spook van de werkloosheid te verdrijven. Het congres zal aldus een demonstratie worden van eenheid. Naast elkaar zullen ze zitten, de NVV-ers, de EVC-ers, de KAB-ers, de CNV-ers en de ongeorganiseerden. Eén in hun noden, één in hun verlangen naar een beter leven en welvaart-scheppende arbeid. Eén ook in hun wil om gezamenlijk op te trekken voor doeleinden, waarover geen meningsverschillen bestaan. In deze geest maken wij ons op voor de 24ste Mei, in Brabant en in het Noorden, in Twente en in het Westen van ons land.

Hoe het groeit

OMSTREEKS de jaarwisseling staken in verschillende delen van ons land groepen werklozen de koppen bij elkaar om een uitweg te vinden voor hun onhoudbare toestand als gevolg van de toenemende werkloosheid en de te lage uitkeringen.

In Hoogeveen voerden ze actie voor een kolentoeslag in verband met de verhoging van de kolenprijzen.

In het Zuiden, in Tilburg en Den Bosch, eisten ze een kledingtoeslag. Echter, in Houtigehage, waar een ontzaglijke werkloosheid heerst, besloot een aantal werklozen de werkloosheid op een andere wijze te bestrijden. Werk was er genoeg. Onder grote sympathie van de hele bevolking namen zij de zo noodzakelijke wegverbetering ter hand. Zo werd de omgekeerde staking geboren, gesteund door de werkenden en de middenstand.

Vooraf in het Noorden van ons land werd dit voorbeeld met succes nagevolgd. In Jubbega werd als gevolg plotseling voor 1.3 miljoen aan werk uitbesteed.

In de naaste toekomst zal de werkloosheid snel in omvang toenemen door de beperking van de stocartonindustrie in Oost-Groningen, de beperking van de textielindustrie en de aangekondigde stillegging van de herenconfectie-industrie, om van de voortdurende ontslagen in andere industrieën maar te zwijgen. Het Nationale Werklozen Congres op 24 Mei a.s. in Den Haag, is daarom niet alleen een zaak van de werklozen, maar ook van de nog werkenden, de middenstand, ja, van de hele werkende bevolking.

De werklozen hebben de voorbereiding hiervan met grote voortvarendheid ter hand genomen, gesterkt door de steun en sympathie, die ze tot op heden bij hun acties ondervonden.

Zaandam. De werklozen, die reeds met succes actie voerden tegen het feit, dat de Hoogovendirectie bij voortdurende werklozen oproep voor slechts één of twee dagen en die bereikten, dat zij nu voor minstens drie dagen te werk wor-

den gesteld, zijn thans reeds bezig met het samenstellen van een grote delegatie en met een campagne voor de inzameling van de nodige gelden.

Haarlem. Daar werd in de voorbereiding van het Nationale Congres een werklozencomité gevormd van ongeveer 25 man. Ook hier zijn de voorbereidingen in volle gang.

Twente. Het komende congres staat uiteraard in het middelpunt van de belangstelling van de textielarbeiders, die reeds geheel of gedeeltelijk werkloos

Goed zo!

OOK de werklozen uit de drie Noordelijke provinciën hebben de oproep voor het deelnemen aan het Nationale Congres tegen de werkloosheid met instemming ontvangen. In tal van plaatsen ontwikkelen zij reeds een grote activiteit om deze deelname op de grootst mogelijke schaal te verzekeren. Zo heeft een ploeg veenarbeiders uit het Drentse veengebied besloten om iedere week een gulden per persoon te offeren voor het inzamelen van reisgeld. Dat wordt een aardig potje tegen de 24e Mei. Wij zeggen: Goed zo!

zijn, of waarvoor de werkloosheid dreigt. Zij zullen deelnemen.

Apeldoorn. Deze gemeente telt meer dan tweeduizend werklozen. Ook onder hen wordt het komende congres druk besproken.

Rotterdam heeft eveneens de voorbereidingen ter hand genomen.

DEN HAAG. Het werklozencomité is nog zeer jong en kwam dezer dagen met zijn eigen krant uit, De Uitweg genaamd. Deze krant staat in het teken van het komende congres en daarmee is de voorbereiding in deze stad met haar duizenden werklozen begonnen.

Het Zuiden. Tienduizend exemplaren van de oproep voor het Nationale Congres zijn reeds verspreid. Eveneens is men gestart met een geldcampagne ter

bestrijding van de onkosten. Het Zuiden zal vertegenwoordigd zijn.

Het Noorden. In het Noorden, de bakermat van de werklozenacties, tegelijk een gebied van de massa-werkloosheid, is de voorbereiding in volle gang. Deze gaat gepaard met verhoogde activiteit op elk gebied. In tal van dorpen en steden zijn de laatste weken werklozencomité's gevormd. De voorbereiding is van dien aard, dat we honderden deelnemers mogen verwachten.

Amsterdam. In een uitgebreide zitting van het werklozencomité is het besluit genomen met een delegatie van 1000 man naar het congres te gaan. Op 1 Mei start deze groots opgezette campagne onder de leuze Als één man tegen het spook van de werkloosheid.

Het materiaal dat uitgegeven wordt, draagt dan ook deze slagzin.

DIT is dan een greep uit de talrijke berichten, die op het secretariaat binnen komen. Het is zo verheugend te mogen opmerken, welk een steun wij ondervinden van veel arbeiders in de bedrijven. Eén van hen schreef ons:

„Wij — de werkenden — voelen ons ten nauwste verbonden met jullie. Reeds ondervinden wij, dat de patroons pogen de lonen en tarieven omlaag te drnkken. Daarbij hanteren zij jullie als een soort stok achter de deur, als een dreigement, hetgeen wij van voor de oorlog kennen. Toen was het ook als je nog werkte: „Wil je niet voor minder? Er staan er duizenden voor de deur die wel willen." Omdat wij dat niet ferug willen, ga ik als werkende mee naar Den Haag. En op mijn afdeling zal ik voorstellen met een delegatie deel te nemen, of er minstens voor te zorgen, dat wij de onkosten voor tien werklozen dekken..."

Ook van de middenstand ondervinden wij veel steun, in de vorm van advertenties in onze bladen, maar ook andere vormen van financiële steun. Het gaat goed. Wij, de werklozen, vinden elkaar tegen de gemeenschappelijke vijand, de werkloosheid. Maar bovendien vinden de werkloze en werkende arbeiders elkaar, terwijl ook de middenstand zich aan onze zijde schaaft.

De leuze van de Amsterdammers is een goede leuze, ontleend aan de ervaringen. Als één man tegen het spook van de werkloosheid.

Daarom op 24 Mei naar Den Haag.

A. M. v. ECK

Er moet wat

IK kwam voor het eerst met de werkl... werkte, gesloten werd. Dat was een 360 man werkten.

De reden van de sluiting van het bedrijf had te exporteren.

Wekenlang hebben wij als personeel ge... hebben besprekingen gevoerd met de b... in Den Haag, met vertegenwoordigers v...

We hebben daarbij het resultaat gebo... werden, maar tenslotte werd het bedrijf t... renteloos.

En ook wij arbeiders staan renteloos e... door kunnen draaien. Het enige wat de... handel met het buitenland. De overheid...

Vanzelfkend hebben wij ons, als ge... de orde kwam, tot onze organisatie ge... En het is nog mijn heilige overtuiging, d... tegen dit ontslag hadden verzet, dan ha... op de kelen.

Enkele dagen nadat wij werkloos werde... de DUW. Ik sta nu met een schop in m... daar maar over zwijgen. Het is geen 19...

Tegen de werkloosheid kan en moet wa... stander van het op handen zijnde natio... de werkloosheid en voor verbetering van...

Werklozen en gij die in de DUW werkt... lijf gaan.

De situatie is onhoudbaar!

Het kan en mag zo niet langer voortg...

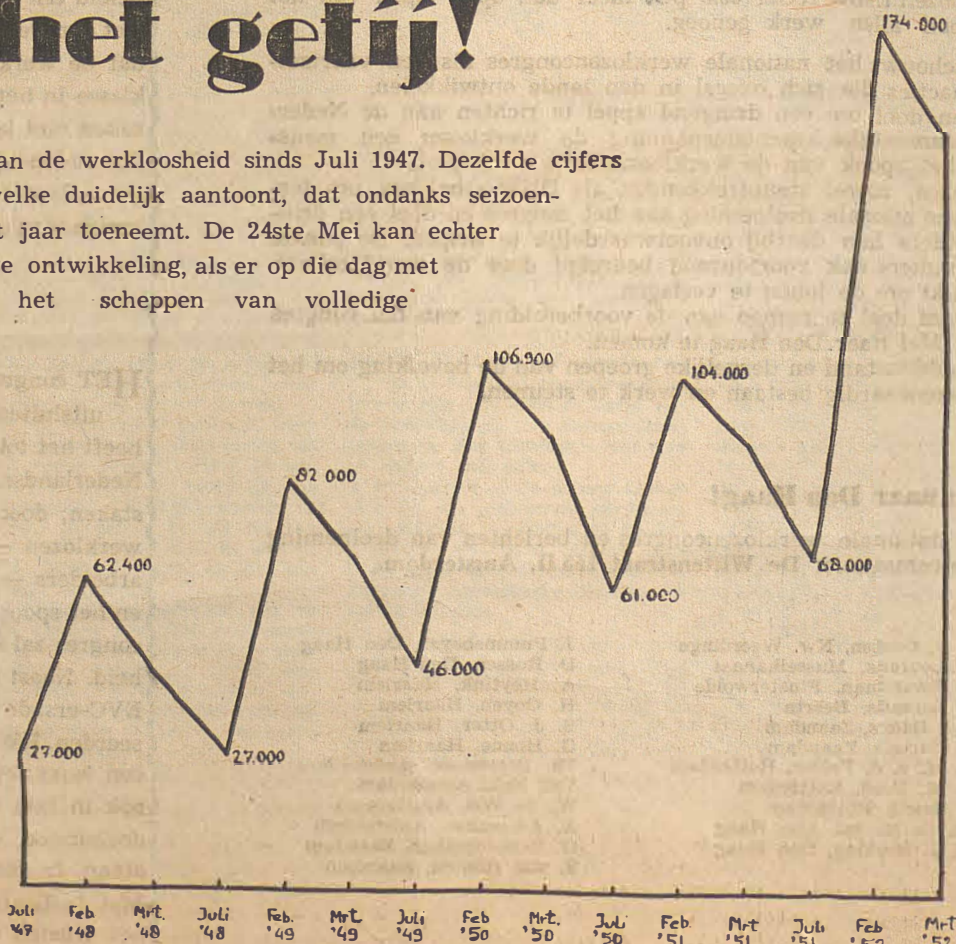

Een greep uit de vele werklozenkranten, die in de uitgegeven!

Keert het getij!

Onderstaande cijfers geven een beeld van de werkloosheid sinds Juli 1947. Dezelfde cijfers zijn verwerkt in nevenstaande grafiek, welke duidelijk aantoon, dat ondanks seizoensdalingen, de werkloosheid van jaar tot jaar toeneemt. De 24ste Mei kan echter een keerpunt worden in deze noodlottige ontwikkeling, als er op die dag met duizenden gedemonstreerd wordt voor het scheppen van volledige werkgelegenheid.

Juli	1947	27.000
Februari	1948	62.400
Maart	1948	44.000
Juli	1948	27.000
Februari	1949	82.000
Maart	1949	67.300
Juli	1949	46.000
Februari	1950	106.900
Maart	1950	91.600
Juli	1950	61.000
Februari	1951	104.000
Maart	1951	91.000
Juli	1951	68.000
Februari	1952	174.000
Maart	1952	153.000

Dreigende mass

In Stocarton-industrie

RUIM tweeduizend arbeiders, werkzaam in de Groningse stocartonindustrie worden met werkloosheid bedreigd.

De fabrikanten hebben 25 pct productiebeperking doorgevoerd, waardoor iedere fabriek een week per vier weken stil staat. In de praktijk blijkt echter dat er nu al fabrieken zijn die reeds drie weken zijn stilgelegd.

Alhoewel een wachtgeldregeling voor de arbeiders is doorgevoerd, betekent dit toch een inkomstenvermindering voor de arbeiders, terwijl de praktijk aantoon, dat met deze voortgang de wachtgeldregeling een voorportaal kan vormen voor de werkloosheid.

De arbeiders in de stocartonindustrie begrijpen, dat hiertegen de strijd moet worden georganiseerd en zij hebben daarom een comité opgericht, samengesteld uit leden van verschillende vakorganisaties. Dit comité heeft de arbeiders in de stocartonindustrie opgeroepen tot het houden van een conferentie op 10 Mei in Oude Pekela, waar zij hun eisen en de te nemen maatregelen zullen bespreken. De eensgezindheid en strijdwil van de arbeiders in de stocartonindustrie is groeiende. Wij begroeten dit initiatief, daar dit mede een fase is in de voorbereiding voor de 24ste Mei

Gedaan worden!

shheid in aanraking toen het bedrijf waar ik grote lompensoorteerderij, waar zo'n kleine

was, dat de firma geen mogelijkheid meer

oogd het bedrijf te laten voortbestaan. We rgemeester van Amsterdam, met ministers n de Arbeidsbeurs.

ft, dat de ontslagen wekenlang uitgesteld ch gesloten en staat nu met al zijn machines

op de keien. Het bedrijf had gemakkelijk arvoor nodig was, was de mogelijkheid tot weigerde hierin maatregelen te nemen.

rganiseerde arbeiders, toen dit ontslag aan end. (Ik zelf ben katholiek georganiseerd). t wanneer de bonden zich met meer kracht het bedrijf nog gedraaid. Thans staan we

, kregen velen van ons al een oproep voor n hand en het loon dat ik verdien, Jaat ik n, ik kan er niet van leven.

gedaan worden. Daarom ben ik een voor- le Congres van de werklozen, gericht tegen de positie van de werklozen.

laten wij met elkaar die werkloosheid te

Th. BERTHOUWER, Amsterdam.

Nooit meer

IN de jaren vóór de oorlog kwijnde ons land. Er waren zo'n half miljoen werklozen; onder de middenstand en kleine ondernemers vielen de faillissementen aan de lopende band.

Als gevolg van de werkloosheid werden keer op keer de lonen verlaagd, met als gevolg nog minder koopkracht, nog meer werkloosheid, nog meer faillissementen onder de middenstanders. In die tijd hadden wij als organisatie ons Plan van de Arbeid. Wij hebben daarvoor veel propaganda gevoerd. En ik geloof, als wij in die jaren het plan uitgevoerd gekregen hadden, dan was de werkloosheid teruggedrongen, zo niet geheel ongedaan gemaakt.

Maar nu, een paar jaar na de oorlog, zitten we weer midden in de werkloosheid. Nu zegt men wellicht: „Het zijn er nog geen half miljoen”. Nee, maar het gaat er hard naar toe.

Op 1 April waren er weer 60.000 meer dan op 1 April van het vorige jaar. En aan alle kanten zie je weer diezelfde verschijnselen als in de vooroorlogse periode. Weer worden de lonen verlaagd. Weer dalen de omzetten van de winkeliers, met als gevolg geheel of gedeeltelijke sluiting van tal van fabrieken, hetgeen het aantal werklozen weer groter maakt.

Er zal snel wat gedaan moeten worden!

VERHOOGING van de koopkracht zal de bedrijvigheid doen toenemen, zal de omzet van de winkeliers vergroten. Verhoging van de koopkracht, dat wil dus zeggen, zet de arbeiders aan het werk, niet tegen W- maar tegen echte lonen. Verhoog de uitkeringen van de werklozen!

Haagse werkloze bouwvakarbeiders, lid van de A.N.B., bespreken de situatie.

Doen we dit, dan zullen de arbeiders m e e r kunnen gaan kopen, dan zal ons economische leven opbloeien. Men hoort zo vaak: „Ja, maar daar is geen geld voor!”

Dat geld is er wel. Maar dan moeten we het daar halen waar het is, nl. bij de grote ondernemers. Het gaat hen niet slecht. Kijk maar naar hun winsten. Daar kan geld van af.

Ik weet niet precies hoeveel geld er weggesmeten wordt aan straaljagers en meer van dat moois. Ook daar is geld te halen. Wij, de werklozen moeten uit de misère. Je kunt van 't steunbedrag niet rondkomen in deze dure tijd.

Het is onverantwoordelijk om maar te zeggen: „We doen toch zo ons best!” Er moeten krachtige maatregelen genomen worden. Het gaat om het belang van meer dan een half miljoen mensen. Vóór de oorlog hadden wij als organisatie ons Plan van de Arbeid. Thans hebben we als werklozen ons plan. Dat is een eenvoudig plan, nl.

Werk voor allen.

Verhoging van de steunnormen.

In het teken van dat plan staat het komende nationale congres van de werklozen. Ik ga er heen en ik zal er voor werken, dat duizenden met mij gaan. Amsterdam, H. L.

afgelopen weken door de verschillende comité's werden

sa-werkloosheid

in Den Haag en wij twijfelen er niet aan dat ook de arbeiders in de stocartonindustrie van hun belangstelling op de 24ste Mei zullen getuigen.

In Twente

Het gaat niet goed in de textiel- en kledingindustrie. Tal van ondernemers hebben de productie aanmerkelijk ingekrompen en de werktijd verkort. Dit betekent voor duizenden textiel- en confectiewerkers een gevoelige inkomstenverlaging. Het betekent vooral echter een dreigende werkloosheid. Reeds zijn talrijke ontslagen gevallen. Meer zullen volgen als de textielarbeiders in hun lot zouden berusten. Maar zij berusten niet. Ons kwam ter ore, dat zij zeer binnenkort een conferentie zullen houden, die zich beraden zal over de middelen, welke aangewend moeten en kunnen worden om het levenspeil te handhaven en volledige werkgelegenheid te scheppen. Aldus treden ook de textielarbeiders en -arbeidsters in de rijen van de strijders tegen de werkloosheid. Zij sluiten zich aan bij hun Twentse mede-arbeiders, die reeds voorbereidingen treffen om op 24 Mei in groten getale naar Den Haag te gaan.

MIDDENSTANDERS . . .

en de werkloosheid

IN de voorbereiding van het a.s. Nationale Werklozen Congres in Den Haag kwamen we onder meer op bezoek bij een der Amsterdamse marktkooplieden, de heer Muller, tevens bestuurder van de plaatselijke organisatie van marktkooplieden (groenten en fruit). Er was om zo te zeggen dadelijk aansluiting en het uitvoerige gesprek, dat we met hem hadden, werd een aaneenschakeling van feiten en argumenten, die stuk voor stuk aantoonde, dat de actie van de werklozen onmiddellijk de belangen van de neringdoenen raakt.

„U zegt”, aldus onze zegsman, „dat door de invloed van de werkloosheid de koopkracht daalt. Nou, ik zal U er wat van vertellen . . .

Weet U, dat de afgelopen winter velen van mijn collega's bij Sociale Zaken moesten aankloppen? En het is toch waarachtig niet zulk koud vriesweer geweest. Maar, dat kon toch niet anders. Neem nou eens groenten en fruit. Daar zit ik zelf in.

Om de haverklap vragen de vrouwen: koopman, heb je 2 kwartjes stekkies voor me, het is om uit te persen. Acht sinaasappelen voor een gulden is me te duur. Spinazie kostte b.v. gisteren 25 ct een pond. De spinazie bleef liggen, terwijl de raapstelen voor 20 ct het pond wel werden gekocht, alleen omdat ze 5 ct goedkoper is. En zo gaat het met alles, wat je op je kar hebt. De vrouwen kijken eerst naar de prijs en dan pas naar de kwaliteit of soort.

„Ja, maar hoe gaat het nou achter de kar, we bedoelen met je zelf”, zo vroegen we.

„Ja wat zal ik U daar van zeggen. Aan de buitenkant lijkt alles best, maar de werkelijkheid is anders. Bij voorbeeld. Een kist snaasappelen à 200 stuks kost op het ogenblik f 23,50. Verkoop 2 stuks

voor 1 kwartje. Ontvangst f 25.—. Tel uit je winst. En dan moeten ze nog gaaf zijn.”

„Maar kunt U er dan geen cent meer voor maken?” zo vroegen we.

„Dan krijg je geen handgift”, was het antwoord. „En met de groenten is het net eender, ja zelfs nog erger. Je koopt b.v. 8 kilo spinazie op het ogenblik voor f 2.—. Verkoop 35 ct. Winst . . . bruto 80 ct per kist. Hiervan gaat af 15 cent vracht, 4 cent, kisthuur, inwicht plm. 1 pond. Tezamen 31,5 ct. Blijft over, netto 50 ct. Daarbij nog te bedenken, dat het statiegeld voor de kisten is verhoogd van f 2,— op f 3,—. En hoe vaak raakt niet een kist zoek, met dikwijls het gevolg 6 kisten spinazie verkocht — geen winst.

Dan nog niet te spreken van de verhoging van loodshuur, kramengeld, enz. . . Hard werkende zijn we dus ook werkloos. Want als we des zomers niet eens wat extra verdienden, hadden we minder dan een doorsnee DUW-arbeider en evengoed heten we . . . Middenstander.”

„Kunt U ons iets vertellen over andere branches?” vroegen we daarop.

„Ja zeker, waarom niet. B.v. de textielhandel. Als gevolg van de werkloosheid,

maken de vrouwen van oud nieuw. Er wordt dus weinig meer gekocht. De textielkooplieden bezoeken over het algemeen meermalen per week markten buiten de stad. De tarieven van de spoorwegen zijn verhoogd. De wegenbelasting is verhoogd. De prijzen van benzine en olie zijn verhoogd. De vrachtkosten zijn verhoogd. Marktgeden veelal verhoogd . . . en de inkomsten verminderd. Winst nihil. Maar toch . . . middenstander.

Het is zeer duidelijk, dat van vele marktkooplieden en winkeliers de schulden schrikbarend toenemen, waardoor ook de grossiers in deze kringloop betrokken worden.

Een voorbeeld. Een marktkoopman heeft f 35,— schuld. Begrijpelijk, dat hij de naam niet kan noemen. Hij kan dit niet ineens betalen. Hij vraagt daarom een afbetaling aan de arbitrage-commissie, die is ingesteld door de grossiers.

Hij kan zijn verplichting niet nakomen en komt daardoor op de zg. zwarte lijst waardoor hij geen handel meer kan betrekken. Dus middenstander . . . werkloos. Een voorbeeld uit vele.

Aan het slot vroegen wij de heer Muller „acht u het niet dringend noodzakelijk dat ook de middenstandsorganisaties of het a.s. Nationale Congres van Werklozen in Den Haag zijn vertegenwoordigd?” „Vanzelfsprekend”, was het antwoord, „want onze belangen gaan parallel.”

„Ik beloof u,” en met deze woorden nam hij afscheid, „dat ik van mijn kant alles aan zal doen om dit te bevorderen want werk voor de arbeiders betekent welvaart, ook voor ons.”

Alle werklozen in de Werkloosheidswet

VOLGENS de overbruggingsregeling ontvangt een arbeider, die werkloos is 80% van zijn verdiende loon als uitkering, met dien verstande, dat hij nooit meer dan 38 gulden ontvangt in een eerste of tweede klas gemeente, gedurende 13 weken. Als hij hiervan uitgetrokken is, valt een werkloze arbeider onder de Sociale Bijstandsregeling, volgens welke regeling hij wel minder maar nooit meer dan 30 gulden en negentig cent ontvangt.

Jeugdige werklozen krijgen een zeer geringe uitkering en na 13 weken in het geheel niets meer.

Het is voor iedereen duidelijk, dat geen enkel gezin van bovengenoemde bedragen de ontzaggelijke kosten van het levensonderhoud kan dekken.

DIT werd reeds lang geleden ook door de overheid erkend, toen hij met een wetsvoorstel kwam, genaamd de werkloosheidswet. In November 1949 werd deze wet door de Tweede Kamer aangenomen.

Volgens deze wet zou de uitkering 80 pct van het verdiende loon bedragen, terwijl het maximum in wezen werd opgeheven. De duur van de uitkering werd op 21 weken bepaald, terwijl ook de jeugdige werklozen een belangrijke verbetering tegemoet gingen.

Er is in die tijd veel critiek op de wet gebracht. En ongetwijfeld is deze verre van volmaakt, maar niet ontken mag worden, dat het bepaalde in de werkloosheidswet een belangrijke verbetering was en is in vergelijking met de wel zeer onvoldoende Overbruggings- en Sociale Bijstandsregelingen.

Het in werking treden van deze wet was dringend noodzakelijk en werd noodzakelijker naarmate de werkloosheid in omvang toenam en daardoor ook voor vele groepen van arbeiders van meer permanente aard werd.

Thans telt ons land meer dan 150.000 werklozen, waaronder meer dan 25.000 jeugdigen, zoals wij in een rapport van de KAB kunnen lezen.

Nog steeds is de werkloosheidswet niet in werking getreden. Dat betekent, dat de duizenden werklozen, die er sinds '49 waren, wekelijks een verhoging van hun uitkering van 10 tot 18 gulden is onthouden. De schade, die op deze manier aan de gezinnen van deze werklozen en aan de jeugdige werklozen is toegebracht, laat zich niet makkelijk in cijfers tot uitdrukking brengen. Doch een ieder die wel eens werkloos is geweest of de werkloosheid van dichtbij gade kan slaan zal dit enigermate kunnen begrijpen.

Thans is bekend, dat deze werkloosheidswet nu eindelijk op 1 Juli a.s. van kracht zal worden. Dat is dan ruim 2.5 jaar, nadat de wet werd aangenomen door de Tweede Kamer.

Het is begrijpelijk, dat er een zucht van verlichting ging door de rijen der jongere en oudere werklozen en van allen, die dagelijks met de werkloosheid te maken hebben, omdat hiermede enige verlichting van hun moeilijke omstandigheden in het vooruitzicht werd gesteld. Het is nog begrijpelijker, dat er een golf van verontwaardiging door onze rijen ging, toen het wetsontwerp 2459 bekend werd.

Wat behelste dit wetsontwerp? Het is maar klein, nauwelijks drie artikelen. Doch deze artikelen spreken, indien zij van kracht mochten worden, de banyloek uit over de tienduizenden jongere en oudere werklozen van dit

ogenblik. Want, van dit wetsvoorstel zullen alle arbeiders die op 30 Juni a.s. werkloos zijn, worden uitgesloten. Ze zullen worden uitgesloten van de rechten, die de werkloosheidswet biedt — en die op 1 Juli a.s. van kracht wordt.

Wetsvoorstel 2459 is een hoon aan allen die thans of op 30 Juni a.s. werkloos zijn. Het degradeert hen tot tweede rangsburgers en het is bovendien volkomen in strijd met de werkloosheidswet zoals deze in 1949 werd aangenomen en die juist was bedoeld om de gevolgen van de werkloosheid enigermate te verlichten.

Met angst in hun hart zien de tienduizenden werklozen de datum tegemoet, dat dit wetsvoorstel in de Kamer komt. Met angst en gramschap in hun hart tegen hen, die de werklozen deze verlichting van hun toestand willen onthouden.

Op allerlei manieren hebben de werklozen hun mening over het wetsvoorstel 2459 aan regering en Tweede Kamer bekend gemaakt. In door duizenden werklozen getekende petitie uit Den Haag, Rotterdam, Leiden, Amsterdam en tal van andere plaatsen, hebben zij van de regering verlangd, dat zij het voorstel terugneemt of hebben zij de leden der Tweede Kamer gevraagd het voorstel te verwerpen. De regering, de leden van de Tweede en Eerste Kamer, zij mogen niet dof zijn voor de gerechtvaardigde verlangens van de werklozen. Zij dienen hun beloften, vastgelegd in de werkloosheidswet 1949, volledig na te komen.

Alle werklozen in de werkloosheidswet

DAT is de leuze, die wij luid en met overtuiging aanheffen. Het is ons in 1949 verworven recht, dat reeds te lang op uitvoering heeft moeten wachten.

Zo de regering, de leden van de Tweede en Eerste Kamer mochten besluiten ons van onze rechten verstoken te verklaren, dan nog zullen wij niet berusten. De toestand in onze gezinnen gedooft dit niet.

Wij zullen de leuze van de Groninger Streekconferentie verwezenlijken.

Wij zullen met alle kracht ijveren voor verlenging van de overbruggingsuitkering tot 21 weken en voor verhoging der overbruggingsuitkering tot aan de bedragen, waarop de werkloosheidswet recht geeft.

Ook daarvoor demonstreren wij op 24 Mei a.s.

LOONZAKJE	
voor	<i>R. de Haan</i>
Bedrag	27.50
Ziektepremie enz.	0.89
	26.61
Loonbelasting	
	26.61

Het loonzakje van een te werk gestelde arbeider na een volle werkweek. Commentaar overbodig!

HAARLEM

Werklozencomité opgericht

OOK in Haarlem zijn een twintigtal werkloze arbeiders overgegaan tot het oprichten van een comité. Woensdag 23 April vond een vergadering plaats. Daar is besloten om een gedrukte krant uit te geven.

Donderdag 1 Mei startten wij met 1000 kranten onder onze werkloze en werkende vrienden. Ook is besloten om onder de middenstanders onze gedachten te propageren. Tevens hebben wij elkaar beloofd, met een groot aantal naar ons congres te gaan. Dit congres moet slagen. Daarom roepen de Haarlemse werklozen hun vrienden in het hele land toe: Vormt één front van NVV-ers, KAB-ers, CNV-ers, EVC-ers en ongeorganiseerden tegen de werkloosheid. K.S.

Een eerste resultaat

Bij het ter perse gaan van deze krant lazen wij in de dagbladen het antwoord van de minister op de voorgestelde wijzigingen inzake de werkloosheidswet.

Daaruit lazen wij dat de regering niet van plan is aan de gerechtvaardigde verlangens van ons tegemoet te komen om de arbeiders die op 30 Juni a.s. werkloos zijn op te nemen in de werkloosheidswet.

Als argument daarvoor verschuilt zij zich achter „administratieve” moeilijkheden.

O.i. bestaan er geen administratieve moeilijkheden, wanneer het gaat om de belangen van tienduizenden werklozen en hun gezinnen.

De regering is wel bereid om de uitkeringstermijn van de overbruggingsregeling van 13 weken op 21 weken te brengen voor die arbeiders, die op 1 Juli reeds werkloos zijn.

Dit is een belangrijk succes in onze actie voor gelijkberechtiging van alle werklozen.

Het moet voor ons een stimulans zijn om met grote kracht de actie voor gelijkberechtiging voort te zetten.

Regering, voor verhoging van de overbruggingsuitkering tot aan het bedrag waarop de werkloosheidswet recht geeft, zijn geen belangrijke administratieve veranderingen nodig!

Werklozen en werkende arbeiders, daarom nu met kracht vooruit, gesteund door dit eerste belangrijke succes, voor:

Verhoging van de overbruggingsuitkering tot aan de bedragen, waarop de werkloosheidswet recht geeft.

Toch verloor Moeder Haagsma de moed niet

(Een waar verhaal)

MARIE HAAGSMA zit voor het

raam, dat uitziert op een lange, smalle straat zoals er zovele zijn in de grote volksbuurten van Amsterdam. Verveloos rijen zich de huizen aaneen. Achter de meeste ramen hangen helder gewassen en gestreken gordijnen. Het is voorjaar en vele vrouwen, gedreven door het mooie lenteweer, zijn al begonnen met de schoonmaak. Ook zij, Marie Haagsma, heeft verheugd over de zomerse warmte in het begin van April, de kachel glimmend gepoetst en opgeborgen in de waranda-kast. Gelukkig, de zorg voor brandstof is tenminste een half jaar van de baan. Misschien kan ze, als ze nu eens heel zuinig is, nieuwe schoenen voor de kinderen bij elkaar sparen.

Als ze 's morgens van het kantoor, waar ze van half zeven tot half negen werkte, thuis kwam, begon ze vol goede moed aan de schoonmaak. Eigenlijk moesten er nieuwe gordijnen komen en een mat in de keuken. Ook de stoelen in de huiskamer vroegen om een nieuwe bekleding. Indachtig de schoentjes, die ze wou sparen van het niet meer nodige kolengeld, waste ze de oude gordijnen, knipte de rafels van de kanten van de keukenmat, nadat ze hem voorzichtig geboend had, en deed of ze de versleten stoelzittingen niet zag.

Toen, vlak na de schoonmaak, gebeurde het. Op een vrijdagavond kwam Jan thuis van zijn werk zonder dat de kinderen zoals gewoonlijk vrolijk achter hem aanliepen, wetende: Vrijdags brengt hij wat lekkers voor ons mee, dan heeft hij pas „gebeurd”.

Deze vrijdagavond liepen ze stil achter hem aan. Toen ze hem vrolijk tegemoet waren gehold, had hij alleen maar verdrietig naar hen gekeken, en ze niet, als anders, geplaagd: „Nee, ik heb niets,” om onmiddellijk daarop met het zakje met snoep te zwaaien.

DEZE vrijdagavond gooide Jan in de blinkend gevreesde huiskamer zijn loonzakje op tafel met de mededeling: „De laatste keer, Marie.” Ik Ben ontslagen met nog 46 andere collega's.

„Was Marie of de schone kamer met de pas gewassen gordijnen, de versleten stoelzittingen en het glanzend gevreesd buffet voor haar ogen in het rond draaiden. De eerste ogenblikken kon ze geen woord spreken.

„Gaan jullie nog wat op straat spelen”, zei ze eindelijk. „Ik roep je wel als het eten klaar is.” „Hoe kan dat nou?” vroeg Marie, toen de kinderen de deur uit waren. „Er is toch werk genoeg bij jullie.” „Dat is ook zo”, antwoordde Jan, „maar doordat de anderen harder moeten werken, vliegen wij er uit.”

„Er is toch genoeg nodig”, Marie keek naar de gestopte gordijnen, de versleten stoelen en dacht aan de schoenen voor de kinderen. „Dat is nou juist het krankzinnige, Marie.” „Er is van alles nodig, huizen, textiel, meubelen, schoenen enz. En toch komen we op de keien. De oorlog kost te veel, meid.”

„Oorlog?” Marie keek verwonderd. „Er is toch geen oorlog.” „Nee, gelukkig niet. Geen wereldoorlog tenminste. Maar de grote heren in Amerika willen het er op aanleggen. Daarom laten ze oorlogsmateriaal maken en verkopen het duur. Ook aan Nederland. Daar worden de zuur verdiende belastingcenten voor gebruikt door onze regering, snap je.”

Marie ruimde in gedachten de tafel af. — „Werkloos” hamert het in haar hoofd. — Jan ook werkloos, net als die andere tienduizenden. — „Maar als jullie het nou niet nemen,” vraagt ze. „Als jullie je nou eens allemaal verenigen en naar de regering in Den Haag gaan en werk eisen?” „Dat is ook de bedoeling”, gaf Jan ten antwoord. „Als we dat doen, weten de heren in Den Haag en in Amerika meteen, dat we geen zin in oorlog hebben, dat we willen werken en leven. We zijn 1940—1945 nog niet vergeten, Marie.”

De aardappelen opschuddend zeg ze: „Je moet er niet aan denken, dat zo iets nog eens weer gebeuren zou. Geen eten. Angst. Armoede. Oorlog. Dat wil toch niemand van ons. Je moet helpen, Jan, om de

werklozen bij elkaar te brengen en dan met z'n allen naar Den Haag. Geen werklozen, geen soldaten, maar werk en leven, dat willen wij moeders.” Dan zegt ze: „Roep jij de kinderen even, Jan, en laten we er onder 't eten niet meer over praten. Er komen nog meer dagen.” „Je bent een flink wijf, Marie.” Jan zoent zijn vrouw in haar hals. „Roep nou de kinderen, anders wordt het eten koud.” Marie geeft hem een duwtje in de richting van de buitendeur.

ALS Jan hen roept, komen de kinderen aanhollen. Gelukkig. 't Is niet meer zo akelig stil in huis als daarnet, toen moeder hen de straat opstuurde. „Wat heb ik een honger, moeder”, zegt Henk, de oudste van de drie. „Eet dan maar antwoordt ze zacht. Ze kijkt Jan aan, die tegenover haar zit tussen de twee andere kinderen. Begrijpend knikt hij haar toe, alsof hij zeggen wil: „Wij mannen, zullen alles op alles zetten om het leven van de kinderen te behouden en te behouden. Reken maar.”

Marie overziet haar gezin aan de schaars voorziene dis, waar de eieren op de sla ontbreken, omdat daar aan het eind van de week geen geld voor is. Zorgen om de komende weken leggen diepe rimpels in haar voorhoofd. Toch voelt ze zich niet verslagen. Toch wil ze de moed niet verliezen en voelt ze zich niet alleen. Honderdduizenden werklozen met hun vrouwen kunnen immers een grote kracht zijn in de strijd voor werk en een goed loon, in de strijd voor het leven!

Werklozen- en DUW-conferentie in Brabant

IN SOS, het org: n van de werklozen en DUW-arbeiders in Tilburg en Den Bosch, is een oproep opgenomen voor een conferentie van werklozen en DUW-arbeiders uit geheel Brabant.

In de oproep wordt vastgesteld, dat de actie van de werklozen tot op heden grote sympathie mocht ondervinden van de werkende arbeiders en de middenstand.

Alle lagen van de bevolking worden uitgenodigd naar deze conferentie hun tegenwoordigers te zenden, die in het teken zal staan van de strijd tegen de te lage uitkeringen, tegen de te lage DUW-lonen.

In O.I.D 2014

MERCURIUS

8e JAARG. - No. 15 - 18 JULI 1952
Verschijnt elke veertien dagen

ORGAAN VAN DE ALG. NEDERLANDSE

BOND VAN HANDELS- EN KANTOORBEDIENDEN EN HANDELSREIZIGERS „MERCURIUS”

Redacteur: A. Wamstecker, Paulus Potterstraat 9 - Amsterdam

Nogmaals:

Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering

Door de invoering van de Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering is een nieuwe schakel tot stand gekomen in de reeks van voorzieningen, welke de economisch zwakkere moet beschermen tegen de gevolgen van de rampen die hem in zijn bestaan kunnen treffen.

Het hoogste recht dat de mens bezit, het recht om te mogen arbeiden en in het levensonderhoud van hem en de zijnen te voorzien, wordt, door de aan de huidige maatschappijvorm nu eenmaal inherente economische schommelingen, maar al te vaak aangetast. Dat het de plicht van de gemeenschap is hiervoor voorzieningen te treffen is voor ons, doch jammer niet voor een ieder, duidelijk. Maar al te veel wordt parade gemaakt met uitdrukkingen als: „men kan niet verder springen dan de polsstok lang is” of „het sociaal wenselijke is afhankelijk van het economisch mogelijke”. Natuurlijk, de kosten aan sociale verzekeringen verbonden zullen door inkomsten moeten worden gedekt en deze inkomsten zijn afhankelijk van de totale arbeidsprestaties welke worden geleverd. De praktijk heeft echter meer dan eens bewezen dat de angst van de ondernemers, dat het bedrijfsleven geen nieuwe lasten zou kunnen dragen overbodig en onjuist bleek. Bij elke sociale wet welke tot stand is gekomen, heeft men die geluiden gehoord en zij zullen bij elke voorziening welke in de toekomst nog moet worden getroffen, opnieuw te horen zijn.

Vergeeten wordt dat goede en vooral regelmatige arbeid slechts geleverd kan worden door hen die niet gebukt gaan onder een voortdurende angst voor de gevolgen van ziekte, ouderdom, werkloosheid en andere rampen welke de economisch zwakkeren belagen. De economische positie van een land of volk wordt o.i. niet benadeeld door hulp aan werklozen, zieken of invaliden. De werkenden, zowel arbeiders als werkgevers zullen deze lasten op zich moeten nemen. *Dit geschiedt bij de nieuwe wet waarbij arbeiders, werkgevers (in feite de ondernemingen) en de overheid (dus de gemeenschap) hun financiële steentje bijdragen.*

Was het contact tussen de vakorganisaties en de daarbij aangesloten werklozen bij de vóór de oorlog bestaande vrijwillige verzekering zeer nauw, bij de uitvoering van de nieuwe wet — die zich over vrijwel alle werknemers uitstrekt — is de band tussen vakbeweging en getroffen en zeer los. Voorlichting en hulp kan de georganiseerde bij het tot gelding brengen van zijn rechten uiteraard worden geboden; over het algemeen bestaat het aandeel van de vakbeweging slechts hierin dat zij in de besturen van de uitvoeringsorganen (de zgn. vakbedrijfsverenigingen) de helft der te bezetten zetels bezet. Zij regelt dus mede aan de top het geen van grote betekenis is, doch waarmee geen direct contact met uitkering-genietenden tot stand komt.

Ook de ongeorganiseerden profiteren.

Niettemin zal de georganiseerde arbeider moeten beseffen dat het nieuwe recht dat hij verkregen heeft, verworven is door de voortdurende strijd van zijn organisatie en dat alles wat in de toekomst zal moeten worden gedaan om de wet te perfectioneren afhankelijk is van de invloed die de vakbeweging zal kunnen doen gelden. Dat de niet georganiseerde ook nu weer mede profiteert van hetgeen door de offers der meer bewuste werkers tot stand is gebracht, moge voor de eerste slechts een

aansporing zijn zijn latente houding te laten varen en tot bereidheid van mede-offeren te komen. De wet perfectioneren, dat klinkt zo spoedig nadat zij in werking is getreden wellicht wat eigenaardig. Ongetwijfeld is een juist oordeel over de technische opzet van de wet slechts mogelijk nadat zij een behoorlijke tijd heeft gewerkt; tal van vragen welke bij het lezen ervan rijzen zullen eerst afdoende kunnen worden beantwoord nadat de praktijk heeft gesproken. Niettemin zijn er punten aan te wijzen waarbij de wet zeker als niet voldoende kan worden beschouwd en welke in de eerstkomende tijd onder ogen dienen te worden gezien en mogelijk tot wetswijziging zullen leiden.

Wachtgeld.

De wet spreekt b.v. van wachtgeld en wij denken daarbij aan de in het verleden geldende wachtgeldregelingen, getroffen door individuele ondernemingen of groepen van ondernemingen en gesubsidiëerd door de overheid. De „wachtgelders” vormden dan een reserve waaruit zodra de omstandigheden zich wijzigden kon worden geput. Door de desbetreffende onderneming onmiddellijk weer de beschikking had over geschoolde en op het bedrijf ingestelde werknemers. De band met de onderneming gedurende de wachtgeldperiode bleef bestaan.

In de nieuwe wet is van enige band tussen individuele werknemer en onderneming geen sprake meer; zij is verlegd naar de bedrijfstak. Nu doet zich bij de indeling der diverse bedrijfstakken het euvel voor dat een aantal bedrijfstakken in één Bedrijfsvereniging is ondergebracht alhoewel van enige onderlinge band tussen deze bedrijfstakken weinig of geen sprake is. Het sterkst spreekt dit bij de Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging welke als vergaarbak dient voor die ondernemingsgroepen die niet of moeilijk bij een andere B.V. konden worden ingedeeld. Onder deze omstandigheden kan moeilijk van wachtgeld in de oorspronkelijke betekenis worden gesproken.

Gevolg van dit alles is dat een arbeider die op grond van zijn wisselende werkzaamheden vóórheen nimmer voor wachtgeld in aanmerking zou zijn gekomen omdat van een nauwe band met onderneming of bedrijfstak geen sprake was, thans wel in aanmerking daarvoor kan komen. Anderzijds is het mogelijk dat een arbeider die tot de vaste kern van een onderneming of van een bedrijfstak mag worden gerekend het recht op wachtgeld — zodra hij, al is het slechts voor een korte periode in een andere bedrijfstak arbeid aanvaardt — verliest.

De wet bepaalt dat een wachtgelder niet verplicht is arbeid buiten zijn bedrijfstak te aanvaarden en dat hij dit wel doende zijn recht op wachtgeld verliest mits de Bedrijfsvereniging anders beslist. Dat men bij dit alles op moeilijkheden met de arbeidsbemiddeling zal stuiten, is zeker niet denkbeeldig.

Het lijkt ons gewenst dat vooral de problemen rondom het wachtgeld binnen niet al te lange tijd ernstig onder ogen worden gezien en dat nagegaan wordt of te dien opzichte de wet wel aan de feitelijke doelstelling beantwoordt.

Veel moeilijke problemen.

Al met al, wij schreven het reeds, zal de uitvoering van de wet ons nog voor tal van problemen plaat-

„Ik beseff, dat dit niet de tijd en de plaats is juffrouw Terley om U lastig te vallen, maar waar hebt U toch het dossier der firma Harris gelaten?”

Handelsreizigers

Gemeenschappelijk Handelsreizigerscongres

De Unie van Handelsreizigersorganisaties (U.H.O.) heeft een belangrijk besluit genomen. De vier in deze Unie verenigde organisaties, te weten „Sint Christoffel”, „Mercurius”, de Nat. Vakgroep van de Ned. Ver. van Christelijke Kantoor- en Handelsbedienden en de N.C.H.V. hebben besloten op 25 October een gemeenschappelijk congres te houden. Het congres vindt plaats te Utrecht; het zal zowel des morgens als in de middag bijeen komen.

De U.H.O. beoogt met dit congres de gemeenschappelijke opvattingen over de rechtspositie van onze beroeps-genoten naar voren te brengen in een drietal inleidingen met ruime gelegenheid tot gedachtenwisseling. Als sprekers zijn uitgenodigd de heren M. Pop (Mercurius) met als onderwerp „De Handelsreizigers en de C.A.O.”; P. de Graaf (St. Christoffel) „De P.B.O. en de Handelsreizigers” en H. J. Vermeulen (Chr. Ver.) „De bescherming van ons beroep”. De bondsbesturen zullen hun afdelingen instructies doen toekomen over de afvaardiging der afdelingen en vakgroepen.

De U.H.O. verwacht echter ook een zeer groot aantal belangstellende bezoekers, leden zowel als niet-leden. De plaatselijke besturen gelieven dus alvast de propaganda voor een zo massaal mogelijke deelname in te zetten. Er wordt gedacht aan gemeenschappelijke auto-reizen naar de Congresstad.

Collega's, meer aandacht moet aan de noden van onze vakgenoten worden geschonken. Het Congres wil de publieke opinie bewerken; het zal daarin beter slagen naarmate de deelname groter is!

sen en zal er zich een jurisprudentie ontwikkelen welke voor bestuurders der diverse Bedrijfsverenigingen van niet geringe betekenis zal zijn.

Het kostbare goed van de werknemers door het werken en streven van de vakbeweging verworven — Minister Joekes sprak indertijd waarderende worden over de pioniersarbeid in het verleden door de vakbeweging bij de vrijwillige werkloosheidsverzekering verricht — zal moeten worden beschermd en verbeterd.

Met alle fouten en foutjes die er aan de wet mogen kleven — geen mensenwerk is volmaakt — vormt zij een sterk onderdeel van de sociale zekerheid waarop iedere werker recht heeft.

Aan de orde is ook nu:

Discussie over standplaatsaftrek

Tot mijn 45e jaar woonde ik in Amsterdam en sedert 1939 in De Bilt.

Huurprijs laatste woning in A'dam (W.): (Kijkduinstraat) f 32.50 p. maand (incl. water) 1 grote voorkamer, 1 zijkamer, hall, w.c., douche-cel, 1 grote slaapkamer, 1 kleine zijkamer, keuken, waranda met kolenhok en 1 slaapkamer (met kast) met electrisch licht op zolder.

In De Bilt (huis begin 1939 gebouwd): f 28.50 (veel water nodig voor tuinbesproeiing) water ± p. mnd en Reinigingsbelasting! f 4.15

f 32.65

bevattende: 2 kamers (en suite) hall, keldertje, keuken + voor- en achtertuin; boven: 2 grote slaapkamers, 2 kl. slaapkamers + zolder. (Dus geen douche- of badkamer).

Prijzen van vis, groenten etc. zijn hier beslist hoger dan in de stad (Utrecht), — uitgezonderd merkartikelen met vastgestelde prijzen — zodat vele huismoeders geregeld met de autobus naar Utrecht gaan om levensmiddelen in te kopen, ondanks buskosten (50 ct retour!). Kledingmagazijn, schouwburg en goede bioscopen zijn hier niet, zodat men daarvoor naar Utrecht moet (dus extra-kosten per echtpaar 2 x 50 ct vervoerkosten). (In Utrecht zelf zijn de buskosten 12 ct p. rit; 17 ct voor overstap, resp. f 1.00 voor 10 rittenkaart!).

Toen ik in 1939 het aanslagbiljet voor personele belasting kreeg, bleek ik 2x zoveel dan in A'dam te moeten betalen.

Als handelsreiziger sedert 1937 (rayon Overijsel—Gelderland—Utrecht) moest ik wel naar het centrum van het land verhuizen; iedereen heeft hier een vóór- en achtertuin, dat vele extra-kosten voor het onderhoud meebrengt.

Mijn ervaring hier is, dat het leven in de kleine (plattelands)plaatsen, duurder is dan in de (grote) stad, althans voor diegenen, die niet tot de landbouwerskringen behoren.

Deze laatste wonen veelal in kleinere, oudere huizen, tamelijk bekrompen, huurwaarde ± f 15.— per maand. Meestal met flink stuk tuin, waarop ze groenten etc. kweken; houden kippen resp./en konijnen en hebben betrekkelijk weinig vervoerkosten.

Als men dus zou spreken van kostenverschil (en dus lagere beloning), dan zou dat enigszins opgaan voor hen uit landbouwerskringen, doch zeker niet voor burgers, waarvan tegenwoordig zeer velen in een stad (of elders in het land) werken en buiten de stad wonen, en dus grote vervoerkosten moeten maken.

Resumerende kom ook ik tot de conclusie, dat het — in 't algemeen — onzin is te spreken van lagere kosten voor niet-stadsbewoners; m.i. dient in salariering geen verschil te worden gemaakt tussen stads- of niet-stadsbewoners. (De Bilt behoort toch ook tot het „platteland“?!)*)

Collega v. d. Ham, ex-secretaris van afd. Utrecht (nu in R'dam) zal dit alles wel kunnen bevestigen, want ook hij woont in De Bilt. J.L.

*) Nou, nou, De Bilt is in de regeling Noodwet-Drees in de 2e klasse geplaatst! H.M.E.

Inderdaad een actueel onderwerp. Als ik mijzelf onder de loupe neem, heb ik als bode ziekenfonds een standplaatsaftrek welke 9% verschilt met de stad.

Ik kan maar steeds niet uitrekenen waarom wij die 9% minder krijgen dan onze stadscollega's. Als ik

hier Veenendaal neem als plattelandsdorp en Den Haag-Scheveningen als stad (waar mijn schoonouders wonen) dan kom ik steeds tot de conclusie: ten eerste dat in Scheveningen de huur gemiddeld f 1.— lager is dan hier; ten tweede dat groenten, aardappelen, fruit, vlees, spek, manufacturen, licht en gas in de stad veel goedkoper zijn. Het culturele leven is voor ons haast niet bereikbaar, wij moeten naar Utrecht of Arnhem; een stedeling heeft het ter plaatse.

Het enige verschil waarin wij bevoorrecht zijn, is een moestuintje, waar wij gedurende de zomer groenten uit kunnen plukken. Vroeger was dat ten plattelande geheel anders. Iedere bewoner had ruimschoots bouwgrond om eventueel groenten voor zomer en winter te verbouwen. Varkens hielden ze zelf, dit was een enorme besparing. Door de uitbreiding der dorpen door nieuwbouw is er dikwijls zelfs van moestuin geen sprake meer. Wij zouden dit ook niet meer kunnen zoals onze voor-

ouders; het tegenwoordige werktempo vraagt teveel energie, men is 's avonds blij als men zit. Alles bijeen komt het me voor, dat het „platteland“ niet goedkoper is. W.

We geloven niet, dat beide inzenders, hoe graag we ook plaatsruimte hebben afgestaan, op de goede weg zijn met hun redenering. De commissie-Kruyt heeft zeer uitvoerige onderzoeken ingesteld naar prijspeil, woninghuren enz., veel gedegener en serieuzer, dan wij dat met elkaar zouden hebben kunnen doen, en zeker objectiever, dan wanneer men een enkel, toevallig voorbeeld zou nemen, en daarop een conclusie zou gaan bouwen.

Wat hebben die onderzoeken ten opzichte van de prijzen voor voeding opgeleverd? Dat dooreen-

genomen er geen belangrijke verschillen zijn in de kosten van een standaard-voedingsmiddelenpakket, en zeker niet, dat gezegd kan worden, dat de grote plaatsen duurder zijn dan de kleine, of omgekeerd. Er was helemaal geen samenhang tussen de geringe afwijkingen van de prijs en de grootte van de gemeente. En dus heeft Kruyt gezegd; we gaan bij onze verdere beschouwingen ervan uit, dat in de kosten voor voeding geen verschil bestaat.

Hoe stond het met de huren? Uitgebreide onderzoeken van gelijkwaardige woningen (woningen met 4, 5 en 6 vertrekken) hebben uitgewezen, dat het grootste verschil in huur een bedrag was van f 3.45 per week, en hier was wel een relatie met de omvang en het karakter van de gemeente. De huurverschillen zijn dus wel een factor voor de gemeenteclassificatie.

Het eigen tuintje? Weg met het fabeltje, dat de opbrengst daarvan mee mag tellen ten gunste van het platteland, en dat daardoor dus de lonen wel wat lager zouden mogen zijn. In de eerste plaats is die opbrengst gering, ten tweede betreft het een klein aantal mensen, ten derde gaat het werken in zo'n tuintje ten koste van veel vrije tijd, en ten vierde hebben stadslui misschien weer andere mogelijkheden om er iets bij te verdienen. Dus: het eigen tuintje telt niet mee.

Op het punt van de ontwikkeling, de cultuur, staat het platteland er ongunstiger voor dan de stad. Men moet, om daaraan te kunnen deelnemen, meer offers brengen. Het is dus redelijk, dat daarvoor een tegemoetkoming wordt gegeven aan de plattelandsbewoners. Maar laten we nu niet denken, dat we er daarmee zijn. Al was die toelage zo groot als de hele standplaatsaftrek, of nog groter, dan heeft Boerekoelstronkeradeel nog niet de beschikking over het Concertgebouworkest, de grote toneelgezelschappen, en wat daarmee te vergelijken is. Daar is dus wat anders voor nodig, namelijk zulk een politiek van cultuurspreiding, dat ook het platteland in de gelegenheid wordt gesteld deel te nemen aan die cultuuruitingen.

Tegenover de grotere offers voor ontwikkeling, die het platteland zich moet getroosten, staan de grotere offers ten bate van de ontspanning, die de stedeling brengen moet. Nee, klim nu niet direct op de kast, vrienden, denk niet dat ik het oog heb op de vele bioscopen, revues, enz., die door stedelingen bevolkt worden. We bedoelen de echte ontspanning, het „er uit lopen“, het loskomen van de spanning der grote stad, door verblijf in de natuur. Dat is voor de stedeling moeilijker bereikbaar dan voor de plattelander.

Verkeerskosten zijn voor het platteland hoger, en ze worden dan ook meegerekend door Kruyt.

De hele bedoeling van het rapport-Kruyt was om een methode aan te geven, (als tenminste de vraag of er gemeente-classificatie moest zijn, bevestigend zou worden beantwoord), om dat op een juistere manier te doen gebeuren dan tot op dit moment geschiedt. We willen helemaal niet zeggen, dat de 9% aftrek voor onze vriend in Veenendaal rechtvaardig is, en dat de 12% aftrek, die voor de Assenaren in de C.A.O.-banken prijkt, juist is. Het was integendeel omdat er twijfel bestond op dit gebied, dat de commissie Kruyt dit werk heeft aangevat. En wij zijn van oordeel, dat, wanneer zijn denkbeelden in de praktijk worden gebracht, een groot deel van de onrechtvaardigheden zouden worden weggenomen.

Wij raden echter alle leden van onze bond aan, het rapport zelf te bestuderen, of tenminste de brochure, die daarover door het N.V.V. is uitgegeven, en die voor een zacht prijsje bij het afdelingsbestuur te bestellen is.

Over veertien dagen geven we nog enig commentaar op de inzendingen van de vorige keer. H.M.E.

Het gebeurde in een kleine, oude stad. Ze waren met z'n vieren: de technicus, de chauffeur, de reporter en de tekstschrijver. Tussen twee reportages voor het klankbeeld over de stad hadden ze even tijd. Daarom lieten ze hun reportagewagen staan en wandelden. En zoals dat wel meer gebeurt — ze zijn er zelfs een beetje bekend om — de chauffeur en de reporter hadden trek in een stukje worst. Zo'n pittig hartig hompje worst van een ons.

Ze wandelden door die oude stad en vonden een slager, die — zoals alle slaggers — worst verkoopt. Met z'n vieren vulden ze de winkel. „U mag de worst eerst wel proeven“ zei de man in 't wit. Ze proefden, alle vier. Nu had die slager natuurlijk een vakdiploma en een vestigingsvergunning

en ook nog een in een ver land behaalde tweede prijs van een reuzelwedstrijd, maar toch beantwoordde zijn worst niet aan hetgeen diploma's, vergunningen en prijzen in het vooruitzicht stelden; de worst was droog en korzellig. Er heerste een benauwend zwijgen. De chauffeur bewoog zich naar de winkeldeur. De slager speelde met zijn mes. Hij wachtte op de door het proeven wel onvermijdelijk geworden bestelling. „Wel, eh“... zei de technicus en keek de reporter aan. „Nou“ zei die, „jij wou toch worst hebben. De hele weg heb je 't erover gehad. Alsje-

blijft. Prima worst hoor“. En draaide zich naar de deur. De technicus berustte in zijn lot, betaalde zeven en veertigcenten en verdween als laatste met honderd gram ongewenste worst de winkel uit.

De anderen, die de dans ontsprongen waren, hadden meer plezier. De technicus liet het hoongelach over zich heen gaan en peinsde op een middel om zich van de worst te ontdoen. Nobele gedachten waren het: aan een arme man geven of aan een ziekenhuis, een weeshuis, totdat de hond verscheen.

Een wit soort hond met lang haar was

het, wiens voorouders zich vergist hadden. De worst, die grijs en dor ongetogen bleef, kreeg plotseling een bestemming. Opgelucht gooide de technicus hem voor de snuit van de hond, die opgewonden in het vel beet.

De vier liepen door, dankbaar gestemd door het opgeloste probleem.

De tekstschrijver keek even later nog eens om. „Kijk eens“ zei hij, „de hond eet er niet meer van. Kan je nagaan, wat voor worst dat was. Zelfs de honden lusten hem niet“. Verbaasd, dat een hond zich de weelde van een ons worst liet ontgaan, keken ook de anderen. En juist toen gebeurde het. De hond lichtte zijn linker achterpoot boven de worst en deed wat elke hond af en toe moet doen, speciaal als hij familieleden ergens aan herkent heeft. Toch zijn die dag de reportages nog serieus gebleven. T. N.

Het Welvaartsplan

De maatschappijvorm van heden is een tussen-vorm.

Dit is een der conclusies waartoe de schrijvers van het Welvaartsplan van het N.V.V. in hoofdstuk 7 van het eerste deel komen. Dit hoofdstuk, handelende over „Wijzigingen in het Maatschappelijk Bestel”, is zonder twijfel een der belangwekkendste van het werk.

„De economische orde wordt gekenmerkt door een gedeelde leiding en een gedeelde verantwoordelijkheid. Overheid en bedrijfsleven hebben beide hun eigen taak en bewegen zich beide op het terrein der economische en sociale politiek. De onderscheiding publieke/particuliere sector begint steeds meer te vervagen.

Tussen het productiemotief in de publieke en dat in de particuliere sector zijn verschillen, maar ook punten van overeenkomst te constateren. Binnen het raam van de particuliere onderneming kan een maatschappelijke verantwoorde kostencalculatie niet plaatsvinden. Er is een voortdurende spanning tussen de individuele en de maatschappelijke rendabiliteit. De maatschappij van vandaag vertoont dus alle kenmerken van een tussenvorm.

De overgangsfases, hoe logisch zij mogen zijn ontstaan uit de maatschappelijke ontwikkeling, vertonen ernstige schaduwzijden. Enerzijds het nadeel dat het oude systeem niet meer functioneert, terwijl anderzijds het nieuwe in zijn ontplooiing belemmerd wordt. Dat leidt tot de noodzakelijkheid, de omvorming tot het nieuwe systeem in zo snel tempo te voltrekken”.

Alvorens tot deze uitspraak te komen, worden vragen gesteld en beantwoord welke elk voor zich belangrijke problemen aan de orde stellen.

- Wie draagt de verantwoordelijkheid in het productieproces?
- Wat is het productiemotief in onze maatschappij?
- Hoe werkt het winstmotief?
- Welke rol speelt het prijzenstelsel in het totaal van de economische verhoudingen?
- Welke is de grootte van de economische eenheid, waarop de sociaal-economische politiek van Nederland en dus ook het Welvaartsplan moet zijn gericht?
- Wat is de rechtsorde, waarop de maatschappelijke orde berust?

Verantwoordelijkheid in het productieproces.

Het liberalisme wenst leiding van en verantwoordelijkheid voor de productie bij de particuliere ondernemingen — beter is het te spreken van ondernemers — te leggen. Niettemin heeft in de loop der tijden de overheid haar taak t.o.v. leiding geven aan de productie zien uitbreiden en haar verantwoordelijkheid ervoor zien groeien. In crisisperiodes — welker ontstaan juist gelegen is in het liberale systeem — heeft zij moeten ingrijpen, in tal van gevallen hebben de particuliere ondernemers nadat hun beleid had gefaald een beroep op de

overheid gedaan teneinde regelend en dus leidend op te treden.

De sociale wetgeving is gegroeid waarbij de overheid in samenwerking met het bedrijfsleven en vakbeweging de sociale zekerheid heeft versterkt.

De onlangs in werking getreden Werkloosheidsverzekering en met name de compensatie welke de ondernemingen voor de door haar te dragen lasten door overheidsmaatregelen hebben verkregen, is een sprekend voorbeeld van leiding van de overheid.

De economische vraagstukken welke daarbij aan de orde kwamen, waren zeker niet te onderschatten. De verdeling van het maatschappelijk inkomen wordt in sterke mate beïnvloed door de belastingwetgeving. De overheid heeft langs die weg sterke invloed op de sociale en economische politiek. Op tal van terreinen zien wij een stijgende bemoeienis van de overheid met het sociaal-economisch leven, denken wij slechts aan de prijspolitiek, de vestigingspolitiek, het stichten en exploiteren van gemeenschapsbedrijven, verkeersuitbreiding, internationale handelspolitiek enz.

Leiding en verantwoordelijkheid van het productieproces worden door overheid en bedrijfsleven (ondernemingen en werknemers) gedeeld, waarbij de overheid hoe langer hoe meer haar taak ziet uitbreiden.

Wat is het productie-motief?

De zucht tot winst is volgens de liberale theorie de enige prikkel tot ondernemen, tot produceren en ongetwijfeld is zij een sterke drijfveer tot het opvoeren der menselijke prestatie.

In de particuliere onderneming speelt zij nog altijd een overwegende rol.

De ontwikkeling van de N.V., de concernvorm, heeft een splitsing tussen bedrijfsleiding en bedrijfsbezit tot stand gebracht waardoor naast het ook daarbij bestaande winstmotief, andere factoren een rol gaan spelen. De aandeelhouder — bij de leiding van de onderneming nauwelijks of niet betrokken — vraagt in de eerste plaats naar een zo stabiel mogelijk niveau van het dividend.

De leiding van de N.V., concerns, enz. in mindere mate persoonlijk bij de winstuitkering betrokken dan bij de particuliere onderneming het geval is, zal er naar streven een zo groot mogelijk deel der winst als reserve in het bedrijf te houden teneinde expansie mogelijk te maken.

Naast het streven naar winst, zijn prestige-overgelingen, machtsuitbreiding, gehechtheid aan het bedrijf en zorg voor het personeel motieven welke tot productie in de onderneming kunnen leiden.

Voor de werknemer is de lust tot arbeiden niet uitsluitend afhankelijk van de hoogte van het loon. Zijn streven naar korter werktijd en hoger loon is in tijden waarin de eerste ongelimiteerd was en het laatste niet voldoende om een enigszins draaglijk bestaansniveau te verkrijgen of te handhaven, al-lesszins verklaarbaar.

Arbeidsvreugde en arbeidsprestatie zijn in niet geringe mate afhankelijk van de wijze waarop de menselijke persoonlijkheid van de arbeiders wordt geëerbiedigd. De moderne bedrijfsvoering houdt hiermede dan ook terdege rekening.

aanwijzen, nu al enkele jaren met elkaar hebben gewerkt, elkaar kennen, en daardoor ook sneller tot resultaten zullen kunnen komen.

Zo'n Bedrijfscommissie moet bestaan uit een even aantal leden, voor de helft werkgevers, de andere helft werknemers. Wij zijn thans bericht wachtende van de Werkgeversvereniging, hoeveel personen er van die zijde zitting zullen nemen, waarna de aanwijzing der werknemers door de Bedrijfsunie zal geschieden.

Zodra dat geschied is, kan de S.E.R. verzocht worden een datum vast te stellen, waarop de invoering van ondernemingsraden verplicht is. De wet heeft hiervoor een uiterste termijn genoemd, namelijk 7 Juni 1953.

Spaarbanken. Volgens mededelingen van de Nederlandse Spaarbankbond zal de Wet Ondernemingsraden op een zestal bij die bond aangesloten spaarbanken van toepassing zijn. Genoemde bond acht het gewenst, en dat is ook de opvatting van onze Bedrijfsunie, dat een aparte Bedrijfscommissie wordt ingesteld, die waarschijnlijk niet meer leden behoeft te tellen dan het voorgeschreven minimum-aantal, n.l. 3 werkgevers en 3 werknemers. Ook in deze branche kan dus thans voortgang gemaakt worden op dit terrein. Weldra zal de S.E.R. ook hier een datum kunnen vaststellen,

Hoe werkt het winstmotief?

Alweder volgens de liberale opvatting zal indien de particuliere ondernemers hun eigen belang behartigen het algemeen belang worden gediend. Wij zullen de ervaringen welke wij in de dertiger crisisjaren hebben opgedaan nu maar laten rusten.

Wat zou er van grote objecten als het inpolderen van de Zuiderzee en internationaal gezien van de ontwikkeling van technisch achtergebleven gebieden terecht komen indien dat zou worden overgelaten aan het particulier initiatief?

Het gaat er hierbij om thans te investeren — geld en arbeid — in objecten waarvan wellicht eerst toekomstige generaties reuenen zullen verkrijgen.

Het winstmotief kan slechts leiden tot investering in ondernemingen welke binnen redelijke tijd winst op zullen leveren. Er dient echter ook te worden geïnvesteerd in instellingen welke niet rendabel doch voor de gemeenschap, zij het niet op geld waardeerbaar, nut afwerpen. Denken wij b.v. aan sociale en culturele instellingen.

Het Prijzenstelsel.

De werking van het vrije prijsmechanisme heeft meer dan eens tot een debacle geleid. In depressie-tijden hebben wij dan ook meer dan eens geconstateerd dat de ondernemers — anders wars van overheidsbemoeiing — het vaststellen van minimumprijzen of het verstrécken van subsidies vroegen.

In de vrije prijsvorming zal op velerlei wijzen dienen te worden ingegrepen, hetgeen o.m. reeds geschiedt doordat de overheid door haar monetaire politiek invloed op haar uitoefent.

Welke is de grootte van de economische eenheid, waarop de sociaal-economische politiek van Nederland en dus ook het Welvaartsplan moet zijn gericht?

Deze vraag kan wel in zeer kort bestek worden beantwoord. Hoewel het geboden is in eigen huishouding orde op zaken te stellen, de positie van Nederland in het wereldbestel, de belangen van de wereldhuishouding zelve nopen er toe dat de sociaal-economische politiek — ook al staan wij nog ver van een wereldgemeenschap af — gericht moet zijn op een internationale.

Wat is de rechtsorde, waarop de maatschappelijke orde berust?

Het kan de gemeenschap niet onverschillig laten welk gebruik de bezitter van zijn eigendom maakt en de wetgeving kent tal van gevallen waarbij tegen misbruik van het bezit wordt gewaakt.

Bij voorbaat zal moeten worden erkend dat het niet zo eenvoudig is de juiste synthese te vinden tussen de rechten en plichten van het individu enerzijds en de gemeenschap anderzijds. Niettemin zal men steeds naar deze synthese dienen te zoeken.

Dit houdt o.i. in dat het particuliere eigendomsrecht niet meer een absoluut en onaantastbaar recht mag zijn, doch dat het zal moeten worden beperkt door de eisen, die het algemeen belang stelt. Het beginsel van de maatschappelijke orde zal dienen te worden gezocht bij de mens en niet bij de dode dingen. Niet de bescherming van het instituut van de particuliere eigendom doch de bescherming van de mens in zijn arbeid en cultuur is primair, ook al zou een zekere beperking van het particuliere eigendomsrecht noodzakelijk zijn.

waarop ondernemingsraden ingesteld moeten zijn. Wij hopen spoedig in staat te zijn te vermelden, wie namens de representatieve organisaties van werkgevers en werknemers zitting zullen nemen in de Bedrijfscommissie. H.M.E.

Standplaatsaftrek Bankbedrijf

(HME) Met ingang van 30 April 1952 is op verzoek van partijen door het College van Rijksbemiddelaars vergunning verleend, voor de werknemers van handelsbanken, gevestigd in de gemeenten Eindhoven, Groningen, Haarlem en Utrecht de gemeenteklasse-aftrek te stellen op 4% in plaats van 8%. De tekst van de beschikking volgt hieronder.

Aangezien het desbetreffende verzoek uitgegaan is van de Werkgeversvereniging en van onze Bedrijfsunie gezamenlijk, mag deze vergunning voor de leden van de Werkgeversvereniging wel zo worden opgevat, dat ze eigenlijk bedoeld te zijn een wijziging in het collectieve contract, en dat dus automatisch voor alle bankbedienden uit genoemde plaatsen, die onder de c.a.o. vallen, de standplaatsaftrek verminderd wordt met 4%. Wij hebben reeds enkele verheugende berichten ontvangen uit deze gemeenten, dat de gevolgen van deze wijziging reeds

Ondernemingsraden Bankbedrijf

Handelsbanken. In de afgelopen maanden zijn besprekingen gevoerd tussen de Bedrijfsunie en de Werkgeversvereniging in het Bankbedrijf, om te komen tot een Bedrijfscommissie, die volgens de Wet op de Ondernemingsraden belangrijke bevoegdheden zal krijgen bij de instelling van en het toezicht op ondernemingsraden. Enkele van deze besprekingen stonden onder leiding van de daarvoor ingestelde commissie van de Sociaal Economische Raad. Daarbij was de vraag aan de orde, of de te vormen bedrijfscommissie ook zou optreden voor spaarbanken, hypotheekbanken enz. De conclusie was echter, dat speciaal voor de Handelsbanken zulk een Bedrijfscommissie zou worden gevormd, hetgeen wellicht het vlotte werken ten goede zou komen, omdat de partijen, die leden zouden moeten

bemerkt waren in de vorm van een salarisverhoging. Wij hebben echter een compleet overzicht nodig van hetgeen geschied is, en daarvoor roepen wij de medewerking van onze leden in.

Deze standplaatswijziging dient aanleiding te zijn tot nieuwe gesprekken met ongeorganiseerde collega's. Reeds verscheidene nieuwe leden werden geboekt, maar zolang de meerderheid van de bankbedienden nog niet bij onze organisatie ingeschreven is, zijn we niet tevreden. Er staan ten aanzien van de c.a.o. nog wel meer punten op het verlanglijstje van de bankbediende. Eensgezinde organisatie kan heel wat doen om deze verlangens te verwezenlijken.

Beschikking

HET COLLEGE VAN RIJKSBEMIDDELAARS;
GEZIEN een verzoek van de Werkgeversvereniging voor het Bankbedrijf te Amsterdam en de Bedrijfsunie van de samenwerkende organisaties van Handels- en Kantoorbedienden te Amsterdam, tot het verkrijgen van toestemming om voor een aantal gemeenten te mogen afwijken van de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor het Bankbedrijf;

OVERWEGENDE:
dat het College zich in verband met de ligging en de aard der gemeenten Eindhoven, Groningen, Haarlem en Utrecht, kan verenigen met een standplaatsaftrek van 4%;

GELET op artikel 17, lid 3, van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945;

BESCHIKKENDE:
VEERLEENT de werkgevers in het Bankbedrijf, gevestigd in de gemeenten Eindhoven, Groningen, Haarlem en Utrecht toestemming om de in bijlage 2 van de Collectieve Arbeidsovereenkomst 1950 voor het Bankbedrijf vastgestelde gemeenteklasse-aftrek te stellen op 4% in plaats van 8%.

Deze beschikking wordt geacht in werking te zijn getreden met ingang van 30 April 1952.

HET COLLEGE VAN RIJKSBEMIDDELAARS,
w.g. (Prof. Mr. M. G. Levenbach).
DE SECRETARIS,
w.g. (Mr. B. S. Frenkel).

Met 2400 vrouwen op stap

De Landdag van de Vrouwenbond

(C.W.J.) Bij de vele ingekomen stukken, die ons D.B. iedere week te verwerken krijgt, was enkele weken geleden een brief van de Vrouwenbond van het N.V.V. met de mededeling, dat op 3 Juli de jaarlijkse landdag te Vierhouten zou worden gehouden en of ons B.B. maar een afgevaardigde wilde sturen.

Nou ja, 't viel dan zo uit, daar moest Jacobsen maar op af. Die had toch vakantie en, zo vonden de collega's, dat zou vast wel een leuk uitje zijn. Als dat zo was, meende 't slachtoffer, dan zou er stellig niet zo veel eenstemmigheid bij de benoeming geweest zijn; maar hij was vastbesloten, er het beste van te maken.

En om de dag maar meteen in de goede stemming te beginnen, besloot hij te pogen, samen met de Amsterdamse dames in de bus er heen te gaan.

Dat zou wel gezellig zijn en daarenboven, uw afgevaardigde kent Vierhouten en de schier eindeloze weg van 't station Nunspeet er heen! Stel je voor, dat eind tweemaal op een dag te moeten lopen in wie weet welk een hitte. Nee, dat stukkie van Hildebrand „Hoe warm 't was en hoe ver" vond hij juist vervelend genoeg, om 't niet zelf te willen beleven. 't Moet gezegd worden, de medewerking was in orde.

Meta Snickers, de Amsterdamse secretaresse, had best een plaatsje en zo zag die Donderdagmorgen het Beursplein op het ongewoon vroege uur van kwart voor acht de afgezant van Mercurius verschijnen, die zich graag een plaatsje in een der vijf autobussen zag aangewezen. Bestuursleden van de groep Oost, in welke groep hij al eens een toespraak had mogen houden, nodigden hem direct in bus II en daar zat hij, met 48 dames als enige man. Er werd direct geïnformeerd, wie die meneer was, en 't viel wat mee, hij werd liefderijk opgenomen. Zo liefderijk, dat hij binnen het kwartier al vier snoepjes gepresenteerd kreeg, wat hem, hoewel van zoet niet afkerig zijnde, toch wel wat te veel van het goede was. Toen hij de vijfde versnapering beleefd weigerde, constateerde de gulle N.V.V.-Vrouwenbondster (is 't zo wel goed?) dat hij een „nare man" was. Het antwoord: „Beter een nare man, dan een man, die zich naar voelt" vond echter een goed onthaal, en hoewel hij die dag nog wel enige „snoepjes" geconsumeerd heeft, is hij er gelukkig niet „naar" van geworden. Of 't echter goed voor de „lijn" was?

Er werd gezellig gebabbeld en gezongen, zodat Vierhouten in een ogenblik tijds bereikt werd.

Daar stroomden niet minder dan 2400 vrouwen samen, die direct van koffie

of thee voorzien werden. Er heerste een vrolijke stemming. De vlaggen wapperden, de geluidswagen produceerde „muziek" en mededelingen, en al heel gauw was er een groot aantal vrouwen aan het volksdansen. Sommigen gingen 't direct al zo goed af, dat je alleen al daaraan de oud-jeugdbeegeesters herkende, anderen gingen puur uit blijdschap meedoen en iedereen had schik. Een groep Amsterdamse voerde met veel verve het bekende sprookje: „De klaren van de Keizer" op, de voorzitter, mevr. Kranenburg uit Rotterdam, hield een alleraardigste welkomtspeech en de hele troep ging toen naar het beroemde openluchttheater van de Paasheuvel.

Er was nauwelijks plaats voor allen, we zaten een beetje geperst bij elkaar, maar dat belette mevr. May niet, ons in de gauwigheid enkele liederen samen te laten zingen, die de meesten voordien nooit gehoord hadden. Zelf zong de zangleidster nog enkele aardige liedjes bij de luit, waarop Koos Suurhoff namens het N.V.V. een toespraak hield. Dit was niet alleen een complimentje, maar Suurhoff maakte van deze gelegenheid gebruik, om een paar duizend vrouwen van N.V.V.-leden eens in te lichten over de betekenis van de nieuwste verovering der arbeidersbeweging, de W. en W. wet. En je kon zien, dat dit heel goed bekeken was; waarschijnlijk waren er heel wat onder zijn gehoor, die de werkloosheidsperiode van de jaren 30 hadden beleefd en hoe...

En toen kwam de clou... het Volkstoneel onder leiding van Ben Groeneveld speelde De Schelmenstreken van Scapin. Maar eerst heeft Ben in een genoeglijk praatje verteld, wat dit stuk is, wie 't geschreven heeft en wie 't zouden spelen. Dat was een toneelstuk op zich zelf!

Laat ik tenslotte niet vergeten te vermelden, dat er ook nog een „Vrouwenforum" is geweest, dat allerlei vragen te behandelen kreeg. Bijv.: Wie 't geldelijk beheer moet voeren, of de man een snipperdag moet opnemen, om zijn vrouw in staat te stellen de vrouwenlanddag te bezoeken, enz. De formulering van de vragen en antwoorden was vaak zo, dat je als man een enkel tental tussen de vele vrouwen je niet helemaal lekker voelde. Och ja, de emancipatie schrijft voort en vele mannen hebben moeite aan de gedachte te wennen... Maar 't Forum had gelijk, toen het vaststelde, dat 't ook het belang van de man is, als de vrouw door de Vrouwenbond sociale belangstelling krijgt.

En met deze impressie wil uw vertegenwoordiger zijn verslag besluiten, een verslag van een prachtig geslaagde dag, die weer eens een bijzonder accent gaf aan het zo rijk gevarieerde leven in ons N.V.V.

ARNHEM

In verband met kampwerk en vakantie is de Secretaris/Districtsbestuurder van de afdeling afwezig van 17 Juli tot en met 2 Augustus en van 9 Augustus tot en met 20 Augustus.

In spoedgevallen kunt u zich wenden tot de afdelingsvoorzitter collega G. H. Daams, Rosendaalseweg 670 of collega H. B. Mom, van Eckstraat 44. Bij afwezigheid van deze collega's tot het Hoofdbestuur, Paulus Potterstraat 9, A'dam (Z).

KAPÉ

ASSEN

Het e.v. spreekuur zal worden gehouden op Dinsdag 22 Juli a.s. in het „Eigen Gebouw", 's avonds van 7-8 uur.

In alle organisaties is het op het ogenblik „slap seizoen", maar wilt u erom denken dat wij in September weer met full speed vooruit moeten? De voorbereidingen kunt u alvast treffen door adressen te verzamelen van ongeorganiseerden, die er nog altijd genog rondlopen. Als u deze ongeorganiseerden zelf eerst eens bewerkte en als u geen succes of geen tijd hebt, de adressen aan ons door te geven. Nederland heeft uitgesproken, dat het vooruitstrevend gereed wil worden. Laten wij tezamen Mercurius vooruit brengen!

Th. DEKKER

's-GRAVENHAGE

Overlijden A. A. A. A. S. Enige weken geleden werd collega Sleijser, in de avonduren per fiets de Laan van Meerdervoort overstekend, door een auto gegrepen en ernstig gewond (o.a. met een schedelbasisfractuur) in het ziekenhuis opgenomen. Op 8-dezer is hij op 63-jarige leeftijd in de Ursula-kliniek (waarheen hij later werd overgebracht) overleden. Wel heel tragisch voor de nabestaanden is, dat zijn vrouw een uur vóór de dood van haar man de laatste adem uitblies, zodat op 11 Juli op Oud Eik-en-Duinen het echtpaar Sleijser ter aarde werd besteld.

Collega Sleijser was vóór de opheffing van de B.W.T.O. daarvan onbezoldigd Bondsvoorzitter en kwam bij de opheffing van genoemde Bond naar onze organisatie (en afdeling) over, daar hij afdelingschef was op het Hoofdbedrijfschap voor Akkerbouwproducten.

Hoewel hij in onze Bond of afdeling geen werkzaam aandeel meer had, bleek uit het herhaaldelijk contact, dat wij met hem hadden toch maar al te duidelijk hoe groot zijn belangstelling voor onze vakbeweging nog steeds was en door zijn dood missen wij in hem dan ook een warm medelevend lid, wiens nagedachtens bij ons in hoge eer zal blijven.

Op de begraafplaats hadden velen uit de kring van collega's en vakbeweging zich verzameld om de overledenen de laatste eer te bewijzen.

LEEWARDEN

Op 5 Juli j.l. maakte een groep leden een excursie naar het pompstation van de waterleiding te Noord-Bergum. Dank zij het mooie weer hadden wij een mooie tocht, terwijl wij op het terrein van de waterleiding veel interessants gezien en gehoord hebben.

Op het afdelingskantoor is nog een aantal brochures in voorraad, o.a. over de Werkloosheidswet, de Gemeenteclassificatie, de Huurwet en de Werkclassificatie. Bestel nog heden en of meer exemplaren op het afdelingssecretariaat. Zij die willen deelnemen aan de cursus over de P.B.O. en de Ondernemingsraden, die in September a.s. aanvangt, kunnen zich opgeven aan het secretariaat.

MIDDELBURG

Het Welvaartsplan van het N.V.V. is verschenen. Ieder vakbondslid moet van de inhoud kennis nemen. Dit uitgebreide boek, dat meer dan 500 pagina's telt, kunt u bestellen bij de afdelingssecretaris. De prijs bedraagt f 2.50 per stuk.

Reeds nu moeten wij ons gaan bezinnen op de komende winterperiode. De ledenwerfactie moet dan weer met volle kracht ter hand genomen worden. Zij, die interesse hebben om deel te nemen aan een te vormen huisbezoekploeg, kunnen zich nu reeds aanmelden.

Onze verbondsbestuurder, de heer J. G. Suurhoff schreef een handig boekje, getiteld „Zo werkt de Werkloosheidswet". Deze brochure kunt u bestellen tegen de prijs van 35 cent.

De bond doet veel voor U, doet U iets voor de bond. Betaal steeds in de juiste contributieklass. Geef van adreswijziging onmiddellijk kennis aan het secretariaat en last but not least: Werft nieuwe leden voor Mercurius.

NIEUWER-AMSTEL

Na de ernstige aderlating, die ons ledental heeft ondergaan door de overgang van ruim 25% der leden naar de A.B.L., is er enige tijd stilstand geweest. Thans echter is het bestuur begonnen aan een intensieve ledenwerfactie, waarvan de eerste resultaten reeds zeer bemoedigend zijn. Maar het is helaas steeds weer hetzelfde groepje, dat hiervoor zijn tijd en energie opoffert. Makkers, het bestuur kan ook niet alles alleen doen; wij zouden het zeer op prijs stellen als er onder u bleken te zijn die, al was 't maar voor een paar maal, ook eens op pad gingen voor de bond, voor onze bond! Zelfs in de vacantielijd zijn er leden te winnen en zeker na deze veelzeggende verkiezingsuitslag! Wacht niet op anderen, maar kom even langs bij ondergetekende, Rentmeesterslaan 80.

C. P. POLDERMAN

ZUTPHEN

Door de bedrijfstakgewijze organisatie hebben we verschillende leden over moeten schrijven naar een andere organisatie, maar er is ook een flink aantal van andere bonden naar Mercurius overgekomen. De grootste groep die we er tot nu toe hebben bij gekregen, zijn de mensen die werkzaam zijn in de handel in lompen en oude metalen en die voorheen lid waren van de A.B.C. Ik heet al onze nieuwe vrienden welkom in onze afdeling en spreek de hoop uit dat ze zich spoedig bij ons thuis zullen voelen en zich ook bereid zullen tonen hun steentje bij te dragen tot verdere groei en bloei van onze afdeling.

Kunnen we niet afspreken dat ieder lid die naar Mercurius overkomt één ongeorganiseerde collega meebrengt? Er zijn er nog plenty voorradig... en we hebben meteen een mooi aanloopje voor het nieuwe seizoen. Onze andere collega's mogen zich dit wel ter harte nemen, want ook zij weten dat het van het grootste belang is dat wij onze vakbond zo groot en dus zo sterk mogelijk maken. Om dit te bereiken heeft uw bestuur de medewerking van uw allen dringend nodig!

AFD. VOORZITTER

VEENDAM

Op Donderdag 3 Juli j.l. had onze afdeling een openbare bijeenkomst belegd voor de georganiseerde en de ongeorganiseerde winkelbedienden om hun te kunnen voorlichten over de werking van de nieuwe Winkelsluitingswet.

Collega Nijland uit Groningen trad voor de talrijke aanwezigen met een uitstekende speech op, waarin hij behalve de bovengenoemde materie nog even aanstipte de inwerkingtreding van de Wet op de Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekering en die hij eindigde met een dringend beroep op de ongeorganiseerden om zich aan te sluiten.

Aan deze oproep werd door een tweetal der aanwezigen direct gevolg gegeven, terwijl nog velen zullen volgen bij een goede bewerking.

Besloten werd om contact op te nemen met de Christelijke organisatie en daarna ook met de Handelsvereniging ter plaatse om zo mogelijk te komen tot een gemeenschappelijk advies aan de Gemeentebesturen.

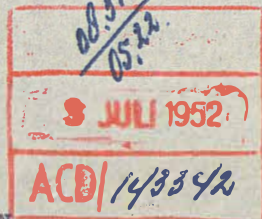
RAPPORT VAN KB

AAN HB

No.: 5519

Betr.: LANDELIJKE CONTACT COMMISSIE VAN WERKLOZEN.

Typ.D.

*Schudde is nu bij de
25*

Bijgaand doe ik U toekomen Informatie-Bulletin No. 1, uitgave
Landelijke Contact Commissie van Werklozen en D.U.W.-arbeiders,
le v.d. Helststraat 25 te Amsterdam.

KB, 2 Juli 1952 y

VRIJ VOOR ACTIE

Bijlage: 1 bulletin

*Outs
van K 13
1/8.52
BVI*

~~BVI~~

~~B III~~

no.1

UITGAVE

Bergen in O. D. 2014

ALMELOSE WERKLOZENCOMITE.

DE VOORLICHTER

KRANT TEGEN DE WERKLOOSHEID

Redactie en
Administratieadres

Tuinstraat 66

WAAROM EEN WERKLOZENCOMITE,

WAAROM EEN WERKLOZENKRANT?

Werklozencomité's komen er niet zoals zoveel verenigingen, die meest worden opgericht omdat de mens nu eenmaal wat te doen wil hebben of althans ontspanning zoekt. Neen deze comité's, die allerminst een vereniging zijn of worden en van geen enkele vakbond of politieke vereniging is of wil zijn, zijn ontstaan uit de harde noodzaak van deze tijden.

De noodzaak die voortvloeit uit de plicht van iedere man en vader, om voor het levensonderhoud van zijn gezin te strijden om voor iedereen passend werk tegen een voldoende beloning te krijgen. Kortom om zijn gezin het noodzakelijke levensonderhoud te verschaffen en te zorgen dat hiervoor geen schulden behoeven te worden gemaakt.

Als een arbeider wordt ontslagen en in de steun komt heeft hij toch minstens 10 a 12 gulden minder in de week en kunnen zij niet altijd op tijd meer kopen. wat zij nodig hebben.

Om aan deze toestand proberen een einde te maken, zijn er door verschillende geheel van elkander los staande personen van verschillende geloofs en politieke overtuigingen, comité's opgericht. Deze comité's stellen zich ten doel om voor iedereen een hem passende werkkring te vinden tegen een voldoende beloning. Alle comitéleden hebben er zich voor uitgesproken om al hun kunnen en verplichtingen in dienst der mensheid te stellen en er ieder voor zich het zijne toe bij te dragen dat er aan de thans heersende toestand een einde komt en het spook der werkloosheid van de aardbodem is verdwenen.

Niet voor niets staat er in het Nederlandse Wetboek, dat iedere Nederlander zijn plichten heeft, maar er staat ook in dat iedere Nederlander gelijke rechten heeft.

Dan komen wij als steuntrekker of zelfs als D.U.W.-arbeider nog wel stukken tekort en probeert men ons in een positie van rechteloosheid te drukken die spot met al wat zelfs aan het jongste schoolgaande kind als recht wordt bijgebracht.

Maar wij als comitéleden en met ons zo goed als alle steuntrekkers en D.U.W. arbeiders, hebben de ons toegeworpen handschoen schoen opgenomen en zullen hem teruggooien ook.

Dit is tot uitdrukking gekomen in de eerste grote werklozen-conferentie gehouden op 24 Mei j.l. in Den Haag. Hier waren duizenden werklozen van alle overtuigingen en uit alle delen van het land bijeen gekomen en vanwaar een krachtig protest naar de Regering is gestuurd. Daarom wekt het Almelose Werklozencomité allen, D.U.W. arbeiders en steuntrekkenden kortom allen die geen behoorlijke inkomsten hebben, op tot het voeren van gezamenlijke acties om tot een gezonde maatschappijvorm te komen.

Ook gij middenstanders en neringdrijvenden kunt ons op verschillende manieren Uw medewerking geven. Want als de arbeiders kunnen kopen, kan ook Uw zaak bloeien en werd voor velen van U het spook van een faillissement op de vlucht gejaagd.

Als er in een plaats duizend werklozen zijn die f 12.- per week minder verdienen, dan is dat voor U handeldrijvenden f 12.000 in de week minder in het laadje en hiervoor

4 bestaat op geen enkele manier enige compensatie.

Daarom middenstanders en neringdrijvenden
geeft; Uw volle medewerking aan het werklozen-
comité, dat ook Uw belangen op het oog heeft.

DRAAIENDE FABRIEKEN EN WERKPLAATSEN EN STIJEN-
DE BLOEMERKEN GEVEN EEN BLOEIENDE HANDEL.

Om onze acties goed te doen slagen, is een of
andere kennisgeving nodig b.v. een krantje waar-
in steeds de te voeren acties kunnen worden ge-
plaatst en het voor en het tegen er van naar vo-
ren kan worden gebracht.

Vanuit dit punt bezien, acht het comité het
wel verantwoord om een krantje uit te geven,
maar een krant uitgeven kost geld en daar er bij
het werklozencomité op geen enkele manier door
contributie of zoiets geld binnenkomt, daarom
roepen wij U allen toe steunt op elke U ten
dienste staande manier het werklozencomité.

HET ALMELOSE WERKLOZENCOMITÉ.

Scheffer

woifp. DE TOESTAND IN HET NIJREESBOS TE ALMELO

In het Nijreesbos waar omtrent honderd inva-
liede arbeiders zijn tewerkgesteld, is het een
chaotische toestand met de lonen.
Alhoewel er, volgens de regering voorschriften
aan gehouden en of kostwinners een maximumloon
van f 40.18 mag worden betaald, zijn er slechts
enkeligen, die deze gunst te beurt vallen.

De bepaling van het loon geschiedt door de
werkbaas van de N.H.M., en dan weet iedere ar-
beider wel waar ze aan toe zijn.

5.
Alle arbeiders die voor '40 en na de be-
vrijding wel eens in de werkverschaffing of
de D.U.W. hebben gewerkt weten hier wel over
mee te praten.

Nergens maar dan ook nergens is een arbeider
zo in zijn arbeidsprestatie miskend, dan on-
der de N.H.M.

Ook het verdeel en heerssysteem wordt hier
op een eerlijke manier toegepast.

Zo zijn ook enkele vrijgezellen tewerkge-
steld, hiervan waren er twee in een ploeg
de een had elke week omtrent f 36.- in het
loonzakje en de ander omtrent f 25.-

BEIDE JONGENS waren 23 jaar geweest en bij
de ouders inwonend.

Volgens de regeringsregeling is het maxi-
maal uit te betalen loon f 40.18, waar wordt
het temin uitbetaalde loon voor gebruikt?

Kameraden er is slechts een weg om tot
een menswaardig bestaan te komen, en wel
door alle principes aan de kant te zetten
en onverschillig wat voor geloof of richting
gij er ook op na houdt eendrachtig op te tre-
den, door gezamenlijke handtekeningacties of
een delegatie uit Uw midden te benoemen, om
bij de bevoegde instanties te protesteren.
Kameraden, wat in andere gemeenten kan, dat
kan hier toch ook wel!

Neem als voorbeeld Enschede, ook daar was
het eerst een willekeurige regeling met de
lonen, maar door gezamenlijk optreden van de
arbeiders is daar ook bereikt dat de loon-
regeling op de vereiste manier werd toegepast
en aan alle gehuwden en kostwinners het maxi-
mum loon van f 40.18 werd uitbetaald.

Kameraden zet alles opzij en bedenk dat het
door alle tijden heen gegolden spreekwoord
"Eendracht maakt macht" ook in deze tijd van

crisis nog steeds van kracht is.

Medemraden is het onze schuld dat wij lichamelijk niet meer in staat zijn voor het zeer zware duwwerk, en is het onze schuld dat er crisis is?

Ook wij hebben recht op een menswaardig bestaan en daarom vecht er gezamenlijk voor en ook voor U zal nog een dragelijk stukje leven zijn weggelegd.

DOOR HET COMITÉ REEDS BEREIKTE VERBETERINGEN

De arbeider L. werd geweigerd om in de D.U.W. of gemeentelijkewerkverruiming te worden opgenomen, daar hij niet de vereiste 13 weken in het vrije bedrijf had gewerkt.

Door bemoeiing van het comité kreeg hij direct f 10 voorschot en door bemiddeling van het arbeidsbureau werk in het vrije bedrijf.

De arbeider L. werd door bemiddeling, van duw 2 naar duw 1 overgeplaatst.

Voor de invalide T werd bereikt door het comité, dat zijn steun met f 5.- per week werd verhoogd.

Een ploeg Duwarbeiders werd van de Duw naar de gemeentelijke lichtbedrijven overgeplaatst en kreeg hierdoor een loonsvermindering van enige guldens.

Door gezamenlijk optreden werd bereikt dat hiervoor een vergoeding kwam.

Door een ploeg Duwarbeiders, tewerkgesteld op een object in West-Geesteren werd een proteststaking van een halve dag gehouden, tegen de volgens hen veel te lage tarieven.

Er werd besloten om op het object één handtekening actie te houden en deze lijsten met handtekeningen naar het kantoor van de N.H.M. te sturen.

Een ploeg arbeiders van het object Langeveen, werd op 30 Juni weer teruggestuurd, wegens te geringe prestatie.

Over die dag werd niets verdiend en er was ook niet gestempeld, zodat er op het eind van de week één dagloon tekort was, voor deze arbeiders.

Door optreden het comité werd bereikt, dat alsnog over die dag enige uitkering zal worden verstrekt.

GEMEENTELIJKE SOCIALE WERKVOORZIENINGS REGELING VOOR HANDARBEIDERS.

Ministerie van sociale
zaken.

BETREFFENDE: GEMEENTELIJKE SOCIALE WERKVOORZIENINGS REGELING VOOR HANDARBEIDERS.

No. 012802, afd-sociale bijstand
's Gravenhage 21 Dec. 1945.

Hierbij moge ik Uw aandacht vragen voor het volgende: Vooral de laatste tijd ontstaat er meer en meer een onbevredigde toestand doordat een (gelukkig betrekkelijk gering aantal werkloze arbeiders) ook bij werkloosheid van langere duur, niet op een of andere wijze kan worden tewerkgesteld. Dit bezwaar klemt het meest voor die handarbeiders, die op grond van persoonlijke eigenschappen niet of minder geschikt zijn tijdelijk bij de Dienst Uitvoering Werken te worden geplaatst. Het gevolg hiervan is veelal dat deze werklozen lange tijd onafgebroken in de Sociale bijstandregeling blijven opgenomen. Dat hieraan grote bezwaren verbonden zijn, behoeft nauwelijks toelichting.

Immers naarmate deze toestand voortduurd en het besef doordringt, dat de kansen om in het normale arbeidsproces te worden opgenomen (een periode van bijzondere gunstige conjunctuur daargelaten) tredt veelal een begrijpelijke onverschilligheid en moedeloosheid aan de dag, met alle demoraliserende gevolgen van dien. Om afglijding te voorkomen is tewerkstelling van deze mensen op, in verband met hun psychische en fysieke conditie, speciaal daarvoor uitgezochte objecten uit een oogpunt van arbeidsterapie zeer aabevelenswaardig en wellicht noodzakelijk.

(Wordtvervolgd)

Dit is een gedeelte van de gemeenschappelijke sociale werkvoorzieningsregeling voor handen arbeiders. Wij hopen in het volgend nummer weer een gedeelte te plaatsen.

Wij maken de lezers er op attent dat er een klachtenbureau van het werklozencomité is geopend, dat zitting houdt elke Donderdagavond van 20 tot 22 uur, Tuinstraat 66.

 KOOPT EN LEEFT DE BROCHURE

" KOMPAS "

Met de voornaamste bepalingen van de werkloosheidswet en de nieuwe sociale voorziening.

Prijs 7 ct.

Uitgave van de Landelijke
 Contactcommissie van Werk-
 lozen te Amsterdam

POLSKI i POLSCE

Potępiamy „Układ Ogólny”, domagamy się uwolnienia bohatera syna narodu francuskiego

W miastach i wsiach Polski, w zakładach pracy, szkołach i świetlicach wiejskich gromadzą się tysiączne rzesze społeczeństwa, by jednogłośnie i z mocą zaprotestować przeciwko „układowi ogólnemu” podpisanemu przez rządy: Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji oraz pogrobowców Hitlera z Bonn. Z najwyższym gniewem i oburzeniem piętnują jednocześnie polskie masy pracujące niesłychany gwałt dzisiejszych władców Francji, którzy uwielili wielkiego patriotę francuskiego — sekretarza KPF Jacques Duclos. W całej Polsce rozlega się potężny głos: „Żądamy uwolnienia Duclosa”.

W Warszawie przyjęto rezolucję protestacyjną następującej treści:

„Zebrał na wielkim wiecu protestacyjnym w gmachu Politechniki Warszawskiej, wyrażamy nasze najgłębsze oburzenie i najostrejszy protest przeciwko haniebnej aresztacji przywódcy ludu francuskiego, wielkiego bojownika o pokój, towarzystwa Duclosa.

„Aresztowanie towarzysza Duclosa na rozkaz amerykańskich imperialistów w chwili, gdy lud Francji wysłał przeciwko przybyciu zbrodniarza wojennego, ge-

nerała-ludobójcy, Ridgway'a w chwili, gdy narody Europy potępiają z oburzeniem spisek imperialistów w Bonn skierujący rozbiór wojny Wehrmacht pot do wódzów generałów Hitlera — to tchawka prowokacji i beznamienne próba zdławienia białej terroryzacji walczącej o wolność Francji.

„Niegłęboka walka ludu i rzeszy przeciwko faszystowskiemu zamachom szlugałów amerykańskich miliardów — w sprawie zwycięstwo wyborcze wzięły lewicę, wzmagał się opór narodu niemieckiego przeciwko znowu imperialistów i odwoławców w Bonn — dowodzi, że nie zdola powstrzymać coraz potężniejszej walki narodów o wolność, niepodległość i pokój.

„My, przedstawiciele ludu Warszawy, podziwiamy bohatera ludu Paryża, który broni wielkiej sprawy pokoju — wspólną sprawę wszystkich narodów.

„Domagamy się kategorycznie bezwzględnej uwolnienia towarzysza Jacques Duclosa.

„Niech żyje walka narodu francuskiego o wolność i pokój przeciwko okupantom amerykańskim.

„Niech żyje międzynarodowa solidarność bojowników o pokój.

„Niech żyje niezwykły odzysk pokoju, któremu przewodził potężny Związek Radziecki — o-bóz, który pod wodzą Wielkiego Stalina pokrzykuje zbrodniczo za miary podległości wojennej!”

Powietrzna podróż wałbrzyskiego węgla

(KORRESPONDENCA WŁASNA)

Produkcować jak najwięcej węgla koksującego i jak najwięcej dobrego koksu — oto zadanie jakie rozwój przemysłu stawia przed górnictwem i koksochemią. Węgiel wydobywany w Zagłębiu Wałbrzyskim to właśnie taki węgiel jakiego potrzebują polskie huty i fabryki, czyli węgiel koksujący. Wydobywają go górnicy, a pobliskie koksownie przetwarzają natychmiast na doskonały koks — w tym również i na koks odlewniczy.

NAJLEPSZY W ŚWIECIE

Kapryśna matka-natura niejednokrotnie właściwościami obdarzyła węgiel wałbrzyski. Zdarza się, że różne pokłady jednej i tej samej kopalni dają jakościowo różne gatunki — stabilny lub lepij koksujący. Polscy naukowcy drogą żmudnych doświadczeń, po legających na mieszanii ze sobą różnych gatunków węgla wszystkich kopalni wałbrzyskich, otrzymali koks najlepszy bodaj na świecie.

Z chwilą zastosowania do produkcji koksu węgla mieszanego — wyłonił się nowy, najważniejszy problem — transport. Węgiel trzeba było przetrzeć z kopalni na kopalnię — oczywiście za pomocą wagonów kolejowych. Spośród takich okazał się za wszelki miar niewygodny. Pomijając już kwestię uciążliwej pracy i oszczędności, zwłaszcza zimą w czasie zamieci śnieżnych.

Względny stał się bodźcem dla trojki inżynierów wałbrzys-

kich: Rebalskiego z Dołnoślaskich Zakładów Przemysłu Węglowego, Koeniga z Huty „Karol” i Lorka z Okręgowego Urzędu Górniczego, którzy wystąpili ze śmiałym projektem powiązania kopalni i koksowni wałbrzyskich — napowietrzną koleją linową.

ŚMIAŁY, ALE REALNY

Biorąc pod uwagę górzysty, załestony teren, przecięty różnymi wąwozami — projekt wydawał się być istotnie śmiały. Mimo to został przyjęty i wkrótce przystąpiło do jego realizacji.

Wyobraźcie sobie strone zbocza górskiego, na które trudno nawet człowiekowi wejść. Na takie właśnie zbocza trzeba wciągnąć olbrzymie elementy masztów. Na tych trudno dostępnych górach trzeba pracować, a w niedalekiej przyszłości zawiązać na masztach olbrzymią linę, której ciężar wytrzymał będzie około 80 ton.

Mimo tych trudności prace poszły naprzód. Ustawiono już kilka tysięcy ton żelaznych wsporników od 6,5 m. do 36 metrów wysokości. Nad drogami i torami kolejowymi przetrzecono siedem olbrzymich pomostów. Są one w przyszłości zabezpieczą przechodzących i pasażerów przed spadającymi z góry kawałkami węgla.

STACJA — MÓZG

Wałbrzyska kolej linowa jest

Kilkanaście tysięcy nauczycieli wyjedzie na wczasy

Związek Zawodowy Nauczycielstwa Polskiego organizuje w tegorocznym sezonie letnim wczasy wypoczynkowe dla kilkunastu tysięcy swoich członków.

Między innymi w Ciechocinku, Busku, Szczawnie-Zdroju, Krynicy i Cieplicach ponad 1.000 nauczycieli przebywać będzie na 3-tygodniowych wczasach uzdrowiskowych.

Ponadto w lipcu i sierpniu organizowane są tak zwane wczasy małej i dzieci. Wyjedzie na nie ponad sto nauczycieli z swymi dziećmi. Uczestniczący wczasach małej i dziecka korzystać będą ze zniżek w opłatach za pobyt w domu wypoczynkowym, dzieci zaś spędzą wczasy bezpłatnie.

Przedsięwzięciem ze względu na swe rozmiary niespotykanym dotąd w kraju ani za granicą. Na osobne omówienie zasługuje tu jednak stacja węzłowa rozdzielcza — może całej kolei, śmiało powiedzieć można, że stacja rozdzielcza będzie prawdziwym cudem techniki. Wszystko będzie tu zautomatyzowane i sterowane z daleka, sygnalizacja optyczna i zwrotnice, które po przejeździe wozków same będą się przestawiać. Projektodawcą stacji rozdzielczej jest inżynier A. Koenig z Huty „Karol”, konstrukcję wy-

konują Dołnośląskie Warsztaty Naprawcze, natomiast montaż wierzono Przedsiębiorstwu Montażowemu Urzędem Górniczym z Katowic. Obsługę stacji stanowić będzie 3 do 4 ludzi.

Wielkie dzieło Planu 6-letniego rośnie. W końcu przyszłego roku wagoniki po stalowych linach popłyną cenny węgiel wałbrzyski do koksowni. Zwolnione zostaną do innych ważnych zadań tysiące wagonów kolejowych, dziesiątki lokomotyw. I tutaj zajęci dotychczas przy transporcie przejdą do innej pracy.

Uchwała Rady Państwa i Rady Ministrów

PRACA — PRAWEM, OBOWIĄZKIEM I HONOREM

Projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej mówi, że praca jest nie tylko prawem i obowiązkiem, ale także sprawą honoru każdego obywatela. To też przedmiotem pracy w Polsce Ludowej odcienić się powinno szacunkiem i honorem. Władza państwowa zobowiązana jest do zapewnienia obywateli warunków do pracy i do wykonywania ich obowiązków. W tym celu państwo powinno zapewnić im odpowiednie warunki pracy, w tym także warunki mieszkaniowe, kulturalne i społeczne. W tym celu państwo powinno zapewnić im odpowiednie warunki pracy, w tym także warunki mieszkaniowe, kulturalne i społeczne.

Wielu pracowników zostało już za swoje osiągnięcia odznaczonych. Na podstawie uchwały Rady Państwa i Rady Ministrów, po usłaniu osiągnięć w roku bieżącym wszystkie pracownicy, którzy wyróżnili się swym wyjątkowym wkładem w osiągnięciu odpowiednich, ponadprzeciętnych wyników produkcyjnych, będą podani do odznaczenia. Wyróżnienie odznaczeniami państwowymi najlepszych pracowników stanie się dla nich samych i dla ich towarzyszy bodźcem do jeszcze wydajniejszej pracy, do osiągnięcia jeszcze wyższych plonów i wydajności hodowli.

Na Starówce odkryto piwniczkę, butelkę wina sprzed paruset lat, oraz szereg przedmiotów używanych przez naszych przodków

Nie ma na Starym Mieście takiego dnia by robotnicy nie przyniosli do Muzeum Historycznego Warszawy najróżniejszych przedmiotów znalezionych w ziemi i pod gruzami. Przeciętnie od 200 do 300 sztuk dziennie takich znalezisk wzbogacają zbiory Muzeum.

piano na Rynku Starego Miasta piwniczkę, w której między innymi znaleziono butelkę wina sprzed paruset lat, drewniane fajeczki i szereg innych przedmiotów codziennego użytku naszych przodków.

W ostatnich dniach odko-

Przedmioty te mają ogromną wartość. Pozwalają bowiem na odzwierciedlenie niektórych danych dotyczących przeszłości miasta, życia mieszkańców, ich obyczajów itd. Dzięki społecznej postawie robotników, Muzeum zdobyło cenne zbiory pochodzące z 16-go, 17-go i 18-go wieku.

Na specjalne wyróżnienie za służbę między innymi grupą robotników, która odnalazła rękopisy Zeromskiego, archiwum akt dawnych i wiele innych bardzo cennych przedmiotów. Druga grupa pracujących robotników odkryła ostatnio na jednej z rozbierek ścian cenne malowidło z 16-go wieku.

Muzeum Warszawy przygotowało na 22 lipca nagrody dla pracowników, którzy tak wydatnie przyczynili się do wzbogacenia zbiorów.

Z widowni międzynarodowej

Naród austriacki solidaryzuje się z narodem niemieckim w walce przeciw wojennym układom z Bonn

Austriacka Rada Obrótców Pokoju wystosowała do niemieckiego Komitetu Bojowników o Pokój list, w którym wyraża swą całkowitą solidarność w walce przeciw wprowadzeniu w życie separatystycznego układu militarnego, podpisanego 26 maja w Bonn.

Bezrobotni holenderscy walczą o pracę i pokój

Pod koniec maja odbył się w Hadze zjazd 500 delegatów reprezentujących 150-tysięczną rzeszę robotników, którzy na skutek militarystycznej polityki rządu holenderskiego i przedstawienia produkcji pokojowej

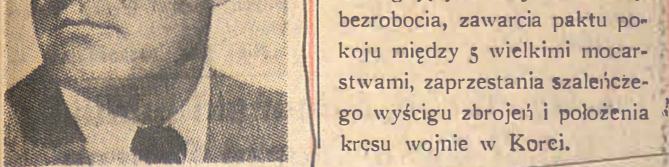
koju wypowiedział się za pokojowym rozwiązaniem kwestii niemieckiej, za utworzeniem jednolitych, pokojowych Niemiec.

na wojenną, pozostali bez pracy. Zjazd stwierdził, że jedynym rozwiązaniem sytuacji jest natychmiastowe nawiązanie stosunków handlowych z Związkiem Radzieckim i z krajami demokracji ludowej oraz postawienie wszczęcia walki wraz z całym narodem holenderskim o sprawiedliwe prawa dla świata pracy. Zjazd uchwalił i przesłał rządowi holenderskiemu rezolucję, w której domaga się ograniczenia zbrojeń, nawiązania stosunków handlowych ze Wschodem oraz pełnego zatrudnienia bezrobotnych.

Dziedziczy Deż premier rumuńskiej Rady Ministrów

W poniedziałek 4 czerwca wieczorem doniosła agencja Reutersa o wybraniu przez rumuńskie Zgromadzenie Narodowe na stanowisko premiera Rady Ministrów Dzeordziu Deż, sekretarza Komitetu Centralnego Rumuńskiej Partii Robotniczej.

Po zjeździe bezrobotni zorganizowali masową manifestację, niosąc transparenty z napisami domagającymi się likwidacji bezrobocia, zawarcia paktu pokoju między 5 wielkimi mocarstwami, zaprzestania szaleńczego wyścigu zbrojeń i położenia kresu wojnie w Korei.

Strajk robotników stoczni remontowych w Belgii

Jak donosi dziennik „Drapeau Rouge”, strajk robotników stoczni remontowych trwa już od 24 maja rozszerza się w dalszym ciągu. W strajku bierze udział 7 tysięcy osób. W dniu 26 maja unieruchomiono zostały wszystkie stocznie remontowe Antwerpii m. in. jedna z największych stoczni belgijskich „Mercantile”.

Robotnicy stoczni remontowych domagają się poprawy warunków bytu i protestują przeciwko gwałceniu swobód związkowych przez pravicowych przywódców związkowych, którzy wypowiadają się przeciw walce strajkowej.

10.000 ROBOTNIKÓW TEKSTYLNICH STRAJKUJE W USA

Ponad 10.000 robotników tekstylnych zastrajkowało 2 czerwca w fabrykach dywanów w Nowym Jorku i Massachusetts.

Rewindykacje dotyczą przede wszystkim zwykły plac. Strajk ten spowodował zamknięcie największej w świecie fabryki dywanów „Aleksander Smith” w Nowym Jorku, w której pracę przerwało 4.200 robotników.

Los Angeles. — Trybunał w Los Angeles zatwierdził rozwód między znaną aktorką filmową Weroniką Lake i drugim jej mężem reżyserem Andre de Toth. Powodem do rozwodu było, według aktorki, „okrucieństwo” jej męża, który z zamianowaniem odawał się letniwcu, zaniedbuje obowiązki domowe. Piętna nad dziećmi została podzielona między małżonkami.

Londyn. — W miejscowości Cheltenham zmarła 108-letnia Esther Reade, która była piastunką królowej Aleksandry, żony króla Edwarda VII i prababką obecnie panującej królowej. Wydała się 6 sierpnia 1843 roku. Wydała się 6 sierpnia 1843 roku. Wydała się 6 sierpnia 1843 roku.

W dniu 29 maja br. odbył się w Politechnice Warszawskiej wielki wiec protestacyjny przeciwko bezprawnej aresztacji Jacques Duclos, sekretarza Komunistycznej Partii Francji. Na wiecu tym ludność Warszawy żądała natychmiastowego uwolnienia aresztowanego. Na zdjęciu: Przewodniczący CRZZ Wiktor Kłosiewicz. (Fot. CAF)

Bogdan Hamera
NA PRZYKŁAD PLEWA

SLUCHAMY POLSKIEGO RADIA

PROGRAM AUDYJCJI NA CZWARTEK, 5 CZERWCA

Na fali 1322. — Godz. 16.00: Dziennik popołudniowy; 16.20: Koncert rozgłośni łódzkiej; 17.00 Tydzień muzyki bułgarskiej; 18.20: Piosenki radzieckie; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.26 Wiadomości sportowe; 21.45: Muzyka kameralna; 23.00: Ostatnie wiadomości.

Na fali 367. — Godz. 16.20: Dziennik warszawski; 16.35: Utwory fortepianowe; 17.00: Wiadomości popołudniowe; 17.15: Z cyklu: „Narody kolonialne w walce o wolność”, reportaż z krajów Ameryki Południowej; 17.30: Wanda Landowska; 19.20: Pieśni grudzieńskie; 20.20: Z oper Modestuski (w 80-tą rocznicę śmierci); 21.00: Dziennik wieczorny; 21.26: Wiadomości sportowe; 22.10: Muzyka rozrywkowa; 22.50: Koncert symfoniczny muzyki czeskiej i słowackiej; 23.50: Ostatnie wiadomości.

— 64 —

Głupiotki pisarczyki, ledwie umiemy dodawać na liczydłach, patrzył z góry na wartościowego robotnika, bo przecież on jest urzędnikiem, on siedzi za biurkiem, on ma miesiąc urlopu, on się nie brudzi przy maszynie i ma czyste rączki. Jeśli taki został wyłany z pracy, to w biurze pośrednictwa podobny mu drapiętek zapisywał go na listę bezrobotnych „pracowników umysłowych”. A kiedy bieda przyparła go i musiał iść na roboty sezonowe, to chodził w tanimsim kapelusiku i w niczyjnych rękawiczkach, żeby się odróżnić od „czarnej masy”.

Pusty, naiwniutki, rachityczny snobizm w najgorszym wydaniu mścił się na tych ludzich latach i pokoleniami. I nie wyleczyła ich z tej przewlekłej, dziedzicznej choroby kłęska narodowa we wrześniu, nie nauczyła ich niczego okupacja. Nie dotarł do ich mózgow świat nowych czasów po wyzwoleniu. Woleli dalej trwać w swoich iluzjach, karmić się szeptaniem, byle tylko czuć się z dala od „ciemnych mas” i na wzór epigonów wczorajszości zrywać się, sarkać na komunistów, na balagan, na chamstwo...

Jeśli inteligencja w znacznej swojej — i to najbardziej wartościowej — części zabrała się do rewizji swojego dotychczasowego światopoglądu, to wśród półinteligencji i pseudointeligencji niewiele było takich, którzy rozumieli zbieżność swoich interesów z interesami robotnika i rozbieżność swoich interesów z interesami burżuazji. A z tych rozumiejących tylko bardzo nieliczni przetrwali okupację.

Dlatego właśnie obsadzanie kadr sprawowało wielkie trudności.

Wójcicki, którego ostatnio wyznaczono na stanowisko dyrektora administracyjnego fabryki, jak zwykle w obliczu szczególnych kłopotów, uciekł się do Niegli-

kiego.

— Rozumiem, że los fabryki zależy będzie od tego, jacy ludzie będą nią kierowali na wszelkich szczeblach — narzekał znikającym głosem. — Zdamy sobie sprawę, że łatwiej chętnego i uczciwego robotnika zrobić fachowcem, kierownikiem, niż drańskich fachowca uczynić człowiekiem. Ja też nie myślałem kiedyś, że będę dyrektorem, a teraz... jakos... muszę... Ale co robić? Co robić bez ludzi? Wątrobę wyjąłbym sobie i pokrajał na sto kawałków, gdyby każdy z tych kawałków mógł być kierownikiem...

— Niepotrzebne nikomu kotlety z twojej wątroby — żartobliwie przerwał mu Nieglicki. — Głowa trzeba ruszać, nie wątroba.

— Ba!... Głowa możesz nie tylko ruszać, ale i ościanać. O, proszę — w kuchni mechanicznej motory już ustawione, trzeba na gwałt remontować młoty, piece i uruchamiać oddziały, a majstra skąd? Niedzieli przecież nie postawimy, bo to gupiec...

— A o tym Plewie nie pomyślałeś?

— Wójcicki aż się zachnął.

— O Plewie?

— Tak, tak. O tym Błażeju Plewie.

— Czekaj, czekaj... że to ja...

Tak, człowiek, który nie opuścił swego posterunku w krytycznych chwilach, wtedy, kiedy żadna formalna władza nie mogła go do tego zmusić, bo żadnej władzy nie było, dał dowód szczerzego przywiązania do fabryki i głęboko zakorzenionej odpowiedzialności. Człowiek, który z całą pewnością chował motory dla siebie, a później na apel odpowiedział bezbolesną rezygnacją z zamierzonych korzyści osobistych i z radością zwrócił motory fabryce, dał przecież dowód głę-

— 65 —

bokiej uczciwości i solidarności społecznej. Jak to on rzeczowo powiedział na zebraniu: — Sprzedaj, to narkami jednego, a postawisz nazad w fabryce na swoim miejscu, to będzie karmić nas wszystkich... Albo z inżynierem Karwackim jak on się śmiało i trzeźwo rozprawiał... To jest właśnie dusza robotnika.

— Plewa... możliwe, że z tego coś wyjdzie...

— Plewa ładnych parę lat pracował w kuchni — rzeczowo informował Nieglicki — i był jednym z najzdolniejszych robotników, dopóki nie zdarzył mu się ten wypadek z palcem. Ale czy przez czas stróżowania nie wywierzano mu wszystko z głowy, czy nie stał się wtrętnym analfabeta pracy? To musisz zbadać. Musisz wezwać go i porozmawiać z nim wszechstronnie.

Przemysłowcy już propozycję Wójcicki zapalił się do niej. Wezwał Plewę.

Plewa był niespokojny idąc na to wezwanie. Co też mogą jeszcze chcieć od niego. Może z tymi motorami jakaś awantura... Może odbiorą premię, że mu się nie należała... Może powiedzą, że już nie jest im potrzebny... O! nie! na to nie pozwoliłby nigdy... Premię mogą zabrać, ale wyrzucić z fabryki — nigdy w świecie...

Na samą myśl o tym zrodziła się w nim hardość, ale starczyło jej tylko do progu biura. W korridorze opowiadała go zastarzała nieśmiałość, zakenowanie, obawa. Ostrożnie wsunął się do sekretariatu. Sekretarka, znana wszystkim robotnikom i przez wszystkich lubiana i szanowana Maria, podniosła znał błąkał ociężałą, zmęczoną głowę.

— Pan dyrektor mnie zwał... — nieśmiało bąknął Plewa.

— 66 —

Właśnie w tym momencie, gdy Plewa był niespokojny idąc na to wezwanie. Co też mogą jeszcze chcieć od niego. Może z tymi motorami jakaś awantura... Może odbiorą premię, że mu się nie należała... Może powiedzą, że już nie jest im potrzebny... O! nie! na to nie pozwoliłby nigdy... Premię mogą zabrać, ale wyrzucić z fabryki — nigdy w świecie...

Na samą myśl o tym zrodziła się w nim hardość, ale starczyło jej tylko do progu biura. W korridorze opowiadała go zastarzała nieśmiałość, zakenowanie, obawa. Ostrożnie wsunął się do sekretariatu. Sekretarka, znana wszystkim robotnikom i przez wszystkich lubiana i szanowana Maria, podniosła znał błąkał ociężałą, zmęczoną głowę.

— Pan dyrektor mnie zwał... — nieśmiało bąknął Plewa.

P. J. van Bosch 9.7.52.

In de Gazeta Polska van 5.6.52 komt een bericht voor waarvan de vertaling als volgt luidt:

Van het Internationaal Schouwtoneel.
Werkloze Nederlandse Arbeiders strijden voor Arbeid en Vrede. Tegen het einde van Mei vond in den Haag een vergadering plaats van drie honderd afgevaardigden, die honderd vijftig duizend arbeiders vertegenwoordigden. Men besprak er de problemen en de catastrophale oorzaken van de militaristische politiek der Nederlandse Regering en de overschakeling van de vredesproductie op oorlogsproductie. De vergadering is het een geworden over de oplossing van dit probleem. De oplossing kan slechts alleen gevonden worden als de Handelsbetrekkingen met Rusland en de andere Volksdemocratiën worden hersteld of opgenomen. Men wenst ook verder het gehele Nederlandse Volk aan te sporen om te werken voor het behoud van de Vrede. De vergadering nam een motie aan welke de Nederlandse regering zal worden toegezonden en waarin men eist vermindering van de oorlogsproductie het opnemen van de Handelsbetrekkingen met het Oosten en tewerkstelling van de werklozen. Na de vergadering vond een massale manifestatie plaats. Op de transparanten, welke door de manifestanten werden medegevoerd, kon men verschillende leuzen zien, zoals liquidatie van de werkloosheid, sluiting van een vredesverdrag door de vijf wereldmachten, stop zetting van de bewapening en beëindiging van de oorlog op Korea"

63/1

6.35
05.08.01

09.238 6.15
15.494-09.1 09.238-05.21
14 JULI 1952
ACD/ 144134

Afd. no. 429-pol.-geheim-
Kab.

schelke in ...
Ter beschikking doorgezonden aan het
Hoofd van de BVD te 's-Gravenhage.-
12-7-1952, no. 63.-

Dit stuk mag niet worden vermenigvuldigd dan met toestemming van het verantwoordelijke afd. hoofd.

Utrecht 1952
7/10

VERBINDING: 19

AFSCHRIFT van een pamflet van het Utrechtse Werklozen Comité; het pamflet werd op Werkspoor-Utrecht verkocht door Gerardus Antonius Faay (15-5-18).

Secr. van genoemd comité is GERRIT VAN DEN DOLEWAARD, geboren 27-2-94, wonende Middellaan te Utrecht, beroep bouwvakarbeider.

A F S C H R I F T

EXTRA EDITIE

Prijs 5 cent

No. 4 26 Juli 1952

"ALS EEN MAN TEGEN HET SPOOK VAN DE WERKLOOSHEID"

UITGAVE VAN HET UTRECHTSE WERKLOZEN COMITE, secr. Middellaan 4

DE D.U.W. TE RENSWOUDE

Na de inwerking treding van de wachtgeld- en werkloosheidsverzekering is het Arbeidsbureau te Utrecht er toe over gegaan op grote schaal arbeiders naar de DUW te verwijzen.

In deze extra-editie van de werklozenkrant willen wij de verbijsterende ervaringen van enkele DUW-arbeiders vertellen, speciaal van die arbeiders die tewerk zijn gesteld op het object Renswoude. Op dit object bestaat het werk uit het rooien van stommels, die met wortel en al uit de grond moeten worden verwijderd. Spitten en graven is voor geoefende arbeiders al zwaar werk, maar stommels rooien is een werk wat veel zwaarder en moeilijker is. En speciaal met dit werk werden fabrieksarbeiders, magazijnbedienden, expeditiepersoneel enz. op Renswoude belast.

Na een week van ploeteren en sloven ontvingen deze mensen een loon vanf 37.55, dwz veel minder dan de uitkering van Sociale Zaken!!

Wij mogen hierbij niet vergeten dat de kosten van levensonderhoud van deze mensen door het zware werk in de buitenlucht veel groter zijn geworden. En dan zwijgen wij ~~ng~~ van de slijtage aan de kleding en schoenen! Daarenboven had de gemeente de treurige moed om van deze schamele lonen f 2,50 in te houden als aflossing van een voorschot voor de aanschaffing van gereedschap en schoenen.

Nog erger !

Eén werkloze kreeg bij het begin van zijn werkloosheid een voorschot van f 35. Nu moest hij de DUW in en de gemeente hield bij de uitbetaling van zijn laatste steun het resterende bedrag van f 20 ineens in!

Normaal kreeg dit gezin (het bestaat uit man, vrouw en 5 schoolgaande kinderen) f 56 steun. Nu moest dit gezin zien rond te komen van f 35.

Deze zelfde vader ontving na 5 dagen DUW arbeid de week daarop f 30,48 als loon !!!

Een gezin van 7 personen ontving de ene week f 36 en de volgende f 30,48 !!

Hemeltergend is deze toestand!

De DUW arbeiders bleken echter niet bereid dit te slikken.

Eensgezind zijn ze opgetreden en ze zijn de strijd begonnen voor verbetering van deze toestanden. Ook hier blijkt weer dat de actieresultaten niet uitblijven

Zowel door de DUW-Inspectie als door Sociale Zaken zijn verbeteringen toegezegd. En als eerste resultaat kan de bovenbedoelde arbeider de f 20 terughalen bij de gemeente !

W i j a l s , w e r k l o z e n k u n n e n h i e r v e e l u i t l e r e n !

DOOR STRIJD VERBETERING ! ACTIE BETEKENT RESULTATEN !

Werklozen van Utrecht, verenigt U !

Sluit U aaneen rondom het Utrechtse Werklozen Comité !

S U C C E S S E N

Dit zijn de eerste resultaten van de actie van de DUW arbeiders van het object Renswoude:

1. de inhouding van Sociale Zaken van f 2,50 zal tijdelijk achterwege blijven; de reeds ingehouden f 2,50 zal alsnog worden uitbetaald
2. De meest gedupeerde arbeider ontvangt het ingehouden bedrag van f 20 terug!
3. De gedupeerde arbeiders krijgen ander werk, waardoor zij "aan een normaal loon" komen !!

ADRES AAN DE RAAD

Het Utrechtse Werklozencomité heeft zich in een schrijven tot de Gemeenteraad van Utrecht gewend en de aandacht van de Raad gevestigd op de lonen die op het object Renswoude betaald worden. In dit schrijven wordt de Raad verzocht over de week van 14 t-m 19 Juli een toeslag op het loon te geven tot ieder der arbeiders f 50 ontvangt.

EEN DRACHT MAAKT MACHT

De werkleiding ziet het graag dat de arbeiders onderling verdeeld zijn. Daarom stelt zij "gouden ploegen" in en spreekt zij over "vrije ploegvorming". En daarom poogt zij de arbeiders in een put die elkaar verstaan en één lijn trekken, uiteen te slaan. Dan is er plotseling geen vrije ploegvorming want dan komt het niet in hun kraam te pas.

Het is nodig dat de arbeiders dit spel van verdeel-en-heers doorzien en zich hecht verenigen!

Het is evenzeer nodig dat de arbeiders van andere DUW-objecten steun geven aan hun kameraden van Renswoude. Want Renswoude staat niet op zichzelf! In vele andere plaatsen heeft de DUW de aanval ingezet.

Door strijd worden echter resultaten bereikt. Dat tonen de DUW arbeiders van Almelo, van Venlo; dat tonen ook de arbeiders van Renswoude.

De strijd van de DUW arbeiders is de strijd van alle arbeiders. De lonen in de DUW worden gebruikt om die in de vrije bedrijven omlaag te schroeven. Daarom zal elke arbeider in de vrije bedrijven de acties in de DUW met sympathie begroeten en daaraan naar vermogen steun geven!

V e r e n i g t U i n d e s t r i j d v o o r h o g e r e l o n e n !!!
